

LEGE**privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune Directiva 2009/119/CE a Consiliului din 14 septembrie 2009 privind obligația statelor membre de a menține un nivel minim de stocuri de țiței și/sau de produse petroliere, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene Nr. L 265 din 9 octombrie 2009, CELEX: 02009L0119, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice 2012/03/MC-EnC din 18 octombrie 2012, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva de punere în aplicare (UE) 2018/1581 a Comisiei din 19 octombrie 2018 de modificare a Directivei 2009/119/CE a Consiliului în ceea ce privește metodele de calcul a obligațiilor de stocare, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene Nr. L 263/57 din 22 octombrie 2018. Aplicarea prezentei legi se realizează în temeiul dispozițiilor constituționale privind integrarea în Uniunea Europeană, confirmate prin referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024, și în scopul alinierii continue la acquis-ul Uniunii Europene.

Capitolul I**DISPOZIȚII GENERALE****Articolul 1.** Scopul legii și domeniul de aplicare

(1) Scopul prezentei legi rezidă în crearea unui cadru normativ general necesar pentru asigurarea securității aprovizionării cu produse petroliere prin instituirea unui sistem de stocare eficient, transparent, nediscriminatoriu și concurențial, precum și stabilirea reglementărilor procedurale necesare pentru prevenirea sau gestionarea unei disfuncționalități majore în aprovizionarea cu produse petroliere.

(2) Prezenta lege stabilește competențele autorităților publice, organizarea instituțională, atribuțiile, măsurile și procedurile necesare pentru asigurarea aprovizionării continue cu produse petroliere a Republicii Moldova, dar și alte aspecte de importanță majoră pentru furnizarea acestora în condiții de siguranță, fiabilitate și stabilitate.

(3) Sub incidența prezentei legi cad:

a) prevenirea și gestionarea disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produsele petroliere;

b) constituirea și menținerea stocurilor de urgență, stocarea acestora;

c) administrarea, reînnoirea, restabilirea și punerea în circulație a stocurilor de urgență;

d) evidența stocurilor de urgență;

e) raportarea privind menținerea, stocarea, administrarea, reînnoirea, restabilirea și punerea în circulație a stocurilor de urgență;

f) verificarea, monitorizarea și supravegherea stocurilor de urgență, inclusiv efectuarea de controale și aplicarea de sancțiuni;

g) constituirea, evidența și monitorizarea creării stocurilor specifice.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

accesibilitate fizică - măsuri de localizare și transport al stocurilor de urgență destinate asigurării punerii în circulație sau livrării efective a acestora către utilizatorii finali și piețe în intervale de timp și condiții care să conducă la atenuarea dificultăților de aprovizionare care ar fi putut surveni;

acord bilateral privind stocurile de urgență - acord specific încheiat între autoritățile abilitate din Republica Moldova și dintr-o țară parte a Comunității Energetice și/sau dintr-un Stat Membru al Uniunii Europene, care permite deținerea stocurilor de urgență ale Republicii Moldova pe teritoriul statului semnatar;

aditivi - substanțe, altele decât hidrocarburile, destinate combinării cu un produs petrolier în scopul de a-i modifica proprietățile;

an de referință - anul calendaristic pe baza căruia sunt colectate datele de consum sau datele privind importurile nete, care sunt utilizate în calcule efectuate în scopul determinării nivelului stocurilor de urgență deținute;

aport pentru stocurile de urgență – plată destinată finanțării constituirii, menținerii, administrării, reînnoirii și restabilirii stocurilor de urgență, care include contribuția pentru ECS și compensația pentru importatorii obligați;

biocarburant - combustibil lichid astfel cum este definit în Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile.;

buncăraj - cantități de combustibili furnizate navelor, indiferent de pavilion, care sunt angajate în navigația internațională, ce poate fi desfășurată pe mare, pe lacuri, pe căi navigabile interioare și în apele de coastă, cu excepția:

a) consumului navelor angajate în navigația internă. Distincția dintre navigația internă și cea internațională se face în funcție de portul de plecare și de portul de sosire și nu în funcție de pavilionul sau naționalitatea navei;

b) consumului navelor de pescuit;

c) consumului forțelor militare;

compensație pentru importatorii obligați – componentă a aportului pentru stocurile de urgență, destinată acoperirii costurilor justificate suportate de importatorii obligați pentru constituirea și menținerea stocurilor de urgență, pentru cantitatea stabilită în sarcina acestora;

consum intern – totalitate a cantităților de resurse, calculate în conformitate cu anexa nr.1 „Metoda de calcul al echivalentului în țitei al importurilor de produse petroliere”, livrate atât pentru utilizare în sectorul energetic, cât și în alte scopuri, inclusiv livrările către sectorul de prelucrare, către industrie, transport, consumatorii casnici și către alte sectoare pentru consum final și consumul propriu al sectoarelor energiei, cu excepția combustibilului pentru rafinării;

colectare accidentală de date – intrarea în posesie, în mod întâmplător, a unor date specifice privind instrucțiunile tehnice interne ale unui participant la piață;

contribuție pentru ECS – componentă a aportului pentru stocurile de urgență, destinată acoperirii costurilor justificate suportate de ECS pentru constituirea, menținerea, administrarea,

reînnoirea și restabilirea stocurilor de urgență, precum și pentru exercitarea atribuțiilor stabilite în sarcina acesteia;

decizie internațională efectivă de punere în circulație a stocurilor - decizie în vigoare, adoptată de Consiliul director al Agenției Internaționale pentru Energie, de a pune la dispoziția pieței țitei sau produse petroliere prin punerea în circulație a stocurilor membrilor săi și/sau alte măsuri suplimentare;

delegarea obligației de stocare – încheierea unui contract de deținere a stocurilor de urgență în formă non-materială între titularul obligației de stocare și persoana juridică sau entitatea centrală de stocare a altui stat care dispune de stocuri excedentare de produse petroliere ori de capacități de stocare disponibile;

disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere - scădere substanțială și bruscă în aprovizionarea cu țitei și/sau produse petroliere intervenită în Republica Moldova sau într-o țară parte a Comunității Energetice sau un Stat Membru al Uniunii Europene, indiferent dacă a condus sau nu la o decizie internațională de punere în circulație a stocurilor de urgență;

entitate centrală de stocare – (în continuare – ECS) - entitate juridică, creată sau desemnată de Guvern și împuternicită să acționeze în scopul achiziționării, menținerii și vânzării stocurilor de urgență și a stocurilor specifice, pentru prevenirea și gestionarea cazurilor de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere;

importator de referință – importatorul de produse petroliere care, în anul calendaristic precedent anului de stabilire a obligației de stocare, a importat unul sau mai multe dintre produsele prevăzute la art. 11 alin. (2), iar cantitățile importate de acesta sunt luate în considerare la determinarea cotei individuale aferente obligației de stocare;

importator obligat – importatorul de referință căruia îi revine, în condițiile prezentei legi, obligația efectivă de constituire și menținere a stocurilor de urgență, pentru cantitatea stabilită în sarcina sa;

instalații de stocare - ansamblul de rezervoare, echipamente, construcții și infrastructură tehnologică aferentă, destinat recepției, păstrării și expedierii produselor petroliere;

operator al instalației de stocare - persoană juridică care deține și/sau exploatează o instalație de stocare înregistrată în Registrul de stat al obiectivelor industriale și instalațiilor tehnice potențial periculoase și care prestează serviciul stocare pentru necesitățile proprii sau pentru părțile terțe;

stocuri comerciale – stocuri de produse petroliere deținute de operatorii economici în scop comercial, fără ca prezenta lege să impună obligația de menținere a acestora;

stocuri petroliere - stocuri de produse energetice prevăzute în anexa nr. 2 „Materii prime pentru rafinare” și anexa nr. 3 „Lista produselor energetice utilizate pentru calculul importurilor nete și al consumului intern”;

stocuri de urgență – stocuri petroliere constituite pentru a asigura aprovizionarea sigură cu produse petroliere în timpul disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produse petroliere sau pentru a preveni producerea unor astfel de disfuncționalități, precum și pentru a îndeplini obligațiile asumate printr-un acord internațional ratificat;

stocuri de urgență în formă non-materială – stocuri de urgență sub formă de contract cu o persoană juridică care are surplus de stocuri de produse petroliere, contract ce prevede dreptul, dar

nu și obligația, de a achiziționa produse petroliere conform criteriilor prestabilite într-o anumită perioadă de timp prestabilit;

stocuri de materie primă pentru rafinare - stocuri de produse energetice, inclusiv țiței, lichide din gaze naturale, materii prime pentru rafinare, aditivi/oxigenați, alte hidrocarburi și produse petroliere, astfel cum sunt definite în anexa 2;

stocare – plasare a produselor petroliere în instalații de stocare și menținerea produselor petroliere, asigurând cantitatea și calitatea corespunzătoare pentru utilizarea acestora;

stocuri specifice – subcategorie de stocuri de urgență, constituită din produse petroliere achiziționate și menținute exclusiv în formă materială de către entitatea centrală de stocare, declarate ca atare în condițiile prezentei legi;

titular al obligației de stocare – ECS și/sau importatorul obligat căruia îi revine, în condițiile prezentei legi, obligația de constituire și menținere a stocurilor de urgență;

Capitolul II

COMPETENȚE ADMINISTRATIVE

Articolul 3. Guvernul

Pentru a asigura realizarea obiectivelor prevăzute de prezenta lege, Guvernul:

a) aprobă documentele de politici și actele normative în vederea asigurării securității aprovizionării Republicii Moldova cu produse petroliere și pentru constituirea, menținerea, gestionarea, utilizarea și restabilirea stocurilor de urgență;

b) aprobă planul de intervenții în caz de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere (în continuare – Planul de intervenții) și planul de acțiuni pentru constituirea stocurilor de urgență (în continuare – Planul de acțiuni);

c) creează sau desemnează ECS și aprobă regulamentul/statutul acesteia sau, după caz, actul de desemnare;

d) aprobă anual cantitatea și structura stocurilor de urgență, precum și după caz, constituirea stocurilor specifice;

e) aprobă actele normative privind finanțarea stocurilor de urgență, inclusiv Metodologia de calcul a aportului pentru stocurile de urgență, quantumul aportului pentru stocurile de urgență, quantumul contribuției pentru ECS și al compensației pentru importatorii obligați;

f) aprobă actele normative privind achiziția, înstrăinarea produselor petroliere, contractarea serviciilor de stocare de către ECS, și ținerea registrelor stocurilor de urgență și ale stocurilor specifice;

g) aprobă sau, după caz, dispune inițierea negocierii și semnării acordurilor bilaterale privind stocurile de urgență, în condițiile legislației aplicabile tratatelor internaționale;

Articolul 4. Consiliul pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere

(1) În scopul examinării riscurilor și vulnerabilităților aferente securității aprovizionării cu produse petroliere și formulării recomandărilor privind măsurile necesare pentru prevenirea și gestionarea disfuncționalităților majore în aprovizionarea cu produse petroliere, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei instituie Consiliul pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere, denumit în continuare Consiliu, ca organ consultativ.

(2) Consiliul are următoarele atribuții:

a) examinează informațiile privind circumstanțele care indică riscul apariției sau survenirea unei disfuncționalități majore în aprovizionarea cu produse petroliere;

b) formulează recomandări către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei privind măsurile necesare pentru prevenirea disfuncționalităților majore în aprovizionarea cu produse petroliere sau, după caz, pentru limitarea efectelor acestora și normalizarea aprovizionării;

c) examinează proiectul Planului de intervenții și propunerile de actualizare a acestuia și formulează recomandări asupra acestora;

d) examinează informațiile privind implementarea măsurilor adoptate de autoritățile competente în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere și formulează recomandări în limita rolului său consultativ.

(3) Componența Consiliului și Regulamentul privind organizarea și funcționarea acestuia se aprobă prin ordin de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.

(4) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei asigură lucrările de secretariat ale Consiliului.

(5) Activitatea desfășurată în calitate de membru al Consiliului nu se remunerează.

Articolul 5. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei

(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei asigură elaborarea, promovarea, coordonarea și monitorizarea politicilor publice în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere și al stocurilor de urgență și exercită următoarele atribuții:

a) elaborează și promovează politica de stat și direcțiile prioritare pentru securitatea aprovizionării a Republicii Moldova cu produse petroliere și monitorizează implementarea acesteia;

b) elaborează și prezintă Guvernului spre aprobare Planul de intervenții și Planul de acțiuni și monitorizează implementarea acestora;

c) elaborează și prezintă Guvernului spre aprobare actele necesare pentru crearea sau, după caz, desemnarea ECS, inclusiv regulamentul/statutul acesteia ori condițiile de desemnare, după caz;

d) determină și prezintă Guvernului spre aprobare nivelul minim anual al stocurilor de urgență, cantitatea și structura stocurilor de urgență ale ECS;

e) determină cotele individuale aferente obligației de stocare și stabilește cantitățile de stocuri care revin importatorilor obligați;

f) propune Guvernului, în caz de necesitate, inițierea negocierii, încheierea sau aprobarea acordurilor bilaterale privind stocurile de urgență și participă, în limita competențelor, la negocierea și semnarea acestora;

g) aprobă deținerea stocurilor de urgență în străinătate de către titularii obligației de stocare, în condițiile prezentei legi și ale acordurilor bilaterale privind stocurile de urgență;

h) elaborează și prezintă Guvernului spre aprobare Metodologia de calcul a aportului pentru stocurile de urgență;

i) determină și prezintă Guvernului spre aprobare cuantumul aportului pentru stocurile de urgență, inclusiv cuantumul contribuției pentru ECS și cuantumul compensației pentru importatorii obligați;

j) aprobă cerințele generale privind condițiile de depozitare a stocurilor de urgență pe teritoriul Republicii Moldova și în afara acestuia;

k) informează Centrul Național de Management al Crizelor despre existența unor circumstanțe care indică probabilitatea survenirii sau survenirea unor disfuncționalități majore în aprovizionarea cu produse petroliere și înaintează propuneri privind măsurile necesare;

l) asigură, la nivel sectorial, coordonarea și monitorizarea implementării măsurilor adoptate de autoritățile competente în condițiile prezentei legi și ale Legii nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză;

m) elaborează și prezintă Guvernului spre aprobare proiectul Regulamentului privind particularitățile procedurale aplicabile achiziției, înstrăinării produselor petroliere și contractării serviciilor de stocare de către ECS;

n) propune Guvernului constituirea stocurilor specifice, elaborează proiectul hotărârii corespunzătoare, precum și prezintă Guvernului spre aprobare modelele registrului general cu privire la stocurile specifice și ale registrului general cu privire la stocurile de urgență, precum și regulamentul de organizare și funcționare ale registrelor respective;

o) colectează, analizează și asigură schimbul de date privind aprovizionarea cu produse petroliere și stocurile de urgență cu Biroul Național de Statistică, Serviciul Vamal, ANRE, ECS, alte autorități publice și instituții competente;

p) supraveghează activitatea ECS, inclusiv modul de realizare de către aceasta a obligațiilor privind constituirea, menținerea, reînnoirea, restabilirea și gestionarea stocurilor de urgență, și a stocurilor specifice;

q) elaborează și prezintă Secretariatului Comunității Energetice informații statistice cu privire la stocurile specifice în modul și termenele stabilite în prezenta lege;

r) cooperează cu organizațiile internaționale și cu autoritățile competente ale altor state în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere, inclusiv în cazul disfuncționalităților majore în aprovizionare;

s) reprezintă Republica Moldova, în limita competențelor sale prin participarea la lucrările organismelor profesionale și consultative ale organizațiilor internaționale specializate în securitatea aprovizionării cu produse petroliere;

t) elaborează și prezintă Guvernului spre aprobare proiectul actului normativ privind modalitatea de calcul și de plată a contribuției pentru ECS;

(2) Biroul Național de Statistică, ANRE, ECS, alte autorități publice și instituții competente colaborează cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și prezintă informații necesare pentru exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1).

(3) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei asigură protecția informațiilor cu accesibilitate limitată, obținute în exercitarea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege.

(4) Schimbul de date în sensul prezentei legi este realizat în conformitate cu prevederile Legii nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate.

Articolul 6. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică

(1) În domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere și al constituirii stocurilor de urgență, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare – ANRE) are următoarele atribuții:

a) eliberează, prelungește, reperfectează, suspendă, reia valabilitatea sau retrage autorizațiile pentru desfășurarea activității de stocare a stocurilor de urgență, eliberează copii de pe acestea;

b) monitorizează activitatea operatorilor instalațiilor de stocare autorizate;

c) efectuează schimb de date individuale și agregate privind aprovizionarea cu produse petroliere cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cu Serviciul Vamal și cu ECS;

d) supraveghează realizarea de către titularii obligației de stocare menționați la art. 22 alin. (1) a obligației ce le revine cu privire la constituirea și menținerea stocurilor de urgență create și menținute pe teritoriul Republicii Moldova;

e) supraveghează realizarea de către titularii de licență pentru importul și comercializarea cu ridicata a benzinei și motorinei menționați la art. 22 alin. (1) a obligației ce le revine cu privire la constituirea și menținerea stocurilor de urgență în afara hotarelor Republicii Moldova, care sunt stocate pe teritoriul țării respective, în conformitate cu acordurile încheiate în acest sens;

f) supraveghează constituirea și menținerea stocurilor de urgență ale altor țări, care sunt stocate pe teritoriul Republicii Moldova, în conformitate cu acordurile bilaterale încheiate în acest sens;

g) efectuează, în conformitate cu prezenta lege, Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică și Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, controale la importatorii obligați și la operatorii instalațiilor de stocare autorizate în condițiile art. 15 alin. (1), pentru a verifica respectarea obligațiilor ce le revin acestora în conformitate cu prezenta lege;

h) constată încălcările prevăzute de prezenta lege și aplică sancțiuni financiare în cazurile prevăzute de aceasta;

(2) În exercitarea atribuțiilor de control prevăzute de prezenta lege, importatorii obligați și operatorii instalațiilor de stocare autorizate sunt obligați să asigure reprezentanților împuterniciți ai ANRE accesul la sediile, punctele de lucru și instalațiile de stocare, precum și la documentele, registrele, evidențele și informațiile relevante pentru obiectul și scopul controlului, în condițiile legii.

(3) ANRE asigură protecția informațiilor cu accesibilitate limitată și a datelor cu caracter personal obținute în exercitarea atribuțiilor prevăzute de prezentul articol, în conformitate cu legislația aplicabilă.

Articolul 7. Entitatea centrală de stocare

(1) În scopul constituirii și gestionării unei părți din stocurile de urgență Guvernul creează sau desemnează ECS. În cazul creării, ECS este persoană juridică de drept public, autonomă, care activează în baza principiului non-profit și se finanțează în condițiile prezentei legi, fără alocații de la bugetul de stat și deține conturi deschise în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor. Funcția de fondator al ECS, în numele Guvernului, este exercitată de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.

(2) ECS exercită următoarele atribuții în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere:

a) cumpără, vinde, menține, reînnoiește și restabilește produse petroliere în scopul constituirii și restabilirii stocurilor de urgență, inclusiv a stocurilor specifice;

b) acordă asistență organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei la elaborarea Planului de intervenții și a Planului de acțiuni;

c) colectează plățile datorate ECS în condițiile art. 33;

d) asigură disponibilitatea capacităților de stocare pe termen lung;

e) gestionează stocurile de urgență;

f) asigură verificarea cantitativă și calitativă a stocurilor sale de urgență de către o entitate de inspecție acreditată, în condițiile prezentei legi;

g) gestionează și menține registrul general cu privire la stocurile specifice în condițiile stabilite în prezenta lege;

h) raportează lunar organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei cuantumul stocurilor de urgență și al celor specifice;

i) asigură, în orice moment, în condițiile legii, accesibilitatea și disponibilitatea stocurilor de urgență, a stocurilor specifice, precum și punerea lor în circulație pentru utilizare în cazurile stabilite în prezenta lege și în Planul de intervenții;

j) eliberează stocurile de urgență pe piață în cazul unei disfuncționalități majore în aprovizionare cu produse petroliere, conform deciziei Comisiei Naționale de Management al Crizelor;

k) deține stocurile de urgență ale altor țări care sunt stocate pe teritoriul Republicii Moldova în conformitate cu acordurile bilaterale privind stocurile de urgență;

l) procesează și analizează datele privind structura și cantitatea stocurilor comerciale și de urgență;

m) cooperează cu entitățile centrale de stocare ale Statelor Membre ale Uniunii Europene și ale țărilor Părți ale Comunității Energetice;

n) cooperează cu agenții, organisme și/sau entități energetice din țară și internaționale;

o) participă în limitele competențelor sale la lucrările organismelor profesionale și consultative ale organizațiilor internaționale specializate în securitatea aprovizionării cu produse petroliere;

p) asigură, în condițiile prezentei legi, ale regulamentului/statutului ECS și ale planului anual de activitate și financiar, achiziționarea, construirea, reconstruirea, modernizarea sau recondiționarea instalațiilor de stocare necesare pentru depozitarea și gestionarea stocurilor de urgență.

(3) Pentru desfășurarea de către ECS a activităților prevăzute la alin. (2) lit. a), nu este necesară deținerea licenței de import și comercializare cu ridicata a benzinei și motorinei. Stocurile deținute de ECS pot fi menținute în regim care permit amânarea achitării drepturilor de import, iar în raport cu ECS se aplică principiul prevăzut la art. [98 alin. \(7\) din Codul vamal](#).

(4) ECS exercită toate activitățile prevăzute la alin. (2) în baza principiului de activitate non-profit.

(5) Modul de organizare și funcționare a ECS se stabilește prin regulamentul/statutul acesteia, în cazul creării, sau prin actul de desemnare și condițiile aferente, în cazul desemnării unei entități existente. Regulamentul/Statutul ECS sau, după caz, actul de desemnare și condițiile aferente reglementează inclusiv modul de elaborare, aprobare, revizuire și executare a planului anual de activitate și financiar.

(6) Activitatea ECS se finanțează fără alocații de la bugetul de stat, din contribuția pentru ECS, din aportul pentru stocurile de urgență plătit către ECS în cazurile prevăzute de prezenta lege, precum și din alte surse prevăzute de prezenta lege. Fondurile generate din vânzarea stocurilor de urgență sunt venituri ale ECS și pot fi utilizate exclusiv pentru achiziționarea repetată a stocurilor de urgență și/sau a stocurilor specifice și pentru activitățile ECS prevăzute de prezenta lege. În cazul în care ECS realizează un excedent de venituri peste cheltuielile sale în perioada de gestiune, soldurile mijloacelor financiare disponibile sunt accesibile pentru utilizare de ECS și urmează a fi utilizate integral pentru îndeplinirea atribuțiilor ECS, în conformitate cu prezenta lege și Regulamentul/Statutul ECS.

(7) Achiziția de către ECS a produselor petroliere și a serviciilor de stocare necesare constituirii, menținerii, reînnoirii și restabilirii stocurilor de urgență se realizează în conformitate cu prevederile actelor normative din domeniul achizițiilor publice și potrivit Regulamentului privind particularitățile procedurale aplicabile achiziției, înstrăinării produselor petroliere și contractării serviciilor de stocare de către ECS, aprobat de Guvern, cu respectarea principiilor transparenței, concurenței, tratamentului egal și utilizării eficiente a resurselor financiare.

(8) ECS poate atrage experți cu experiență în domeniul industriei petroliere, în special în comerțul, logistica și stocarea produselor petroliere, și în sectorul financiar pentru a-și îndeplini atribuțiile în conformitate cu prezenta lege. Salariații își exercită drepturile și obligațiile în conformitate cu actele normative din domeniul muncii și cu Regulamentul/Statutul ECS.

Capitolul III

ACȚIUNI DE PREGĂTIRE PENTRU SITUAȚII DE DISFUNCȚIONALITATE MAJORĂ ÎN APROVIZIONARE CU PRODUSE PETROLIERE

Articolul 8. Planul de intervenții

(1) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, aprobă Planul de intervenții care descrie activități și măsuri pentru gestionarea situațiilor de criză în cazul disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produse petroliere.

(2) Planul de intervenții prevăzut la alin. (1) include în special:

a) măsurile aplicabile în cazul disfuncționalităților majore în aprovizionarea cu produse petroliere, precum și metodele și procedurile de implementare a acestora, în condițiile prezentei legi și ale Legii nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză;

b) procedura punerii în circulație total sau parțial a stocurilor de urgență;

c) procedura de notificare și comunicare, în cazul disfuncționalităților majore în aprovizionarea cu produse petroliere, a Centrului Național de Management al Crizelor, organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, ANRE, ECS, Serviciului Vamal, importatorilor obligați, operatorilor instalațiilor de stocare, precum și a altor autorități publice și entități relevante;

d) modalitatea de participare a Republicii Moldova la acțiuni internaționale coordonate privind eliberarea stocurilor de urgență, în temeiul Tratatului de constituire a Comunității Energetice, al deciziilor adoptate de instituțiile competente ale Comunității Energetice sau al altor tratate ori acorduri internaționale la care Republica Moldova este parte.

(3) Măsurile prevăzute la alin. (2) lit. a) și b) includ următoarele:

- a) obligația de a transmite mai frecvent datele, precum și a formei și conținutului acestora;
- b) punerea în circulație total sau parțial a stocurilor de urgență, după caz a stocurilor specifice;
- c) restricții privind programul de lucru al stațiilor de alimentare cu produse petroliere;
- d) atribuirea priorității aprovizionării cu produse petroliere pe anumite categorii de consumatori;
- e) atribuirea priorității aprovizionării cu produse petroliere pe anumite categorii de consumatori, inclusiv pentru asigurarea continuității producerii energiei electrice și/sau termice și a altor servicii esențiale.

(4) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei monitorizează implementarea Planului de intervenții în cazul apariției unei disfuncționalități majore în aprovizionarea cu produse petroliere, precum și pe durata aplicării măsurilor dispuse în condițiile prezentei legi și ale Legii nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză.

Articolul 9. Survenirea unei situații de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere

(1) La adresarea unuia din importatorii de produse petroliere sau a unui participant la piața produselor petroliere sau la piețele de energie, ori la sesizarea ANRE cu privire la survenirea sau posibilitatea survenirii unei disfuncționalități majore în aprovizionare cu produse petroliere, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei convoacă în ședință Consiliul pentru a evalua situația creată.

(2) În cazul în care în opinia Consiliului pe piața produselor petroliere există circumstanțe care indică probabilitatea survenirii sau survenirea disfuncționalității majore în aprovizionare cu produse petroliere, Consiliul informează organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei cu privire la circumstanțele care indică riscul apariției sau survenirea unei disfuncționalități majore în aprovizionarea cu produse petroliere și înaintează propuneri privind măsurile necesare pentru prevenirea acesteia sau, după caz, pentru limitarea efectelor și normalizarea aprovizionării.

(3) La propunerea Consiliului, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei informează Centrul Național de Management al Crizelor despre existența unor circumstanțe care indică probabilitatea survenirii sau survenirea unei disfuncționalități majore în aprovizionarea cu produse petroliere și înaintează propuneri privind măsurile corespunzătoare.

(4) Centrul Național de Management al Crizelor examinează informațiile și propunerile transmise în condițiile alin. (3), le sistematizează și le valorifică pentru fundamentarea propunerilor înaintate, după caz, înaintează Comisiei Naționale de Management al Crizelor propuneri privind opțiunile strategice de răspuns și măsurile necesare pentru prevenirea, limitarea efectelor sau înlăturarea disfuncționalității majore în aprovizionarea cu produse petroliere, în conformitate cu Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, cu prezentul capitol și cu Planul de intervenții.

(5) Comisia Națională de Management al Crizelor, pe baza propunerilor Centrului Național de Management al Crizelor și cu asistența organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, asigură coordonarea strategică a acțiunilor ce urmează a fi întreprinse de ECS, de titularii de licență pentru importul și comercializarea cu ridicata a benzinei și motorinei, de alți participanți la piața produselor petroliere, precum și a acțiunilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, ale organelor și autorităților administrației publice centrale și ale altor autorități publice, în condițiile Legii nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză.

(6) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei informează, la cerere, Secretariatul Comunității Energetice cu privire la Planul de intervenții și aranjamentele organizatorice corespunzătoare în termen de 15 zile de la data primirii unei astfel de cereri.

Capitolul IV

STOCURILE DE URGENȚĂ ȘI STOCURI SPECIFICE.

NIVELUL MINIM, STRUCTURA ȘI FORMA DE CONSTITUIRE. STOCAREA PRODUSELOR PETROLIERE

Secțiunea 1.

Stocurile de urgență și stocurile specifice. Stocarea produselor petroliere

Articolul 10. Nivelul minim al stocurilor de urgență

(1) Stocurile de urgență se creează și se mențin la un nivel care corespunde cel puțin cu cantitatea produselor petroliere aferentă mediei zilnice a importurilor nete pentru 90 de zile sau mediei zilnice a consumului intern de produse petroliere pentru 61 de zile în cursul anului calendaristic precedent, oricare dintre cele două cantități este mai mare.

(2) Nivelul minim al stocurilor de urgență prevăzut la alin. (1) se stabilește treptat, în conformitate cu art. 27 și art. 39 alin. (10), urmând a fi atins integral până la data de 30 iunie 2034.

(3) Nivelul minim al stocurilor de urgență prevăzut la alin. (1) pentru anul curent comparativ cu anul precedent, se ajustează la data de 1 iulie a anului curent și se menține până la data de 30 iunie a anului viitor.

(4) Media zilnică a importurilor nete și media zilnică a consumului intern, prevăzute la alin. (1) se calculează pe baza echivalentului de importuri a țițeiului și a echivalentului de consum intern al țițeiului în cursul anului calendaristic precedent, în conformitate cu metodele și procedurile stabilite în anexa nr. 1 și anexa nr. 4.

(5) Nivelul minim al stocurilor de urgență prevăzut la alin. (1) pe care Republica Moldova trebuie să îl dețină, se calculează de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei pe baza datelor colectate în conformitate cu art. 18, precum și în conformitate cu metodele și principiile stabilite în anexele nr. 1 - nr. 5.

(6) Calculul nivelului stocurilor de urgență deținute, exprimat în tone echivalent petrol, se efectuează în conformitate cu metodele prevăzute în anexa nr. 5. Acesta include stocurile de urgență deținute de titularii obligației de stocare în conformitate cu art. 22, precum și stocurile specifice menținute în conformitate cu art. 14.

(7) Cantitățile de produse petroliere care fac obiectul unui sechestr sau al unei măsuri executorii nu se includ în calculul prevăzut la alin. (6).

(8) Biocarburanții și aditivii se iau în considerare la calcularea obligațiilor de stocare prevăzute la alin. (1) numai în cazul în care aceștia au fost amestecați cu produsele petroliere menționate.

(9) Biocarburanții și aditivii trebuie luați în considerare la determinarea nivelurilor stocurilor de urgență deținute, dacă:

a) au fost combinați cu produsele petroliere din care constau stocurile de urgență deținute; sau

b) sunt stocați pe teritoriul Republicii Moldova și dacă, în conformitate cu legislația în vigoare, aceștia urmează să fie amestecați cu produsele petroliere din care sunt alcătuite stocurile de urgență, precum și dacă urmează a fi utilizați în transport.

(10) Biocarburanții luați în considerare la calcularea obligațiilor de stocare și la determinarea nivelurilor stocurilor de urgență deținute, trebuie să corespundă cerințelor de sustenabilitate și altor cerințe impuse în conformitate cu Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile.

Articolul 11. Compoziția și forma stocurilor de urgență

(1) Stocurile de urgență sunt formate din unul sau mai multe produse petroliere astfel încât, pentru anul precedent, echivalentul în țitei al cantităților consumate aferente produselor selectate să fie de cel puțin 75% din consumul intern, calculat potrivit metodei prevăzute în anexa nr. 4.

(2) Stocurile de urgență pot fi compuse, în orice combinație, din unul sau mai multe dintre următoarele produse: benzină de motor fără plumb (CN 2710 12 310, 2710 12 410, 2710 12 450 și 2710 12 490), motorină (CN 2710 19 310 până la 2710 19 480), kerosene (CN 2710 19 21 0 și 2710 19 25 0) cu condiția ca ponderea combinată a produselor selectate să fie de cel puțin 75% din consumul intern determinat potrivit alin. (1). Stocurile de urgență menționate în prezentul alineat nu pot fi înlocuite cu stocuri de țitei.

(3) Guvernul aprobă anual produsele petroliere incluse în structura stocurilor de urgență, dintre produsele prevăzute la alin. (2), cu respectarea pragului prevăzut la alin. (1).

(4) Structura stocurilor de urgență în ceea ce privește cantitatea trebuie să reflecte în mod rezonabil cota de piață a produselor petroliere individuale în consumul intern al produselor petroliere în ultimii 3 ani.

(5) Stocurile de urgență de benzină fără plumb vor înlocui stocurile de gaz petrolier lichefiat, stocurile de motorină vor înlocui stocurile de păcură, precum și ale celorlalte produse petroliere.

(6) Stocurile de urgență trebuie să corespundă standardelor de calitate stabilite în actele normative care reglementează calitatea și controlul combustibililor lichizi de origine petrolieră.

(7) Stocurile de urgență se păstrează în formă materială și în formă non-materială.

Articolul 12. Stocuri de urgență în formă materială

(1) Stocurile de urgență în formă materială includ produse petroliere deținute cu titlu de proprietate de către titularii obligației de stocare.

(2) De la 1/2 (jumătate) până la 2/3 (două treimi) din stocurile de urgență deținute de către ECS în conformitate cu prevederile de la art. 22 alin. (2) urmează a fi menținute în formă materială. Această cantitate de stocuri de urgență în formă materială trebuie să fie stocată pe teritoriul Republicii Moldova și trebuie să fie disponibilă în conformitate cu art. 29.

(3) Prin derogare de la alin. (2), cantitatea minimă de stocuri de urgență în formă materială prevăzută la alin. (2) poate fi stocată în altă țară în conformitate cu Articolul 28, în cazul în care pe teritoriul Republicii Moldova nu există capacități funcționale de stocare disponibile.

(4) Stocurile de urgență în formă materială deținute de ECS care depășesc obligația de constituire prevăzută la art. 22 alin. (2) pot fi stocate pe teritoriul unei alte țări în conformitate cu art. 28.

(5) Pierderile aferente stocurilor de urgență deținute de către ECS, rezultate din manipulare, depozitare, evaporare și din alte variații cantitative inerente operațiunilor tehnologice, se admit în limitele stabilite pentru produsele petroliere potrivit cadrului normativ fiscal și tehnic aplicabil. Determinarea acestor pierderi se efectuează în volum convertit la +15 °C. Diferențele cantitative care depășesc limitele admisibile se consideră lipsuri.

(6) Stocurile de urgență în formă materială deținute de importatorii obligați, pot fi depozitate pe teritoriul Republicii Moldova și/sau pe teritoriul unei alte țări în condițiile art. 28 alin. (1) și (2).

Articolul 13. Stocuri de urgență în formă non-materială

(1) Stocurile de urgență în formă non-materială au la bază contracte care prevăd un drept, dar nu și o obligație de a cumpăra produse petroliere după criteriile prestabilite într-o anumită perioadă de timp.

(2) Prin încheierea contractului prevăzut la alin. (1), titularul obligației de stocare poate delega, integral sau parțial, obligația de stocare uneia sau mai multor persoane juridice, entități centrale de stocare ale altor state care dispun de stocuri excedentare de produse petroliere ori de capacități de stocare disponibile.

(3) Titularul obligației de stocare poate încheia un contract prevăzut la alin. (1) cu o persoană juridică prevăzută la alin. (2), cu condiția că:

a) titularul obligației de stocare are dreptul exclusiv de a achiziționa cantitatea convenită de produse petroliere în caz de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere;

b) produsele petroliere care fac obiectul contractului respectiv au fost stocate și puse la dispoziție în conformitate cu Articolul 29 alin (1) și sunt disponibile pentru livrare titularului obligației de stocare pe toată durata contractului.

(4) Pe teritoriul Republicii Moldova pot fi deținute stocuri de urgență în formă non-materială, cu condiția ca această delegare să fie comunicată în prealabil organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, atât de titularul obligației de stocare, cât și de persoana juridică care deține stocuri excedentare, în conformitate cu Articolul 28 alin (2). Fiecare delegare pentru deținerea în afara teritoriului Republicii Moldova va fi autorizată în prealabil atât de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cât și de țara pe teritoriul căreia urmează să fie deținute stocurile de urgență.

(5) În cazul în care Comisia Națională de Management al Crizelor decide în privința punerii în circulație total sau parțial a stocurilor de urgență, titularul obligației de stocare trebuie, în termen de 15 zile de la adoptarea deciziei respective, să își exercite opțiunea și să achiziționeze produsele

petroliere care fac obiectul contractului pentru stocuri de urgență în forma non-materială și să înceapă plasarea lor pe piața națională. În caz contrar, acest titular al obligației de stocare trebuie să cedeze dreptul de a cumpăra produsele petroliere care fac obiectul contractului pentru stocuri de urgență în forma non-materială pe care l-a încheiat către ECS sau altă entitate energetică desemnată de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.

(6) În cazul stabilit la alin. (5), vânzătorul de produse petroliere vinde cantitățile contractate de produse petroliere către titularul obligației de stocare sau către ECS/entitatea energetică autorizată de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, în conformitate cu termenii contractului.

(7) Contractul pentru stocurile de urgență în forma non-materială trebuie să includă prevederi privind:

- a) drepturile și obligațiile reciproce prevăzute la alin. (3) - (6);
- b) cantitatea și tipul produselor petroliere care fac obiectul contractului;
- c) amplasarea exactă a instalațiilor de stocare în care sunt stocate pe durata contractului produsele petroliere care fac obiectul contractului;
- d) prețul lunar al contractului;
- e) modalitatea de determinare a prețului de cumpărare la care titularul obligației de stocare are dreptul de a achiziționa produse petroliere;
- f) modalitatea și capacitatea de încărcare a produselor petroliere în cazul achiziției, în conformitate cu art. 28 alin (2);
- g) prevederi privind disponibilitatea, în conformitate cu art. 29 alin (1);
- h) prevederi privind controlul calității și al cantității, în conformitate cu art. 30;
- i) perioada de valabilitate a contractului.

(8) Se admite încheierea contractelor pentru stocuri de urgență în forma non-materială pentru cantități de cel puțin 5.000 de tone metrice de produse petroliere individuale, prevăzute la art. 11 alin. (2).

(9) Contractul pentru stocuri de urgență în forma non-materială se încheie, de regulă, pe o perioadă de cel puțin 3 luni și nu mai mare de 12 luni.

Articolul 14. Stocuri specifice

(1) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, poate institui în sarcina ECS obligația de a crea și menține un nivel minim de stocuri specifice calculat în funcție de numărul de zile de consum mediu zilnic, sub formă de stocuri materiale, care urmează să fie achiziționate sau care sunt deja achiziționate de ECS.

(2) Stocurile specifice se constituie și se mențin de către ECS în condițiile prevăzute în hotărârea Guvernului, care prevede:

- a) categoriile de produse petroliere pentru care urmează să se constituie stocurile specifice;
- b) nivelul stocurilor specifice;
- c) perioada pentru care urmează să fie menținute stocurile specifice.

(3) Stocurile specifice pot fi constituite exclusiv din una sau mai multe dintre următoarele categorii de produse energetice, definite în anexa nr. 3: etan, gaz petrolier lichefiat, benzină auto, benzină pentru aviație, combustibil de tip benzină pentru turboreactoare, carburant de tip kerosen pentru turboreactoare, alte tipuri de kerosen, motorină, păcură, white spirit și SBP, lubrifianți, bitum, ceară de parafină și cocs de petrol, cu condiția ca ponderea totală combinată a produselor selectate, exprimată în echivalent petrol, să fie de cel puțin 75% din consumul intern calculat în conformitate cu anexa nr. 4.

(4) Cantitățile de produse petroliere prevăzute la alin. (3) se calculează prin multiplicarea cu 1,2 a volumului agregat al livrărilor interne brute de produse petroliere selectate pentru constituirea stocurilor specifice. Suma livrărilor interne brute a produselor petroliere în cauză nu include cantitățile de buncăraj.

(5) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei notifică Secretariatul Comunității Energetice cu privire la constituirea stocurilor specifice, în termen de 15 zile de la data aprobării hotărârii Guvernului prevăzute la alin. (2), dar nu mai târziu de data începerii perioadei pentru care acestea urmează să fie menținute. Notificarea include nivelul stocurilor specifice, categoriile de produse petroliere, exprimate în număr de zile din consumul mediu zilnic calculat în echivalent țitei, locul depozitării și perioada pentru care stocurile specifice urmează să fie menținute. Orice modificare a nivelului, categoriilor de produse petroliere, locului depozitării sau perioadei de menținere a stocurilor specifice se notifică Secretariatului Comunității Energetice în termen de 15 zile de la data aprobării modificării respective.

(6) Lista categoriilor de produse petroliere pentru care Republica Moldova se obligă să mențină stocuri specifice se aprobă pentru cel puțin un an și poate fi modificată numai cu efect din prima zi a lunii iulie.

Articolul 15. Operatorii instalațiilor de stocare

(1) Activitatea de stocare a produselor petroliere în scopul constituirii și menținerii stocurilor de urgență se desfășoară numai de către operatorii instalațiilor de stocare autorizați de ANRE, în condițiile prezentului articol.

(2) Pentru obținerea autorizației de desfășurare a activității prevăzute la alin. (1), solicitantul trebuie să întrunească cumulativ următoarele condiții:

a) să fie înregistrat în Republica Moldova și să prezinte document confirmativ în acest sens;

b) să dețină, cu titlu de proprietate, posesie sau folosință, ori să exploateze în temei legal o instalație de stocare, pentru care se solicită autorizația;

c) instalația de stocare să fie înregistrată în Registrul de stat al obiectivelor industriale și al instalațiilor tehnice potențial periculoase, în condițiile legislației privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase;

d) instalația de stocare să fie echipată cu sisteme automatizate de măsurare, monitorizare și colectare a datelor, care să asigure evidența și trasabilitatea stocurilor de urgență, inclusiv a operațiunilor de recepție, stocare și livrare, vizualizarea în timp real a cantităților depozitate și păstrarea datelor aferente pentru o perioadă de cel puțin 5 ani;

e) rezervoarele și mijloacele de măsurare utilizate pentru recepția, stocarea și livrarea stocurilor de urgență să respecte cerințele tehnice și metrologice prevăzute de legislația aplicabilă, iar mijloacele de măsurare să fie integrate în sistemele prevăzute la lit. d);

f) să dispună de posibilitatea tehnică de asigurare a accesului de la distanță pentru ANRE și ECS la sistemele prevăzute la lit. d), în condițiile legii;

g) să dispună de personal calificat pentru desfășurarea activității de stocare a produselor petroliere, proceduri operaționale și capacități tehnice suficiente pentru a asigura recepția, păstrarea, integritatea, încărcarea, descărcarea, disponibilitatea și accesibilitatea fizică a stocurilor de urgență în orice moment;

h) să dispună de proceduri interne aprobate și mijloace tehnice necesare pentru recepția, depozitarea, monitorizarea și menținerea calității produselor petroliere depozitate în calitate de stocuri de urgență și pentru prevenirea riscurilor generale și a riscurilor de scurgere;

(2¹) Suplimentar documentelor prevăzute de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, solicitantul prezintă următoarele documente:

a) pașapoartele tehnice ale rezervoarelor utilizate pentru stocarea stocurilor de urgență;

b) tabelele de calibrare metrologică valabile ale rezervoarelor;

c) certificatele de verificare metrologică valabile pentru mijloacele de măsurare utilizate la recepția și livrarea produselor petroliere;

d) lista mijloacelor de măsurare utilizate la recepție, stocare și livrare, cu indicarea punctelor de măsurare;

e) descrierea funcțională a sistemelor automatizate de măsurare, monitorizare și colectare a datelor;

f) schema de integrare a mijloacelor de măsurare în sistemele prevăzute la alin. (2) lit. e);

g) descrierea modului de asigurare a accesului de la distanță pentru Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și ECS la sistemele prevăzute la alin. (2) lit. e);

h) descrierea capacităților tehnice ale instalațiilor de încărcare și descărcare;

i) copia deciziei Consiliului pentru Examinarea Investițiilor de Importanță pentru Securitatea Statului privind aprobarea prealabilă a investiției, în cazurile prevăzute de Legea nr. 174/2021 privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului.

(3) Autorizația de desfășurare a activității de stocare a stocurilor de urgență se eliberează pe un termen de 5 ani. Procedura de eliberare, de prelungire, de reperfectare, de suspendare, de reluare a valabilității și de retragere a autorizației pentru desfășurarea activității de stocare se realizează potrivit prezentului articol și Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Termenul de examinare a cererii privind eliberarea sau prelungirea autorizației este de cel mult 20 de zile lucrătoare de la data depunerii cererii la ANRE.

(4) Operatorul instalației de stocare autorizat este obligat să notifice ANRE, în termen de 5 zile lucrătoare de la data survenirii, despre orice modificare care poate afecta desfășurarea activității autorizate, inclusiv modificările privind:

a) dreptul de proprietate, posesie, folosință sau exploatare asupra instalației de stocare;

b) capacitatea de stocare autorizată;

c) starea tehnică sau funcțională a instalației de stocare;

d) sistemele automatizate de măsurare, monitorizare și colectare a datelor;

e) mijloacele de măsurare utilizate la recepția, stocarea și livrarea produselor petroliere;

f) accesul de la distanță al ANRE și ECS la sistemele prevăzute la alin. (2) lit. g);

g) înregistrarea instalației în Registrul de stat al obiectivelor industriale și al instalațiilor tehnice potențial periculoase;

h) capacitatea operatorului de a asigura disponibilitatea și accesibilitatea fizică a stocurilor de urgență.

(5) ANRE retrage autorizația pentru desfășurarea activității de stocare a stocurilor de urgență în cazul în care:

a) operatorul instalației de stocare nu mai întrunește condițiile care au stat la baza eliberării autorizației;

b) operatorul instalației de stocare nu a înlăturat, în termenul stabilit de ANRE, încălcările care au determinat suspendarea autorizației;

c) se constată că autorizația a fost obținută în baza unor informații sau documente false, incomplete ori inexacte;

d) operatorul instalației de stocare nu mai poate asigura menținerea stocurilor de urgență în condițiile prevăzute de prezenta lege.

(6) ANRE suspendă autorizația pentru desfășurarea activității de stocare a stocurilor de urgență în cazul în care:

a) operatorul instalației de stocare autorizat solicită suspendarea autorizației;

b) operatorul instalației de stocare autorizat nu execută, în termenul stabilit de ANRE, prescripțiile privind înlăturarea încălcărilor constatate;

c) operatorul instalației de stocare autorizat nu îndeplinește temporar obligația de a asigura accesul ANRE și, după caz, al ECS la datele și sistemele de măsurare, monitorizare și colectare a datelor aferente stocurilor de urgență;

Secțiunea 2.

Evidența stocurilor de produse petroliere. Raportarea. Transparența

Articolul 16. Registrul general cu privire la stocurile de urgență

(1) Datele privind stocurile de urgență, cu excepția stocurilor specifice, se păstrează în Registrul general cu privire la stocurile de urgență.

(2) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei poate delega ECS sarcini administrative și tehnice în scopul întocmirii și menținerii Registrului general cu privire la stocurile de urgență.

(3) Registrul general cu privire la stocurile de urgență trebuie să conțină informații cu privire la:

a) cantitatea și calitatea stocurilor de urgență constituite, pe categorii desemnate de produse petroliere;

b) contractele de stocare a stocurilor de urgență în formă materială;

c) contractele pentru stocurile de urgență în forma non-materială;

d) instalațiile de stocare în care sunt depozitate stocurile de urgență, cu specificarea cantităților stocate, precum și a informațiilor cu privire la adresa instalațiilor de stocare, numele proprietarilor și/sau al operatorilor instalației de stocare, termenul pentru care au fost încheiate contractele de stocare sau dreptul contractual, numele și sediul proprietarilor produselor petroliere care fac obiectul contractelor respective, etichetele rezervoarelor în care se stochează stocurile de

urgență, capacitatea nominală și reală a rezervoarelor în care sunt depozitate stocurile de urgență, starea de depozitare (în antrepozite vamale, în zone libere sau prin aplicarea unui alt regim vamal indiferent dacă permit amânarea achitării drepturilor de import), precum și cu privire la capacitatea de descărcare și încărcare și accesul la instalația de stocare, pe cale feroviară, terestră, navală sau prin conductă.

(4) Titularul obligației de stocare trebuie să transmită organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei datele și documentele prevăzute la alin. (3) necesare pentru ținerea Registrului general cu privire la stocurile de urgență până la data de 1 iulie pentru anul în curs. Titularul obligației de stocare trebuie să informeze organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei cu privire la orice modificare a datelor în termen de 10 zile lucrătoare de la producerea acestei modificări.

(5) Importatorii obligați care mențin stocuri de urgență sau au încheiat contracte pentru stocurile de urgență în formă non-materială, la solicitarea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei sau, după caz, a ECS, în termen de 10 zile lucrătoare de la recepționarea solicitării, transmit informațiile și documentele necesare pentru evidența stocurilor de urgență și pentru întocmirea informațiilor aferente Registrului general cu privire la stocurile de urgență.

(6) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei întocmește un extras din Registrul stocurilor de urgență până la data de 15 februarie a anului curent pentru anul precedent, în care indică informații privind cantitatea și tipul stocurilor de urgență înscrise în Registrul respectiv până la data de 31 decembrie a anului precedent.

(7) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei transmite extrasul prevăzut la alin. (6) Secretariatului Comunității Energetice până la data de 25 februarie a anului curent pentru anul precedent.

(8) La cererea Secretariatului Comunității Energetice, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei îi transmite acestuia, în termen de 15 zile calendaristice de la primirea cererii, o copie a Registrului general cu privire la stocurile de urgență, cu excluderea informațiilor cu accesibilitate limitată privind localizarea exactă a stocurilor de urgență. Solicitățile respective pot fi formulate pentru o perioadă de cel mult 5 ani de la data la care se referă datele solicitate.

(9) În cazul verificării de către Secretariatul Comunității Energetice a nivelului de pregătire al Republicii Moldova pentru situațiile de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere și al stocurilor aferente, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei pune la dispoziția reprezentanților sau experților autorizați ai Secretariatului, în termen de o săptămână de la notificarea verificării, datele sensibile privind localizarea exactă a stocurilor, cu respectarea regimului de protecție aplicabil acestor informații.

Articolul 17. Registrul general cu privire la stocurile specifice

(1) Datele privind stocurile specifice se păstrează în Registrului general cu privire la stocurile specifice, care se actualizează de către ECS.

(2) Registrul stocurilor specifice trebuie să conțină informații cu privire la:

- a) cantitatea și calitatea stocurilor specifice stocate pe categorii desemnate de produse petroliere;
- b) contractele de stocare a stocurilor specifice;

c) instalațiile de stocare în care sunt stocate stocurile specifice cu cantitățile de stocuri specifice stocate (adresa instalației de stocare, numele proprietarului și/sau a operatorului instalației de stocare, termenul pentru care s-a încheiat contractul de stocare, categoria de produs, etichetele rezervoarelor în care este stocat stocul specific, capacitatea nominală și reală a rezervoarelor în care este depozitat stocul specific, starea depozitării (în antrepozite vamale, în zonele libere sau prin aplicarea unui alt regim vamal din țara unde sunt menținute stocurile de urgență și care permite amânarea achitării drepturilor de import), capacitatea de descărcare și încărcare și accesul la instalația de stocare, pe cale feroviară, terestră, navală sau prin conductă.

(3) La solicitarea ECS, persoanele juridice care stochează stocuri specifice transmit acesteia, în termen de 10 zile lucrătoare, informațiile și documentele necesare pentru evidența stocurilor specifice și pentru ținerea Registrului general cu privire la stocurilor specifice.

(4) Până la data de 31 ianuarie a anului curent ECS este obligată să prezinte organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei o copie integrală a Registrului general cu privire la stocurilor specifice actualizat la ultima zi a anului calendaristic precedent.

(5) La solicitarea Secretariatului Comunității Energetice, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei transmite copia Registrului general cu privire la stocurilor specifice în termen de 15 zile calendaristice de la data recepționării solicitării cu excluderea informațiilor cu accesibilitate limitată privind localizarea exactă a stocurilor de urgență.

(6) La solicitarea Secretariatului Comunității Energetice, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei transmite copia Registrului general cu privire la stocurile specifice, în termen de 15 zile calendaristice de la data recepționării solicitării, cu excluderea informațiilor cu accesibilitate limitată privind localizarea exactă a stocurilor specifice.

Articolul 18. Colectarea și raportarea datelor în scopul creării stocurilor de urgență

(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei colectează lunar date privind produsele energetice prevăzute în anexa nr. 3, în contextul exercitării atribuțiilor sale de monitorizare, precum și pentru calculul importurilor nete și a consumului zilnic, determinarea nivelului minim al stocurilor de urgență, determinarea obligației individuale de stocare a titularilor obligației de stocare și întocmirea rezumatelor statistice lunare privind consumul intern și nivelul stocurilor aferente produselor energetice prevăzute în anexa nr. 3.

(2) Entitățile energetice care importă, exportă sau stochează materii prime pentru rafinare și/sau produse energetice prevăzute în anexa nr. 2 și anexa nr. 3 prezintă organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei cel târziu până la data de 10 a lunii curente, datele individuale aferente lunii precedente cu privire la:

- a) importul, exportul, consumul de produse energetice pe piața din Republica Moldova;
- b) cantitatea stocurilor de urgență și comerciale de produse energetice.

(3) Suplimentar datelor prevăzute la alin. (2), entitățile energetice care desfășoară activități de import sau de stocare a produselor petroliere sunt obligate să informeze organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei cu privire la planurile de sistare temporară sau definitivă a activității de import, a funcționării instalației de stocare sau a unei părți a acesteia, cu privire la revizia planificată și/sau modernizarea instalației de stocare, precum și despre circumstanțele relevante care afectează în mod direct și semnificativ aprovizionarea pieței produselor petroliere.

(4) Serviciul Vamal și ANRE prezintă organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei informații cu privire la importul și exportul produselor energetice prevăzute în anexa nr. 3 pe parcursul unei luni, în ultima zi lucrătoare a lunii următoare.

(5) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei transmite Biroului Național de Statistică datele prevăzute la alin. (2) și (4) pentru elaborarea și prezentarea de către acesta a rezumatelor statistice lunare agregate oficiale cu privire la piața produselor petroliere (în continuare – rezumatele statistice lunare).

(6) Rezumatele statistice lunare se elaborează de către Biroul Național de Statistică în conformitate cu cerințele stabilite în cadrul Comunității Energetice și includ informații cu privire la stocurile de urgență după cum urmează: informații cu privire la nivelul stocurilor de urgență deținute, detalii cu privire la modul în care a fost determinat nivelul stocurilor de urgență, cantitățile de stocuri de urgență deținute pe teritoriul național și cele deținute în afara Republicii Moldova, cu indicarea Statului Membru al Uniunii Europene și/sau a țării părți a Comunității Energetice, a informațiilor cu privire la forma stocurilor de urgență deținute, cu privire la proprietarii acestora și la cererea cui au fost constituite stocurile respective.

(7) Biroul Național de Statistică prezintă rezumatele statistice lunare Secretariatului Comunității Energetice în termen de 55 de zile de la sfârșitul lunii la care se referă sau în termen de 2 luni de la o eventuală solicitare din partea Secretariatului Comunității Energetice. O astfel de solicitare poate fi formulată pentru un termen de cel mult 5 ani de la data la care se referă datele solicitate.

(8) Biroul Național de Statistică elaborează, pe baza celor douăsprezece rezumate statistice lunare, un rezumat statistic anual agregat oficial privind stocurile de urgență și îl transmite organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei în termen de 70 de zile de la sfârșitul anului la care se referă, pentru utilizare în procesul de analiză și monitorizare a securității aprovizionării cu produse petroliere.

(9) Metodologia de colectare și prelucrare a datelor în scopul creării stocurilor de urgență, prevăzute la alin. (2) și (3) se aprobă de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, după coordonare cu Biroul Național de Statistică.

(10) Prevederile alin. (2) și (3) nu se aplică entităților energetice care desfășoară activitatea de stocare a produselor petroliere exclusiv în rezervoarele din stațiile de alimentare cu produse petroliere.

Articolul 19. Raportul anual privind disponibilitatea și accesibilitatea stocurilor de urgență

(1) În cazul în care ECS constituie mai puțin decât 30% din cantitatea stocurilor de urgență stabilită drept obligație de stocare din anul în curs, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei întocmește un raport anual de analiză a măsurilor luate pentru asigurarea și verificarea disponibilității și accesibilității fizice a stocurilor de urgență ale Republicii Moldova.

(2) Raportul prevăzut la alin. (1) va documenta, de asemenea, aranjamentele luate pentru a permite Republicii Moldova să controleze utilizarea stocurilor de urgență în cazul disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produse petroliere.

(3) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei prezintă raportul prevăzut la alin. (1) către Secretariatul Comunității Energetice până la data de 31 ianuarie a anului în curs.

Articolul 20. Rezumate statistice ale stocurilor specifice

(1) ECS întocmește lunar un rezumat statistic al stocurilor specifice existente în ultima zi a fiecărei luni calendaristice și indică informații cu privire la titularul stocurilor specifice, locul depozitării acestora, categoriile de produse petroliere care fac obiectul stocurilor specifice, cantitățile și numărul de zile de consum mediu în anul calendaristic de referință, echivalent acestor stocuri.

(2) Rezumatul statistic lunar al stocurilor specifice include, date privind stocurile specifice ale altor state deținute pe teritoriul Republicii Moldova, pe categorii de produse petroliere, cu indicarea cantităților, a deținătorilor acestora, a statului pentru care sunt constituite și, după caz, a entității centrale de stocare care le deține..

(3) ECS transmite lunar organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei rezumatul statistic prevăzut la alin. (1) și (2), iar organul central îl transmite Secretariatului Comunității Energetice pe parcursul lunii calendaristice care urmează celei la care se referă informațiile prezentate. La solicitarea Secretariatului Comunității Energetice, organul central transmite informațiile statistice privind stocurile specifice în cel mai scurt termen posibil. O astfel de solicitare poate viza date pentru o perioadă de cel mult 5 ani anteriori datei solicitării.

Articolul 21. Transparența datelor privind stocurile de urgență și stocurile specifice

(1) Datele agregate privind cantitatea și structura stocurilor de urgență și a stocurilor specifice stabilite în condițiile legii și distribuția teritorială a acestora (în Republica Moldova sau în străinătate) se publică pe site-ul său web oficial a organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.

(2) Datele referitoare la locațiile individuale ale stocurilor de urgență și distribuția teritorială, clasificate pe cantități și structura stocurilor de urgență sunt confidențiale.

(3) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, ANRE, ECS, și reprezentanții acestora au obligația să se abțină de la divulgarea informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată, care le-au fost transmise și/sau care au fost colectate de către aceștia în exercitarea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege. Orice informații cu caracter personal obținute sau dezvăluite în conformitate cu prezentul articol nu pot fi colectate, iar în caz de colectare accidentală vor fi distruse imediat și necondiționat.

Capitolul V

STABILIREA, SUPRAVEGHEREA ȘI ELIBERAREA STOCURILOR DE URGENȚĂ

Articolul 22. Titularii obligației de stocare

(1) Stocurile de urgență se constituie și se mențin de către importatorii obligați și ECS, din produsele stabilite potrivit art. 11 alin. (2), în cantitățile determinate în condițiile prezentei legi.

(2) ECS constituie și menține 1/2 (o jumătate) din cantitatea minimă de stocuri de urgență determinată potrivit art. 10 alin. (1). Cealaltă 1/2 (o jumătate) din cantitatea minimă de stocuri de urgență se constituie și se menține de către importatorii obligați, în condițiile prezentei legi.

(3) Fiecare importator obligat constituie și menține stocuri de urgență pentru produsul sau produsele prevăzute la art. 11 alin. (2), pe care le-a importat net în anul calendaristic precedent anului

de stabilire a obligației de stocare, proporțional cu cota individuală aferentă obligației de stocare determinată pentru fiecare produs în parte.

(4) Suplimentar obligației de constituire a stocurilor de urgență, importatorii obligați îndeplinesc următoarele obligații:

a) cooperează cu Consiliul și organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și acționează în conformitate cu Planul de intervenții și deciziile Comisiei Naționale de Management al Crizelor pentru prevenirea, precum și în legătură cu gestionarea disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produse petroliere;

b) cel târziu la data de 10 a lunii în curs, transmit organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei datele privind importul, exportul, consumul de produse petroliere pe piața din Republica Moldova și cantitatea stocurilor de urgență și a celor comerciale de produse petroliere pentru luna precedentă;

c) transmit organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și actualizează periodic datele necesare ținerii Registrului stocurilor de urgență;

d) achită către ECS plățile datorate în conformitate cu art. 33, cel târziu la data de 20 a fiecărei luni pentru luna precedentă;

e) transmit ECS datele privind livrările de produse petroliere pe piața din Republica Moldova și datele privind plățile efectuate către ECS, cel târziu la data de 20 a fiecărei luni pentru luna precedentă;

f) permit ANRE efectuarea controalelor pentru determinarea cantității și a calității stocurilor de urgență;

g) păstrează toate documentele, datele și rapoartele statistice referitoare la tipul, cantitatea, calitatea și repartizarea teritorială a stocurilor de urgență timp de cel puțin cinci ani de la data constituirii acestora;

h) alte obligații prevăzute de prezenta lege.

Articolul 23. Determinarea cotei individuale aferente obligației de stocare pentru importatorii de referință

(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei determină obligația individuală de stocare pentru anul curent a fiecărui importator obligat după cum urmează:

a) obligația totală de stocare a Republicii Moldova se calculează în conformitate cu art. 10 alin. (5);

b) ponderea fiecărui produs petrolier prevăzut la art. 11 alin. (2) în stocurile de urgență se calculează în funcție de cota de piață a acestora în anul precedent și în baza datelor prevăzute la art. 18 alin. (1);

c) contribuția fiecărui titular al obligației de stocare la constituirea stocurilor de urgență pentru fiecare produs petrolier se calculează în baza repartizării obligației de constituire a stocurilor de urgență între ECS și importatori, prevăzută la art. 22 alin. (2), precum și în funcție de cota de piață a fiecărui titular al obligației de stocare, înregistrată în anul precedent pentru fiecare produs petrolier prevăzut la art. 11 alin. (2), în baza datelor colectate potrivit art. 18 alin. (1).

(2) În scopul conversiei volumului în masă și invers, în legătură cu toate calculele privind stocurile de urgență se utilizează următoarele densități specifice la temperatura aerului de + 15°C,:

- 0,758 pentru benzină;
- 0,845 pentru motorină;
- 0,800 pentru kerosen (Jet A-1);
- 0,900 pentru păcură.

(3) Decizia privind obligația individuală de stocare se emite de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei la adresa fiecărui importator de referință, până la data de 31 martie a anului în curs și indică cel puțin următoarele:

- a) nivelul minim al stocurilor de urgență prevăzut la art. 10 alin. (1), exprimat în tone echivalent petrol;
- b) metoda de calcul a stocurilor de urgență care urmează să fie constituite și menținute;
- c) structura stocurilor de urgență și nivelul minim al stocurilor de urgență, care trebuie constituit de către titularul obligației de stocare, exprimat în tone metrice și în tone echivalent petrol;
- d) notificarea cu privire la faptul dacă obligația de stocare este transferată către ECS, în conformitate cu art. 26 alin. (1), (2) sau (3);
- e) perioada de menținere a stocurilor de urgență.

Articolul 24. Perioada de menținere a stocurilor de urgență

(1) ECS și importatorii obligați trebuie să mențină stocurile de urgență în cantitatea stabilită de Guvern, pentru perioada de timp dintre 1 iulie a anului curent până la 30 iunie a anului următor.

(2) Fiecare titular al obligației de stocare prezintă organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, până la data de 10 iulie a anului curent, în modul stabilit la art. 16, informații cu privire la tipul și repartizarea teritorială a stocurilor de urgență pe care este obligat să le dețină în perioada prevăzută la alin. (1).

(3) Menținerea stocurilor de urgență presupune ca pe întreaga durată a obligației prevăzute la alin. (1) să fie deținute cel puțin cantități minime din acele produse petroliere pe care titularul obligației de stocare trebuie să le dețină ca stocuri de urgență în rezervoarele din cadrul instalației de stocare pe care titularul obligației de stocare a indicat-o organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei. Stocurile de urgență pot fi stocate în rezervoare combinate cu stocurile comerciale care sunt deținute cu titlu de proprietate de către titularul obligației de stocare sau de terți.

(4) Prin derogare de la alin. (1) și (3), cantitatea stocurilor de urgență de benzină și motorină în formă materială poate fi mai mică, în lunile septembrie și aprilie, decât nivelul minim stabilit pentru titularul obligației de stocare, în legătură cu necesitatea reprovizionării stocurilor de urgență pentru asigurarea conformității cu cerințele sezoniere de calitate aplicabile produselor petroliere respective, prevăzute de standardele naționale aplicabile.

Articolul 25. Delegarea obligației de stocare către terți

(1) Fiecare importator obligat poate delega, în orice moment, integral sau parțial, obligația de menținere a stocurilor de urgență, în conformitate cu art. 13, către terți, alții decât ECS. O astfel de delegare nu poate face obiectul unei subdelegări

(2) Delegarea sarcinilor referitoare la obligația de stocare de către un titular al obligației de stocare nu modifică și nu scutește de obligație titularul obligației de stocare, care îi este impusă în temeiul prezentei legi și nici nu îl exonerează de răspundere pentru neîndeplinire sau pentru îndeplinirea defectuoasă a acesteia.

(3) Delegările constituite în conformitate prezentul articol nu modifică în niciun fel obligațiile cu privire la nivelul minim al stocurilor de urgență asumate de Republica Moldova în cadrul Comunității Energetice.

(4) Importatorul obligat are dreptul să delege, total sau parțial, obligația sa de stocare către ECS, în condițiile prezentei legi.

(5) În cazul în care titularul obligației de stocare a fost informat cu mai puțin de 200 de zile înainte de începutul perioadei la care se referă obligația de stocare, acesta își poate exercita dreptul de delegare în orice moment.

Articolul 26. Transferul obligației de stocare către ECS

(1) Pentru fiecare produs prevăzut la art. 11 alin. (2), cota individuală aferentă obligației de stocare se transferă integral către ECS în cazul importatorului de referință care, în anul calendaristic precedent anului de stabilire a obligației de stocare, a importat net mai puțin de 10.000 tone metrice din produsul respectiv.

(2) Importatorul de referință dobândește calitatea de importator obligat numai pentru produsul sau produsele prevăzute la art. 11 alin. (2) pentru care a importat net cel puțin 10.000 tone metrice în anul calendaristic precedent anului de stabilire a obligației de stocare.

(3) Partea din stocurile de urgență stabilite în sarcina importatorului obligat care depășește cantitatea minimă ce trebuie stocată pe teritoriul Republicii Moldova potrivit art. 28 alin. (1) se transferă către ECS, dacă importatorul obligat nu poate organiza deținerea acesteia în formă nematerială într-un alt stat din cauza lipsei unui acord bilateral aplicabil, iar ECS poate organiza deținerea stocurilor respective în formă nematerială într-un stat cu care Republica Moldova are încheiat un acord bilateral, în condiții mai avantajoase pentru mecanismul de constituire și menținere a stocurilor de urgență.

(4) Obligația de stocare a importatorului obligat împotriva căruia a fost deschisă procedura de insolvență se transferă integral către ECS. În cazul transferului obligației de stocare către ECS în temeiul prezentului alineat, finanțarea obligației transferate se asigură din aportul pentru stocurile de urgență aferent obligației respective, inclusiv din contribuția pentru ECS și din compensația pentru importatorii obligați, ca componentă a aportului pentru stocurile de urgență prevăzut la art. 32 alin. (1), fără afectarea bugetului de stat.

(5) ECS stabilește stocurile de urgență care îi sunt transferate potrivit alin. (1) și (2) în formă materială în conformitate cu art. 12 și/sau în formă non-materială în conformitate cu art. 13, în funcție de resursele financiare disponibile și de capacitățile de stocare.

(6) ECS asigură publicarea continuă, pe site-ul său web oficial, a informațiilor complete, defalcate pe produse, privind volumele de stocuri pe care le poate menține pentru importatorii obligați. Condițiile în care ECS poate presta servicii privind menținerea stocurilor pentru importatorii obligați se publică cu cel puțin 7 luni înainte de începutul perioadei la care se referă

obligația de stocare. Importatorii obligați își exercită dreptul de delegare a obligației de stocare către ECS cel târziu cu 170 de zile înainte de începutul perioadei la care se referă obligația respectivă.

(7) ECS urmează să accepte delegarea prevăzută la alin. (6) în condiții transparente, obiective și nediscriminatorii. Plățile ce urmează a fi efectuate de importatorii obligați pentru serviciile prestate de ECS nu trebuie să depășească costul total al serviciilor prestate și nu pot fi solicitate până la constituirea stocurilor.

(8) În cazul păcurii importate de entitățile energetice/producătorii de energie electrică și/sau termică pentru consum propriu, în scopul producerii energiei electrice și/sau termice, obligația de stocare aferentă acestor cantități se transferă integral către ECS, cu achitarea aportului pentru stocurile de urgență în condițiile prezentei legi.

Articolul 27. Constituirea treptată a stocurilor de urgență deținute de ECS

(1) ECS asigură constituirea graduală a stocurilor de urgență prevăzute la art. 22 alin. (2), cel târziu până la 30 iunie 2034, în conformitate cu:

- a) Planul de acțiuni;
- b) calculul cantității minime de stocuri de urgență conform art. 10 alin. (1) pentru anul curent;
- c) cuantumul indicativ și structura stocurilor de urgență pentru anul în curs;
- d) Planul anual de afaceri și financiar al ECS.

(2) Planul de acțiuni se aprobă de Guvern în baza propunerii organului central de specialitate în domeniul energiei, coordonate cu ECS, vizând de preferință constituirea și menținerea stocurilor ECS pe teritoriul Republicii Moldova.

(3) Planul de acțiuni se adoptă pentru o perioadă de opt ani și descrie constituirea treptată a stocurilor de urgență deținute de ECS.

(4) Planul de acțiuni cuprinde:

- a) evaluarea cantității minime de stocuri de urgență pentru perioada la care se referă Planul de acțiuni;
- b) structura stocurilor de urgență pentru perioada la care se referă Planul de acțiuni;
- c) capacitate de stocare necesară pentru stocurile de urgență;
- d) capacitatea suplimentară de stocare necesară, dacă este cazul;
- e) condiții speciale pentru constituirea stocurilor de urgență;
- f) programul și politica de achiziții, politica de finanțare, asigurarea pe termen lung a disponibilității capacităților de stocare,
- g) dinamica implementării Planului de acțiuni.

(5) Cantitatea indicativă și structura stocurilor de urgență care urmează să fie constituite de către ECS se stabilesc în conformitate cu Planul de acțiuni, precum și ținând cont de nivelul minim al stocurilor de urgență exprimat în tone echivalent petrol și în tone metrice, de rezultatele evaluării de către ECS a prețurilor de piață ale produselor petroliere, de resursele financiare disponibile, de capacitățile interne de stocare disponibile, precum și de contractele bilaterale disponibile.

(6) Suma indicativă și structura stocurilor de urgență ale ECS pentru anul în curs, exprimate în tone metrice per produs petrolier individual (separat), se stabilesc de Guvern la propunerea

organului central de specialitate în domeniul energiei, coordonată cu ECS, cel târziu la data de 15 aprilie a anului în curs.

Articolul 28. Depozitarea stocurilor de urgență

(1) Fiecare importator obligat trebuie să stocheze pe teritoriul Republicii Moldova cel puțin 1/2 (o jumătate) din stocurile de urgență pe care este obligat să le constituie conform deciziei prevăzute la art. 23 alin. (3).

(2) La solicitarea titularului obligației de stocare, stocurile de urgență pot fi păstrate și pe teritoriul altui stat, cu condiția aprobării prealabile a păstrării stocurilor de urgență ale Republicii Moldova pe teritoriul statului respectiv de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și de către autoritatea competentă a statului gazdă, ținând cont de legislația națională a statului respectiv și în baza acordului bilateral privind stocurile de urgență. Prezentarea contractului de stocare a stocurilor de urgență și/sau a contractului privind stocurile de urgență în formă non-materială constituie o condiție obligatorie pentru obținerea aprobării organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei. Titularul obligației de stocare include în contractele de stocare a stocurilor de urgență și în contractele privind stocurile de urgență în formă non-materială prevederile prezentei legi referitoare la stocare, la constituirea stocurilor de urgență în formă non-materială, precum și la disponibilitatea stocurilor de urgență. Executarea acestor contracte este condiționată de obținerea aprobării prevăzute în prezentul alineat.

(3) Stocurile de urgență constituite de importatorilor obligați se păstrează în antrepozite vamale, în zone libere sau prin aplicarea unui alt regim vamal indiferent dacă regimul permite sau nu amânarea achitării dreptului de import, cu condiția că regimurile respective asigură posibilitatea de descărcare și încărcare a produselor petroliere preferabil în cel puțin două moduri de transport. Cerințele ce urmează a fi respectate la depozitarea stocurilor de urgență pe teritoriul Republicii Moldova și în afara acesteia se aprobă de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.

(4) Stocurile de urgență se păstrează în instalații de stocare autorizate în condițiile prezentei legi, cu menținerea permanentă a condițiilor care au stat la baza autorizării și în așa mod încât să fie asigurate în orice moment integritatea, disponibilitatea și accesibilitatea fizică a acestora. Operatorii instalațiilor de stocare sunt obligați să asigure Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică și ECS accesul de la distanță la sistemele de evidență și monitorizare aferente, în condițiile legii.

(5) Stocurile de urgență pot fi menținute în aceleași instalații de stocare împreună cu stocurile comerciale numai dacă instalațiile respective sunt autorizate în condițiile art. 15 și dacă sunt asigurate individualizarea clară, trasabilitatea, localizarea exactă, integritatea, disponibilitatea și accesibilitatea fizică a stocurilor de urgență în orice moment.

(6) Depozitarea stocurilor de urgență poate fi asigurată de persoane juridice autorizate să desfășoare activitatea de stocare a produselor petroliere în scopul constituirii și menținerii stocurilor de urgență și ale căror instalații de stocare satisfac cerințele prevăzute la alin. (3) și alin. (4).

Articolul 29. Disponibilitatea stocurilor de urgență

(1) Stocurile de urgență trebuie să fie disponibile și accesibile fizic în orice moment. Stocurile de urgență în formă materială deținute de titularul obligației de stocare nu pot fi scoase de către operatorul instalației de stocare fără autorizarea prealabilă în scris a titularului obligației de stocare.

(2) Punerea în circulație a produselor petroliere din stocurile de urgență se realizează cu respectarea cerințelor legale privind proveniența, trasabilitatea și conformitatea acestora. Produsele puse în circulație trebuie să fie însoțite de documentele prevăzute de legislația aplicabilă.

(3) Stocurile de urgență deținute de ECS nu pot face obiectul executării silite sau al oricărei alte măsuri care ar limita disponibilitatea acestora.

(4) Pe toată durata contractului de stocare a stocurilor de urgență sau a contractului pentru stocurile de urgență în forma non-materială, importatorul obligat și/sau operatorul instalației de stocare care deține stocuri de urgență trebuie să asigure integritatea stocurilor și a infrastructurii de încărcare și descărcare a stocurilor de urgență din instalația de stocare, întreținerea conformă, precum și politica de asigurare contra riscurilor generale și a riscurilor de scurgere.

(5) Stocurile de urgență ale Republicii Moldova pe care titularii obligațiilor de stocare le dețin pe teritoriul altei țări nu pot face obiectul unor măsuri care să limiteze disponibilitatea stocurilor de urgență respective sau care să limiteze expedierea acestora de pe teritoriul țării în care se află.

(6) Stocurile de urgență ale altor țări deținute în Republica Moldova sau care se află în tranzit pe teritoriul Republicii Moldova nu pot face obiectul unor măsuri care să limiteze eliberarea stocurilor de urgență respective sau care să limiteze expedierea acestora de pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 30. Supravegherea ținerii stocurilor de urgență

(1) ANRE monitorizează și controlează realizarea obligației de constituire și menținere a stocurilor de urgență de către titularii obligației de stocare, în condițiile prezentei legi, ale Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică și ale Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat.

(2) Controlul exercitat de ANRE vizează existența, cantitatea, localizarea, disponibilitatea, accesibilitatea fizică, trasabilitatea și evidența stocurilor de urgență, condițiile de depozitare a acestora, precum și documentele care confirmă cantitatea și calitatea produselor petroliere deținute în calitate de stocuri de urgență.

(3) Titularii obligației de stocare sunt responsabili pentru asigurarea cantității și calității produselor petroliere deținute în calitate de stocuri de urgență pe întreaga perioadă de menținere a acestora. În acest scop, titularii obligației de stocare sunt obligați să dețină rapoarte de inspecție, certificate de calitate sau alte documente echivalente care confirmă corespunderea produselor petroliere standardelor de produs aplicabile.

(4) Verificarea calității și cantității produselor petroliere deținute în calitate de stocuri de urgență se efectuează de către o entitate de inspecție acreditată pentru domeniul supus verificării, ca organism de inspecție de tip A, potrivit cerințelor standardului EN 17020, tip A, preluat ca standard moldovenesc SM EN ISO/CEI 17020:2013 „Evaluarea conformității. Cerințe pentru funcționarea diferitelor tipuri de organisme care efectuează inspecții”, adoptat prin Hotărârea Institutului Național de Standardizare nr. 149 din 26.09.2013, cu versiunea lingvistică română republicată prin Hotărârea Institutului de Standardizare din Moldova nr. 163 din 17.09.2020.

(5) Verificarea calității benzinei și motorinei deținute în calitate de stocuri de urgență pe teritoriul Republicii Moldova se realizează potrivit cadrului normativ privind monitorizarea calității benzinei și motorinei, inclusiv prin intermediul Sistemului informațional de monitorizare a calității benzinei și motorinei, instituit prin Hotărârea Guvernului nr. 301/2025.

(6) ANRE elaborează și aprobă un plan anual de supraveghere a ținării stocurilor de urgență cel târziu până la data de 31 iulie a anului curent, pentru perioada de până la 30 iunie a anului următor.

(7) Fiecare locație în care se află stocurile de urgență deținute de importatorii obligați trebuie inspectată fizic cel puțin o dată pe an.

(8) Importatorii obligați și operatorii instalațiilor de stocare trebuie să asigure reprezentanților împuterniciți ai ANRE acces la instalația de stocare în care sunt deținute stocuri de urgență, permițând controlul calitativ și cantitativ al stocurilor de urgență, precum și inspecția documentației privind inventarele zilnice de stocare și evidența stocurilor de urgență.

(9) Reprezentantul împuternicit al ANRE trebuie să informeze importatorul obligat despre intenția de a se deplasa la instalația de stocare în care sunt depozitate stocurile de urgență, prin expedierea în adresa acestuia a unui preaviz cu cel puțin 24 ore înainte de data controlului, cu excepția cazurilor în care cadrul normativ privind controlul de stat permite efectuarea controlului fără notificare prealabilă.

(10) În cazul în care reprezentanților împuterniciți ai ANRE și, după caz, reprezentanților entității de inspecție nu li se asigură accesul la instalația de stocare după două încercări efectuate în decurs de 48 de ore de la data indicată în preaviz, controlul se consideră neefectuat din culpa importatorului obligat sau, după caz, a operatorului instalației de stocare.

(11) În cazul prevăzut la alin. (10), importatorul obligat sau operatorul instalației de stocare suportă costurile aferente verificării neefectuate, inclusiv costurile serviciilor prestate de entitatea de inspecție, cheltuielile de deplasare și alte cheltuieli justificate suportate în legătură directă cu organizarea verificării.

(12) În exercitarea atribuțiilor de supraveghere a ținării stocurilor de urgență, ANRE cooperează cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei prin schimbul de date și informații privind acțiunile întreprinse și rezultatele obținute, necesare exercitării atribuțiilor prevăzute de prezenta lege.

(13) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, ANRE, titularii obligației de stocare, operatorii instalațiilor de stocare care dețin contracte urmează să acorde asistență persoanelor autorizate ale Secretariatului Comunității Energetice pentru monitorizarea acțiunilor de creare a stocurilor de urgență și de pregătire pentru situații de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere, în conformitate cu prevederile tratatelor internaționale ratificate. Aceste acțiuni includ accesul la toate documentele privind stocurile de urgență și accesul la instalațiile de stocare în care sunt depozitate stocurile de urgență și la toate documentele aferente.

(14) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, ANRE, titularii obligației de stocare, operatorii instalațiilor de stocare care dețin contracte păstrează toate documentele, datele și rapoartele statistice referitoare la tipul, cantitatea, calitatea și distribuția stocurilor de urgență timp de cel puțin cinci ani de la data întocmirii acestora.

(15) Titularii obligației de stocare includ în contractele de stocare a stocurilor de urgență și în contractele pentru stocurile de urgență în forma non-materială prevederile privind supravegherea ținării stocurilor de urgență și obligația păstrării documentelor conform alin. (14).

Articolul 31. Punerea în circulație a stocurilor de urgență

(1) Decizia privind punerea în circulație a stocurilor de urgență se adoptă de către Comisia Națională de Management al Crizelor, în cazurile și în condițiile prevăzute de Planul de intervenții și de prezenta lege.

(2) Decizia privind punerea în circulație a stocurilor de urgență permite titularilor obligației de stocare să reducă temporar cantitatea de stocuri de urgență pe care erau obligați să le constituie și să le dețină în conformitate cu art. 22 alin. (2). Stocurile de urgență se pun în circulație la prețuri de piață.

(3) Comisia Națională de Management al Crizelor poate dispune reducerea cantității stocurilor de urgență sub nivelul minim stabilit potrivit art. 10, în măsura necesară pentru prevenirea sau înlăturarea efectelor unei disfuncționalități majore în aprovizionarea cu produse petroliere, inclusiv ca măsură de răspuns în cazul întreruperii furnizării de gaze naturale, atunci când aceasta determină necesitatea utilizării produselor petroliere drept combustibil, inclusiv pentru producerea energiei electrice.

(4) Comisia Națională de Management al Crizelor poate dispune reducerea temporară a cantității stocurilor de urgență pe care importatorul obligat trebuia să le dețină dacă lanțul său de aprovizionare cu produse petroliere în Republica Moldova este perturbat din motive care nu pot fi controlate de respectivul importator.

(5) În cazul punerii în circulație a stocurilor de urgență în conformitate cu alin. (3) și (4), organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei informează imediat Secretariatul Comunității Energetice despre cantitatea stocurilor de urgență pusă în circulație.

(6) În cazul unei decizii internaționale efective de punere în circulație a stocurilor de urgență, Comisia Națională de Management al Crizelor este în drept să aprobe o decizie privind punerea în circulație a stocurilor de urgență în conformitate cu recomandarea prealabilă a Secretariatului Comunității Energetice.

(7) Comisia Națională de Management al Crizelor, stabilește termenul în care urmează să fi restabilite stocurile de urgență puse în circulație.

Capitolul VI

FINANȚAREA STOCURILOR DE URGENȚĂ

Articolul 32. Finanțarea stocurilor de urgență

(1) Finanțarea constituirii și menținerii stocurilor de urgență prevăzute la art. 10 alin. (1) se asigură din contul aportului pentru stocurile de urgență.

(2) Aportul pentru stocurile de urgență se calculează și se aplică în raport cu următoarele produse petroliere:

a) benzină fără plumb (cod tarifar CN 2710 12 31 0, 2710 12 41 0, 2710 12 45 0 și 2710 12 49 0);

b) kerosene (cod tarifar CN 2710 19 21 0 și 2710 19 25 0);

c) motorină (cod tarifar CN 2710 19 310 până la 2710 19 480);

- d) păcură (cod tarifar CN 2710 19 620 până la CN 2710 19 670);
- e) gaz petrolier lichefiat (cod tarifar CN 2711 12 11 0 până la 2711 19 00 0).

(3) Aportul pentru stocurile de urgență include următoarele componente:

- a) contribuția pentru ECS, destinată acoperirii tuturor costurilor suportate de ECS pentru constituirea și menținerea stocurilor de urgență;
- b) compensația pentru importatorii obligați, destinată acoperirii costurilor de manipulare suportate de aceștia în perioada în care le revine obligația de constituire și menținere a stocurilor de urgență.

(4) Aportul pentru stocurile de urgență constituie parte a veniturilor prognozate ale titularilor obligației de stocare și se include în prețul de vânzare al produselor petroliere prevăzute la alin. (2), înainte de aplicarea TVA.

(5) Quantumul aportului pentru stocurile de urgență, inclusiv quantumul contribuției pentru ECS și quantumul compensației pentru importatorii obligați, se stabilește de către Guvern în baza propunerii justificate înaintate de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei conform principiilor stabilite prin hotărârea de Guvern, prevăzută la art. 3 lit. e), precum și după consultare cu titularii obligației de stocare.

(6) Elementele cheie de cost, care includ prețul produselor petroliere, costul stocării, costul finanțării, costurile stocurilor sub formă non-materială și care sunt utilizate pentru determinarea quantumului aportului pentru stocurile de urgență, se verifică o dată la trei luni de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei. Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, ajustează quantumul aportului pentru stocurile de urgență, inclusiv quantumul contribuției pentru ECS și al compensației pentru importatorii obligați.

(7) Aportul pentru stocurile de urgență nu se calculează și nu se plătește pentru produsele petroliere ce urmează a fi exportate în vederea vânzării.

(8) Aportul pentru stocurile de urgență nu se calculează și nu se plătește la produsele petroliere achiziționate de către ECS în scopul constituirii sau al înlocuirii stocurilor de urgență și nici pentru produsele petroliere achiziționate de către Agenția Rezerve Materiale.

(9) Aportul pentru stocurile de urgență se calculează și se plătește pentru produsele petroliere livrate pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova în scopul aprovizionării aeronavelor în trafic aerian internațional, precum și pentru produsele petroliere livrate în porturile deschise traficului internațional din Republica Moldova în scopul aprovizionării navelor din navigația internațională.

Articolul 33. Plățile datorate ECS

(1) Contribuția pentru ECS se calculează și se achită de importatorii de produse petroliere specificate la art. 32 alin. (2).

(2) Obligația de plată a contribuției pentru ECS apare la momentul:

- a) apariției datoriilor vamale;
- b) livrării produselor petroliere din antrepozitul vamal al contribuabilului;
- c) determinării pierderilor legate de manipularea produselor petroliere și a pierderilor prin evaporare.

(3) Pierderile de produse petroliere prevăzute la alin. (2) lit. c), care provin din instalațiile de stocare ale importatorului se adaugă la cantitatea totală de produse petroliere pentru care se calculează contribuția pentru ECS, cu excepția pierderilor care au survenit ca urmare a unui impediment justificat, în sensul art. 904 din Codul civil nr. 1107/2002, și sunt confirmate prin acte justificative corespunzătoare.

(4) Aportul pentru stocurile de urgență în cuantum integral stabilit de Guvern în conformitate cu art. 32 alin. (5), se plătește către ECS de către:

a) importatorilor obligați prevăzuți la art. 22 alin. (1), pentru perioada cuprinsă între data începerii calculării aportului pentru stocurile de urgență ca parte integrantă a prețului de vânzare al produselor petroliere și data constituirii de către acești importatori a stocurilor de urgență potrivit art. 39 alin. (9);

b) importatorii de referință cu cota transferată către ECS, pentru partea corespunzătoare cotei individuale aferente obligației de stocare transferate către ECS, în condițiile art. 26;

c) importatorii produselor prevăzute la art. 32 alin. (2), care nu dobândesc calitatea de importatori obligați.

Articolul 34. Modalitatea și termenul limită de plată a plăților datorate ECS și transmiterea datelor

(1) Plățile datorate ECS conform art. 33 se calculează de către importatorii de referință și se achită către ECS prin transfer în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor al acesteia până la data de 20 a fiecărei luni pentru luna precedentă.

(2) În cazul achitării cu întârziere a plăților datorate ECS, ultima calculează și aplică de dobânda de întârziere calculată potrivit art. 942 din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002.

(3) În cazul în care importatorul de produse petroliere achită ECS o plată în sumă mai mare decât cea calculată, ECS va reduce cuantumul plății care se datorează pentru luna curentă cu suma plătită în plus.

(4) Importatorii de produse petroliere sunt obligați să transmită către ECS până la data de 20 a fiecărei luni pentru luna precedentă informații cu privire la livrările de produse petroliere pe piața locală și cu privire la plățile efectuate către ECS.

(5) Modalitatea de calcul și de plată a contribuției pentru ECS, precum și conținutul și modalitatea de transmitere a datelor privind plățile către ECS, prevăzute la alin. (4), se stabilesc prin hotărâre de Guvern.

(6) ECS, Serviciul Vamal și ANRE colaborează prin schimb de informații agregate și individuale cu privire la importurile și exporturile de produse petroliere pentru a verifica corectitudinea informațiilor prezentate de către importatorii de produse petroliere.

(7) La solicitarea ECS, ANRE aplică sancțiune financiară pentru neachitare, pentru achitare parțială sau pentru achitarea cu întârziere a plăților datorate ECS. Achitarea sancțiunii financiare nu exonerează importatorul obligat sau importatorul de produse petroliere prevăzut la art. 33 alin. (4) de efectuarea plății datorate față de ECS, precum și de achitarea dobânzii prevăzute la alin. (2) din prezentul articol.

Articolul 35. Destinația mijloacelor financiare colectate de către ECS

Mijloacele financiare colectate de către ECS pot fi utilizate pentru:

- a) achiziționarea de produse petroliere în formă materială în vederea constituirii stocurilor de urgență și/sau a stocurilor specifice;
- b) achiziționarea de produse petroliere în formă non-materială în vederea constituirii stocurilor de urgență;
- c) compensarea costurilor de asigurare, stocare și reprovizionarea stocurilor de urgență și/sau a stocurilor specifice;
- d) compensarea costului controlului cantității și a calității stocurilor de urgență stabilite de ECS;
- e) compensarea costurilor de funcționare a instalației de stocare și a instalațiilor utilizate de ECS pentru stocarea stocurilor de urgență;
- f) compensarea costurilor suportate de împrumuturile pe piața financiară și a altor costuri de capital;
- g) compensarea costurilor de studii, autorizații, cercetare, echipamente de contorizare, echipamente de siguranță, monitorizare etc. legate de transportul, încărcarea/descărcarea în siguranță și stocarea stocurilor de urgență în instalațiile existente și nou planificate și controlul cantității în timp real;
- h) compensarea costurilor de funcționare ale ECS și a altor costuri legate de crearea și menținerea stocurilor de urgență și securitatea aprovizionării cu produse petroliere, în conformitate cu prezenta lege și cu regulamentul/statutul ECS;
- i) achiziționarea, construcția, reconstrucția, modernizarea, recondiționarea instalațiilor de stocare în scopul depozitării stocurilor de urgență și al gestionării acestora.

Capitolul VII

RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI PRIVIND STOCURILE DE URGENȚĂ

Articolul 36. Răspunderea pentru încălcarea legislației aferente stocurilor de urgență

(1) Importatorii de produse petroliere specificate la art. 32 alin. (2), importatorii de produse petroliere prevăzuți la art. 33 alin. (4), importatorii de referință și operatorii instalațiilor de stocare poartă răspundere pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor stabilite prin prezenta lege, precum și prin actele normative adoptate în executarea expresă a acesteia, în condițiile prevăzute de prezenta lege, în măsura în care acestea derivă direct și expres din prezenta lege, prin actele normative adoptate în executarea acesteia.

(2) În cazul în care ANRE constată că una dintre entitățile prevăzute la alin. (1) a încălcat prevederile prezentei legi sau ale actelor normative adoptate în executarea acesteia și că fapta respectivă constituie contravenție potrivit Codului contravențional, aceasta declanșează procedura contravențională în condițiile și în termenele stabilite de Codul contravențional.

(3) Pentru faptele prevăzute expres în art. 37 alin. (1), (2), (3) și (4), care nu constituie contravenții în sensul Codului contravențional, ANRE aplică sancțiuni financiare, în condițiile prezentei legi cu respectarea procedurii stabilite de Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică.

(4) Resursele financiare obținute din aplicarea sancțiunilor financiare se fac venit la bugetul de stat.

(5) La individualizarea sancțiunii financiare, ANRE ține cont de gravitatea încălcării, durata și frecvența acesteia, consecințele produse sau care puteau fi produse asupra securității aprovizionării cu produse petroliere, existența unor încălcări anterioare, gradul de cooperare al persoanei sancționate, măsurile întreprinse pentru înlăturarea încălcării și prevenirea repetării acesteia.

Articolul 37. Sancțiuni financiare

(1) ANRE aplică prin hotărâre sancțiune financiară de la 0,50% la 2,50% din cifra de afaceri a importatorului de produse petroliere în unul din următoarele cazuri:

a) importatorul de produse petroliere nu prezintă în termen și în modul stabilit de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei informații cu privire la importul, exportul, consumul de produse petroliere pe piața de produse petroliere din Republica Moldova, precum și cu privire la nivelul stocurilor de urgență și a stocurilor comerciale de produse petroliere din luna precedentă;

b) importatorul obligat nu prezintă organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și ECS informațiile necesare pentru menținerea Registrului stocurilor de urgență și a Registrului stocurilor specifice;

c) importatorul de produse petroliere nu prezintă în termen și în modul stabilit de ECS informațiile cu privire la livrările de produse petroliere pe piața produselor petroliere din Republica Moldova, precum și informații cu privire la efectuarea plăților către ECS.

(2) ANRE aplică prin hotărârea Consiliului de Administrație sancțiune financiară de la 2,50% la 5,00% din cifra de afaceri a importatorului obligat, a importatorului de produse petroliere prevăzute la art. 32 alin. (2), a importatorului de produse petroliere prevăzut la art. 33 alin. (4) în unul din următoarele cazuri:

a) importatorul de produse petroliere nu se conformează deciziilor Comisiei Naționale de Management al Crizelor;

b) importatorul obligat obstrucționează repetat reprezentantul ANRE, reprezentantul entității de inspecție și/sau reprezentantul Secretariatului Comunității Energetice la efectuarea controalelor dispuse în conformitate cu art. 30 și /sau nu păstrează și nu prezintă la solicitarea repetată documentele și informațiile solicitate de ANRE sau de Secretariatul Comunității Energetice;

c) urmare a controlului efectuat în conformitate cu art. 30, reprezentatul împuternicit al ANRE constată faptul că importatorul obligat nu deține stocurile de urgență în cantitățile stabilite conform prevederilor de la art. 23 alin. (3);

d) importatorul obligat nu execută în termenele stabilite în actul de constatare, întocmit de reprezentantul împuternicit al ANRE măsurile prescrise pentru executare;

e) importatorul de produse petroliere nu plătește aportul pentru stocurile de urgență și/sau contribuția pentru ECS în modul și termenele stabilite în art. 33 și art. 34.

(3) În cazul săvârșirii, în decurs de 12 luni de la data rămânerii definitive a unei sancțiuni aplicate pentru una dintre încălcările prevăzute la alin. (2), a unei noi încălcări dintre cele prevăzute

la același alineat, ANRE aplică sancțiuni financiare cuprinse între 5,00% și 10,00% din cifra de afaceri a importatorului de produse petroliere.

(4) ANRE aplică prin hotărâre sancțiune financiară de la 2,50% la 5,00% din cifra de afaceri a operatorului instalației de stocare în unul din următoarele cazuri:

a) entitatea respectivă prestează serviciul de stocare în lipsa autorizației pentru desfășurarea activității respective;

b) operatorul instalației de stocare obstrucționează repetat reprezentanții ANRE și reprezentanții entității de inspecție la efectuarea controalelor dispuse în conformitate cu art. 30 și/sau nu prezintă la solicitarea repetată documentele și informațiile solicitate de ANRE.

(5) Pentru sancțiunile financiare prevăzute la alin. (1), (2) și (3), cifra de afaceri în funcție de care se calculează sancțiunea financiară reprezintă venitul realizat de persoana sancționată, în perioada de nerespectare a obligațiilor, din vânzarea pe piața Republicii Moldova a produselor petroliere în legătură cu care obligațiile respective nu au fost îndeplinite.

(6) Pentru sancțiunile financiare prevăzute la alin. (4), cifra de afaceri în funcție de care se calculează sancțiunea financiară reprezintă venitul realizat de operatorul instalației de stocare, în perioada de nerespectare a obligațiilor, din prestarea serviciilor de stocare a produselor petroliere în legătură cu care obligațiile respective nu au fost îndeplinite.

Capitolul VIII

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 38. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

- a) va aproba Planul de acțiuni pentru constituirea stocurilor de urgență;
- b) va aproba Planul de intervenții;
- c) va aproba Regulamentul de organizare și funcționare a Registrului general cu privire la stocurile de urgență și a Registrului general cu privire la stocurile specifice, precum și modelele Regulamentului de organizare și funcționare a Registrului general cu privire la stocurile de urgență și a Registrului general cu privire la stocurile specifice;
- d) va aproba hotărârea Guvernului prevăzută la art. 32 alin. (5);
- e) va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege;
- f) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță.

(3) În termen de 8 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul creează sau desemnează ECS și aprobă regulamentul/statutul acesteia.

(4) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei:

- a) în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va institui Consiliul pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere și va aproba Regulamentul de organizare și funcționare a acestuia;
- b) în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va elabora și va prezenta Guvernului spre aprobare Regulament privind particularitățile procedurale aplicabile achiziției, înstrăinării produselor petroliere și contractării serviciilor de stocare de către ECS.

c) în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va aproba cerințele tehnice, logistice și de siguranță ce urmează a fi respectate la depozitarea stocurilor de urgență pe teritoriul Republicii Moldova și în afara acesteia.

d) În termen de 4 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi va aproba metodologia de colectare și prelucrare a datelor în scopul constituirii stocurilor de urgență.

(5) La prima ajustare semestrială a marjei comerciale specifice la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale de tip standard, ANRE include cuantumul respectiv în calculul marjei comerciale specifice.

(6) În termen de 10 zile de la data adoptării hotărârii ANRE privind ajustarea semestrială a marjei comerciale specifice la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale de tip standard, prin care se include cuantumul aportului pentru stocurile de urgență, Ministerul Finanțelor deschide un cont trezorerial provizoriu pentru efectuarea plăților prevăzute la art. 33.

(7) În termen de 4 luni de la data constituirii, ECS va deschide un cont în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor pentru transferarea plăților datorate ECS conform prevederilor de la art. 33.

(8) După deschiderea contului în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor, mijloacele financiare menționate la alin. (4) din prezentul articol se transferă în acest cont.

(9) În termen de 1 lună de la aprobarea hotărârii Guvernului prevăzute la art. 34 alin. (5), Ministerul Finanțelor asigură transferarea mijloacelor financiare acumulate în contul trezorerial provizoriu prevăzut la alin. (6) în contul ECS deschis în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor și închide contul trezorerial provizoriu. De la data închiderii contului trezorerial provizoriu, plățile datorate ECS potrivit prezentei legi se efectuează exclusiv în contul ECS deschis în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor.

(10) În termen de 2 luni de la data aprobării metodologiei prevăzute la art. 38 alin. (4) lit. d), entitățile obligate să prezinte datele prevăzute la art. 18 alin. (2) transmit organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei datele aferente tuturor lunilor anului în care prezenta lege a intrat în vigoare și continuă prezentarea datelor în modul stabilit la art. 18 alin. (2).

(11) Până la 31 martie 2027, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei stabilește obligațiile individuale de stocare prevăzute la art. 23 alin. (1), în baza datelor aferente anului calendaristic precedent, transmise potrivit alin. (8) și art. 18.

(12) După aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, cuvintele "Secretariatul Comunității Energetice" la toate formele gramaticale se substituie cu cuvintele "Comisia Europeană" la toate formele gramaticale, iar constituirea și menținerea stocurilor de urgență urmează a fi realizată exclusiv pe teritoriul Uniunii Europene.

(13) În legătură cu implementarea prevederilor de la art. 31 alin. (7), după aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Comisia Europeană este autorizată să stabilească perioada rezonabilă în care urmează să fie restabilite stocurile de urgență ale Republicii Moldova până la nivelul minim necesar.

Articolul 39. Dispoziții tranzitorii

(1) Aportul pentru stocurile de urgență începe să fie calculat ca parte integrantă a prețului de vânzare al produselor petroliere din prima zi a lunii următoare lunii în care a fost deschis contul trezorerial provizoriu pentru efectuarea plăților datorate ECS potrivit art. 33. Până la aprobarea hotărârii Guvernului prevăzute la art. 34 alin. (5), contribuția pentru ECS prevăzută la art. 33 se achită în conformitate cu regulile vama aplicabile achitării accizelor la produsele petroliere.

(2) Până la stabilirea cuantumului aportului pentru stocurile de urgență în conformitate cu art. 32 alin. (5), aportul pentru stocurile de urgență se stabilește potrivit art. 39 alin. (3).

(3) Până la stabilirea cuantumului aportului pentru stocurile de urgență în conformitate cu art. 32 alin. (5), aportul pentru stocurile de urgență (fără TVA) se stabilește în mărime de:

- a) 0.48 MDL/litru pentru produse petroliere prevăzute la art. 32 alin. (2) lit. a);
- b) 0.48 MDL/litru pentru produse petroliere prevăzute la art. 32 alin. (2) lit. b);
- c) 0.48 MDL/litru pentru produse petroliere prevăzute la art. 32 alin. (2) lit. c);
- d) 0.48 MDL/kg pentru produse petroliere prevăzute la art. 32 alin. (2) lit. d);
- e) 0.48 MDL/kg pentru produse petroliere prevăzute la art. 32 alin. (2) lit. e).

(4) Până la stabilirea cotelor aportului pentru stocurile de urgență în conformitate cu art. 32 alin. (5), aportul respectiv, în mărimea prevăzută la alin. (3) din prezentul articol se distribuie astfel:

- a) 70% se transferă către ECS;
- b) 30% urmează a fi reținute de importatorii obligați, în condițiile în care aceștia constituie și mențin efectiv stocuri de urgență, în cantitățile stabilite în sarcina lor;
- c) în cazul în care importatorii obligați nu constituie și nu mențin efectiv stocuri de urgență, în cantitățile stabilite în sarcina lor, aportul pentru stocurile de urgență se transferă integral către ECS.

(5) La expirarea termenului de 200 de zile de la data determinării obligațiilor individuale de stocare și până la data de 30 iunie 2028, fiecare importator obligat trebuie să dețină stocuri de urgență în cuantum de cel puțin 20% din obligația individuală anuală de stocare stabilită de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.

(6) Fiecare importator obligat trebuie să dețină stocuri de urgență în cuantum de cel puțin următoarele cote din obligația individuală anuală de stocare stabilită de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei:

- a) de la 1 iulie 2028 până la 30 iunie 2029 – 35%;
- b) de la 1 iulie 2029 până la 30 iunie 2030 – 50%;
- c) de la 1 iulie 2030 până la 30 iunie 2031 – 75%;
- d) de la 1 iulie 2031 în continuare – 100%.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Anexa nr. 1

la Legea privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere nr. ___/2026

Metoda de calcul al echivalentului în țiței al importurilor de produse petroliere

Echivalentul în țiței al importurilor de produse petroliere se calculează folosind următoarea metodă:

1. Suma importurilor nete de țiței, de lichide din gaze naturale (LGN), de materii prime pentru rafinărie și de alte hidrocarburi, astfel cum sunt definite în anexa nr. 2 la Legea privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere nr. ___/2026 , se calculează și se ajustează pentru a ține seama de eventuale variații ale stocurilor. Din cifra rezultată, se scade una dintre următoarele trei cifre pentru randamentul naftei:

- 1.1. 4%;
- 1.2. randamentul mediu al nafta;
- 1.3. consumul efectiv net de naftă.

2. Suma importurilor nete de produse petroliere, definite în anexa nr. 3 la Legea privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere nr. ___/2026 , cu excepția naftei, se calculează și se ajustează pentru a ține seama de variațiile stocurilor și se înmulțește cu un factor de 1,065.

3. Suma cifrelor care rezultă din metodele indicate la pct. 1 și 2 reprezintă echivalentul în țiței.

4. Buncărajul nu se include în acest calcul.

Anexa nr. 2

la Legea privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere nr. ___/2026

Materii prime pentru rafinărie

Produs energetic	Definiție
1. Țiței	Țițeiul este un tip de ulei mineral de origine naturală, care conține un amestec de hidrocarburi și impurități asociate, precum sulful. Acesta se găsește în stare lichidă în condiții normale de temperatură și presiune de suprafață, iar caracteristicile fizice (densitate, vâscozitate etc.) sunt foarte variabile. Această categorie include condensatele din gazele asociate sau neasociate extrase din zăcămintele sau perimetre de exploatare, dacă acestea sunt amestecate cu țițeiul comercial. Cantitățile trebuie să fie înregistrate indiferent de metoda de extragere (convențională și neconvențională). Țițeiul nu include LGN.

2.	Lichide din gaze naturale (LGN)	LGN-urile sunt hidrocarburi lichide sau lichefiate obținute din gaze naturale în instalații de separare sau de prelucrare a gazului. Printre LGN-uri se numără etanul, propanul, butanul (butan normal și izobutan), pentanul, izopentanul și pentanul plus (denumit uneori benzină naturală sau condensat de uzină).
3.	Materii prime pentru rafinării	Materiile prime pentru rafinării constau în petrol prelucrat destinat unei prelucrări suplimentare (de exemplu, păcură distilată direct sau motorină în vid) fără amestecare. După o prelucrare suplimentară, urmează să fie transformate într-una sau mai multe componente și/sau produse finite. Această definiție se aplică, de asemenea, retururilor din petrochimie pentru rafinării (de exemplu, benzină de piroliză, fracții C4, fracții de motorină și păcură).
4.	Aditivi/compuși oxigenați	Aditivii sunt compuși, alții decât hidrocarburile, care sunt adăugați la sau amestecați cu produse petroliere pentru a modifica proprietățile acestora (de exemplu, cifra octanică, cifra cetică, proprietățile la rece etc.). Printre aditivi se numără compușii oxigenați [precum alcoolii (metanol, etanol)], eterii [metil terț butil eter (MTBE), etil terț butil eter (ETBE), terț amil metil eter (TAME) etc.], esterii (precum ulei de rapiță sau ester dimetilic etc.), compușii chimici [de exemplu, tetrametil de plumb (TMP), tetraetil de plumb (TEP) și detergenții]. Cantitățile de aditivi/compuși oxigenați (alcooli, eteri, esteri și alți compuși chimici) declarați în această categorie trebuie să corespundă cantităților amestecate cu combustibili sau utilizate drept combustibil. Această categorie include biocombustibilii care sunt amestecați cu combustibili fosili lichizi.
5.	Biocombustibili în aditivi/compuși oxigenați	Cantitățile de biocombustibili lichizi înregistrați în această categorie corespund biocombustibililor lichizi amestecați și se referă doar la proporția de biocombustibil lichid și nu la volumul total de lichide în care se amestecă biocombustibilii. Nu se iau în considerare biocombustibilii lichizi care nu au fost amestecați.
6.	Alte hidrocarburi	Această categorie include țițeiul sintetic obținut din nisipuri petrolifere, uleiurile minerale extrase din șisturile bituminoase etc, lichidele obținute din lichefierea cărbunelui, în urma transformării gazelor naturale în benzină, uleiurile emulsionate (de exemplu, Orimulsion); nu include șisturile bituminoase; include uleiul de șist (produs secundar).

Anexa nr. 3

la Legea privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere nr. ___/2026

Lista produselor energetice utilizate pentru calculul importurilor nete și al consumului intern

Produs energetic		Definiție
1.	Gaz de rafinărie	Gazul de rafinărie este un amestec de gaze necondensate, care constau în principal în hidrogen, metan, etan și olefine obținute în urma distilării țițeiului sau tratării produselor petroliere (de exemplu prin cracare) în rafinării. Aici se includ și gazele returnate din industria petrochimică.
2.	Etan	Hidrocarbură cu catenă liniară, gazoasă în stare naturală, (C ₂ H ₆) extrasă din gaze naturale și din gaze de rafinărie.
3.	Gaz petrolier lichefiat (GPL)	GPL-urile sunt hidrocarburi parafinice ușoare obținute în urma proceselor de rafinare și în instalațiile de stabilizare a țițeiului și de prelucrare a gazelor naturale. Acestea constau, în principal, în propan (C ₃ H ₈) și butan (C ₄ H ₁₀) sau într-o combinație între aceste două gaze. Acestea pot conține, de asemenea, propilenă, butilenă, izopropilenă și izobutilenă. GPL-urile sunt de obicei lichefiate sub presiune pentru transport și depozitare.
4.	Naftă	Nafta este o materie primă atât pentru industria petrochimică (de exemplu, producerea de etilenă sau de compuși aromatici), cât și pentru producerea de benzină prin reformare sau izomerizare în rafinării. Nafta include materialele care au o temperatură de distilare între 30 °C și 210 °C sau un interval între aceste valori.
5.	Benzina auto	Benzina auto constă într-un amestec de hidrocarburi ușoare care au temperatura de distilare între 35 °C și 215 °C. Este utilizată drept combustibil pentru motoarele cu aprindere prin scânteie ale vehiculelor de transport terestru. Benzina auto poate conține aditivi, compuși oxigenați și amelioratori ai cifrei octanice, inclusiv compuși ai plumbului. Această categorie include

		componentele de amestec ale benzinei auto (cu excepția aditivilor/compușilor oxigenați), de exemplu alchilații, izomerații, reformații, benzina de cracare, destinate utilizării ca benzină auto finisată. Benzina auto este un produs agregat echivalent cu suma amestecului cu biobenzină (biobenzina din benzina auto) și a altor produse diferite de biobenzină.
5.1.	Amestec de biobenzină (biobenzina din benzina auto)	Biobenzina care a fost amestecată cu benzină auto.
5.2.	Produse diferite de biobenzină	Partea rămasă a benzinei auto - benzină auto fără biobenzină în amestec (preponderent benzină auto din combustibili fosili).
6.	Benzină pentru aviație	Este o benzină special preparată pentru motoarele cu pistoane ale avioanelor, cu o cifră octanică adecvată acestui tip de motoare, cu o temperatură de îngheț de – 60 °C și un interval de distilare de obicei între 30 °C și 180 °C.
7.	Combustibili de tip benzină pentru turboreactoare (combustibili de tip naftă pentru turboreactoare sau JP4)	Această categorie include toate hidrocarburile ușoare utilizate de turbomotoarele avioanelor, care se distilează între 100 °C și 250 °C și se obțin prin amestecarea kerosenului și benzinei sau naftei în așa fel încât concentrația de compuși aromatici să nu depășească 25 % din volum, iar presiunea vaporilor să fie între 13,7 kPa și 20,6 kPa.
8.	Carburant de tip kerosen pentru turboreactoare	Distilat utilizat de turbomotoarele avioanelor. Are aceleași caracteristici de distilare între 150 °C și 300 °C (în general până la 250 °C) și același punct de inflamabilitate ca și kerosenul. În plus, are caracteristici specifice (precum temperatura de îngheț), care sunt stabilite de Asociația Internațională a Transporturilor Aeriene. Această categorie include componentele pentru amestec cu kerosen. Această categorie include componentele de amestec ale kerosenului. Carburanții de tipul kerosenului pentru turboreactoare constituie un produs agregat echivalent cu suma amestecului cu biocarburanți de tipul kerosenului pentru turboreactoare (biocarburanți de tipul kerosenului pentru turboreactoare în carburanți de tipul kerosenului pentru turboreactoare) și kerosen non-bio pentru turboreactoare.
8.1.	Amestec cu biocombustibili de tipul kerosenului pentru turboreactoare (biocombustibili de tipul kerosenului pentru turboreactoare în combustibili de tipul kerosenului	Biocombustibili de tipul kerosenului pentru turboreactoare care a fost amestecat cu combustibili de tipul kerosenului pentru turboreactoare.

	pentru turboreactoare)	
8.2.	Non-biocombustibil de tip kerosen pentru turboreactoare	Partea rămasă a combustibililor de tipul kerosenului pentru turboreactoare – combustibili de tipul kerosenului pentru turboreactoare fără amestec cu biocombustibili de tipul kerosenului pentru turboreactoare (preponderent combustibili de tipul kerosenului pentru turboreactoare din combustibili fosili).
9.	Alte tipuri de kerosen	Distilat de petrol rafinat utilizat în alte sectoare decât transportul aerian. Se distilează între 150 °C și 300 °C.
10.	Motorină (păcură distilată)	Motorina este în principal un distilat intermediar care se distilează între 180 °C și 380 °C. Această categorie include componentele pentru amestec. Există mai multe tipuri de calitate în funcție de utilizare. Motorina include motorina pentru motoarele diesel cu aprindere prin compresie ale autovehiculelor și camioanelor. Motorina include combustibil ușor pentru încălzirea spațiilor industriale și comerciale, motorină pentru transporturile navale și motorină pentru transporturile feroviare, alte tipuri de motorină inclusiv motorinele grele, care se distilează între 380 °C și 540 °C și care sunt utilizate ca materii prime în petrochimie. Motorina constituie un produs agregat echivalent cu suma amestecului cu biomotorine (biomotorine în motorină) și alte produse decât biomotorinele.
10.1.	Amestec cu biomotorine (biomotorine în motorină)	Biomotorine care au fost amestecate cu motorină.
10.2.	Alte produse decât biomotorinele	Partea rămasă a motorinei – motorină fără amestec cu biomotorine (preponderent motorină din combustibili fosili).
11.	Păcură (păcură grea)	Include toate tipurile de păcură reziduală (grea) (inclusiv cele obținute prin amestec). Vâscozitatea cinematică depășește 10 cSt la 80 °C. Punctul de aprindere este întotdeauna de peste 50 °C, iar densitatea este întotdeauna de peste 0,90 kg/l. Păcura este un produs agregat echivalent cu suma păcurii care conține un conținut redus de sulf și a păcurii cu un conținut ridicat de sulf.
11.1.	Păcură cu un conținut redus de sulf (LSFO)	Păcură cu un conținut de sulf sub 0,5 %.
11.2.	Păcură cu un conținut ridicat de sulf (HSFO)	Păcură cu un conținut de sulf de minimum 0,5 %.
12.	White spirit și benzine speciale	White spirit și benzine speciale sunt definite ca distilate intermediare rafinate cu distilare în intervalul de distilare al naftei/kerosenului. Acestea includ benzine industriale (denumite și SBP; uleiuri ușoare care se distilează între 30 °C și 200 °C în 7 sau 8 tipuri de calitate de benzine industriale, în funcție de

		poziția fracției în intervalul de distilare – aceste tipuri de calitate se stabilesc în funcție de diferența de temperatură între punctele de distilare pentru 5 % și 90 % din volum, temperatură ce nu depășește 60 °C), și white spirit (benzină industrială cu un punct de inflamabilitate de peste 30 °C și intervalul de distilare între 135 °C și 200 °C).
13.	Lubrifianti	Hidrocarburi obținute din produse secundare de distilare. Lubrifiantii sunt în principal utilizați pentru a reduce frecarea între suprafețele de sprijin. Sunt incluse toate categoriile finisate de uleiuri lubrifiante, de la uleiul de ax la uleiul pentru cilindri, inclusiv cele utilizate la grăsimile lubrifiante, uleiurile de motor și toate categoriile de uleiuri de bază pentru lubrifianti.
14.	Bitum	Este o hidrocarbură solidă, semisolidă sau vâscoasă cu o structură coloidală, de culoare brună sau neagră, obținută ca reziduu în urma distilării țițeiului, prin distilarea în vid a reziduurilor de petrol rezultate din distilarea atmosferică. Bitumul mai este denumit și asfalt și este utilizat în principal la construcții de drumuri și ca material pentru acoperișuri. Această categorie cuprinde bitumul fluidizat și bitumul fluxat.
15.	Ceară de parafină	Sunt hidrocarburi alifatic saturate. Acestea sunt reziduuri extrase în urma deparafinării uleiurilor lubrifiante. Au o structură cristalină, mai mult sau mai puțin fină, în funcție de calitate. Caracteristicile lor principale sunt următoarele: sunt incolore, inodore și translucide, cu un punct de topire de peste 45 °C.
16.	Cocs de petrol	Este un produs secundar solid, negru, obținut în principal prin cracarea și carbonizarea materiilor prime derivate din petrol, a reziduurilor de distilare în vid, a gudronului și a smoalei prin procese precum cocsificarea întârziată sau cocsificarea fluidă. Constă în principal în carbon (90 – 95 %) și are un conținut redus de cenușă. Este utilizat ca materie primă pentru cocserii în industria siderurgică, pentru încălzire, pentru producerea electrozilor și pentru producerea de substanțe chimice. Cele mai importante două categorii ale cocsului de petrol sunt «cocsul verde» și «cocsul calcinat». Este inclus «cocsul de cataliză», care se depune pe catalizator în cursul proceselor de rafinare; acest tip de cocs nu este recuperabil și este de obicei utilizat drept combustibil de rafinare.
17.	Alte produse	Această categorie include toate produsele nementionate mai sus, de exemplu: gudronul și sulfurul. Include compușii aromatici (de exemplu, BTX sau benzenul, toluenul și xilenul) și olefinele (de exemplu, propilena) produse în rafinării.

Anexa nr. 4

la Legea privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere nr. ___/2026

Metoda de calcul al echivalentului în țitei al consumului intern

1. Echivalentul în țitei al consumului intern se calculează folosind următoarea metodă:
2. Consumul intern se stabilește prin însumarea livrărilor observate de produse petroliere finite provenite din surse primare, cum ar fi rafinării, instalații de amestecare sau alte surse similare, către piața internă, agregate doar pentru următoarele produse petroliere: benzină auto, benzină pentru aviație, combustibil de tip benzină pentru turboreactoare (combustibil de tip nafta pentru turboreactoare sau JP4), carburant de tip kerosen pentru turboreactoare, alte tipuri de kerosen, motorină (păcură distilată) și păcură (cu conținut ridicat de sulf și cu conținut redus de sulf), prevăzute în anexa nr. 3 la Legea privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere nr. ___/2026.
3. Echivalentul în țitei al consumului intern se calculează prin aplicarea unui factor multiplicator de 1,2.
4. Buncărajul nu se include în acest calcul.

Anexa nr. 5

la Legea privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere nr. ___/2026

Metoda de calcul a nivelului stocurilor deținute

1. Pentru calcularea nivelurilor stocurilor de urgență se aplică următoarele metode:
2. Cantitățile de produse petroliere deținute pot fi considerate drept stoc de urgență o singură dată.
3. Stocurile de țitei se reduc cu 4 %, reprezentând randamentul mediu al nafta.

4. Stocurile de naftă și stocurile de produse petroliere pentru buncăraj nu se includ în categoria stocurilor de urgență.

5. Alte produse petroliere vor fi incluse în volumul stocurilor de urgență, folosind una dintre următoarele două metode:

5.1. se includ toate stocurile de produse petroliere prevăzute în anexa nr. 3 la Legea privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere nr. ____/2026 și se calculează echivalentul în țitei pentru acestea prin aplicarea unui factor multiplicator de 1,065; sau

5.2. se includ numai stocurile ale următoarelor produse: benzină auto, benzină pentru aviație, carburant turboreactor tip benzină (petrol turboreactor de tip nafta sau JP4), carburant de tip kerosen pentru turboreactoare, alte tipuri de kerosen, motorină (păcură distilată), păcură (cu conținut ridicat de sulf și cu conținut redus de sulf) și se calculează echivalentul în țitei al acestora prin aplicarea unui factor multiplicator de 1,2.

6. Metoda aleasă este utilizată pe parcursul întregului an calendaristic în cauză.

7. Calculul nivelului stocurilor poate include cantitățile deținute:

7.1. în rezervoarele rafinăriilor;

7.2. în terminalele de încărcare;

7.3. în rezervoarele de alimentare a oleoductelor;

7.4. în șalande;

7.5. în tancurile petroliere pentru cabotaj;

7.6. în petrolierele care staționează în port;

7.7. în buncărele navelor de navigație interioară;

7.8. în fundul tancurilor de stocare;

7.9. sub formă de stocuri circulante;

7.10. de către marii consumatori în temeiul obligațiilor legale.

8. Atunci când se calculează nivelurile stocurilor specifice în cazul în care astfel de stocuri sunt calculate separat de stocurile de urgență, pot fi incluse numai cantitățile deținute în rezervoarele rafinăriilor, în rezervoarele de alimentare ale oleoductelor sau în terminalele de încărcare.

9. În calculul stocurilor nu pot intra sub nici o formă:

9.1. petrolul brut care nu a fost încă produs;

9.2. cantitățile deținute:

9.2.1. în oleoducte;

9.2.2. în vagoane-cisternă;

9.2.3. în buncăraj;

9.2.4. în stațiile de alimentare cu produse petroliere și punctele de vânzare cu amănuntul;

9.2.5. de către alți consumatori;

9.2.6. în petrolierele aflate în larg;

9.2.7. /sub formă de stocuri militare.

10. La calculul nivelului stocurilor de urgență, se aplică o reducere de 10% cantităților calculate conform uneia dintre metodele descrise mai sus. Această reducere se aplică tuturor cantităților incluse într-un anumit calcul.

11. Reducerea de 10 % nu se aplică la calculul nivelului stocurilor specifice sau a nivelurilor diferitelor categorii de stocuri specifice, atunci când acestea sunt calculate separat de stocurile de urgență, în special pentru verificarea respectării nivelurilor minime, prevăzute la art. 14 din Legea privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere nr. ____/2026.

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere, este elaborat de către Ministerul Energiei.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
<p>Proiectul de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere este elaborat în scopul armonizării cadrului normativ național cu standardele Uniunii Europene ce vizează garantarea unui nivel ridicat de securitate în aprovizionarea cu produse petroliere (Directiva 2009/119/CE a Consiliului din 14 septembrie 2009 privind obligația statelor membre de a menține un nivel minim de rezerve de țiței și/sau de produse petroliere), conform Anexei VIII la Acordul de Asociere din 27.06.2014 între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, semnat la Bruxelles, pe 27 iunie 2014, ratificat prin Legea nr. 112/2014.</p> <p>Subsidiar, remarcăm că necesitatea elaborării proiectului de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere, prin asigurarea transpunerii Directivei 2009/119/CE derivă inclusiv din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 887/2023 (acțiunea nr.331), și respectiv Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la UE pe anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 (capitolul 15 Energie, acțiunea nr. 8).</p>
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
<p>Produsele petroliere sunt una dintre principalele surse de energie primară, contribuind cu peste 30% la mixul energetic al Republicii Moldova (pe baza datelor din 2018-2022, fără regiunea din stânga Nistrului). Această contribuție este mare și probabil va rămâne semnificativă în anii următori, în pofida eforturilor de decarbonizare a sectorului transporturilor, care în prezent se bazează aproape în întregime pe produse petroliere. Acest scenariu are loc la nivel global, nu doar în Republica Moldova.</p> <p>Pe de altă parte, Republica Moldova nu are nici producție autohtonă de țiței care să asigure necesarul economiei naționale, nici fabrici de procesare a țițeiului (rafinării) și nici cantități semnificative de stocuri de produse petroliere, astfel că peste 99% din cererea de produse petroliere este asigurată de importuri dintr-o singură sursă. Toate acestea împreună fac Republica Moldova vulnerabilă într-un caz de întrerupere a aprovizionării cu produse petroliere.</p> <p>Prin urmare, problema care impune intervenția normativă constă în lipsa unui cadru normativ, instituțional și operațional care să permită Republicii Moldova să prevină și să gestioneze în mod efectiv o disfuncționalitate majoră în aprovizionarea cu produse petroliere. În prezent, Republica Moldova nu dispune de un sistem de stocuri de urgență constituit și menținut în condițiile Directivei 2009/119/CE, nu are instituite obligații legale clare privind constituirea și menținerea acestor stocuri, nu dispune de mecanisme specifice de evidență, monitorizare și control al acestora și nici de proceduri operaționale suficiente pentru punerea lor rapidă în circulație în caz de criză.</p>

Situația actuală este insuficientă întrucât dependența aproape integrală de importuri, nivelul redus al stocurilor comerciale și lipsa unor instrumente juridice și instituționale adecvate expun societatea și economia Republicii Moldova unui risc ridicat în eventualitatea unei întreruperi sau reduceri semnificative a aprovizionării cu produse petroliere. Experiența recentă asociată perturbărilor generate de criza din zona Strâmătorii Ormuz a demonstrat în mod practic această vulnerabilitate, inclusiv prin apariția unor dificultăți reale de aprovizionare și lipsa parțială a produselor petroliere în unele stații de alimentare cu carburanți de pe teritoriul Republicii Moldova.

Totodată, cadrul normativ existent nu asigură conformarea cu cerințele Directivei 2009/119/CE, care impune menținerea unui nivel minim de stocuri de urgență, existența unor mecanisme de evidență, raportare și verificare, precum și disponibilitatea unor măsuri organizatorice și procedurale pentru intervenție în caz de disfuncționalitate majoră în aprovizionare. Nivelul actual de pregătire al Republicii Moldova rămâne insuficient și din perspectiva indicatorilor concreți privind disponibilitatea produselor petroliere. Astfel, potrivit analizelor efectuate în contextul crizei energetice din martie 2026, la data de 2 martie 2026 disponibilitățile existente în depozitele naționale și în stațiile de alimentare acopereau aproximativ 23 de zile de consum pentru benzină, 13 zile pentru motorină și 24 de zile pentru gaz petrolier lichefiat, iar în Portul Internațional Liber Giurgiulești existau suplimentar stocuri echivalente cu 16 zile de consum pentru benzină și 5 zile pentru motorină. Aceste date confirmă că Republica Moldova nu dispune în prezent de un sistem de stocuri de urgență care să asigure nivelul minim impus de Directiva 2009/119/CE, respectiv 90 de zile de importuri nete medii zilnice sau 61 de zile de consum intern mediu zilnic, oricare dintre cele două cantități este mai mare.

Totodată, experiența crizei energetice din martie-aprilie 2026 a demonstrat că nivelul actual de pregătire este insuficient inclusiv din perspectivă operațională, întrucât au fost înregistrate dificultăți reale de aprovizionare, inclusiv lipsa parțială a produselor petroliere în unele stații de alimentare cu carburanți. În aceste condiții, decalajul față de cerințele Directivei nu constă doar în absența formală a unei obligații legale de stocare, ci și în lipsa efectivă a unui nivel minim de stocuri, a unor mecanisme de monitorizare și control specifice și a unor instrumente de intervenție capabile să asigure continuitatea aprovizionării în caz de criză.

Prin urmare, problema care trebuie rezolvată constă în asigurarea aprovizionării sigure, fiabile, neîntrerupte și accesibile cu produse petroliere a societății și economiei Republicii Moldova într-un caz de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere, într-un mod care este pe deplin aliniat cu legislația UE în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere și cu cele mai bune practici ale statelor membre ale UE.

Aprovizionarea neîntreruptă și accesibilă cu produse petroliere este o problemă de importanță majoră pentru Republica Moldova, în special pentru sectoarele sale de transport și agricultură.

Datele privind consumul de produse petroliere în mixul energetic al Republicii Moldova în anii 2018-2022 sunt prezentate în Tabelul 1.

Tabelul 1. Produse petroliere în mixul energetic al Republicii Moldova în perioada 2018-2022

	Unitate	2018	2019	2020	2021	2022
Total consum intern brut energie	ktep	3,066	2,938	2,807	3,115	2,770
inclusiv:						
Consum intern brut produse petroliere	ktep	1,002	1,018	946	1,064	1,113
	% consum intern brut energie	31.5	34.7	33.7	34.1	40.2
din care:						
Producția primară produse petroliere	ktep	5	5	6	5	5
Import net de produse petroliere	ktep	999	1,020	951	1,030	1,098

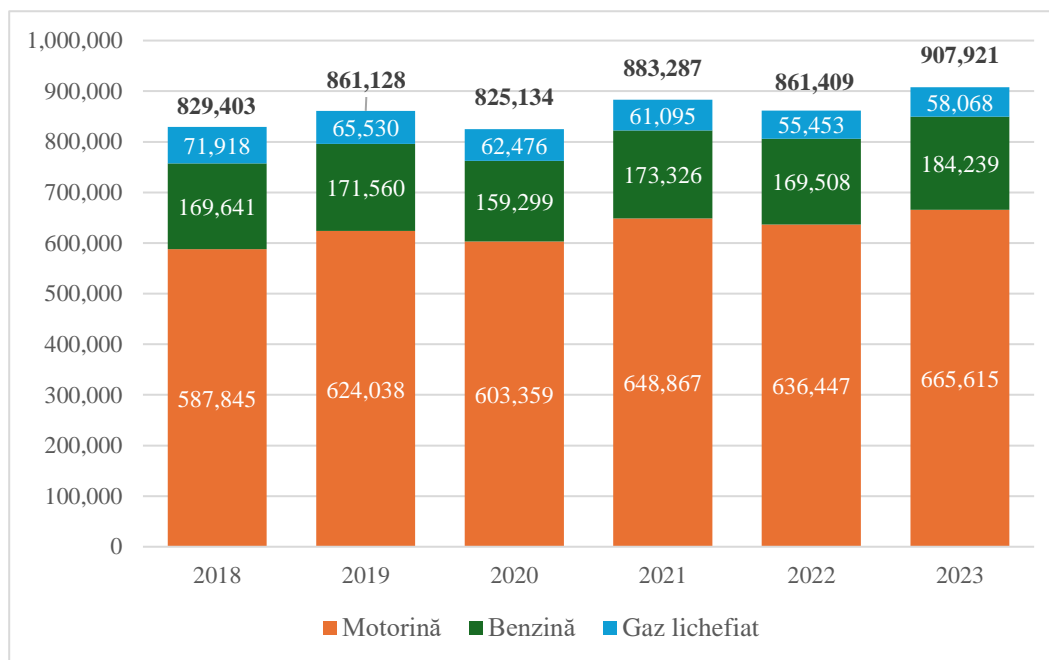
sursa: Biroul Național de Statistică, Balanța energetică a Republicii Moldova, ediția 2023

În ceea ce privește tipurile de produse petroliere importate în Republica Moldova în 2023, peste 75% sunt benzină și motorină, mai puțin de 10% sunt gaze petroliere lichefiate (GPL), iar restul sunt alte produse petroliere (kerosen Jet-A1, ulei, bitum).

Potrivit datelor ANRE, importurile de produse petroliere principale (benzină, motorină, gaz petrolier lichefiat) în anul 2023 au fost de 825,1 mii tone, din care 159,3 mii tone benzină (19,3% din total), 603,4 mii tone motorină (73,1% din total) și 62,5 mii tone GPL (7,6% din total).

Importurile de benzină și motorină în anul 2023 au fost efectuate în mare parte din România (aprox. 96.8% din importul total de benzină și aprox. 68% din importul total de motorină). Evoluția importului de principale produse petroliere în perioada 2018 - 2023 este prezentată în Figura 1.

Figura 1. Evoluția importului de produse petroliere în perioada 2018-2023 (mii de tone)

Sursa: Raportul ANRE privind rezultatul monitorizării pieței produselor petroliere a Republicii Moldova pentru anul 2023

Pe piața produselor petroliere din Republica Moldova (cu excepția regiunii din stânga Nistrului), conform situației de la 18 iulie 2024, există 44 de deținători de licențe pentru importul și vânzarea angro de benzină și motorină și 17 deținători de licențe pentru importul și vânzarea angro de GPL. Principalii importatori de produse petroliere sunt ÎCS Lukoil - Moldova SRL, Petrom - Moldova SRL și Rompetrol - Moldova SA care asigură majoritatea importurilor de benzină și motorină. Aceste societăți, împreună cu societățile Euro LPG SRL, Tezed-S SRL și Printemps SRL, sunt principalii importatori de GPL.

Produsele petroliere sunt importate preponderent cu cisternele rutiere direct la stațiile de alimentare, astfel încât importatorii de produse petroliere nu au nevoie să utilizeze capacitățile de stocare din Republica Moldova. În consecință, nivelul stocurilor comerciale deținute de importatori este scăzut și o mare parte din capacitățile de stocare existente în Republica Moldova nu sunt întreținute corespunzător, iar capacitatea lor de a servi scopului descris în prezenta Notă este sub un mare semn de întrebare. Informațiile privind stocurile comerciale deținute de importatori sunt prezentate în Tabelul 2.

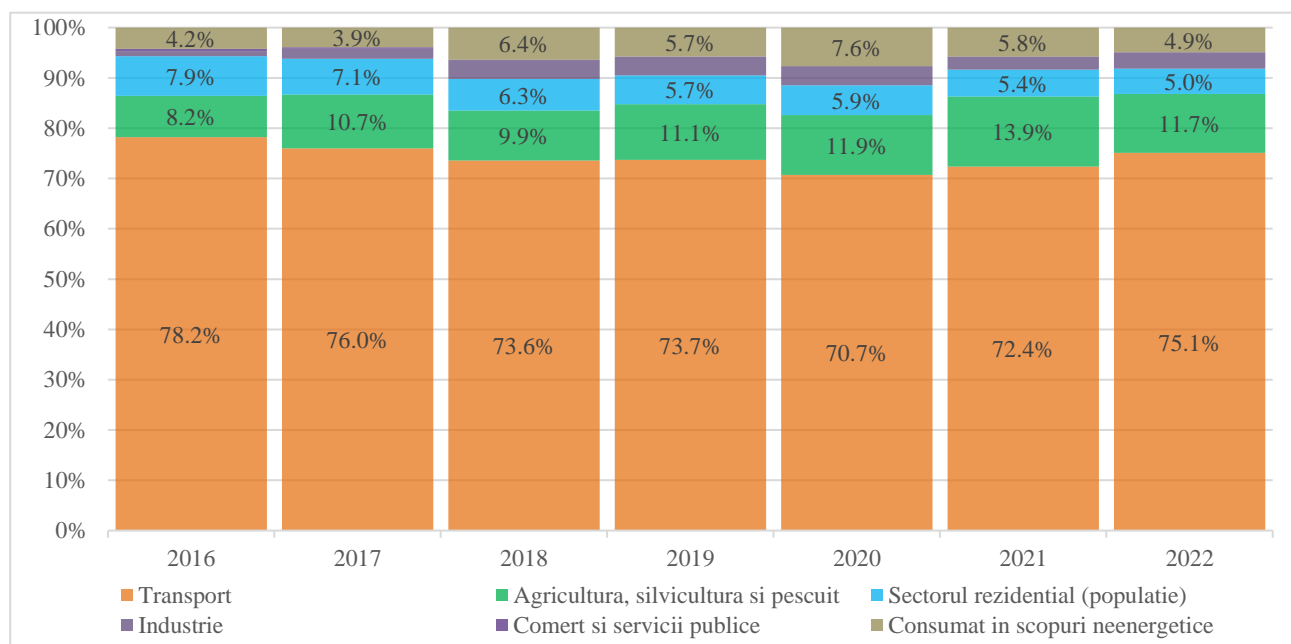
Tabelul 2. Stocurile comerciale reale de produse petroliere deținute de operatorii economici în perioada 2018-2023

	31.12.18	31.12.19	31.12.20	31.12.21	31.12.22	31.12.23
Stocuri reale de produse petroliere, mii de tone	47.4	48.4	50.2	38.6	28.8	42.5
% a stocurilor reale din capacitatea instalațiilor de stocare declarate	29.6	53.4	57.3	-	-	-

Sursa: rapoartele ANRE de monitorizare a pieței produselor petroliere

Produsele petroliere sunt utilizate preponderent de sectorul transporturilor, care în perioada 2016-2022 a înregistrat în mediu un consum de aprox. 74% din consumul total de produse petroliere, de sectorul agricol – aprox. 11% și de sectorul rezidențial, cu un consum mediu de aproximativ 6% pentru perioada respectivă. Structura consumului final de produse petroliere pe sectoare de consum din Republica Moldova este prezentată în figura 2.

Figura 2. Evoluția consumului final de produse petroliere în Republica Moldova pe sectoare de consum în perioada 2016-2022, % din consumul total

(sursa: Biroul Național de Statistica, Balanța energetică a Republicii Moldova, ediția 2023)

Conform datelor prezentate în tabelul 1 și figurile 1 și 2, este evident că aprovizionarea cu produse petroliere este esențială pentru funcționarea normală a societății și economiei Republicii Moldova. Din această perspectivă, aprovizionarea sigură, fiabilă, neîntreruptibilă și accesibilă a Republicii Moldova cu produse petroliere în orice moment ar trebui să fie considerată o chestiune de securitate națională și responsabilitate socială.

Republica Moldova a fost aprovizionată din exterior (din import) cu produse petroliere timp de decenii iar acest lucru va persista și în viitor. Cu toate acestea, situația existentă aferentă aprovizionării cu produse petroliere nu ar trebui să fie considerată ca „garantată” pentru viitor.

Fără producție internă de țiței, fără instalații proprii de prelucrare a țițeiului (rafinării) și fără stocuri substanțiale de produse petroliere, fiind pe deplin dependentă de importul de produse petroliere, securitatea aprovizionării cu produse petroliere a Republicii Moldova depinde în întregime de factori externi, regionali și globali asupra cărora Republica Moldova nu poate influența. Or, concentrarea intensă a producției, epuizarea rezervelor de petrol, creșterea globală la nivel mondial a consumului de produse petroliere, scăderea capacităților europene de rafinare, indisponibilitatea țițeiului rusesc, a produselor petroliere și a gazelor naturale în Europa din cauza sancțiunilor impuse

de comunitatea internațională, volatilitatea puternică a prețurilor, criza financiară, conflictele militare din Ucraina și Orientul Mijlociu, schimbările surselor și rutelor de aprovizionare contribuie în mod individual și agregat direct la creșterea riscului de dificultăți de aprovizionare în prezent cu produse petroliere.

În plus, în lipsa unui cadru normativ și a unor instrumente pentru a face față unei disfuncționalități majore a aprovizionării, societatea și economia Republicii Moldova sunt expuse unui risc inacceptabil de ridicat cu impact negativ. Această situație ar trebui schimbată cât mai curând posibil, independent de orice obligație internațională asumată de Republica Moldova.

Asigurarea unui nivel ridicat de securitate a aprovizionării cu produse petroliere nu este doar o chestiune națională, ci și internațională, ceea ce înseamnă că comunitatea internațională - prin intermediul Agenției Internaționale pentru Energie (AIE), al Uniunii Europene (UE) și al Comunității Energetice - solicită statelor lor membre/părților contractante să mențină stocuri minime de țiței și/sau produse petroliere.

Prin urmare, Republica Moldova în calitate de parte contractantă a Comunității Energetice, și-a asumat obligația de a-și îmbunătăți securitatea aprovizionării cu produse petroliere prin transpunerea Directivei 2009/119/CE a Consiliului privind menținerea stocurilor minime de țiței și/sau produse petroliere până la 1 ianuarie 2023 (transpusă în cadrul normativ al Comunității Energetice prin Decizia Consiliului Ministerial 2012/03/MC-EnC din 18 octombrie 2012).

Directiva 2009/119/CE impune statelor membre să constituie stocuri petroliere de urgență într-o cantitate egală, cel puțin, cu 90 de zile de importuri medii zilnice nete sau cu 61 de zile de consum intern mediu zilnic, oricare dintre cele două cantități este mai mare.

Pe lângă stocurile petroliere de urgență, Directiva 2009/119/CE impune, de asemenea, statelor membre să dispună în orice moment de planuri de urgență care să fie puse în aplicare în cazul unei disfuncționalități majore în aprovizionarea cu produse petroliere și să prevadă măsuri organizatorice care să fie luate pentru a permite punerea în aplicare a planurilor de urgență.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În prezent, piața produselor petroliere din Republica Moldova este reglementată de Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere. Această lege reglementează activitățile de import, transport, stocare și comercializare a produselor petroliere, cu scopul de a crea condiții favorabile pentru relațiile de pe piața internă a produselor petroliere, dezvoltarea concurenței și aprovizionarea sigură a consumatorilor cu produse petroliere de calitate.

În ceea ce privește stocurile de produse petroliere, Legea nr. 461/2001, prevede o singură cerință specifică care trebuie respectată de importatori pentru a obține licența de desfășurare a activității de import și comercializare angro a produselor petroliere. În conformitate cu articolul 14 din Legea nr. 461/2001, importatorii de produse petroliere sunt obligați să dețină depozite proprii, în proprietate și/sau închiriate, pentru depozitarea produselor petroliere principale (motorină și benzină) în volum minim de 1 000 m³ și pentru importatorii de gaz lichefiat, a depozitelor proprii, în proprietate și/sau închiriate, pentru depozitarea gazului lichefiat în volum minim de 150 m³.

Cu toate acestea, Legea nr.461/2001, nu impune importatorilor de produse petroliere nici o obligație privind constituirea și menținerea continuă a anumitor cantități de stocuri de produse petroliere, care ar asigura securitatea aprovizionării cu produse petroliere în caz de disfuncționalități majore în aprovizionare cu produse petroliere.

În consecință, stocurile de produse petroliere deținute în prezent de importatori sunt stocurile

operaționale (comerciale) create din proprie inițiativă, deținute în instalații de stocare și în stații de alimentare cu carburanți (PECO), în legătură cu activitatea comercială desfășurată de acestea. Cu alte cuvinte, stocurile de produse petroliere deținute în prezent de importatori nu sunt și nu trebuie să fie considerate stocuri de urgență în sensul Directivei 2009/119/CE.

În plus, actele normative în vigoare nu reglementează un sistem distinct de creare, menținere, administrare și punere în circulație a stocurilor de urgență de produse petroliere, în sensul prevăzut de Directiva 2009/119/CE. Totodată, stocurile de urgență nu sunt echivalente cu rezervele de stat, ci au caracter complementar față de rezervele de stat și de mobilizare, astfel cum rezultă din art. 2 din Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, fiind supuse unui regim juridic distinct. În prezent, singura măsură existentă cu relevanță indirectă pentru continuitatea aprovizionării vizează menținerea de către Agenția Rezerve Materiale a unor rezerve de stat de păcură destinate producerii energiei electrice și termice, fără ca aceasta să constituie un mecanism juridic și instituțional echivalent cu sistemul stocurilor de urgență reglementat prin prezentul proiect.

De asemenea, cadrul normativ existent nu instituie politici, măsuri, competențe și proceduri specifice pentru prevenirea și gestionarea unei disfuncționalități majore în aprovizionarea cu produse petroliere, inclusiv sub aspectul constituirii, monitorizării, accesibilității și punerii în circulație a stocurilor de urgență în asemenea situații.

Pe cale de consecință se impune adoptarea unor reglementări în domeniul asigurării securității aprovizionării cu produse petroliere.

Astfel, *proiectul de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere*, are drept scop stabilirea unui nivel ridicat și uniform al asigurării securității aprovizionării cu produse petroliere prin instituirea unui sistem de stocare eficient, transparent, nediscriminatoriu și concurențial, precum și stabilirea reglementărilor procedurale necesare pentru a diminua riscurile în aprovizionarea țării cu produse petroliere, precum și pentru gestionarea unei disfuncționalități majore în aprovizionare cu produse petroliere.

Prin proiectul de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere, se urmărește atingerea următoarelor obiective principale:

- crearea premiselor necesare pentru transpunerea integrală în legislația națională și implementarea prevederilor Directivei nr. 2009/119/CE din 14 septembrie 2009 privind obligația statelor membre de a menține un nivel minim de rezerve de petrol și/sau produse petroliere, în termen de până la 8 opt ani de la data aderării Republicii Moldova la UE;

- asigurarea securității aprovizionării Republicii Moldova cu produse petroliere și energie în ansamblu, chiar și în cazul unei disfuncționalități majore în aprovizionare cu produse petroliere, prin îmbunătățirea infrastructurii petroliere și menținerea unor stocuri de produse petroliere semnificativ mai mari decât cele existente în prezent în Republica Moldova;

- crearea cadrului normativ pentru stabilirea, menținerea și supravegherea stocurilor petroliere de urgență, prin mecanisme viabile, obiective și transparente;

- crearea cadrului normativ pentru dezvoltarea serviciilor de stocare pentru terți ca o activitate energetică separată și dedicată;

- crearea de premise pentru stimularea investițiilor pe termen mediu/lung în întreținerea și modernizarea capacităților/installațiilor existente de stocare a produselor petroliere în Republica Moldova, pentru a răspunde cerințelor privind crearea stocurilor de urgență;

- stabilirea mijloacelor instituționale, organizatorice și procedurale necesare pentru prevenirea sau remedierea consecințelor unei disfuncționalități majore în aprovizionare cu produse petroliere sau

a unei situații de urgență majoră;

- îndeplinirea criteriilor de referință pentru deschiderea/închiderea negocierilor de aderare la UE privind capitolul 15 - Energie;

- îndeplinirea obligațiilor asumate prin Tratatul de constituire a Comunității Energetice.

Prin proiectul de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere se abordează două categorii de aspecte critice:

I) modul de constituire, raportare și supraveghere a stocurilor de urgență, în conformitate cu cerințele Directivei 2009/119/CE, și

II) modul de gestionare organizațională, procedurală și operațională a situației de urgență în cazul unei disfuncționalități majore în aprovizionare cu produse petroliere, de asemenea asigurând conformitatea cu Directiva 2009/119/CE.

Directiva 2009/119/CE stabilește cadrul general și exigențele obligatorii pe care statele trebuie să le respecte la elaborarea cadrului normativ intern privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere. În mod particular, Directiva impune obligația de menținere a unui nivel minim de stocuri de urgență, stabilește principiile de calcul al obligației de stocare, cerințele privind disponibilitatea și accesibilitatea stocurilor, precum și exigențe privind evidența, raportarea, verificarea și existența unor măsuri organizatorice pentru intervenție în caz de disfuncționalitate majoră în aprovizionare.

Totodată, Directiva nu reglementează în mod exhaustiv mecanismele instituționale, juridice și financiare prin care aceste cerințe urmează a fi puse în aplicare la nivel național, lăsând statelor marja necesară pentru stabilirea soluțiilor de implementare adaptate propriului context instituțional, logistic și economic. În acest sens, unele elemente ale proiectului reprezintă opțiuni naționale de reglementare, justificate de necesitatea asigurării funcționării efective a mecanismului de stocuri de urgență în Republica Moldova.

Astfel, dintre elementele care derivă din Directivă fac parte, în principal, obligația de constituire și menținere a stocurilor de urgență, nivelul minim al acestora, cerințele privind disponibilitatea și accesibilitatea fizică, mecanismele de evidență și raportare, precum și necesitatea existenței unor măsuri și proceduri de intervenție în caz de criză. În schimb, modelul hibrid de stocare, repartizarea obligației de stocare între ECS și importatorii obligați, mecanismul de finanțare prin aportul pentru stocurile de urgență, precum și anumite aranjamente instituționale, inclusiv rolul ECS, competențele autorităților implicate și unele mecanisme de supraveghere și control, reprezintă soluții de reglementare naționale, alese pentru a asigura aplicarea efectivă, graduală și verificabilă a cerințelor Directivei în condițiile specifice ale Republicii Moldova. Cu referire la **I categorie**, constituirea, raportarea și supravegherea stocurilor de urgență:

În conformitate cu proiectul de lege, stocurile de urgență ale Republicii Moldova vor fi constituite de către Entitatea centrală de stocare (în continuare - ECS) și importatorii de produse petroliere (așa-numitul: model hibrid de stocare), obligația de constituire a stocurilor respective fiind partajată între aceștia în proporție de 50:50. Stocurile de urgență urmează a fi create într-o cantitate care ar corespunde cu 90 de zile de import net zilnic mediu, sau cu 61 de zile de consum intern zilnic mediu, oricare dintre aceste două cantități este mai mare.

Stocurile de urgență vor fi constituite treptat, în conformitate cu Planul de acțiuni care urmează să fie adoptat de Guvern, cu scopul de a atinge cantitatea totală, în termen de până la 8 opt ani de la data aderării Republicii Moldova la UE. Acest termen-țintă urmează a fi agreeat cu Secretariatul Comunității Energetice, având în vedere că termenul pentru punerea în aplicare a Directivei 2009/119/CE în temeiul Tratatului de constituire a Comunității Energetice a expirat la 1 ianuarie 2023.

ECS urmează a fi creată sau desemnată de către Guvern ca persoană juridică fără scop lucrativ,

sub supravegherea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei (Ministerul Energiei). ECS se propune a fi o instituție publică independentă, autonomă, care ar activa în baza principiului non-profit, ce va acționa în interes public, iar surplusul de venituri față de cheltuieli va putea fi transferat în următoarea perioadă de activitate pentru desfășurarea activităților de interes public pentru care a fost înființată; ar avea o finanțare clar asigurată, ar fi independentă în ceea ce privește asumarea obligațiilor materiale, ar fi în sistemele de TVA și de plată amânată a accizelor, astfel încât implicarea resurselor financiare să fie cât mai redusă posibil, ar funcționa în mod neutru față de piață, cu cele mai mici costuri posibile și toate activitățile sale ar trebui să fie complet transparente, în special toate datele și informațiile privind costurile, achizițiile, rapoartele privind cantitățile și localizarea stocurilor ar trebui să fie disponibile publicului.

Obligația de stocare a Republicii Moldova și obligațiile individuale de stocare ale ECS și ale fiecărui importator obligat vor fi calculate și stabilite de către Ministerul Energiei, pe baza datelor individuale transmise lunar acestuia de către importatorii de produse petroliere. Obligația de stocare ar fi proporțională cu cantitatea pe care fiecare importator a importat-o în anul calendaristic precedent.

Stocurile de urgență vor fi constituite din acele produse petroliere a căror cotă de piață combinată în Republica Moldova depășește 75% - predominant motorină și benzină; stocurile vor fi deținute atât sub formă materială, cât și non-materială, pe teritoriul Republicii Moldova și în străinătate.

Conform proiectului, ECS va deține între 1/2 și 2/3 din stocurile sale de urgență în formă materială, iar această cotă urmează a fi menținută pe teritoriul Republicii Moldova. Totodată, arhitectura generală a mecanismului propus este construită astfel încât cel puțin aproximativ 60% din obligația totală de stocare, aferentă ECS și importatorilor obligați, să fie asigurată pe teritoriul Republicii Moldova. Deținerea unei părți a stocurilor de urgență în afara teritoriului Republicii Moldova este permisă doar în condițiile prevăzute de proiect, în baza acordurilor bilaterale încheiate cu statul sau statele gazdă.

În ceea ce privește forma de constituire a stocurilor de urgență și ponderea stocurilor menținute în formă materială de către ECS, soluția propusă la art. 12 alin. (2) este determinată de necesitatea realizării unui echilibru între securitatea efectivă a aprovizionării și posibilitatea implementării treptate a mecanismului instituit prin proiect. Menținerea unei cote minime de stocuri în formă materială este justificată din punct de vedere tehnic prin necesitatea existenței unui volum de produse petroliere aflat sub control efectiv și disponibil pentru punere rapidă în circulație în caz de disfuncționalitate majoră în aprovizionare. Din punct de vedere logistic, soluția ține cont de limitările actuale privind capacitățile de stocare disponibile și de necesitatea dezvoltării progresive a infrastructurii aferente. Din punct de vedere economic, stabilirea unui interval, și nu a unei obligații integrale de stocare materială încă de la etapa inițială, permite evitarea unor costuri excesive aferente achiziției și depozitării imediate a întregului volum de stocuri de urgență de către ECS.

Astfel, soluția legislativă permite constituirea treptată a unui nucleu fizic de stocuri de urgență, concomitent cu utilizarea complementară a formelor non-materiale, până la maturizarea cadrului instituțional, logistic și financiar necesar funcționării depline a sistemului. Aceeași logică de fundamentare se reflectă și în soluțiile prevăzute la art. 22 alin. (2) și art. 28 alin. (1), care urmăresc distribuția graduală și sustenabilă a obligației de stocare, inclusiv prin valorificarea controlată a capacităților de stocare disponibile în afara teritoriului Republicii Moldova, în condițiile legii.

Stocurile de urgență în formă materială vor fi depozitate în instalații de stocare autorizate, inclusiv, după caz, în antrepozite vamale sau în zone libere, operate de operatori ai instalațiilor de stocare autorizate în condițiile legii, iar în cazul stocurilor de urgență deținute în străinătate, în instalații aflate pe teritoriul statelor gazdă, în condițiile acordurilor bilaterale aplicabile și ale cadrului juridic incident. În ceea ce privește monitorizarea obligațiilor de stocare, ANRE va supraveghea realizarea

de către importatorii obligați a obligației ce le revine cu privire la constituirea și menținerea stocurilor de urgență, iar organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei va supraveghea activitatea ECS și realizarea de către aceasta a obligației de constituire și menținere a stocurilor de urgență. În ceea ce privește pierderile aferente stocurilor de urgență deținute în formă materială, proiectul a fost ajustat pentru a reflecta realitățile tehnice și operaționale specifice produselor petroliere. În cadrul operațiunilor de recepție, manipulare, depozitare și livrare pot apărea pierderi tehnologice și naturale, inclusiv ca urmare a evaporării, variațiilor de temperatură și altor procese inerente exploatării instalațiilor de stocare. Din acest motiv, asemenea pierderi nu pot fi ignorate normativ și nu pot fi tratate ca inexistente.

Totodată, soluția inițială care pornea de la nerecunoașterea pierderilor la manipulare și de la stabilirea unor limite rigide, fără o fundamentare tehnică suficientă, a fost reconsiderată, întrucât o asemenea abordare nu corespunde condițiilor reale de stocare a produselor petroliere și ar putea genera dificultăți de aplicare, inclusiv în cazul stocurilor de urgență deținute în instalații operate de terți.

În forma revizuită, regimul pierderilor este corelat cu cadrul normativ fiscal și tehnic aplicabil, inclusiv cu art. 24 alin. (13) din Codul fiscal, care recunoaște deductibilitatea reziduurilor, deșeurilor și perisabilității naturale în limitele stabilite de cadrul normativ incident. În același timp, caracterul strategic al stocurilor de urgență impune menținerea unui regim minim legal privind evidența și tratarea pierderilor, astfel încât să fie delimitate pierderile tehnologice și naturale admisibile de lipsurile care depășesc limitele permise.

Prin urmare, soluția propusă urmărește instituirea unui cadru suficient de clar pentru asigurarea controlului și integrității stocurilor de urgență, fără a introduce rigidități tehnice nefundamentate și fără a ignora particularitățile operaționale ale activității de stocare a produselor petroliere.

În cazul depozitării stocurilor de urgență în afara teritoriului Republicii Moldova, proiectul prevede necesitatea aprobării de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei a contractelor relevante pentru executarea obligației de stocare. Obiectul acestei aprobări nu îl constituie raportul civil dintre părțile contractante ca atare, ci verificarea faptului că respectivul contract poate servi drept temei pentru recunoașterea executării obligației legale de stocare, în condițiile prezentei legi.

Necesitatea unei asemenea aprobări rezultă din caracterul special al stocurilor de urgență și din cerința ca acestea să fie disponibile, accesibile, identificabile și conforme cu exigențele aplicabile în cazul în care sunt menținute în afara teritoriului Republicii Moldova. În acest context, aprobarea urmărește verificarea conformității contractului cu prevederile legii, inclusiv sub aspectul existenței drepturilor efective asupra stocurilor, al localizării acestora, al condițiilor de disponibilitate și accesibilitate, precum și al respectării cerințelor privind controlul și evidența stocurilor de urgență.

Prin urmare, aprobarea nu reprezintă o ingerință în libertatea contractuală a părților și nu vizează validarea contractului ca act juridic de drept privat în sine, ci confirmarea faptului că acesta întrunește condițiile necesare pentru a produce efecte în cadrul mecanismului legal de constituire și menținere a stocurilor de urgență. Această soluție este necesară pentru a asigura că obligația legală de stocare nu este executată doar formal, ci în condiții care permit verificarea efectivă a conformității cu legea și garantarea disponibilității reale a stocurilor de urgență.

Stocurile de urgență vor fi deținute în antrepozite vamale sau în zone libere, care vor fi exploatate de operatorii instalațiilor de stocare autorizați de ANRE sau de autoritățile de reglementare în domeniul energiei din țările gazdă, în cazul în care stocurile de urgență sunt deținute în străinătate.

În procesul revizuirii proiectului, soluția referitoare la actul permisiv aplicabil activității de stocare a fost ajustată și delimitată mai clar. Astfel, proiectul nu mai instituie o autorizație cu

aplicabilitate generală pentru activitatea de stocare a produselor petroliere, ci reglementează autorizația pentru desfășurarea activității de stocare a stocurilor de urgență, respectiv activitatea de stocare a produselor petroliere în scopul constituirii și menținerii stocurilor de urgență. Această soluție urmărește excluderea oricărui risc de extindere nejustificată a regimului de autorizare asupra activităților generale de depozitare a produselor petroliere și corelarea strictă a actului permisiv cu obiectul special al proiectului de lege.

Instituirea acestui regim special de autorizare este justificată prin necesitatea gestionării unor riscuri concrete care nu sunt acoperite integral prin instrumentele legale deja existente, inclusiv riscurile privind lipsa trasabilității stocurilor de urgență, absența unei evidențe separate a acestora, imposibilitatea monitorizării continue a cantității și calității stocurilor, lipsa accesului operativ la datele relevante, precum și riscul indisponibilității sau inaccesibilității fizice a stocurilor în caz de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere. Reglementările generale aplicabile securității industriale, funcționării obiectivelor industriale și altor activități conexe nu acoperă în mod suficient aceste exigențe specifice stocurilor de urgență, întrucât ele nu sunt concepute pentru a garanta identificarea, controlul operativ și punerea rapidă în circulație a unor stocuri cu destinație strategică.

La elaborarea proiectului a fost avută în vedere și alternativa menținerii exclusive a mecanismelor generale de autorizare și control deja existente, fără instituirea unui act permisiv distinct pentru stocarea stocurilor de urgență. Totuși, această opțiune a fost apreciată ca insuficientă, întrucât nu ar permite verificarea ex ante a îndeplinirii cerințelor tehnice, logistice, de monitorizare și de accesibilitate aplicabile în mod specific stocurilor de urgență. În aceste condiții, soluția reglementării unei autorizații speciale pentru desfășurarea activității de stocare a stocurilor de urgență a fost menținută ca măsură necesară și proporțională pentru funcționarea efectivă a mecanismului instituit prin lege.

Totodată, această abordare este compatibilă cu logica Directivei 2009/119/CE, care, fără a impune un model unic de autorizare, obligă statele să asigure că stocurile de urgență sunt identificabile, disponibile, accesibile fizic și supuse unor mecanisme de evidență și control efectiv. Prin urmare, reglementarea la nivel național a unui regim special aplicabil activității de stocare a stocurilor de urgență reprezintă o opțiune justificată de implementare, adaptată particularităților infrastructurii și cadrului instituțional existent în Republica Moldova.

ANRE va fi responsabilă de monitorizarea cantității și calității stocurilor de urgență deținute de importatorii de produse petroliere, iar Ministerul Energiei va fi responsabil de monitorizarea îndeplinirii de către ECS a obligației de stocare.

Constituirea și menținerea stocurilor de urgență în Republica Moldova urmează a fi finanțată din *aportul pentru constituirea și menținerea stocurilor de urgență*, introdusă prin această lege. Aportul pentru stocurile de urgență va fi stabilit de Guvern. Aportul pentru stocurile de urgență urmează a fi constituite din două părți:

- contribuția pentru ECS, care ar servi la acoperirea tuturor costurilor suportate de ECS în acest scop, și

- compensarea importatorilor obligați pentru acoperirea costurilor de manipulare suportate de importatorii obligați în timpul obligației lor de a constitui și menține stocuri de urgență.

Aportul pentru stocurile de urgență ar face parte integrantă din prețul de vânzare (înainte de impozitare) al benzinei, motorinei și GPL și ar constitui un venit al deținătorilor obligației de stocare.

Guvernul va decide care parte din aportul pentru stocurile de urgență ar trebui să revină ECS și care parte ar trebui să revină importatorilor obligați ca o compensație pentru deținerea stocurilor de

urgență. Valoarea aportului pentru stocurile de urgență va fi ajustată frecvent pentru a reflecta condițiile de piață. Deținerea stocurilor de urgență ar trebui să fie o activitate neutră din punct de vedere financiar pentru importatorii obligați, adică aceștia nu ar trebui să câștige sau să piardă bani prin deținerea stocurilor de urgență.

Aportul pentru stocurile de urgență ar trebui să permită atât ECS să cumpere stocuri fizice de produse petroliere și să acopere costurile aferente (stocare, asigurare etc.), cât și importatorilor obligați să acopere costurile de menținere a stocurilor de urgență (costul finanțării și prima de risc, costurile de depozitare, costurile stocurilor în formă non-materială).

Toți importatorii vor trebui să plătească contribuția pentru ECS în contul deschis în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor al ECS și să prezinte datele relevante privind plata efectuată până la data de 20 a lunii curente pentru luna precedentă.

Plata contribuției pentru ECS de către fiecare importator urmează a fi acoperită de o garanție bancară (garanții bancare) emisă (emise) de o bancă comercială (băncile) în numele importatorului (importatorilor).

ANRE va fi autorizată să aplice sancțiuni eficiente, proporționale și disuasive pentru nerespectarea dispozițiilor proiectului de lege.

Cu referire la **II categorie**, modul de gestionare organizațională, procedurală și operațională a situației de urgență în cazul unei disfuncționalități majore în aprovizionare cu produse petroliere:

În conformitate cu proiectul de lege, gestionarea situației de urgență s-ar baza pe Planul de intervenție în caz de disfuncționalitate majoră în aprovizionarea cu produse petroliere și ar necesita implicarea următoarelor organisme/autorități de stat: Ministerul Energiei, Consiliul pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere, Centrul Național de Management al Crizelor, Comisia Națională de Management al Crizelor a Republicii Moldova.

Guvernul urmează să aprobe Planul de intervenție care va trebui să conțină procedurile, activitățile și măsurile de gestionare a situației de urgență în caz de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere, inclusiv mecanismul de eliberare a stocurilor de urgență.

Ministerul Energiei va institui Consiliul pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere pentru a acționa cât mai rapid și mai eficient posibil în caz de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere. Consiliul va fi format din reprezentanți ai autorităților de stat relevante și reprezentanți ai celor mai mari trei importatori de produse petroliere.

Consiliul este un organism consultativ, care va contribui la analiza situației privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere și va facilita coordonarea și punerea în aplicare a măsurilor în acest domeniu.

Pe baza informațiilor primite de la participanții la piețele de energie, Consiliul va sesiza Centrul Național de management al Crizelor, prin intermediul Ministerului Energiei, cu privire la posibila apariție a unei disfuncționalități majore în aprovizionare cu produse petroliere și ar fi în măsură să propună una sau mai multe măsuri din Planul de intervenție pentru a preveni întreruperea aprovizionării sau pentru a normaliza aprovizionarea cu produse petroliere în caz de disfuncționalitate majoră.

Comisia Națională de Management al Crizelor va declara situația de criză și să decidă cu privire la măsura (măsurile) din Planul de intervenție care urmează să fie puse în aplicare.

Centrul Național de Management al Crizelor împreună cu Ministerul Energiei va coordona și va monitoriza punerea în aplicare a măsurilor adoptate de Comisia Națională de Management al Crizelor, inclusiv eliberarea stocurilor petroliere de urgență.

Ministerul Energiei va fi, de asemenea, responsabil de comunicarea cu Comisia Europeană și cu Secretariatul Comunității Energetice, în cazul unei disfuncționalități majore în aprovizionarea cu produse petroliere.

Proiectul de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere, cuprinde următoarele elemente constitutive:

Capitolul I. Dispoziții generale

Capitolul II. Competențe administrative

Capitolul III. Acțiuni de pregătire pentru situații de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere, inclusiv în situații de urgență

Capitolul IV. Stocurile de urgență și stocuri specifice. Nivelul minim, structura, forma de constituire. Stocarea produselor petroliere

Capitolul V. Stabilirea, supravegherea și eliberarea stocurilor de urgență

Capitolul VI. Finanțarea stocurilor de urgență

Capitolul VII. Răspunderea pentru încălcarea legislației privind stocurile de urgență;

Capitolul VIII. Dispoziții finale și tranzitorii.

Anexele nr.1-5.

Astfel, în *Capitolul I*, se determină scopul și domeniul de aplicare a legii, precum și sunt definite principalele noțiuni utilizate în lege. Este de relevat, că la definirea noțiunilor s-a ținut cont de asigurarea concordanței cu noțiunile utilizate în Directiva 2009/119/CE a Consiliului din 14 septembrie 2009 privind obligația statelor membre de a menține un nivel minim de stocuri de țiței și/sau de produse petroliere.

La *Capitolul II*, sunt expres listate atribuțiile Guvernului; atribuțiile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii; atribuțiile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică; atribuțiile entității centrale de stocare, precum și atribuțiile Consiliului pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere în contextul asigurării securității aprovizionării cu produse petroliere.

Capitolul III este dedicat reglementărilor ce țin de cadrul general aferent acțiunilor de pregătire pentru situații de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere, inclusiv în situații de urgență. În special, sunt detaliate prevederi aferente Planului de intervenții, care descrie activități și măsuri pentru gestionarea situației de urgență în cazul disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produse petroliere.

În *Capitolul IV*, în secțiunea 1, sunt prevederi ce țin nivelul minim al stocurilor de urgență, compoziția și forma stocurilor de urgență, stocurile de urgență în formă materială și în formă non-materială, aspecte aferente constituirii stocurilor specifice, precum și cerințe față de operatorii instalațiilor de stocare. Totodată, în secțiunea 2 a acestui Capitol, sunt reflectate reglementări aferente evidenței stocurilor de produse petroliere, raportarea și transparența. În context, sunt stabilite cerințe privind Registrul general cu privire la stocurile de urgență și Registrul general cu privire la stocurile specifice, reglementări privind colectarea și raportarea datelor în scopul creării stocurilor de urgență, raportul anual privind disponibilitatea și accesibilitatea stocurilor de urgență, rezumatele statistice ale stocurilor specifice și transparența datelor privind stocurile de urgență și stocurile specifice.

Capitolul V din proiectul de lege conține reglementări aferente stabilirii, supravegherii și eliberării stocurilor de urgență, prin detalierea prevederilor aferente titularilor obligației de stocare, stabilirea obligației individuale de stocare pentru importatorii de produse petroliere, perioada de

menținere a stocurilor de urgență, delegarea obligației de stocare către terți, transferul obligației de stocare către ECS, constituirea treptată a stocurilor de urgență deținute de ECS, depozitarea stocurilor de urgență, disponibilitatea stocurilor de urgență, supravegherea ținerii stocurilor de urgență, punerea în circulație a stocurilor de urgență.

Capitolul VI conține reglementări privind finanțarea stocurilor de urgență, plățile datorate ECS, modalitatea și termenul limită de plată a plăților datorate ECS și transmiterea datelor, destinația mijloacelor financiare colectate de către ECS.

Capitolul VII conține prevederi aferente răspunderii pentru încălcarea legislației privind stocurile de urgență.

În *Capitolul VIII* sunt stabilite dispoziții privind intrarea în vigoare a legii și sarcinile puse în seama autorităților cu responsabilități în sfera de reglementare a legii, pentru a asigura implementarea eficientă a prevederilor acesteia.

De asemenea, proiectul cuprinde cinci anexe, și anume: anexa nr.1 Materii prime pentru rafinărie; anexa nr.2 Produse petroliere; anexa nr.3 Metoda de calcul al echivalentului în țitei al importurilor de produse petroliere; anexa nr.4 Metoda de calcul al echivalentului în țitei al consumului intern, anexa nr.5 Metoda de calcul a nivelului stocurilor deținute.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În urma agresiunii Federației Ruse împotriva Ucrainei, furnizarea de gaze naturale din Federația Rusă către Republica Moldova a fost diminuată, ceea ce a provocat întreruperi ale alimentării cu energie electrică în toată țara, deoarece gazele naturale erau principala materie primă pentru producerea de energie electrică și termică. Păcura a fost singura alternativă la gazul natural ca combustibil pentru producerea de energie electrică și termică, însă statul nu dispunea de stocuri suficiente de păcură și a fost nevoit să organizeze importuri urgente, care au fost costisitoare și au durat ca timp până la implementare. Datorită acestei schimbări de combustibil, ponderea produselor petroliere în mixul energetic al Republicii Moldova a depășit 40%.

Schimbarea combustibilului (adică înlocuirea gazului natural cu păcură sau motorină) este un exemplu clasic de utilizare a stocurilor petroliere de urgență, însă, din păcate, Republica Moldova nu dispunea de acestea în cantitatea necesară. Pe lângă întreruperile de energie electrică, a avut loc o creștere bruscă și rapidă a prețului motorinei și, în lipsa stocurilor de urgență care să fie eliberate pentru a reduce presiunea pieței asupra prețurilor motorinei, Guvernul a fost nevoit să reglementeze din nou prețul cu amănuntul al produselor petroliere.

Aceste două cazuri au fost un factor critic care a determinat Guvernul să realizeze că securitatea aprovizionării cu energie trebuie îmbunătățită prin crearea atât a stocurilor de urgență de gaze naturale, cât și a stocurilor de urgență de produse petroliere.

Din perspectiva obligației internaționale asumate de Republica Moldova, termenul de punere în aplicare a Directivei 2009/119/CE a expirat la 1 ianuarie 2023, iar Secretariatul Comunității Energetice a trimis Guvernului o scrisoare de avertizare în noiembrie 2023, anunțându-l că Secretariatul Comunității Energetice va iniția procedura de constatare a neîndeplinirii obligațiilor pentru nerespectarea Directivei 2009/119/CE împotriva Republicii Moldova în cazul în care Republica Moldova nu face niciun progres în următoarele două luni. Scrisoarea de avertizare a fost urmată de cererea motivată înaintată de Secretariatul Comunității Energetice la 12 iulie 2024.

În plus, după ce Consiliul European a decis, la 14 decembrie 2023, să deschidă negocierile de aderare cu Republica Moldova, obligația de a transpune Directiva 2009/119/CE a Consiliului a fost reafirmată, deoarece transpunerea acestei directive va fi un punct de referință atât pentru deschiderea,

cât și pentru închiderea negocierilor privind capitolul 15 - Energie.

Prin urmare, în cazul lipsei de intervenție: (i) Republica Moldova va rămâne expusă unui risc inacceptabil de ridicat cu impact negativ considerabil asupra economiei naționale și a cetățenilor în cazul unei disfuncționalități majore în aprovizionarea cu produse petroliere; (ii) va perpetua situația existentă aferentă infrastructurii petroliere de pe teritoriul Republicii Moldova, în special instalațiile de stocare, care vor rămâne neutilizate și neîntreținute; (iii) nu vor fi create premisele necesare pentru îmbunătățirea climatului investițional în Republica Moldova prin asigurarea furnizării sigure, fiabile, neîntreruptibile și la prețuri accesibile a produselor petroliere/energiei; (iv) va perpetua starea de fapt privind neonorarea obligațiilor asumate de către Republica Moldova în cadrul Comunității Energetice, precum și riscul inițierii unei proceduri privind încălcarea dreptului comunitar și al aplicării unor sancțiuni financiare grave impuse de Secretariatul Comunității Energetice pentru netranspunerea Directivei 2009/119/CE; (v) nu vor continue negocierile de aderare la UE privind Capitolul 15 – Energie.

Astfel, din perspectiva responsabilității față de cetățeni și economia națională, precum și din perspectiva aderării la UE și a apartenenței la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, „a nu face nimic” nu este o opțiune.

În ceea ce privește soluțiile de reglementare care depășesc preluarea strictă a textului Directivei 2009/119/CE, se reține că aceasta stabilește principii generale de reglementare, obligații și exigențe obligatorii pentru state în vederea asigurării menținerii unui nivel minim de stocuri de urgență, a disponibilității și accesibilității acestora, precum și a evidenței, raportării și verificării lor. Directiva nu reglementează în mod exhaustiv toate mecanismele juridice, instituționale și procedurale interne prin care aceste cerințe urmează a fi realizate, lăsând statelor marja necesară pentru elaborarea cadrului normativ național de implementare.

În acest context, proiectul de lege nu se limitează la stabilirea obligației de menținere a unui nivel minim de stocuri de urgență, ci instituie și cadrul normativ, instituțional și procedural necesar pentru aplicarea efectivă a acestor principii și cerințe la nivel național. Astfel, obligația de constituire și menținere a stocurilor de urgență, cerințele privind nivelul minim al acestora, disponibilitatea, accesibilitatea, evidența și verificarea derivă din obiectivul și logica Directivei, în timp ce soluțiile referitoare la arhitectura instituțională națională, inclusiv competențele autorităților publice implicate, crearea sau desemnarea ECS, repartizarea obligației de stocare, mecanismele de supraveghere și control, regimul activității de stocare și celelalte instrumente de implementare reprezintă opțiuni naționale justificate, necesare pentru asigurarea funcționării reale și verificabile a sistemului în Republica Moldova.

? De ce s-a optat pentru „modelul hibrid (industrie + ECS) de stocare” și nu pentru „modelul industrial de stocare” sau „modelul ECS de stocare”

„Modelul hibrid de stocare” a fost selectat ca fiind cel mai preferabil pentru Republica Moldova, după compararea punerii în aplicare a două modele de stocare distincte: «modelul industriei» (obligația totală de stocare ar fi impusă importatorilor de produse petroliere) și a «modelul ECS» (obligația totală de stocare ar fi impusă ECS).

Modelul industriei, în comparație cu modelul ECS, ar permite constituirea mai rapidă a stocurilor de urgență, însă aceasta ar putea duce la situația în care pe piața internă a Republicii Moldova ar fi menținute fizic mai puține stocuri. Acest model ar avea un impact mai redus asupra prețurilor cu amănuntul în timpul perioadei de constituire a stocurilor; ar permite restabilirea mai ușoară a stocurilor și eliberarea mai rapidă a stocurilor de urgență în cazuri de urgență. Punerea în aplicare a acțiunilor necesare pentru soluționarea situației de urgență în cazul acestui model ar putea

fi realizată în mod silențios, aproape imperceptibil, fără a influența semnificativ lanțul de aprovizionare existent cu produse petroliere.

Pe de altă parte, modelul ECS ar însemna, de regulă, mai multe stocuri fizice deținute în Republica Moldova, aflate în proprietatea statului (ECS); infrastructura de stocare a produselor petroliere existentă ar fi renovată în mod semnificativ, modernizată și utilizată într-un mod mai eficient; accesibilitatea și disponibilitatea stocurilor ar fi garantate în orice moment; capacitatea instituțională și cooperarea internă între instituțiile statului, precum și cooperarea la nivel internațional ar fi consolidate și îmbunătățite. Sistemul de urgență ar fi vizibil și transparent, dar ar presupune ajustări ale lanțului de aprovizionare existent.

Cu toate acestea, în pofida avantajelor modelelor respective menționate mai sus, din punct de vedere al securității aprovizionării cu produse petroliere, niciunul dintre cele două modele nu ar trebui implementat în mod individual pentru constituirea stocurilor de urgență ale Republicii Moldova. Acest fapt este determinat de o serie de particularități ale modelelor respective, care, în contextul dimensiunii și structurii pieței produselor petroliere din Republic Moldova ar putea afecta atât funcționarea pieței interne, cât și securitatea aprovizionării cu produse petroliere a țării.

În acest sens, Republica Moldova nu ar trebui să se bazeze în totalitate pe modelul industriei pentru a-și îndeplini obligația de constituire a stocurilor de urgență, deoarece modelul respectiv ar duce la o concentrare și mai mare pe piața produselor petroliere, precum și la majorarea dependenței sau chiar la o dependență totală de cei mai mari (în prezent trei) importatori în cazul unei potențiale întreruperi în aprovizionarea cu produse petroliere.

În acest caz, Guvernul ar trebui să se bazeze exclusiv pe stocurile de urgență deținute de cei mai mari (trei) importatori de produse petroliere din Republica Moldova. În cazul în care Guvernul ar decide cu privire la eliberarea stocurilor de urgență, punerea în circulație a stocurilor respective ar avea loc într-un mod practic invizibil pentru public, fiind controlată în întregime de companiile petroliere, care sunt gestionate strategic din țări străine (Rusia, Kazahstan și Austria). Instrumentul guvernamental de soluționare a întreruperii aprovizionării cu produse petroliere ar fi astfel transferat companiilor petroliere străine, ceea ce ar consolida și mai mult poziția acestora pe piața produselor petroliere în comparația cu situația existentă în prezent. În contextul în care, constituirea și utilizarea stocurilor de urgență țin în exclusivitate de asigurarea securității aprovizionării cu produse petroliere la nivel național, o asemenea influență a unui număr limitat de actori privați, cu cote semnificative de piață, activitatea cărora este gestionată din exterior (din țări terțe) ar trebui evitată sau redusă cât mai mult posibil.

Stocurile de urgență sunt mijloacele prin care Republica Moldova poate proteja bunăstarea cetățenilor săi și economia națională. Prin urmare, indiferent de proprietarul acestora, stocurile de urgență sunt un bun public pentru care societatea, în calitate de consumator final, va plăti pentru constituirea și menținerea lor. Guvernul ar trebui să fie în măsură să dețină controlul asupra sistemului de urgență, în special pe o piață foarte concentrată, cum este piața produselor petroliere din Republica Moldova. Prin urmare, este rezonabilă crearea unei ECS în Republica Moldova, pentru a introduce și gestiona un sistem public de stocare a produselor petroliere.

Cu toate acestea, Republica Moldova nu ar trebui să se bazeze pe deplin doar pe modelul ECS la această etapă, deoarece riscurile legate de restabilirea stocurilor ar fi inacceptabil de mari având în vedere particularitățile din sectorul produselor petroliere din Republica Moldova: o piață a produselor petroliere foarte concentrată, aprovizionarea cu cisterne rutiere, stocuri comerciale scăzute și disponibilitatea reală necunoscută a capacităților interne de stocare. Situația respectivă din sector poate fi schimbată numai prin ajustarea lanțului de aprovizionare existent. Cu toate acestea, pentru a face acest lucru, ar fi necesară ca o parte din obligația de stocare să fie impusă industriei din sectorul produselor petroliere.

Prin urmare, în cazul Republicii Moldovei, un model hibrid între modelul ECS și modelul industriei ar constitui soluția cea mai rezonabilă și echilibrată, care va permite Republicii Moldova să beneficieze la maximum de ambele modele de stocare și să își atingă obiectivele stabilite prin implementarea unui sistem de stocare de urgență.

În această abordare hibridă, implicarea ECS ar aduce control, vizibilitate și transparență activităților de stocare, iar oportunitățile investiționale pe termen lung în stocurile fizice ar demonstra faptul că stocurile de urgență nu sunt un cost irecuperabil. Pe de altă parte, aceasta ar stimula participanții la piața produselor petroliere (în special – importatorii de produse petroliere) să-și ajusteze lanțurile de aprovizionare, ceea ce ar fi o importantă realizare pentru Republica Moldova.

? De ce s-a optat pentru ECS, entitate nou creată sau desemnată de Guvern în care Ministerul Energiei va exercita funcția de fondator și nu pentru atribuirea acestei competențe către o autoritate publică existentă

Proiectul de lege prevede că Guvernul poate crea sau, după caz, desemna entitatea centrală de stocare, în funcție de modelul instituțional apreciat ca fiind optim pentru implementarea mecanismului. În consecință, prezenta Notă nu exclude desemnarea unei entități existente, însă evidențiază motivele pentru care, la această etapă, soluția unei entități juridice separate apare ca fiind mai adecvată în raport cu obiectivele urmărite.

În loc să înființeze o entitate juridică nouă, Guvernul ar putea alocă sarcinile și activitățile specifice ECS către ministerul de resort sau unei alte autorități publice (de exemplu: Agenția Rezerve Materiale) sau unei entități non-profit aflate sub controlul direct al Guvernului. Dincolo de modificările normative necesare, ar fi nevoie în acest caz de schimbări substanțiale în modul în care entitatea existentă ar funcționa în comparație cu practicile actuale.

Cu toate acestea, se recomandă ca Guvernul să înființeze ECS ca entitate juridică separată, mai degrabă decât ca parte a unei autorități publice. Acest lucru ar face ca sistemul de constituire a stocurilor de urgență să fie integrat mai clar în structura administrației publice, mai eficient și mai ușor de controlat și supravegheat prin atribuirea tuturor responsabilităților unei singure entități. Aceasta ar reduce semnificativ costurile (permițând păstrarea stocurilor în antrepozite vamale și rambursarea TVA pentru stocurile deținute în străinătate) și ar permite ECS să atragă și să angajeze personal profesionist cu experiență în industria petrolieră. Suplimentar, eventuala atribuire a competențelor specifice către minister, ar duce la încălcarea principiilor fundamentale de organizare și funcționare a administrației publice centrale de specialitate, statuate la art.4 din Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, în special cel al delimitării funcțiilor de elaborare și promovare a politicilor de funcțiile de implementare a acestora.

Totodată, analiza opțiunilor instituționale existente relevă că desemnarea unor autorități sau entități publice deja existente poate fi însoțită de constrângeri semnificative care ar afecta eficiența, costurile și funcționalitatea mecanismului.

Cât privește Agenția Rezerve Materiale (ARM), aceasta nu ar trebui să fie un ECS din următoarele motive/limitări organizaționale, operaționale și financiare:

- Ministerul Energiei ar trebui să devină un punct focal și principalul promotor al cooperării interne între diferite instituții de stat și autorități în ceea ce privește problemele din sectoarele energeticii, inclusiv cele legate de asigurarea securității aprovizionării cu produse petroliere. Stabilirea stocurilor de urgență este un motiv esențial pentru o astfel de cooperare în ceea ce privește problemele aprovizionării cu produse petroliere, iar Ministerul Energiei ar trebui să le controleze pe deplin. În cazul în care stocurile de urgență ar fi alocate ARM, care este subordonat Ministerului Afacerilor Interne, Ministerul Energiei ar fi probabil detașat de aspectele legate de crearea stocurilor de urgență și ar pierde o parte semnificativă a controlului asupra acestor stocuri;

- Ministerul Energiei oferă suport Guvernului în toate aspectele legate de energie, inclusiv cele legate de aprovizionarea cu produse petroliere. Personalul ECS ar trebui să fie cel mai bine informat cu privire la problemele legate de aprovizionarea cu produse petroliere și ar trebui să ofere sprijin constant ministerului cu privire la toate problemele din acest domeniu. În cazul în care sarcinile și activitățile ECS sunt alocate ARM, reieșind din statutul și poziția ARM în structura Guvernului, suportul oferit Ministerului Energiei în ceea ce privește problemele legate de aprovizionarea cu produse petroliere va fi limitat, ceea ce va diminua capacitatea Ministerului Energiei de a acționa în mod prompt și informat în eventualitatea apariției unor disfuncționalități a pieței sau a unor riscuri majore în ceea ce privește continuitatea aprovizionării cu produse petroliere. În plus, ar fi foarte dificilă angajarea de personal profesionist cu experiență în industria petrolieră, deoarece angajații ARM au statut de funcționari publici;

- Ministerul Energiei va realiza cu dificultăți controlul cantitativ și calitativ al stocurilor de urgență deținute de ECS, întrucât ARM este subordonată Ministerului Afacerilor Interne, iar implementarea a două fluxuri distincte de control instituțional este dificilă și inefficientă;

- ARM ar obține cu dificultate statutul de „accize întârziate și rambursarea TVA pentru stocurile de urgență” în conformitate cu Directiva 2009/119/CE. Acest lucru ar necesita schimbarea întregului cadru legal relevant pentru ARM și „statutul întârziat” pentru toate bunurile strategice gestionate de ARM, ceea ce este într-adevăr dificil de realizat. Acest lucru ar face stocarea produselor petroliere de urgență extrem de costisitoare (comparativ cu noua entitate juridică independentă, nonprofit) și, pe cale de consecință, există riscul ca ARM nu va fi niciodată în măsură să creeze stocurile fizice de urgență în cantitatea stabilită;

- ar fi, de asemenea, foarte costisitor pentru ARM să constituie stocurile de urgență în străinătate. ARM ar obține cu dificultate un astfel de statut care să permită păstrarea stocurilor în antrepozitele vamale/zone economice libere și să permită rambursarea TVA pentru stocurile deținute în străinătate;

- renovarea capacităților de stocare existente în Republica Moldova ar fi extrem de dificilă, întrucât ARM ar avea dreptul să încheie contracte de depozitare pe un an. În scopul creării stocurilor de urgență, este oportună încheierea de acorduri de stocare pe termen mediu și lung, ceea ce creează un mediu favorabil realizării investițiilor în renovarea capacităților de stocare. Respectiv, în aceste circumstanțe, actorii locali nu vor fi interesați în efectuarea de investiții semnificative în capacități de stocare datorită riscurilor legate de capacitatea acestora de a-și recupera investițiile respective.

- ARM, în calitate de autoritate administrativă, are un buget alocat doar pentru anul bugetar, iar fondurile rămase nu vor putea fi raportate în anul bugetar următor. Această limitare nu ar permite ARM să achiziționeze stocuri de urgență pe o bază avantajoasă;

- disponibilitatea și accesibilitatea stocurilor de urgență în orice moment, raportarea lunară transparentă privind stocurile de urgență și prezentarea anuală regulată a Registrului stocurilor de urgență constituie cerințe exhaustive stabilite inclusiv prin Directiva 2009/119/CE. Aceasta include și controlul fizic și documentar efectuat de persoane autorizate de Secretariatul Comunității Energetice. Nu este clar cum ar putea fi realizate asemenea controale la ARM, care este o autoritate administrativă în gestiunea căroră sunt bunuri care fac obiectul secretului de stat.

Făcând o analiză comparativă, rolul ECS este îndreptățit să fie atribuit autorităților similare ARM din Finlanda sau din unele țări din Europa Centrală și de Est (Polonia, Cehia, România, Bulgaria) care aveau consolidat sisteme de rezerve materiale din perioada Războiului Rece, cu cantități semnificative de produse petroliere, în cazul căroră nu a fost rezonabilă stabilirea de stocuri suplimentare odată cu introducerea obligației de constituire a stocurilor de urgență. Din păcate, în prezent Republica Moldova nu dispune asemenea stocuri.

În ultimii 20 de ani, ECS-urile înființate ca entitate juridică independentă au fost folosite pentru a stabili stocurile de urgență (în întregime sau parțial ale acestora), în Austria, Belgia, Croația, Cipru, Danemarca, Estonia, Franța, Germania, Ungaria, Italia, Irlanda, Malta, Țările de Jos, Republica Slovacă, Slovenia, Spania și Elveția. Toate aceste ECS-uri au fost înființate fără obținerea de profit (în calitate de entități non-profit) care operează în interes public, după cum este stabilit în Directiva 2009/119/CE.

Prin urmare, deși proiectul păstrează în mod justificat atât opțiunea creării, cât și pe cea a desemnării ECS, evaluarea efectuată în cadrul prezentei Note susține, la această etapă, soluția unei entități distincte, fără a exclude însă posibilitatea ca Guvernul să opteze pentru desemnare, dacă aceasta va asigura în mod echivalent îndeplinirea cerințelor prevăzute de lege.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul prevede impact asupra sectorului public, din perspectiva consolidării capacităților instituționale a autorităților/instituțiilor cu atribuții în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere, inclusiv din perspectiva necesității constituirii ECS, în calitate de instituție publică cu responsabilități privind constituirea și gestionarea unei părți din stocurile de urgență, conform prevederilor proiectului de lege.

Astfel, este necesară consolidarea capacităților instituționale și funcționale ale Ministerului Energiei în contextul implementării proiectului de lege, întrucât în sarcina acestuia au fost stabilite un spectru larg de competențe privind asigurarea securității aprovizionării cu produse petroliere, și anume: elaborarea și promovarea politicii de stat și direcțiile prioritare pentru aprovizionarea sigură și neîntreruptă a Republicii Moldova cu produse petroliere, precum și monitorizarea implementării acesteia; elaborarea Planului de intervenții și planului de acțiuni pentru constituirea stocurilor de urgență și monitorizarea implementării acestora; calculul cantității de stocuri de urgență ce ar trebui să fie deținute și de către cine, aprobarea menținerii stocurilor de urgență în străinătate și supravegherea operațiunilor ECS; ținerea Registrului general cu privire la stocurile de urgență; monitorizarea activității ECS, inclusiv modul de realizare de către aceasta a obligației ce îi revine cu privire la constituirea și menținerea stocurilor de urgență, a stocurilor specifice; reprezentarea Republicii Moldova pe plan internațional în chestiuni privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere; etc.

De asemenea, implementarea proiectului de lege presupune consolidarea capacităților instituționale și funcționale ale Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în contextul exercitării unor atribuții noi, inclusiv: eliberarea autorizației pentru desfășurarea activității de stocare; supravegherea îndeplinirii de către titularii de licență pentru importul și comercializarea cu ridicata a benzinei și motorinei a obligațiilor privind constituirea și menținerea stocurilor de urgență, inclusiv a celor create și menținute în afara teritoriului Republicii Moldova; supravegherea constituirii și menținerii pe teritoriul Republicii Moldova a stocurilor de urgență aparținând altor state, în condițiile acordurilor bilaterale încheiate în acest sens; efectuarea controalelor la titularii obligației de stocare și la operatorii instalațiilor de stocare, în vederea verificării localizării, structurii, nivelului cantitativ și calitativ al stocurilor de urgență, a respectării cerințelor privind reînnoirea, utilizarea și restabilirea acestora, a accesibilității și disponibilității punerii lor în circulație în orice moment, în caz de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere, precum și a corectitudinii informațiilor prezentate în registre, rapoarte și alte documente; constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor financiare, în condițiile legii.

În acest context, asigurarea exercitării noilor atribuții urmează a fi realizată, la etapa inițială, prin valorificarea capacităților instituționale existente, inclusiv prin redistribuirea atribuțiilor,

eficientizarea proceselor interne și utilizarea funcțiilor vacante disponibile, după caz. Eventualele necesități suplimentare de ordin organizațional, funcțional sau de personal urmează să fie evaluate la etapa implementării actului normativ, în funcție de volumul real al atribuțiilor exercitate, cu respectarea cadrului normativ aplicabil și în limitele resurselor bugetare aprobate. Cu referire la constituirea ECS, relevăm că potrivit proiectului de lege, ECS va fi o instituție publică independentă, autonomă, care va activa în baza principiului non-profit. Funcția de fondator al ECS, în numele Guvernului, va fi exercitată de către Ministerul Energiei. Principalele activități ale ECS ar include colectarea contribuției pentru ECS, ca parte componentă a aportului pentru stocurile de urgență; cumpărarea, vânzarea, menținerea, reînnoirea și restabilirea produselor petroliere în scopul constituirii și restabilirii stocurilor de urgență, inclusiv a stocurilor specifice; supravegherea continuă a cantității și calității stocurilor sale de urgență și a serviciilor conexe; acordarea suportului Guvernului și Ministerului Energiei cu privire la toate problemele legate de asigurarea cu produse petroliere; cooperarea cu industria cu privire la probleme legate de pregătirea pentru situații de urgență și de securitatea aprovizionării cu produse petroliere.

În acest sens, personalul ECS ar trebui să fie format dintr-un număr redus de persoane: personalul de bază (șase până la zece unități) având experiență în industria produselor petroliere și personalul de suport (până la 5 unități). Personalul ar trebui să dezvolte și să mențină contacte strânse cu actorii din sectorul produselor petroliere și cu autoritățile publice, iar salariile ar trebui să fie competitive cu cele din industrie. Cunoașterea limbii engleze în rândul întregului personal ar trebui să fie o prioritate. Implicarea personalului ECS încă din primele etape ale creării sistemului de stocare, dezvoltarea aptitudinilor persoanelor angajate și asigurarea continuității activității acestora în cadrul ECS trebuie să constituie o prioritate și să fie menținute pe durata operării ECS, pentru a asigura o executare cât mai eficientă și profesionistă a sarcinilor atribuite în competența entității respective. În context, remarcăm că estimarea cheltuielilor aferente constituirii și operaționalizării ECS, precum și stabilirea efectivului-limită se va realiza la etapa elaborării și promovării actului normativ respectiv.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul nu are impact sub formă de costuri financiare pentru bugetul de stat.

Totodată, proiectul de lege prevede că finanțarea constituirii și menținerii stocurilor de urgență va fi asigurată din *aportul pentru constituirea și menținerea stocurilor de urgență*, introdusă prin această lege. *Aportul pentru stocurile de urgență* va face parte integrantă din prețul cu amănuntul al produselor petroliere, ceea ce înseamnă că consumatorii finali (cetățenii și economia) vor finanța constituirea și menținerea stocurilor de urgență.

Aportul pentru stocurile de urgență va servi pentru acoperirea tuturor costurilor suportate de ECS în acest scop (în continuare - *contribuția pentru ECS*), precum și a costurilor de manipulare suportate de importatorii obligați în perioada deținerii de către aceștia a obligației de a constitui și deține stocuri de urgență (în continuare - *compensația pentru importatorii obligați*). Pentru ECS, contribuția ar servi la finanțarea achiziționării de stocuri fizice de produse petroliere și la acoperirea tuturor costurilor legate de stocurile de urgență, în timp ce compensația pentru importatorii de produse petroliere care au obligația de a deține stocuri de urgență va acoperi costul finanțării și prima de risc, costul stocării (așa-numitele costuri de transport) și costul rezervelor sub formă non-materială pe durata obligației.

Valoarea *aportului pentru stocurile de urgență* va fi stabilită de Guvern la propunerea Ministerului Energiei. Odată cu stabilirea cuantumului *aportului pentru stocurile de urgență*, Guvernul va decide cât din aportul respectiv va fi direcționat către ECS în calitate de contribuție pentru ECS și cât va fi atribuit importatorilor obligați de produse petroliere, în calitate de compensație pentru importatorii obligați.

Aportul pentru stocurile de urgență urmează a fi determinat și plătit per litru de benzină și motorină și per kilogram de gaz petrolier lichefiat (GPL).

În etapa inițială de implementare a mecanismului de constituire și menținere a stocurilor de urgență, inclusiv în contextul constituirii treptate de către ECS a stocurilor de urgență în formă materială, valoarea estimată a aportului pentru stocurile de urgență este de 0,48 MDL/litru și kg (0,025 EUR/litru și kg), din care 0,34 MDL/litru și kg (0,018 EUR/litru și kg) revine ECS, iar 0,14 MDL/litru și kg (0,007 EUR/litru și kg) revine importatorilor obligați. Ulterior, cuantumul aportului pentru stocurile de urgență, inclusiv al contribuției pentru ECS și al compensației pentru importatorii obligați, urmează a fi ajustat în condițiile legii, în funcție de necesarul efectiv de finanțare și de evoluția mecanismului de constituire și menținere a stocurilor de urgență. Ținând cont de faptul că consumul anual estimat de benzină, motorină și GPL în Republica Moldova este la nivelul de 1,1 miliarde de litri, costul mediu anual pentru cetățeni și economie pentru constituirea stocurilor de urgență în perioada 2026 - 2030 este estimat la 528 milioane MDL/an (27,5 milioane EUR/an) (1,1 miliarde [litri și kg] x 0,48 [MDL/litru și kg]).

După finalizarea constituirii stocurilor fizice de produse petroliere deținute de ECS, cuantumul compensației va fi redus semnificativ și este estimat la 0,25 MDL/litru și kg (0,013 EUR/litru și kg), ECS urmând să primească 0,11 MDL/litru și kg (0,006 EUR/litru și kg), iar importatorii obligați de produse petroliere 0,14 MDL/litru și kg (0,007 EUR/litru și kg).

Costul mediu anual pentru cetățeni și economie pentru constituirea stocurilor de urgență începând cu primul an după constituirea integrală a obligației de stocare este estimat la 275 milioane MDL (14,3 milioane EUR) (1,1 miliarde [litri și kg] x 0,25 [MDL/litru și kg]).

În scopul estimării impactului financiar al mecanismului propus, în Nota de fundamentare au fost utilizate evaluări orientative elaborate în anul 2024, pe baza datelor disponibile la acel moment, inclusiv a datelor aferente anului 2023 privind consumul și importurile de produse petroliere, precum și în ipoteza inițierii implementării mecanismului începând cu anul 2026. Aceste estimări au avut la bază un anumit nivel de suportabilitate a impactului asupra prețului final pentru cetățeni și economie și au servit drept reper pentru evaluarea costurilor inițiale ale constituirii stocurilor de urgență.

Impactul asupra prețurilor cu amănuntul în Republica Moldova a fost estimat prin utilizarea următoarelor date și ipoteze:

- costurile modelului hibrid de stocare includ: costul părții ECS în stocurile totale și costul părții importatorilor obligați în stocurile respective

a) costurile ECS includ: costul de achiziție, costul de depozitare și costul stocurilor în formă non-materială;

b) costurile importatorilor obligați includ: costurile de capital, costurile de depozitare și costul stocurilor în formă non-materială;

- obligația de stocare a Republicii Moldova: 296 000 tone echivalent petrol brut (tcoe) pe baza datelor Serviciului vamal pentru 2023 și a calculelor efectuate în conformitate cu anexele nr.3 și 4 ale proiectului de lege (cu prevederi similare din anexele I și II la Directiva 2009/119/CE), calcule anexate la prezenta notă de fundamentare (anexa nr.1 la prezenta Notă);

- nivelul stocurilor necesare pentru respectarea obligației de stocare a Republicii Moldova: 274 000 de tone metrice (MT) pe baza calculelor efectuate în conformitate cu anexa nr.5 a proiectului de lege (cu prevederi similare din anexa III la Directiva 2009/119/CE), calcule anexate la prezenta notă de fundamentare – anexa nr.2 la prezenta Notă);

- stocurile de urgență ale Republicii Moldova vor fi constituite de către ECS și importatorii obligați de produse petroliere, repartizate în proporție de 50:50 între aceștia, adică 137.000 MT de

produse petroliere fiecare. În același timp, „importatorii mici” și-ar transfera obligația către ECS, ceea ce înseamnă că, potrivit datelor pentru 2023, ECS ar urma să stabilească în cele din urmă 144.000 MT de stocuri de urgență, iar „importatorii mari” 130.000 MT;

- stocuri în formă materială în Republica Moldova deținute de ECS: 95 000 MT (2/3 din obligația sa de stocare);

- stocuri în formă materială în Republica Moldova deținute de importatorii obligați: 65 000 MT (1/2 din obligația lor de stocare);

- stocuri în formă non-materială deținute de ECS: 49 000 MT;

- stocuri în formă non-materială deținute de importatorii obligați: 65 000 MT;

- ECS achiziționează 19 000 MT de stocuri sub formă materială în fiecare an din 2026 până în 2030;

- ECS achiziționează 54 000 MT de stocuri în formă non-materială în fiecare an începând cu 2030;

- Importatorii mari își vor îndeplini pe deplin obligația de stocare de urgență începând cu 2026;

- valoarea medie de achiziție a stocurilor de urgență: 900 EUR/MT (fără accize și TVA);

-stocurile de urgență sunt păstrate în instalații de stocare cu statut de plată întârziată a accizelor și a TVA;

- costul mediu al stocurilor sub formă non-materială: 36 EUR/MT/an (pe baza informațiilor neoficiale obținute recent de la organismele care dețin stocuri de urgență);

- costurile medii de depozitare ale importatorului: 24 EUR/MT/an;

- costul de capital al importatorului: 9%;

- costurile medii de stocare ale ECS cu refacerea stocurilor: 48 EUR/MT/an (pe baza datelor din publicația IEA din 2018 Cost and Benefits of Emergency Stockholding, paginile 14-17) (20-24 EUR/m³/an ([25-30 EUR/MT/an]) plus costurile de renovare/modernizare ([100 EUR/m³ din 120 000 m³ = 12 EUR/MT/an pe zece ani]) plus refacerea stocurilor, plus inflația);

- consumul estimat de produse petroliere (benzină, motorină și GPL) asupra căruia vor fi transferate costurile stocării de urgență pe baza datelor din 2023: 1,1 miliarde litri/an și kg/an (consumul de benzină și motorină este exprimat în litri/an, în timp ce consumul de GPL este exprimat în kg/an);

- rata de schimb: 1 EUR = 19,20 MDL.

CALCUL PENTRU PARTEA ECS

A. Achiziționarea de stocuri (formă materială)

Din 2026 până în 2030: 19.000 [MT] x 900 [EUR] = 17.100.000 EUR/an

B. Costuri de depozitare

În 2026: 19.000 [MT] x 48 [EUR/MT/an] = 912.000 EUR

În 2027: 38.000 [MT] x 48 [EUR/MT/an] = 1.824.000 EUR

În 2028: 57.000 [MT] x 48 [EUR/MT/an] = 2.736.000 EUR

În 2029: 76,000 [MT] x 48 [EUR/MT/an] = 3,648,000 EUR

Începând cu 2030: 95,000 [MT] x 48 [EUR/MT/an] = 4,560,000 EUR/an

C. Achiziționarea de stocuri (formă non-materială)

Începând cu 2030: $49,000 \text{ [MT]} \times 36 \text{ [EUR/MT/an]} = 1,764,000 \text{ EUR/an}$

D. Costuri totale pentru partea ECS ((D)=A+B+C)

În 2026: $17,100,000 \text{ [EUR]} + 912,000 \text{ [EUR]} = 18,012,000 \text{ EUR};$

În 2027: $17,100,000 \text{ [EUR]} + 1,824,000 \text{ [EUR]} = 18,924,000 \text{ EUR};$

În 2028: $17,100,000 \text{ [EUR]} + 2,736,000 \text{ [EUR]} = 19,836,000 \text{ EUR};$

În 2029: $17,100,000 \text{ [EUR]} + 3,648,000 \text{ [EUR]} = 20,748,000 \text{ EUR};$

În 2030: $17,100,000 \text{ [EUR]} + 4,560,000 \text{ [EUR]} + 1,764,000 \text{ [EUR]} = 23,424,000 \text{ EUR};$

Începând cu 2031: $0 \text{ [EUR]} + 4.560.000 \text{ [EUR]} + 1.764.000 \text{ [EUR]} = 6.324.000 \text{ EUR/an.}$

E. Impactul estimat al părții ECS asupra prețurilor cu amănuntul în EUR/litri și kg și MDL/litri și kg (E = D / consumul estimat de produse petroliere încărcate cu contribuția pentru stocurile de urgență x rata de schimb valutar EUR/MDL)

În 2026: $18\,012\,000 \text{ [EUR]} / 1\,100\,000\,000 \text{ [litri și kg]} = 0,0164 \text{ [EUR/litri și kg]} \times 19,20 = 0,3149 \text{ MDL/litri și kg};$

În 2027: $18.924.000 \text{ [EUR]} / 1.100.000.000 \text{ [litri și kg]} = 0,0172 \text{ [EUR/litri și kg]} \times 19,20 = 0,3302 \text{ MDL/litri și kg};$

În 2028: $19.836.000 \text{ [EUR]} / 1.100.000.000 \text{ [litri și kg]} = 0,0180 \text{ [EUR/litri și kg]} \times 19,20 = 0,3456 \text{ MDL/litri și kg};$

În 2029: $20.748.000 \text{ [EUR]} / 1.100.000.000 \text{ [litri și kg]} = 0,0189 \text{ [EUR/litri și kg]} \times 19,20 = 0,3629 \text{ MDL/litri și kg};$

În 2030: $23.424.000 \text{ [EUR]} / 1.100.000.000 \text{ [litri și kg]} = 0,0213 \text{ [EUR/litri și kg]} \times 19,20 = 0,4090 \text{ MDL/litri și kg};$

Începând cu 2031: $6.324.000 \text{ [EUR]} / 1.100.000.000 \text{ [litri și kg]} = 0,0057 \text{ [EUR/litri și kg]} \times 19,20 = 0,1094 \text{ MDL/litri și kg.}$

CALCUL PENTRU IMPORTATORII OBLIGAȚI

A. Costul capitalului (pe stocurile deținute de importatorii obligați)

Începând cu 2026: $65.000 \text{ [MT]} \times 700 \text{ [EUR/MT]} \times 9\% = 4.095.000 \text{ EUR/an};$

B. Costuri de depozitare

Începând cu 2026: $65.000 \text{ [MT]} \times 24 \text{ [EUR/MT/an]} = 1.560.000 \text{ EUR/an};$

C. Achiziționarea de stocuri (în formă non-materială)

Începând cu 2026: $65,000 \text{ [MT]} \times 36 \text{ [EUR/MT/an]} = 2,340,000 \text{ EUR/an};$

D. Costuri totale pentru importatorii obligați (D=A+B+C)

Începând cu anul 2026: $4,095,000 \text{ [EUR]} + 1,560,000 \text{ [EUR]} + 2,340,000 \text{ [EUR]} = 7,995,000 \text{ EUR/an};$

E. Impactul estimat al importatorilor obligați asupra prețurilor cu amănuntul în EUR/litri și kg și MDL/litri și kg (E = D / consumul estimat de produse petroliere încărcate cu contribuția pentru stocurile de urgență x rata de schimb valutar EUR/MDL)

Începând cu anul 2026: $7.995.000 \text{ [EUR]} / 1.100.000.000 \text{ [litri și kg]} = 0,0073 \text{ [EUR/litri și kg]} \times 19,20 = 0,1402 \text{ MDL/litri și kg}$;

IMPACTUL COMBINAT ESTIMAT (PARTEA ECS + PARTEA IMPORTATORILOR OBLIGAȚI)

În 2026: $0,3149 \text{ MDL/litri și kg} + 0,1402 \text{ MDL/litri și kg} = 0,4551 \text{ MDL/litri și kg}$

În 2027: $0,3302 \text{ MDL/litri și kg} + 0,1402 \text{ MDL/litri și kg} = 0,4704 \text{ MDL/litri și kg}$

În 2028: $0,3456 \text{ MDL/litri și kg} + 0,1402 \text{ MDL/litri și kg} = 0,4858 \text{ MDL/litri și kg}$

În 2029: $0,3629 \text{ MDL/litri și kg} + 0,1402 \text{ MDL/litri și kg} = 0,5031 \text{ MDL/litri și kg}$

În 2030: $0,4090 \text{ MDL/litri și kg} + 0,1402 \text{ MDL/litri și kg} = 0,5492 \text{ MDL/litri și kg}$

Începând cu 2031: $0,1094 \text{ MDL/litri și kg} + 0,1402 \text{ MDL/litri și kg} = 0,2496 \text{ MDL/litri și kg}$.

Impactul estimat asupra prețurilor de vânzare cu amănuntul în perioada de constituire (2026 - 2030) variază între 0,4551 MDL (0,0237 EUR) pe litru de benzină și motorină și pe kg de GPL în 2026 și 0,5492 MDL (0,029 EUR) în 2030, exclusiv din cauza creșterii costurilor de depozitare și a achiziționării de către ECS a stocurilor în formă non-materială în 2030.

Aceasta este în conformitate cu contribuțiile pentru stocurile de urgență percepute de alte state pentru a finanța atât costurile de constituire, cât și costurile operaționale ale stocurilor de urgență (Croatia - 0,02 EUR/litru de benzină și 0,03 EUR/litru de motorină; Irlanda - 0,02 EUR/litru de benzină, motorină, motorină și kerosen; Serbia - 0,022 EUR/litru de benzină și motorină; 0,022 EUR/kg de combustibil JET, GPL și păcură).

Impactul proiectului asupra sectorului privat se manifestă în principal prin obligațiile aferente constituirii și menținerii stocurilor de urgență, prin costurile de conformare asociate acestora și prin includerea aportului pentru stocurile de urgență în prețul produselor petroliere. În baza evaluărilor orientative utilizate la elaborarea prezentei Note, valoarea estimată a aportului pentru stocurile de urgență în etapa inițială a implementării a fost de aproximativ 0,48 MDL/litru de benzină și motorină și per kilogram de GPL, din care aproximativ 0,34 MDL revine ECS, iar aproximativ 0,14 MDL revine importatorilor obligați în scopul compensării costurilor aferente obligației de stocare. Totodată, aceste valori au caracter estimativ, fiind elaborate în anul 2024 pe baza datelor disponibile la acel moment și urmând a fi ajustate în funcție de ritmul efectiv de constituire a stocurilor și de condițiile de piață.

Pentru importatorii obligați, costurile de conformare includ, în principal, costurile de capital aferente volumelor de produse petroliere menținute ca stocuri de urgență, costurile de depozitare, costurile aferente stocurilor în formă non-materială, precum și costurile administrative generate de evidența separată a stocurilor, raportarea periodică și transmiterea datelor către autoritățile competente. În același timp, proiectul urmărește ca exercitarea obligației de stocare de către importatorii obligați să nu conducă, în sine, nici la obținerea unor avantaje economice nejustificate, nici la suportarea unor costuri neacoperite, motiv pentru care mecanismul propus include o componentă distinctă de compensare a costurilor aferente menținerii stocurilor de urgență. Din această perspectivă, caracterul financiar neutru al obligației trebuie înțeles în sensul acoperirii costurilor justificate aferente conformării.

În ceea ce privește impactul asupra prețului produselor petroliere, acesta rezultă din includerea aportului pentru stocurile de urgență în prețul de vânzare înainte de impozitare. În consecință, costul mecanismului este transferat, în final, către consumatorii de produse petroliere, respectiv către cetățeni și economie. Totuși, nivelul acestui impact depinde de parametrii efectivi ai implementării, inclusiv de ritmul constituirii stocurilor, de structura obligației de stocare și de cuantumul aportului aprobat de

Guvern. În cazul unei perioade mai extinse de constituire a stocurilor de urgență, în interiorul termenului legal aplicabil, aportul anual necesar poate fi mai redus, ceea ce ar diminua presiunea financiară anuală asupra pieței.

Proiectul generează, de asemenea, sarcini administrative suplimentare pentru operatorii vizați, inclusiv obligații de evidență distinctă a stocurilor de urgență, raportare periodică, transmitere a datelor necesare pentru stabilirea și verificarea obligației de stocare, menținerea documentației justificative și, după caz, adaptarea procedurilor interne și a sistemelor de monitorizare și control. Aceste sarcini sunt justificate de necesitatea asigurării trasabilității, verificabilității și controlului efectiv al stocurilor de urgență. Totodată, în conformitate cu proiectul de lege, ritmul efectiv de constituire a stocurilor de urgență urmează să fie stabilit prin Planul de acțiuni aprobat de Guvern, care va urmări atingerea integrală a obligației de stocare în termen de cel mult 8 ani de la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană. În aceste condiții, valorile estimate în prezenta Notă nu trebuie înțelese ca fiind fixe sau definitive, ci ca evaluări orientative corespunzătoare condițiilor economice și de piață existente la momentul elaborării lor. În măsura în care Planul de acțiuni va prevedea o perioadă mai extinsă de constituire a stocurilor de urgență, în interiorul termenului legal aplicabil, aportul anual necesar pentru finanțarea mecanismului poate fi mai redus, ceea ce va diminua în mod corespunzător povara financiară anuală asupra consumatorilor și economiei. În schimb, dacă nivelul fondurilor colectate va fi insuficient pentru realizarea constituirii stocurilor în ritmul estimat inițial, perioada de creare a acestora va fi, în mod corespunzător, mai îndelungată.

În consecință, impactul financiar principal al proiectului se manifestă asupra mecanismului de finanțare sectorială a stocurilor de urgență și asupra costurilor suportate prin aportul pentru stocurile de urgență, iar nu sub forma unor cheltuieli bugetare directe ale bugetului de stat.

Beneficii

Consecințele pozitive ale adoptării acestui proiect de lege justifică implicarea resurselor financiare necesare pentru punerea sa în aplicare. Constituirea stocurilor de urgență este, în primul rând, o problemă de securitate națională și de comportament responsabil al statului în raport cu cetățenii, cât și față de economie în general. Prin urmare, este necesară constituirea stocurilor de urgență cât mai curând posibil, indiferent de momentul în care Republica Moldova va deveni membră a Uniunii Europene.

Totodată, constituirea stocurilor de urgență ar duce la îndeplinirea obligațiilor asumate de către Republica Moldova în cadrul Comunității Energetice și la îndeplinirea obligațiilor din cadrul negocierilor de aderare la Uniunea Europeană, însă prin constituirea stocurilor de urgență, cetățenii și economia Republicii Moldova investesc în primul rând în funcționarea lor regulată, normală, neîntreruptă și accesibilă chiar și în cazul unei disfuncționalități în aprovizionare cu produse petroliere la nivel internațional, regional sau local.

Remarcăm că, o parte semnificativă a resurselor financiare care ar fi angajate în cadrul modelului recomandat de constituire a stocurilor de urgență, propus prin proiectul de lege nu poate fi considerată un cost irecuperabil. În acest sens, o cantitate semnificativă de stocuri de urgență deținute de ECS urmează a fi constituită în formă materială (fizică) (aproximativ 95 000 de tone). Produsele petroliere (benzină și motorină) deținute de ECS sunt mărfuri și, de facto, reprezintă un activ pe termen lung cu o valoare semnificativă (de zeci de milioane de euro), care poate fi oricând convertit în monedă convențională și poate fi utilizat în alte scopuri de interes public (acest lucru se va întâmpla atunci când va fi luată decizia de a reduce sau de a pune capăt obligației de menținere a stocurilor de urgență).

În plus față de constituirea stocurilor de urgență, adoptarea acestui proiect de lege ar permite investiții în renovarea infrastructurii energetice critice existente și dezvoltarea de noi infrastructuri energetice critice pentru stocarea produselor petroliere în Republica Moldova.

Implementarea integrală a acestei legi ar aduce, de asemenea, venituri suplimentare bugetului Republicii Moldova din plata TVA pentru compensarea stocurilor de urgență. Venitul estimat este calculat pe ani până în anul 2031, în ipoteza conform căreia constituirea stocurilor de urgență va continua și după 2031, atât timp cât obligația internațională de a deține stocuri de urgență este în vigoare. Un calcul estimativ denotă următoarele rezultate:

Pentru 2025:

$1,1 \text{ miliarde [litri/kg]} / 12 \text{ [luni]} \times 0,48 \text{ [MDL/litru/kg]} = 44\,000\,000 \text{ MDL} \times 20\% = 8\,800\,000 \text{ MDL/lună (458\,000 EUR/ lună)}$;

Din 2026 până în 2030:

$1,1 \text{ miliarde [litri/kg]} \times 0,48 \text{ [MDL/litru/kg]} = 528 \text{ milioane MDL} \times 20\% = 105,6 \text{ milioane MDL/an (5,5 milioane EUR/an)}$;

Începând cu anul 2031:

$1,1 \text{ miliarde [litri/kg]} \times 0,25 \text{ [LDM/litru/kg]} = 275 \text{ milioane LDM} \times 20\% = 55 \text{ milioane LDM/an (2.865.000 EUR/an)}$.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Impactul asupra sectorului privat se reflectă în mod special asupra importatorilor obligați de produse petroliere. Impactul asupra acestora a fost reflectat supra la compartimentul 4.2 al prezentei note de fundamentare.

Opțiunea promovată prin proiectul de lege impune importatorilor obligați de produse petroliere să constituie și să mențină o parte din stocurile petroliere de urgență ale Republicii Moldova. Cu toate acestea, în conformitate cu această obligație, principiul de bază promovată de acest proiect de lege este că menținerea stocurilor de urgență ar trebui să fie o activitate neutră din punct de vedere financiar pentru importatorii obligați, adică aceștia nu ar trebui să obțină profituri sau să genereze pierderi prin menținerea stocurilor de urgență.

Aceasta presupune că importatorii obligați de produse petroliere vor fi compensați pentru deținerea stocurilor de urgență. Guvernul va decide cu privire la partea din *aportul pentru stocurile de urgență* care va reveni importatorilor obligați în calitate de compensație pentru constituirea stocurilor de urgență. Valoarea aportului pentru stocurile de urgență va deveni parte integrantă a prețului de comercializare a produselor petroliere de către importatorii respectivi și va fi ajustată periodic pentru a reflecta condițiile pieței. Această compensație ar trebui să permită importatorilor obligați să acopere costurile de menținere a stocurilor de urgență (costul finanțării și prima de risc, costurile de depozitare, costurile stocurilor în formă non-materială).

De asemenea, prin proiectul de lege sunt stabilite sarcini administrative suplimentare pentru entitățile din domeniul energiei care sunt implicate în comerțul cu ridicata al produselor petroliere și/sau în stocarea produselor petroliere. Sarcinile administrative suplimentare se referă la raportarea către Ministerul Energiei a datelor privind importul, exportul, consumul și stocarea produselor petroliere în scopul calculării cantităților necesare de stocuri de urgență, precum și pentru rezumatele statistice lunare ale Biroului Național de Statistică privind piața produselor petroliere transmise către Secretariatul Comunității Energetice.

În plus, importatorii de produse petroliere vor avea o sarcină administrativă suplimentară legată de raportarea către ECS privind plata contribuției pentru ECS. Pe de altă parte, rapoartele suplimentare către autorități, menționate mai sus oferă un mecanism suplimentar de control al colectării accizelor la produsele petroliere.

Operatorii instalațiilor de stocare a produselor petroliere care furnizează servicii de stocare pentru terți vor avea o sarcină suplimentară legată de obținerea *autorizației de desfășurare a activității de stocare* de la ANRE. Pe de altă parte, furnizarea de servicii de stocare către ECS generează oportunități de afaceri semnificative pentru titularii de autorizații.

Suplimentar, proiectul de lege prevede obligații și responsabilități egale, nediscriminatorii și transparente pentru toți operatorii economici care importă produse petroliere, în funcție de ponderea pe care fiecare importator o deține în totalul importurilor anuale de produse petroliere din țară și, prin urmare, nu poate exista niciun impact disproporționat care să denatureze concurența pe piața produselor petroliere.

O posibilă barieră care a fost observată inițial, se referă la posibila discriminare a micilor importatori de produse petroliere care au obligația de a deține stocuri petroliere de urgență în raport cu importatorii mari, însă aceasta a fost eliminată prin obligarea importatorilor mici de produse petroliere de a-și transfera obligația de stocare către ECS.

Din perspectiva acestui proiect de lege, toți importatorii care au importat mai puțin de 10 000 de tone de benzină, motorină și/sau GPL în cursul anului calendaristic precedent sunt considerați ca fiind importatori mici și, respectiv, toți importatorii de produse petroliere care au importat mai mult de 10 000 de tone de unul sau mai multe din produsele respective sunt considerați ca importatori mari.

În plus, toți importatorii mari de produse petroliere care au obligația de a deține stocuri de urgență sunt autorizați să creeze stocuri de urgență în țară sau în străinătate, la alegerea lor. Acest lucru elimină posibilitatea discriminării acelor mari importatori de produse petroliere care nu dispun de suficiente capacități de stocare proprii sau închiriate pe teritoriul Republicii Moldova, în comparație cu cei care dispun de asemenea capacități.

ECS, care este obligată să păstreze stocuri de urgență în Republica Moldova, i se permite, de asemenea, constituirea stocurilor de urgență în străinătate, în cazul în care condițiile comerciale de stocare din țară sunt semnificativ mai nefavorabile în comparație cu condițiile oferite în străinătate. Acest lucru elimină posibilitatea ca operatorii de stocare naționali să facă abuz de poziția lor pe acest segment și să impună condiții de stocare discriminatorii și/sau disproporționate.

4.4. Impactul social

Proiectul de lege are impact social întrucât prețurile la produsele petroliere vor include și componenta legată de crearea și menținerea stocurilor de urgență. Cu toate acestea, dat fiind faptul că Republica Moldova este dependentă în totalitate de importul produselor petroliere, este necesară crearea de stocuri minime pentru a se asigura continuitatea aprovizionării cu produse petroliere. În caz contrar, în eventualitatea survenirii unei disfuncționalități majore în aprovizionare cu produse petroliere, vor fi afectați considerabil conducătorii auto, agricultorii și economia țării în general. Totodată, autorii prezentei legi propun constituirea stocurilor de urgență în mod gradul, pentru a atenua impactul asupra prețurilor, iar odată ce stocurile de urgență vor fi constituite, costurile aferente menținerii și reînnoirii acestora se estimează a fi mult mai mici și cu impact mic asupra prețurilor.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul prevede norme privind protecția datelor cu caracter personal, în contextul realizării sarcinilor prevăzute de prezenta lege de către autoritățile interesate, prin impunerea obligației de a se abține de la divulgarea informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată, care le-au fost transmise și/sau pe care le-au colectat la exercitarea atribuțiilor stabilite. Orice date cu caracter personal observate sau dezvăluite nu pot fi colectate, iar în caz de colectare accidentală se distruge imediat și necondiționat.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.
4.5. Impactul asupra mediului
Proiectul nu are impact direct asupra mediului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Proiectul va contribui la realizarea obiectivelor politicii statului privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere, în contextul disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produsele petroliere, inclusiv în cazul situațiilor de criză.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
<p>Proiectul de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.</p> <p>Astfel, potrivit clauzei de armonizare, proiectul de lege transpune Directiva 2009/119/CE a Consiliului din 14 septembrie 2009 privind obligația statelor membre de a menține un nivel minim de stocuri de țiței și/sau de produse petroliere, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene Nr. L 265 din 9 octombrie 2009, CELEX: 02009L0119, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice 2012/03/MC-EnC din 18 octombrie 2012, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva de punere în aplicare (UE) 2018/1581 a Comisiei din 19 octombrie 2018 de modificare a Directivei 2009/119/CE a Consiliului în ceea ce privește metodele de calcul a obligațiilor de stocare, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene Nr. L 263/57 din 22 octombrie 2018.</p> <p>În scopul descrierii gradului de compatibilitate a prevederilor incluse în proiect, fost elaborat Tabelul de concordanță a acestuia, potrivit rigorilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Hotărârii Guvernului nr. 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.</p> <p>Respectiv, conform Tabelului de concordanță, gradul de compatibilitate a proiectului de lege cu Directiva 2009/119/CE este: <i>compatibil</i>.</p> <p>Subsidiar, menționăm că în prezent, în cadrul normativ național nu sunt transpuse careva prevederi ale Directivei 2009/119/CE. În contextul în care Republica Moldova a devenit stat-candidat pentru aderarea la UE, fiind deja inițiate negocierile de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, transpunerea Directivei UE în cauză în legislația națională constituie un element critic în avansarea procesului respectiv.</p> <p>Proiectul de lege a fost transmis Centrului de Armonizare a Legislației și a fost supus expertizei de compatibilitate cu legislația UE. De asemenea, a fost obținut acceptul pentru examinarea proiectului în cadrul ședinței operative a Guvernului.</p>
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Prezentul proiect de lege este elaborat în baza prevederilor Directivei 2009/119/CE a Consiliului din 14 septembrie 2009 privind obligația statelor membre de a menține un nivel minim de

stocuri de țiței și/sau de produse petroliere.

Necesitatea transpunerii derivă din prevederile Anexei VIII la Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, ratificat prin Legea nr. 112/2014.

Subsidiar, remarcăm că necesitatea elaborării proiectului de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere, prin asigurarea transpunerii Directivei 2009/119/CE derivă inclusiv din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 887/2023 (acțiunea nr.331), și respectiv Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la UE pe anii 2024-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 829/2023 (capitolul 15 Energie, acțiunea nr. 8).

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Proiectul legii va fi supus consultărilor publice și avizărilor/expertizărilor de către entitățile publice de resort, inclusiv cele implicate în implementarea prevederilor proiectului, în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Astfel, în cadrul procesului de consultare, următoarele autorități/instituții/entități vor fi consultate:

Avizare:

- Ministerul Finanțelor;
- Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale;
- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;
- Ministerul Mediului;
- Ministrul Afacerilor Interne;
- Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică;
- Agenția Proprietății Publice;
- Agenția Achiziții Publice;
- Agenția de Guvernare Electronică;
- Agenția Rezerve Materiale;
- Consiliul Concurenței;
- Biroul Național de Statistică;
- Centru Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal;
- Serviciul Vamal;
- Serviciul Fiscal de Stat;
- Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică;
- Inspectoratul de Stat pentru Supraveghere Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor;
- Inspectoratului General pentru Situații de Urgență;
- titularii de licență pentru importul și comercializarea cu ridicata a benzinei și motorinei;
- titularii de licență pentru importul și comercializarea cu ridicata a gazelor lichefiate;
- producători de energie electrică și termică.

Expertizare:

- Ministerul Justiției;
- Centrul Național Anticorupție;
- Centrul de Armonizare a Legislației.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, Ministerul Energiei a plasat anunțul privind inițierea elaborării proiectului de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere pe pagina web:

https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/12906. Totodată, proiectul este publicat și poate fi accesat pe portalul guvernamental particip.gov.md.

De asemenea, reliefăm că proiectul de lege a făcut obiectul unui proces amplu de consultare prealabilă cu entitățile interesate. În cadrul etapei de elaborare a proiectului de lege au avut loc ședințe de lucru pentru a discuta modelul de stocare și dispozițiile specifice ale proiectului de lege cu reprezentanții: Ministerului Finanțelor, ANRE, Biroului Național de Statistică, Serviciului Vamal, Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, importatorii de produse petroliere.

În cadrul procesului de avizare și consultare publică, autoritățile și părțile interesate au formulat observații atât asupra soluțiilor de fond ale proiectului, cât și asupra unor aspecte de tehnică legislativă, implementare instituțională, impact financiar și sarcini de conformare pentru operatorii vizați. În esență, observațiile au vizat: delimitarea mai clară dintre elementele care derivă direct din Directiva 2009/119/CE și soluțiile de reglementare națională; statutul și modul de instituire a entității centrale de stocare; regimul autorizării activității de stocare a stocurilor de urgență; mecanismul de finanțare și impactul acestuia asupra operatorilor și consumatorilor; precum și corelarea proiectului cu legislația națională conexasă, inclusiv în materie de management al situațiilor de criză, acces la informații, vamă, fiscalitate, concurență și tehnică legislativă.

Ministerul Finanțelor a formulat observații privind evitarea oricărui impact asupra bugetului de stat, necesitatea precizării sursei de finanțare a ECS, eliminarea referințelor la eventuale majorări ale efectivului-limită, utilizarea terminologiei specifice regimului contului unic trezorerial al Ministerului Finanțelor și corelarea unor dispoziții cu terminologia și regulile din domeniul vamal și fiscal. Aceste observații au fost, în cea mai mare parte, acceptate, proiectul și Nota de fundamentare fiind revizuite în consecință, inclusiv prin precizarea finanțării ECS din contribuția pentru ECS, fără afectarea bugetului de stat, precum și prin ajustări de terminologie și clarificări privind impactul financiar.

Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Mediului și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare au formulat observații în principal asupra coerenței terminologice, corelării cu Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, clarității normelor de trimitere, definiții unor noțiuni și eliminării erorilor tehnice de redactare. Aceste observații au fost acceptate integral sau parțial, după caz, proiectul fiind ajustat prin revizuirea terminologiei, corectarea referințelor, reformularea unor dispoziții și alinierea mai clară la cadrul normativ național relevant.

ANRE a exprimat rezerve față de extinderea unor competențe instituționale și față de instituirea unui regim de autorizare pentru activitatea de stocare, apreciind că anumite soluții propuse depășesc cadrul minim al transpunerii Directivei 2009/119/CE. Aceste observații au fost acceptate parțial. În urma consultărilor, proiectul a fost revizuit pentru a delimita mai clar faptul că regimul de autorizare vizează exclusiv activitatea de stocare a stocurilor de urgență, iar Nota de fundamentare a fost completată cu argumente suplimentare privind necesitatea competențelor instituționale, a mecanismelor de supraveghere și a regimului special aplicabil stocurilor de urgență, fără a fi modificată opțiunea de fond privind instituirea cadrului juridic și instituțional necesar funcționării efective a sistemului.

Consiliul Concurenței a ridicat preocupări privind statutul ECS, riscul unor avantaje selective, tratamentul juridic al anumitor excepții sau facilități și necesitatea evitării unor mecanisme care ar putea afecta concurența sau crea bariere nejustificate pe piață. Observațiile au fost valorificate selectiv: unele prevederi au fost ajustate sau eliminate, inclusiv excluderea unor soluții susceptibile să creeze tratament diferențiat nejustificat, iar în alte cazuri propunerile nu au fost preluate, fiind menținută soluția proiectului în măsura în care aceasta a fost apreciată ca fiind compatibilă cu logica Directivei și cu rolul special al ECS în cadrul mecanismului de stocuri de urgență.

În cadrul consultărilor cu operatorii de pe piața produselor petroliere și alte părți interesate au fost ridicate în special preocupări privind modelul de stocare, repartizarea obligației de stocare, costurile de conformare, accesul la capacitățile de stocare, impactul aportului pentru stocurile de urgență și mecanismele de compensare. Aceste aspecte au fost reflectate în revizuirea proiectului și a Notei de fundamentare prin clarificări privind modelul hibrid de stocare, justificarea cotelor de stocuri menținute în formă materială, explicarea mecanismului de finanțare și completarea analizei privind impactul asupra sectorului privat și asupra prețurilor.

În consecință, rezultatele consultărilor au fost integrate în proiect prin ajustări de redactare, corelări instituționale și terminologice, completări de argumentare în Nota de fundamentare și, după caz, modificări de fond ale unor soluții normative. Totodată, anumite propuneri nu au fost preluate atunci când acestea au fost considerate incompatibile cu exigențele Directivei 2009/119/CE, cu logica mecanismului propus sau cu obiectivul asigurării funcționării efective a sistemului de stocuri de urgență în Republica Moldova.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost remis către autoritățile publice responsabile pentru efectuarea expertizei de compatibilitate cu legislația UE, a expertizei anticorupție și a expertizei juridice, conform art. 34 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Concluziile expertizelor vor fi luate în considerare la definitivarea proiectului de lege și respectiv, vor fi reflectate în sinteza propunerilor la proiectul de lege. Astfel, în cadrul procesului de expertizare a proiectului vor fi incluse următoarele constatări:

a) Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul a fost supus expertizei de compatibilitate de către Centrul de Armonizare a Legislației, care a constatat că demersul normativ se circumscrie Capitolului 15 „Energie” și urmărește transpunerea Directivei 2009/119/CE privind obligația statelor membre de a menține un nivel minim de stocuri de țiței și/sau de produse petroliere, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice 2012/03/MC-EnC. În concluzia Declarației de compatibilitate s-a menționat că proiectul și documentele anexate urmează a fi revizuite prin prisma obiecțiilor și propunerilor formulate, analiza fiind limitată la conformitatea cu dreptul UE aplicabil și obligațiile asumate în contextul Acordului de Asociere RM–UE și al cadrului de negociere cu Uniunea Europeană.

Observațiile Centrului de Armonizare a Legislației au vizat, în principal, redacția clauzei de armonizare, completarea tabelului de concordanță, clarificarea regimului entității centrale de stocare, transpunerea termenelor aferente exercitării dreptului de delegare a obligațiilor de stocare, completarea anexei privind metoda de calcul a stocurilor deținute, precum și corelarea raportărilor către Secretariatul Comunității Energetice cu regimul aplicabil până la aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

Recomandările formulate în Declarația de compatibilitate au fost examinate și valorificate la definitivarea proiectului. Clauza de armonizare a fost revizuită, tabelul de concordanță a fost completat, iar prevederile proiectului au fost ajustate pentru asigurarea transpunerii corespunzătoare a Directivei 2009/119/CE, inclusiv în partea ce ține de rolul ECS, delegarea obligațiilor de stocare, calculul nivelului stocurilor deținute și raportarea către instituțiile competente ale Comunității Energetice.

b) Constatările expertizei anticorupție

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție în conformitate cu prevederile art. 36 din Legea

nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

În cadrul expertizei anticorupție, Centrul Național Anticorupție a semnalat existența unor norme care puteau genera confuzii în stabilirea procedurilor de exercitare a atribuțiilor, drepturilor și obligațiilor subiecților responsabili de implementarea proiectului. Observațiile au vizat, în principal, modul de instituire a Consiliului pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere, mecanismul de determinare a contribuției pentru ECS, precum și modul de exercitare a unor atribuții ale ECS.

Recomandările formulate în raportul de expertiză anticorupție au fost acceptate și valorificate prin revizuirea proiectului. Astfel, au fost clarificate atribuțiile autorităților publice și ale ECS, a fost ajustat mecanismul de instituire și funcționare a Consiliului, au fost reformulate prevederile privind determinarea și aprobarea contribuției pentru ECS, precum și au fost eliminate sau precizate normele care puteau genera interpretări neuniforme ori riscuri de aplicare discreționară.

Prin modificările operate, proiectul a fost ajustat în vederea eliminării factorilor și riscurilor de corupție identificați de CNA, sporirii clarității procedurilor administrative și asigurării unei delimitări mai precise a competențelor între Guvern, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, ANRE și ECS.

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție a fost inclusă în sinteza la proiectul de lege, urmare recepționării raportului de expertiză anticorupție.

c) Constatările expertizei juridice

Proiectul a fost supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției, care a constatat că intenția de reglementare urmărește armonizarea cadrului normativ național cu standardele Uniunii Europene privind garantarea securității aprovizionării cu produse petroliere și transpunerea Directivei 2009/119/CE. Totodată, Ministerul Justiției a formulat observații de tehnică legislativă și de clarificare normativă, inclusiv cu privire la clauza de armonizare, definirea noțiunilor principale, utilizarea uniformă a termenilor, corectitudinea trimiterilor interne, denumirea și numerotarea anexelor, precum și evitarea paralelismelor legislative.

În urma expertizei juridice, proiectul a fost revizuit prin ajustarea definițiilor de la art. 2, inclusiv a noțiunilor „consum intern”, „delegarea obligației de stocare”, „entitate centrală de stocare”, „stocuri comerciale”, „stocuri petroliere”, „importator de referință”, „importator obligat” și „titular al obligației de stocare”. De asemenea, au fost uniformizate referințele la ECS și la importatorii obligați, fiind clarificat regimul juridic al subiecților cărora le revin obligații de constituire și menținere a stocurilor de urgență.

Au fost operate modificări privind structura competențelor Guvernului, organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, ANRE și ECS, pentru eliminarea dublajelor și delimitarea clară a atribuțiilor. În special, au fost revizuite prevederile privind instituirea și funcționarea Consiliului pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere, competențele aferente aprobării actelor normative subordonate, regimul de autorizare a operatorilor instalațiilor de stocare, evidența și raportarea stocurilor de urgență, precum și atribuțiile ECS.

De asemenea, proiectul a fost corelat cu cadrul normativ conex, inclusiv Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, Codul civil, Codul vamal și legislația privind schimbul de date, accesul la informații și securitatea industrială. Au fost ajustate normele privind Planul de intervenții, procedurile în caz de disfuncționalitate majoră în aprovizionare, contractele de stocare, stocurile în formă materială și non-materială, stocurile specifice, precum și mecanismul de control și sancționare.

Totodată, au fost restructurate dispozițiile finale și tranzitorii, fostul articol unic fiind divizat

în articole distincte privind dispozițiile finale și dispozițiile tranzitorii. Au fost grupate sarcinile Guvernului, au fost clarificate termenele de implementare, mecanismul de stabilire a obligațiilor individuale de stocare, aplicarea aportului provizoriu și calendarul de constituire graduală a stocurilor de urgență. Proiectul a fost completat și cu criteriile de individualizare a sancțiunilor financiare, astfel încât aplicarea acestora să fie proporțională și previzibilă.

Recomandările Ministerului Justiției au fost acceptate sau acceptate parțial, în funcție de obiectul fiecărei observații. Modificările operate au vizat creșterea clarității, previzibilității și coerenței proiectului, corelarea acestuia cu cadrul normativ național și european relevant, precum și eliminarea riscurilor de interpretare neuniformă. În cazurile în care unele recomandări nu au fost preluate integral, soluțiile menținute au fost argumentate în sinteza obiecțiilor și propunerilor.

Informația privind rezultatele expertizei juridice au fost incluse în sinteza la proiectul de lege, urmare recepționării raportului de expertiză juridică.

Proiectul a fost consultat cu Comisia Europeană, iar observațiile și recomandările formulate au fost examinate și valorificate la definitivarea textului proiectului. Totodată, proiectul a fost evaluat din perspectiva compatibilității cu Directiva 2009/119/CE, fiind constatat că acesta instituie un cadru juridic coerent pentru constituirea, administrarea și supravegherea stocurilor de urgență de produse petroliere.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul de lege nu contravine legislației naționale.

Proiect de lege propus se aliniază eforturilor statului de a stabili un cadru normativ coerent în domeniul asigurării securității aprovizionării cu produse petroliere.

În context, remarcăm că pentru asigurarea implementării corespunzătoare a proiectului de lege sunt necesare modificări ale cadrului normativ primar. Astfel, a fost elaborat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (ajustarea cadrului normativ conex domeniului securității aprovizionării cu produse petroliere). Aceste intervenții legislative urmează a fi realizate printr-un proiect distinct de lege pentru modificarea unor acte normative privind ajustarea cadrului normativ conex domeniului securității aprovizionării cu produse petroliere:

- *Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere*, prin completarea prevederilor acestei legi cu reglementări aferente autorizării operatorilor instalațiilor de stocare care prestează servicii de stocare a stocurilor de urgență, precum și excluderea condiției speciale de acordare a licențelor ce se referă la obligația deținerii de către importatorii de produse petroliere a depozitelor petroliere proprii și/sau închiriate pentru păstrarea produselor petroliere;

- *Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător*, în sensul completării anexei nr.1 cu un nou act permisiv „autorizație de desfășurare a activității de stocare”, având în vedere că această activitate este urmează a fi autorizată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică;

- *Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică*, prin modificarea definiției noțiunii de ”întreprindere energetică” în sensul atribuirii la categoria de *întreprindere energetică* a inclusiv a persoanelor fizice sau juridice care desfășoară una din activitățile reglementate prin proiectul legii privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului de lege urmează să se realizeze etapizat, printr-o succesiune de măsuri normative, instituționale, organizatorice și operaționale, necesare pentru

funcționarea efectivă a mecanismului de constituire și menținere a stocurilor de urgență. În prima etapă, ulterior adoptării legii, urmează a fi elaborate și aprobate actele normative subordonate necesare aplicării acesteia, inclusiv actele privind organizarea și funcționarea ECS, Planul de acțiuni pentru constituirea treptată a stocurilor de urgență, Planul de intervenții în caz de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere, metodologia de calcul a aportului pentru stocurile de urgență, regulile privind evidența și raportarea, precum și reglementările procedurale aplicabile activității de stocare a stocurilor de urgență și achiziției de produse petroliere și servicii de stocare de către ECS.

În etapa a doua, urmează a fi operaționalizată ECS, prin crearea sau, după caz, desemnarea acesteia de către Guvern, aprobarea cadrului de organizare și funcționare, asigurarea mecanismelor de finanțare, deschiderea conturilor corespunzătoare, stabilirea proceselor interne de administrare, raportare și control și inițierea activităților aferente constituirii și gestionării stocurilor de urgență. În paralel, autoritățile competente urmează să instituie și să pună în funcțiune mecanismele de evidență, monitorizare, colectare a datelor și control, inclusiv registrele prevăzute de lege și instrumentele necesare pentru supravegherea respectării obligațiilor de stocare.

În etapa a treia, se va realiza constituirea treptată a stocurilor de urgență, în conformitate cu Planul de acțiuni aprobat de Guvern și cu obiectivul atingerii integrale a obligației de stocare în termenul prevăzut de lege. Această etapă include stabilirea obligațiilor individuale de stocare, încheierea contractelor relevante pentru stocarea în formă materială sau non-materială, dezvoltarea și utilizarea capacităților de stocare conforme, colectarea contribuțiilor și compensațiilor aferente mecanismului financiar, precum și verificarea periodică a nivelului, structurii, localizării, disponibilității și accesibilității fizice a stocurilor de urgență.

Pentru monitorizarea implementării și evaluarea eficienței mecanismului vor fi utilizați, după caz, indicatori precum: nivelul stocurilor de urgență constituite în raport cu obligația legală de stocare; gradul de constituire a stocurilor în formă materială și în formă non-materială; funcționalizarea ECS și realizarea atribuțiilor acesteia; gradul de conformare al titularilor obligației de stocare și al operatorilor instalațiilor de stocare; operaționalizarea registrelor și a mecanismelor de evidență, raportare și control; precum și progresul implementării actelor normative și măsurilor administrative necesare aplicării legii.

Monitorizarea implementării va permite, după caz, ajustarea etapelor de constituire a stocurilor de urgență, a parametrilor mecanismului de finanțare și a măsurilor organizatorice, în funcție de nivelul de pregătire instituțională, de evoluția capacităților de stocare disponibile și de condițiile economice și de piață relevante pentru realizarea obiectivelor legii.

Implementarea prevederilor proiectului va fi realizată de către următoarele autorități/instituții:

- organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei (Ministerul Energiei), în sarcina căruia, potrivit proiectului de lege, sunt atribuite un șir de activități în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere și al stocurilor de urgență;

- Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, care va asigura elaborarea cadrului normativ de reglementare aferent autorizării pentru desfășurarea activității de stocare, inclusiv va realiza supravegherea și controlul în domeniul constituirii și menținerii stocurilor de urgență;

- Biroul Național de Statistică, în legătură cu întocmirea și prezentarea rezumatelor statistice cu privire la piața produselor petroliere;

- entitatea centrală de stocare, care va avea ca scop construirea și gestionarea unei părți din stocurile de urgență, conform prevederilor proiectului de lege. În acest sens, în capitolul VIII al proiectului sunt stabilite mai multe măsuri pentru asigurarea implementării legii, în partea ce ține de crearea și operaționalizarea activității entității centrale de stocare;

- autoritatea administrativă competentă în domeniul vamal (Serviciul Vamal), care urmează să participe în schimbul de informații, între entitățile interesate, cu privire la importul și exportul produselor petroliere.

Ministru

Dorin JUNGHIETU

ANEXA 1
la Nota de fundamentare
Determinarea nivelului minim al stocurilor de urgență

A Calculul obligației de stocare – IMPORTURI NETE – 2023 (în baza datelor vamale pentru 2023)			
Randamentul producerii naftei	tone	Consum nafta	tone
Cantitate produsă	0	Livrări interne brute observate de naftă	0
Combustibil pentru rafinărie, alte materii prime	0	Nafta returnată din industria petrochimică la rafinării	0
Nafta returnată din industria petrochimică la rafinării	0	Consum net naftă	0
LGN, țiței, materii prime pentru rafinării	0	Echivalentul petrol al consum de naftă	0
Randament producere nafta	0%		
Componenta 1 -- țiței (anexa I, para. (1) Directiva 2009/119)			tone
Import țiței, LGN, materii prime pentru rafinării, alte hidrocarburi		0	
Export țiței, LGN, materii prime pentru rafinării, alte hidrocarburi		0	
Variația stocurilor		0	
Importuri Nete ajustat la stocuri		-0	
Importuri Nete corectat la naftă		-0	
Componenta 2 -- produse petroliere (Anexa II, para. (2) Directiva 2009/119)			tone
Total import PP		1,126,249	
Import naftă		0	
Total export PP		0	
Export naftă		0	
Total buncăraj		0	
Buncăraj naftă		0	
Variația stocurilor PP		0	
Variația stocurilor naftă		0	
Importuri Nete PP ajustat la stocuri		1,126,249	
Echivalent petrol al Importuri Nete PP corectat la naftă		1,199,455	
Obligația în baza valorii medii a echivalentului în țiței al importurilor			tone
Anul de referință		2023	
Numărul de zile pentru stocuri de urgență		90	

	numărul de zile în an	365	
	Opțiune 1: 4% (anexa I, para. (1) Directiva 2009/119)		
	Importuri nete țiței + PP	1,199,455	
	Media zilnică a importurilor nete	3,287	
	Cantitate obligatorie pentru numărul de zile stabilit	295,830	
A	Cantitatea obligatorie în baza importurilor →	295,830	Tone echivalent petrol
B	Calculul Obligației de stocare - LIVRĂRI INTERNE BRUTE OBSERVATE		
	Anul de referință	2023	
	Numărul de zile pentru stocuri de urgență	61	
	numărul de zile în an	365	
	Livrări interne brute observate sau Consum intern brut		<i>tone</i>
	Benzina auto	184,239	
	Benzină de aviație	11	
	Combustibili de tip benzină pentru turboreactoare (combustibili de tip naftă pentru turboreactoare sau JP4)	0	
	Combustibili de tip kerosen pentru turboreactoare	45,589	
	Alte tipuri de kerosen	1	
	Motorină (Păcură distilată)	660,293	
	Păcură (păcură grea)	101,491	
	Livrări interne brute Total	991,623	
	Echivalent petrol al Livrărilor interne brute	1,189,948	
	Consum zilnic	3,261	
B	Cantitatea obligatorie în baza consumului zilnic →	198,921	Tone echivalent petrol
	Cantitatea minimă a stocurilor de urgență	295,830	tone echivalent petrol

ANEXA 2

la Nota de fundamentare

Nivelul stocurilor necesare pentru respectarea obligației de stocare

Produse petroliere, Opțiunea 1 și 2 - PP specificate, Anul de referință = 2023		
Stocuri de produse petroliere - Opțiunea 1 (Anexa III, a)	tone	
Benzina auto		
Combustibili de tip kerosen pentru turboreactoare		
Motorină (Păcură distilată)		
Păcură (păcură grea)		
Gaz petrolier lichefiat (GPL)		
Total stocuri produse petroliere, unități naturale	309,000	
Stocuri naftă	0	
Stocuri de produse petroliere corectate naftă	309,000	
Coeficient multiplicare	1.065	
Echivalent petrol al PP corectat la naftă	329,085	
Stocuri de urgență PP reduce 10% →	296,176	
Stocuri totale constituite	296,176	
Echivalent în zile	90	Zile
Stocuri de produse petroliere - Opțiunea 2 (Anexa III, b))	tone	
Benzina auto		
Combustibili de tip kerosen pentru turboreactoare		
Motorină (Păcură distilată)		
Păcură (păcură grea)		
Total stocuri PP, unități naturale	274,000	
Coeficient multiplicare	1.2	
Echivalent petrol al stocurilor PP	328,800	
Stocuri de urgență PP corectate -10% →	295,920	
Stocuri totale constituite	295,920	
Echivalent în zile	90	zile

SINTEZA
propunerilor la proiectul de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere
(număr unic 199/MEEn/2026)

Nr. /o	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
1	Ministerul Finanțelor <i>09/2-03/227/521 din 07.04.2026</i>	1.	<p>La articolul 4, în privința Consiliului pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere, este fundamentală specificarea faptului că, membrii consiliului dat nu vor fi remunerați, întru evitarea neclarităților, iar textul „un reprezentant al organului central de specialitate în domeniul finanțelor” se va exclude, considerând atribuțiile Ministerului Finanțelor, conform Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 696/2017. De asemenea, la alin. (4) cuvintele „autorității administrative în domeniul vamal” se vor substitui cu sintagma „Serviciului Vamal”. Se va ține cont de remarca dată pe tot textul proiectului, la forma gramaticală corespunzătoare. Totodată, la alin. (3) cuvintele „accizelor și a taxelor vamale” se vor substitui cu cuvintele „drepturilor de import”. Se va ține cont de remarca data pe tot textul proiectului. În același timp, pozițiile tarifare prevăzute la art. 11 alin. (2) și art. 32 alin. (2) din proiectul de lege urmează a fi corelate cu cele stabilite prin Legea nr. 172/2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor.</p>	<p>Se acceptă. A fost adăugat alin.(10) art.4 Membrii Consiliului pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere își exercită atribuțiile fără remunerare. A fost actualizată și uniformizată terminologia utilizată în proiect. În acest sens, textul a fost revizuit prin substituirea sintagmei „autorității administrative în domeniul vamal” cu denumirea exactă „Serviciul Vamal”, la forma gramaticală corespunzătoare, pe tot parcursul proiectului. Totodată, cuvintele „accizelor și a taxelor vamale” au fost substituite cu sintagma „drepturilor de import”, în conformitate cu terminologia Codului vamal. Au fost corelate pozițiile tarifare prevăzute la art. 11 alin. (2) și art. 32 alin. (2) cu Legea nr. 172/2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor. În vederea flexibilizării cadrului de reglementare, componenta Consiliului pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere se exclude din textul legii, urmând ca aceasta și regulamentul de organizare și funcționare să fie aprobate prin ordinul ministrului.</p>
		2.	<p>La articolul 33 alin. (2) lit. b) cuvântul „depozitul” se va substitui cu cuvântul „antrepozitul”.</p> <p>La articolul 34 alin. (1) cuvântul „devamarea” se va înlocui cu cuvântul „vămuirea”.</p> <p>Pe tot parcursul textului proiectului de lege cât și a Notei de fundamentare, sintagma „cont bancar” se va modifica prin cuvintele „cont deschis în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor”, cu declinarea de rigoare.</p>	<p>Se acceptă. Se acceptă substituirea termenilor „depozitul” cu „antrepozitul” și „devamarea” cu „vămuirea”, pentru corelarea cu terminologia vamală. Totodată, proiectul a fost revizuit pe tot parcursul său prin substituirea sintagmei „cont bancar” cu referirea la contul deschis în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor, în vederea uniformizării terminologiei și a corelării acesteia cu regimul juridic aplicabil ECS.</p>
		3.	<p>La articolul 26 se menționează despre transferul obligației de stocare către ECS, în funcție de anumite circumstanțe. În acest context, în vederea evitării afectării financiare a bugetului de stat prin diverse mecanisme indirecte, este necesară completarea articolului dat, cu un alineat ce va reflecta prevederea exactă a sursei de finanțare aferentă obligațiilor de stocare transferate entității centrale de stocare.</p>	<p>Se acceptă. Art. 26 a fost completat cu o normă expresă, potrivit căreia, în cazul transferului obligației de stocare către ECS, finanțarea obligației transferate se asigură din contribuția pentru ECS, ca componentă a aportului pentru stocurile de urgență prevăzute la art. 32 alin. (1), precum și din alte surse prevăzute de prezenta lege, fără afectarea bugetului de stat.</p>
		4.	<p>Cu privire la articolul 35 lit. i) se consideră necesară specificarea autorității ce va gestiona acțiunile indicate, în contextul în care la art. 7 din prezenta lege, printre atribuțiile entității centrale de stocare nu se menționează despre acest aspect. Suplimentar, sintagma „Eroare! Fără sursă de referință”, regăsită pe parcursul proiectului, urmează a fi eliminată, prin revizuirea și indicarea corespunzătoare a surselor de referință.</p>	<p>Se acceptă. În vederea asigurării coerenței interne a proiectului, textul a fost completat prin introducerea la art. 7 alin. (2) a lit. t), potrivit căreia ECS poate achiziționa, construi, reconstrui, moderniza și recondiționa instalațiile de stocare în scopul depozitării stocurilor de urgență și al gestionării acestora. În acest mod, competența relevantă este atribuită expres ECS, iar neclaritatea semnalată la art. 35 lit. i) este înlăturată.</p>
		5.	<p>În ceea ce privește crearea entității centrale de stocare, atenționăm asupra următorului aspect. Luându-se în considerare indicația Prim-ministrului nr. 25-06-2863 din 13.03.2026 cu privire la revizuirea și optimizarea cheltuielilor bugetare aprobate pentru anul 2026, în contextul constrângerilor bugetare actuale generate de criza energetică, resursele financiare ale bugetului de stat sunt direcționate preponderent către implementarea măsurilor/acțiunilor din Agenda de reforme aferente Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 260/2025, precum și către implementarea reformei salariale. Pe de altă parte, constituirea unei noi instituții publice, inclusiv operaționalizarea acesteia și stabilirea efectivului-limită, fiind finanțată din contribuția ECS, va genera o povară financiară asupra consumatorilor finali (cetățenii și economia) aferentă creșterii prețurilor produselor</p>	<p>Se acceptă. Se reține necesitatea excluderii oricărui impact asupra bugetului de stat, motiv pentru care proiectul menține finanțarea ECS din contribuția pentru ECS și păstrează flexibilitatea Guvernului de a crea sau desemna entitatea centrală de stocare. A fost completat art. 7 alin. (1) cu următorul text: „deține conturi deschise în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor”.</p>

		petroliere. Astfel, Ministerul Finanțelor nu susține crearea unei noi instituții în calitate de entitate centrală de stocare. Cu toate acestea, având în vedere faptul că, majoritatea instituțiilor publice sunt deservite prin contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor, la articolul 7 alin. (1), prima propoziție se propune de completat prin virgulă cu următorul text: „deține conturi deschise în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor”.	
6.	<p>În procesul de examinare a proiectului, se constată că art. 7 transpune prevederile art. 7 din Directiva 2009/119/CE, care reglementează rolul și atribuțiile entității centrale de stocare, și se referă în mod principal la misiunea de achiziționare, menținere și vânzare a stocurilor petroliere. Cu toate acestea, autorul proiectului introduce, la art. 7 alin. (8), o normă națională suplimentară, care nu derivă din prevederile directivei, potrivit căreia ECS urmează să desfășoare activitățile menționate „prin derogare de la prevederile Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice”.</p> <p>O asemenea reglementare depășește cadrul de transpunere al Directivei 2009/119/CE, întrucât directiva nu conține dispoziții care să permită sau să justifice exceptarea de la aplicarea normelor în materie de achiziții publice. De asemenea, regimul european aplicabil în domeniu, în special Directiva 2014/24/UE privind achizițiile publice, transpusă în legislația națională prin Legea nr. 131/2015, nu prevede o astfel de derogare sau excepție pentru entități de tipul ECS.</p> <p>Totodată, se reține că ECS este o instituție publică responsabilă de gestionarea resurselor financiare, ceea ce implică necesitatea aplicării unor reguli clare și transparente privind utilizarea acestor fonduri. Excluderea ECS de la aplicarea legislației în domeniul achizițiilor publice ar putea genera riscuri semnificative în ceea ce privește transparența, concurența și utilizarea eficientă a resurselor financiare, afectând astfel principiile fundamentale consacrate atât de legislația națională, cât și de cea europeană.</p> <p>În acest context, introducerea derogării de la prevederile Legii nr. 131/2015 nu este justificată de dispozițiile Directivei 2009/119/CE și contravine principiilor și normelor stabilite de cadrul european aplicabil achizițiilor publice. În plus, adoptarea derogării poate fi considerată drept o abatere de la obligațiile asumate de Republica Moldova în procesul de aliniere la acquis-ul comunitar, afectând atât transparența, cât și integritatea sistemului de achiziții publice. Această concluzie este confirmată de Comisia Europeană, prezentată în raportul de evaluare, urmare a sesiunilor de screening bilateral, care evidențiază necesitatea ca Republica Moldova să continue alinierea legislației privind achizițiile publice la acquis-ul UE, inclusiv în ceea ce privește excepțiile din sfera de aplicare. În consecință, norma propusă nu doar că încalcă condițiile de aderare, ci compromite și respectarea angajamentelor internaționale asumate de țară, generând riscuri semnificative pentru conformitatea legislativă și încrederea partenerilor externi.</p> <p>Prin urmare, este imperativă revizuirea art. 7 alin. (8) din proiectul de lege, în vederea excluderii textului „prin derogare de la prevederile Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice” și ajustarea prevederilor astfel încât să fie în deplină conformitate cu cadrul normativ național și european aplicabil în domeniul achizițiilor publice.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Observația se acceptă. Art. 7 alin. (8) a fost revizuit prin excluderea formulei „prin derogare de la prevederile Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice”. Totodată, proiectul a fost completat prin reglementarea unui Regulament privind particularitățile procedurale aplicabile achiziției, înstrăinării produselor petroliere și contractării serviciilor de stocare de către ECS, elaborat de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și aprobat de Guvern. În acest sens, au fost introduse și atribuțiile corespunzătoare ale ministerului și ale Guvernului privind elaborarea și aprobarea regulamentului respectiv. În acest mod, a fost înlăturată derogarea generală de la regimul achizițiilor publice, fiind instituit un mecanism normativ distinct pentru reglementarea particularităților procedurale specifice activității ECS.</p>	
7.	<p>La Nota de fundamentare: Conform compartimentului 4.1 „Impactul asupra sectorului public” din Nota de fundamentare, se menționează că, la o etapă ulterioară ar putea surveni majorări ale efectivelor limită ale Ministerului Energiei în vederea realizării funcțiilor atribuite conform proiectului de lege. În condițiile în care unul din angajamentele Guvernului este promovarea unei politici echilibrate privind ocuparea forței de muncă, necesitatea optimizării efectivului-limită, este o condiție prioritară pentru a nu admite majorarea ponderii cheltuielilor de personal în produsul intern brut, indicator cheie macro-fiscal de sustenabilitate bugetară și disciplină fiscală. În acest sens, Ministerul Finanțelor recomandă revizuirea efectivului-limită al ministerului, cu valorificarea funcțiilor vacante existente și identificarea soluțiilor de acoperire a necesarului de personal din contul acestora. Totodată, reieșind din prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în compartimentul 4.2 din Nota de fundamentare urma să fie descris impactul financiar asupra bugetului de stat, cu indicarea exactă a costurilor necesare pentru punerea în aplicare a actului normativ, inclusiv prin reflectarea cheltuielilor bugetare suplimentare aferente modificărilor structurale și constituirii unei entități noi. De asemenea, deși în textul proiectului de lege este menționat, se solicită completarea, în cadrul compartimentului 4.2, cu un alineat care va reflecta sursa de finanțare aferentă entității centrale de stocare. În același timp, menționăm că, conform art. 17 alin. (2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar fiscale nr. 181/2014 pe parcursul anului bugetar în curs nu pot fi puse în aplicare decizii care conduc la reducerea veniturilor și/sau majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Observația a fost valorificată prin revizuirea Notei de fundamentare, inclusiv prin eliminarea referințelor la posibila majorare a efectivului-limită al Ministerului Energiei și prin completarea secțiunii privind impactul financiar cu informații referitoare la costurile de implementare și sursa de finanțare a entității centrale de stocare.</p>	

2	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale <i>Scrisoarea nr.12 – 1468 din 20.03.2026</i>	1.	La art. 7 alin. (2), de exclus lit. g), deoarece prevederile acesteia dublează dispozițiile existente la lit. a).	Se acceptă. Pentru evitarea paralelismului normativ și asigurarea clarității textului, lit. g) urmează a fi exclusă.
		2.	La art. 8, lit. c) și d) se constată că prevederile acestuia, în partea ce permite instituirea unor restricții privind viteza maximă de deplasare pe drumurile publice și privind conducerea autovehiculelor sau a altor mijloace de transport care utilizează produse petroliere pentru propulsie, depășesc actul UE care se transpune, acesta limitându-se doar la instituirea unor măsuri de gestionare a consumului de produse petroliere, inclusiv prin restricții generale sau specifice asupra consumului ori prin alocarea prioritara a resurselor către anumite categorii de consumatori. Or, instituirea unor astfel de restricții constituie o ingerință în dreptul fundamental la libera circulație, garantat de art. 27 din Constituție. În aceste condiții, se impune revizuirea textului, prin limitarea măsurilor la gestionarea consumului, cu excluderea oricăror restricții ce afectează exercitarea dreptului la libera circulație. Totodată, comunicăm că formularea „restricții privind viteza” și „restricții privind conducerea” este vagă, nefiind stabilite criterii, durate sau limite. Se recomandă completarea textului cu precizări privind caracterul temporar al măsurilor privind reducerea vitezei maxime de deplasare pe drumurile publice, și restricționarea conducerii autovehiculelor, care nu poate depăși durata situației excepționale.	Se acceptă parțial. În vederea sporirii clarității și precizării caracterului temporar, proporțional și subordonat Planului de intervenții al măsurilor prevăzute la art. 8 lit. c) și d), textul se reformulează după cum urmează: c) măsuri temporare privind reducerea vitezei maxime de deplasare pe drumurile publice, în măsura strict necesară pentru gestionarea consumului de produse petroliere, în condițiile stabilite prin Planul de intervenții; d) măsuri temporare privind limitarea utilizării autovehiculelor sau a altor mijloace de transport care utilizează produse petroliere pentru propulsie, în măsura strict necesară pentru gestionarea consumului de produse petroliere, în condițiile stabilite prin Planul de intervenții.
		3.	La art. 21 alin. (1), textul „pagina web oficială” se va substitui cu textul „site-ul web oficial”, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 728/2023 cu privire la site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestora.	Se acceptă. Se substituie „pagina web oficială” cu textul „site-ul web oficial”
3	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare <i>Scrisoarea Nr. 2026PLP-870 din 24.03.2026</i>	1.	În contextul examinării proiectului de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere (număr unic 199/MEn/2026), Vă comunicăm următoarele. 1) Obiecții argumentate și explicite pe marginea cărora trebuie să se ajungă la un acord: în art. 2 noțiunile „consum intern” și „stocuri petroliere”, art. 10, 14, 18, 28, 31 și Anexa nr. 3 din proiectul de lege, autorul face trimitere la acte normative fără a indica denumirea acestuia, utilizând în locul denumirii actului normativ sintagma „Eroare! Fără sursă de referință.”, în acest sens este necesar ca autorul proiectului să facă clarificările de rigoare în Nota de fundamentare în vederea asigurării respectării prevederilor art. 55 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Se acceptă. Observația vizează erori tehnice de redactare generate de referințe automate neactualizate în document, în urma cărora în unele dispoziții ale proiectului apărea sintagma „Eroare! Fără sursă de referință.” în locul trimiterilor corespunzătoare. Aceste inadvertențe au caracter exclusiv tehnic și urmează a fi înlăturate prin revizuirea și actualizarea tuturor referințelor interne și, după caz, a trimiterilor la actele normative relevante, în vederea asigurării clarității și respectării regulilor de tehnică legislativă.
4	Ministerul Afacerilor Interne <i>Scrisoarea nr. 41/1150 din 24.03.2026</i>	1.	La art. 2: La noțiunea „produse petroliere” cuvintele „white spirit și SBP” urmează a fi revizuite prin prisma art. 54 alin. (1) lit. i) și alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Totodată, noțiunea de „stocuri specifice” se va revedea în scopul asigurării clarității.	Se acceptă La art. 2: La noțiunea „produse petroliere” cuvintele „white spirit și SBP” au fost înlocuite cu „white spirit și benzine speciale” A fost revăzută noțiunea de stocuri specifice – „stocuri specifice - subcategorie de stocuri de urgență, constituită din produse petroliere achiziționate și menținute exclusiv în formă materială de către entitatea centrală de stocare, declarate ca atare în condițiile prezentei legi”
		2.	La art. 3 lit. d), precum și la art.7 alin. (1) cuvintele „sau desemnează” urmează a se exclude, deoarece, potrivit noțiunii de „entitate centrală de stocare” de la art. 2, aceasta este o entitate juridică creată de Guvern. Totodată, în compartimentul 3 al notei de fundamentare aferente proiectului, se argumentează necesitatea creării entității centrale de stocare și utilizarea modelului hibrid de stocare, precum și inoportunitatea atribuirii acestei competențe către o autoritate publică existentă. Modificările propuse sunt necesare pentru a asigura predictibilitatea și precizia normelor din proiect, precum și pentru asigurarea unității conceptuale dintre textul proiectului și soluția optimă identificată în nota de fundamentare. Prin urmare, în textul proiectului urmează să fie prevăzută explicit atribuția Guvernului de a crea entitatea centrală de stocare.	Se acceptă parțial Nu se consideră oportună excluderea sintagmei „sau desemnează”, întrucât este necesară menținerea flexibilității Guvernului în alegerea soluției instituționale, inclusiv în funcție de arhitectura existentă a instituțiilor publice și de posibilitatea atribuirii acestor funcții unei entități publice existente. În vederea asigurării unității conceptuale a proiectului, este revizuită definiția de la art. 2, astfel încât aceasta să prevadă că entitatea centrală de stocare este o entitate juridică „creată sau desemnată de Guvern”.
		3.	La art. 4: La alin. (3) lit. c) se recomandă revizuirea textului „organul central de specialitate al administrației publice” și utilizarea formulării complete „organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei”, în corespundere cu termenul utilizat la lit. a) și b), inclusiv în tot cuprinsul proiectului. La alin. (4), denumirea Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova se va revizui prin prisma art. 33-35 din Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză. Acest aspect este necesar deoarece, potrivit art. 35 alin. (5) din Legea menționată, constituirea, componența și regulamentul de funcționare ale Comisiei Naționale de Management al Crizelor se aprobă prin hotărâre de Guvern, iar conform art. 51 alin. (2), Guvernul, autoritățile și instituțiile publice implicate în managementul situațiilor de criză, în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, vor elabora actele normative necesare pentru implementarea acesteia și vor aduce actele lor normative în concordanță cu aceasta.	Se acceptă La alin. (3) lit. c), pentru asigurarea uniformității terminologice, textul „organul central de specialitate al administrației publice” urmează a fi substituit cu textul „organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei”, în corespundere cu formularea utilizată la lit. a) și b), precum și în tot cuprinsul proiectului. La alin. (4), denumirea „Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova” urmează a fi substituită cu „Comisia Națională de Management al Crizelor” corelată cu prevederile Legii nr. 248/2025

	<p>4. La art. 5 La alin. (1) lit. p) formularea utilizată este imprecisă și necesită concretizare în partea ce ține de „organele competente”. Subsecvent, la lit. t) termenul „paneluri” nu este clar definit în contextul normei, ceea ce poate genera dificultăți de interpretare, motiv pentru care se recomandă clarificarea acestuia. La alin. (3) se recomandă corelarea termenului „informații oficiale cu accesibilitate limitată” cu terminologia utilizată în Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public. Acest aspect este valabil și pentru art. 6 alin. (3).</p>	<p>Se acceptă. Textul proiectului a fost revizuit prin excluderea formulării imprecise „organele competente” de la art. 5 alin. (1) lit. p), în vederea sporirii clarității normative. Totodată, termenul „paneluri” de la art. 5 alin. (1) lit. t) a fost reformulat, pentru a elimina orice ambiguitate de interpretare. În același timp, terminologia utilizată la art. 5 alin. (3), precum și la art. 6 alin. (3), a fost corelată cu prevederile Legii nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, fiind utilizată sintagma corespunzătoare cadrului legal aplicabil.</p>
	<p>5. La art. 6 alin. (1) lit. j) se constată o necorelare cu art. 18 alin. (9), la care se face trimitere, în ceea ce privește competența de aprobare a metodologiei de colectare și prelucrare a datelor în scopul creării stocurilor de urgență, aceasta fiind atribuită atât ANRE, cât și organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei. Prin urmare, se impune corelarea dispozițiilor respective și stabilirea clară a autorității competente.</p>	<p>Se acceptă. În vederea înlăturării necorelării dintre art. 6 alin. (1) lit. j) și art. 18 alin. (9), competența privind metodologia de colectare și prelucrare a datelor în scopul creării stocurilor de urgență a fost clarificată în sensul că aceasta se elaborează de către ANRE și se aprobă de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.</p>
	<p>6. La art. 7 alin. (2) lit. f) și alin. (6) se va corecta trimiterea la alineatele din art. 33.</p>	<p>Se acceptă În vederea asigurării corelării interne a proiectului, trimiterile de la art. 7 alin. (2) lit. f) și alin. (6) au fost revizuite pentru a distinge clar între structura aportului pentru stocurile de urgență, reglementată la art. 32 alin. (1), și plățile datorate ECS, reglementate la art. 33. În acest sens, art. 7 alin. (2) lit. f) a fost reformulat cu referire la plățile datorate ECS în condițiile art. 33, iar art. 7 alin. (6) a fost ajustat în sensul precizării că ECS se finanțează din contribuția pentru ECS, ca parte componentă a aportului pentru stocurile de urgență prevăzute la art. 32 alin. (1), achitată în condițiile art. 33.</p>
	<p>7. La art. 8 alin. (3) lit. c) se prevede instituirea unor restricții privind viteza maximă de deplasare pe drumurile publice, fără a fi clară legătura directă a acestei măsuri cu obiectul de reglementare al proiectului. Astfel, se recomandă revizuirea acesteia sau, după caz, corelarea explicită cu măsurile de reducere a consumului de produse petroliere.</p>	<p>Se acceptă parțial. În vederea sporirii clarității și precizării caracterului temporar, proporțional și subordonat Planului de intervenții al măsurilor prevăzute la art. 8 lit. c) și d), textul se reformulează după cum urmează: c) măsuri temporare privind reducerea vitezei maxime de deplasare pe drumurile publice, în măsura strict necesară pentru gestionarea consumului de produse petroliere, în condițiile stabilite prin Planul de intervenții; d) măsuri temporare privind limitarea utilizării autovehiculelor sau a altor mijloace de transport care utilizează produse petroliere pentru propulsie, în măsura strict necesară pentru gestionarea consumului de produse petroliere, în condițiile stabilite prin Planul de intervenții.</p>
	<p>8. La art. 9: La alin. (4) prevederea potrivit căreia Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova declară situația excepțională, urmează a fi revizuită prin prisma Legii nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, în special a art. 2 prin care sunt definite principalele noțiuni utilizate în managementul situațiilor de criză, inclusiv a art. 34 care stabilește responsabilitățile Comisiei Naționale de Management al Crizelor. Acest aspect este relevant și în raport cu alin. (5).</p>	<p>Se acceptă. Articolul 9 alin. (2), (3), (4) și (5) a fost revizuit în vederea corelării cu prevederile Legii nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, prin ajustarea terminologiei utilizate, excluderea referințelor la „situație excepțională” și la Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, precum și prin delimitarea competențelor organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, ale Centrului Național de Management al Crizelor și ale Comisiei Naționale de Management al Crizelor.</p>
	<p>9. La art. 11: La alin. (1), utilizarea termenului „echivalent petrol” nu permite identificarea clară a tipului sau tipurilor de produse petroliere la care se referă. Totodată, volumul stocurilor de urgență se va vedea în corelare cu art. 10 alin. (1), în vederea asigurării clarității normei. La alin. (2) se recomandă analizarea oportunității includerii gazului petrolier lichefiat în categoria stocurilor de urgență sau, după caz, clarificarea modului în care necesarul pentru acest tip de produs este acoperit, în corelare cu obiectul de reglementare al proiectului.</p>	<p>Se acceptă. Textul art. 11 alin. (1) a fost reformulat pentru a clarifica modul de exprimare a volumului stocurilor de urgență, inclusiv prin completarea unității de măsură și corelarea cu art. 10 alin. (1).</p>

		10.	La art. 12 alin. (4) trimiterea la art. 28 este formulată generic, fără a indica dispozițiile relevante, ceea ce poate crea incertitudine în aplicare. Se recomandă concretizarea trimiterii la alineatele aplicabile.	Se acceptă. Prevederea art. 12 alin. (4) a fost revizuită prin concretizarea trimiterii la art. 28 alin. (1) și (2), în vederea asigurării clarității și previzibilității norme.
		11.	La art. 31 alin. (3), potrivit căruia Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova poate dispune reducerea cantității stocurilor de urgență sub nivelul minim pentru a elimina sau preveni disfuncționalitățile majore în aprovizionare cu produse petroliere sau ca un răspuns inițial în cazul unei anumite urgențe, se va vedea prin prisma noțiunilor de la art. 2 din Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză (incident, urgență, criză, criză majoră, situații de criză, dezastru).	Se acceptă. Prevederea a fost revizuită în vederea corelării cu Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, prin ajustarea terminologiei utilizate și a referințelor la autoritățile competente. Totodată, norma a fost completată pentru a reflecta expres ipoteza întreruperii furnizării de gaze naturale, inclusiv în situațiile în care aceasta determină utilizarea produselor petroliere pentru producerea energiei electrice.
		12.	La art. 33 La alin. (3) noțiunea de „forță majoră” urmează a fi corelată cu terminologia utilizată în Codul civil, care operează cu noțiunea de „impediment justificator” (art. 904). La alin. (5) se recomandă revizuirea utilizării termenului „CSE”, întrucât acesta nu este definit sau abreviat în cuprinsul proiectului.	Se acceptă. Prevederea art. 33 alin. (3) a fost revizuită prin corelarea terminologiei utilizate cu art. 904 din Codul civil, fiind substituită noțiunea de „forță majoră” cu noțiunea de „impediment justificator”. Alin. (5) a fost revizuit prin uniformizarea abrevierii aferente entității centrale de stocare în cuprinsul proiectului.
		13.	La art. 37 alin. (16) trimiterea la art. 5 alin. (1) lit. m) nu este relevantă, întrucât dispoziția respectivă nu reglementează cerințele tehnice, logistice și de siguranță privind depozitarea stocurilor de urgență. Se impune corectarea trimiterii la norma corespunzătoare. În context, se recomandă revizuirea normelor de trimitere din cuprinsul proiectului, în vederea asigurării corectitudinii și coerenței acestora.	Se acceptă. Prevederea art. 37 alin. (16) a fost revizuită prin corectarea norme de trimitere, cu indicarea dispoziției materiale relevante privind condițiile de depozitare a stocurilor de urgență și, după caz, a temeiului de competență pentru aprobarea acestora.
		14.	Subsecvent, proiectul urmează a fi revizuit prin prisma normelor de tehnică legislativă, în special prin ajustarea trimiterii la „Eroare! Fără sursă de referință.” întrucât afectează percepția contextului în care se regăsește. Totodată, se recomandă utilizarea abrevierilor numai după explicarea acestora în text, la prima folosire, în conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (ex. entitatea centrală de stocare).	Se acceptă. Proiectul a fost revizuit sub aspect tehnico-legislativ, prin eliminarea erorilor de referință și corectarea normelor de trimitere, precum și prin uniformizarea utilizării abrevierilor, cu introducerea acestora după redarea denumirii complete la prima folosire.
		15.	În nota de fundamentare, la compartimentul 3: La subpct. 3.1 se recomandă completarea cu precizarea că stocurile de urgență nu sunt echivalente cu rezervele de stat, acestea având un regim juridic distinct. În acest sens, conform art. 2 din Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, la noțiunea de „stocuri de urgență naționale sau sectoriale”, stocurile de urgență au caracter complementar în raport cu rezervele de stat și de mobilizare și nu se supun regimului juridic al acestora.	Se acceptă. Nota de fundamentare, compartimentul 3 subpct. 3.1, a fost revizuită prin reformularea pasajului referitor la stocurile de produse petroliere, în vederea evitării oricărei confuzii între stocurile de urgență reglementate prin proiect și stocurile de produse petroliere care pot fi deținute în cadrul rezervelor de stat sau de mobilizare, acestea având un regim juridic distinct și caracter complementar.
		16.	Totodată, la subpct. 3.2 se recomandă excluderea referinței la Agenția Rezerve Materiale ca posibilă entitate pentru exercitarea atribuțiilor ECS, inclusă în exemplificarea opțiunilor de alocare a acestor atribuții către autorități existente, întrucât această opțiune nu este corelată cu prevederile art. 7 alin. (1) din proiect, care prevăd instituirea unei entități distincte, cu statut de instituție publică independentă și autonomă, care activează în baza principiului non-profit. Funcția de fondator al ECS, în numele Guvernului, este exercitată de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.	Nu se acceptă. Referința la Agenția Rezerve Materiale este menținută în cadrul subpct. 3.2 al notei de fundamentare exclusiv în contextul prezentării opțiunilor alternative analizate și al motivelor pentru care acestea nu au fost reținute. Soluția normativă promovată prin proiect rămâne cea prevăzută la art. 7 alin. (1), respectiv instituirea unei entități distincte cu statut de instituție publică independentă și autonomă.
5	Plenul Consiliului Concurenței DJ-06/ 225-554 din 03.04.2026	1.	Potrivit art.3 lit. d) din proiect, se prevede pentru a asigura realizarea obiectivelor prevăzute de proiectul de lege, ca Guvernul să creeze sau să desemneze entitatea centrală de stocare (ECS) și aprobă statutul acesteia. Reieșind din norma art.3 lit.d) din proiect, Guvernul are drept discreționar fie de a crea sau fie de a desemna ECS. Astfel, Guvernul propune la art.7 alin.(1) din proiect ca în scopul constituirii și gestionării unei părți din stocurile de urgență Guvernul crearea ECS cu statut de instituție publică independentă, autonomă, care activează în baza principiului non profit. Respectiv, această entitate publică se consideră a fi necesar înregistrată ca întreprindere ce va deține un drept exclusiv și nu ca instituție publică pentru a nu întâmpina aceleași dificultăți similare celor descrise în nota de fundamentare pentru Agenția Rezerve Materiale care deține statut de autoritate publică. Având în vedere că acestei entități publice i se va acorda un drept exclusiv, ECS va cădea sub incidența actului normativ care va transpune Directiva 111/2006/CE a Comisiei din 16 noiembrie 2006 privind transparența relațiilor financiare dintre statele membre și întreprinderile	Nu se acceptă. Observația nu poate fi reținută. Directiva 2009/119/CE prevede expres că, atunci când un stat instituie o entitate centrală de stocare, aceasta trebuie să aibă forma unui organ sau serviciu fără scop lucrativ, care acționează în interes general, și să nu fie considerată operator economic în sensul directivei. În aceste condiții, soluția proiectului de a reglementa ECS ca instituție publică independentă, autonomă, care activează în baza principiului non-profit este compatibilă cu logica și exigențele directivei și nu justifică transformarea acesteia, în mod necesar, într-o întreprindere. Totodată, faptul

	<p>publice, precum și transparența financiară în cadrul anumitor întreprinderi, ceea ce impune obligația de a ține evidența separată pentru toate costurile și veniturile acestei activități economice delegate cu drepturi exclusive.</p>	<p>că ECS ar putea beneficia de un drept exclusiv nu conduce, prin el însuși, la concluzia că aceasta trebuie organizată obligatoriu ca întreprindere. Directiva 2006/111/CE privind transparența relațiilor financiare vizează întreprinderile publice și întreprinderile cărora li se acordă drepturi speciale sau exclusive, precum și obligația ținerii unor evidențe separate în anumite cazuri. Această directivă nu impune însă o anumită formă juridică de organizare pentru ECS și nu obligă statul să opteze pentru modelul întreprinderii în detrimentul unei instituții publice. Eventualele exigențe privind separarea contabilă, în măsura în care vor deveni incidente în funcție de modelul concret adoptat și de regimul aplicabil, pot fi asigurate prin statutul ECS, prin regulile de organizare și funcționare și prin normele contabile aplicabile, fără a modifica natura juridică a entității.</p> <p>În plus, proiectul menține în mod justificat opțiunea că Guvernul poate crea sau desemna ECS, tocmai pentru a păstra flexibilitatea alegerii soluției instituționale adecvate. Ceea ce este determinant nu este calificarea ECS ca întreprindere, ci faptul că entitatea instituită trebuie să respecte cerințele de fond prevăzute de proiect și de directivă: caracter non-profit, acțiune în interes general, autonomie instituțională și exercitarea atribuțiilor specifice de achiziționare, menținere și vânzare a stocurilor de urgență.</p>
2.	<p>Subsecvent, proiectul la art.7 și alin.(3) și art. 28 alin.(3) prevede că 1 stocurile de urgență se păstrează în antrepozite vamale sau în zone economice libere sau prin aplicarea unui alt regim vamal din țara unde sunt menținute stocurile de urgență și care permite amânarea achitării accizelor și a taxelor vamale, cu condiția că regimurile respective asigură posibilitatea de descărcare și încărcare a produselor petroliere preferabil în cel puțin două moduri de transport. Prin urmare, păstrarea stocurilor de urgență în antrepozite vamale sau zone economice libere ar putea avantaja întreprinderile care activează în aceste zone sau în acest regim vamal și ar putea institui o barieră pentru importatori de a-și constitui și stoca aceste stocuri de urgență unde consideră ei oportun.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Observația este întemeiată. În vederea asigurării flexibilității operaționale necesare pentru menținerea stocurilor de urgență, textul proiectului a fost ajustat prin includerea expresă a posibilității alegerii regimului vamal în care acestea sunt menținute, în condițiile legislației vamale și fiscale aplicabile. În acest mod, este înlăturată rigiditatea soluției inițiale și se creează cadrul necesar pentru identificarea unor capacități de stocare conforme, fără afectarea cerințelor privind trasabilitatea, monitorizarea și disponibilitatea stocurilor de urgență.</p>
3.	<p>Propunerea de scutire a obligației de licențiere pentru ECS pentru desfășurarea activităților de import și comercializare cu ridicata a benzinei și motorinei ar putea constitui un avantaj economic selectiv, măsură ce ar putea cădea sub incidența Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat. Respectiv, furnizorul ajutorului de stat la acordarea măsurii de sprijin urmează să asigure respectarea normelor materiale și procedurale stabilite în Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat și actelor normative ale Consiliului Concurenței și urmează, după caz, a fi notificată Consiliului Concurenței la nivel de intenție această măsură și ulterior, raportată anual Consiliului Concurenței fie, ca ajutor de stat sau ca ajutor de minimis.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Directiva 2009/119/CE permite statelor să creeze sau să desemneze o entitate centrală de stocare și să îi atribuie competențe specifice privind achiziția, menținerea, vânzarea și gestionarea stocurilor de urgență, în scopul asigurării securității aprovizionării cu produse petroliere. Prin urmare, statutul ECS nu poate fi asimilat în mod automat celui al unui operator economic obișnuit care desfășoară activități comerciale pe piață în condiții concurențiale generale. Totodată, nu se poate reține concluzia potrivit căreia exceptarea ECS de la anumite cerințe de licențiere ar constitui, prin ea însăși și în mod automat, un ajutor de stat incompatibil, în lipsa unei analize concrete a naturii juridice a ECS, a funcțiilor exercitate de aceasta și a eventualului caracter selectiv al măsurii. Se acceptă însă necesitatea clarificării statutului ECS în proiectul de lege. În acest sens, textul a fost revizuit pentru a evidenția mai clar că ECS exercită atribuții speciale, instituite în interes public, în cadrul mecanismului de constituire și menținere a stocurilor de urgență, și nu activează ca operator comercial obișnuit pe piața produselor petroliere. Totodată, a fost menținută abordarea potrivit căreia eventuala calificare a unor măsuri speciale drept sprijin de stat nu poate fi prezumată automat, ci</p>

			urmează a fi examinată, după caz, în conformitate cu Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și cu actele normative ale Consiliului Concurenței. În acest mod, observația a fost valorificată prin asigurarea unei clarități suplimentare a regimului juridic al ECS, fără a se reține teza existenței automate a unui ajutor de stat.
4.	Subsecvent, proiectul la art.7 alin. (8) prevede că ECS cumpără, vinde, menține, reînnoiește și restabilește produse petroliere în scopul constituirii și reînnoirii stocurilor de urgență, inclusiv a stocurilor specifice, conform procedurilor stabilite în statutul ECS, prin derogare de la prevederile Legii nr.131/2015 privind achizițiile publice. Astfel, nu este argumentată în general această derogare de la lege și în special de la prevederile Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice, întrucât achizițiile de bunuri, lucrări sau servicii în sectoarele energiei sunt reglementate în mod expres de Legea nr. 74/2020 privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale.		Se acceptă parțial. Observația a fost valorificată în partea ce vizează necesitatea excluderii derogării generale de la Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice. În acest sens, art. 7 alin. (8) a fost revizuit prin eliminarea formulei „prin derogare de la prevederile Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice” și prin reglementarea unui Regulament privind particularitățile procedurale aplicabile achiziției, înstrăinării produselor petroliere și contractării serviciilor de stocare de către ECS, elaborat de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și aprobat de Guvern. Nu se reține însă concluzia potrivit căreia activitatea ECS ar trebui subsumată în mod automat prevederilor Legii nr. 74/2020 privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale, întrucât această lege nu reglementează, ca atare, sectorul produselor petroliere în componenta sa privind constituirea, menținerea, reînnoirea și restabilirea stocurilor de urgență. În aceste condiții, soluția legislativă adoptată constă în eliminarea derogării generale de la Legea nr. 131/2015 și instituirea unui cadru normativ special, aprobat de Guvern, pentru reglementarea particularităților procedurale necesare funcționării ECS.
5.	Conform art.12 alin. (2) din proiect, de la 1/2 (jumătate) până la 2/3 (două treimi) din stocurile de urgență deținute de către ECS în conformitate cu prevederile de la art. 22 alin. (2) urmează a fi menținute în formă materială. Stabilirea cantității pentru ECS de la 1/2 (jumătate) până la 2/3 (două treimi) din stocurile de urgență în formă materială nu este argumentat de către autorul proiectului, nefiind prezentate analize și calcule economice ce ar demonstra raționamentul stabilirii cotelor pentru capacitățile date de stocare în formă materială fapt ce ar putea genera costuri majorate pentru ECS care ulterior vor fi puse pe seama consumatorilor finali. Aceași recomandare, este necesar de reiterat și pentru art.22 alin. (2) și 2 art.28 alin.(1) din proiect.		Se acceptă. Nota de fundamentare a fost completată prin argumentarea suplimentară a opțiunii legislative privind ponderea stocurilor de urgență menținute în formă materială de către ECS, inclusiv prin prezentarea unor considerente tehnice, logistice și economice relevante pentru stabilirea intervalului prevăzut la art. 12 alin. (2). Totodată, au fost introduse clarificări și elemente de fundamentare corespunzătoare și pentru soluțiile prevăzute la art. 22 alin. (2) și art. 28 alin. (1), astfel încât să rezulte mai clar raționamentul stabilirii cotelor și impactul acestora asupra mecanismului de constituire și menținere a stocurilor de urgență. În măsura disponibilității datelor, Nota de fundamentare a fost suplimentată și cu calcule / estimări orientative privind implicațiile economice ale opțiunii alese.
6.	Art.32 alin. (7) din proiect, propune că aportul pentru stocurile de urgență nu se calculează și nu se plătește pentru produsele petroliere care sunt importate de către titularii autorizației de import al motorinei. Guvernul poate impune limitări în ceea ce privește cantitatea admisă pentru import fără plata aportului pentru stocurile de urgență de către titularii autorizației de import a motorinei. Scutirea de la calcularea și plata aportului pentru stocurile de urgență exclusiv în favoarea titularilor autorizației de import al motorinei, ar putea genera un tratament diferențiat între restul importatorilor de motorină. O asemenea derogare selectivă poate conduce la crearea unui avantaj competitiv nejustificat pentru titularii autorizații de a importa motorină și ar putea prezenta semne de ajutor de stat reglementat de Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat.		Se acceptă. Prevederea de la art. 32 alin. (7), potrivit căreia aportul pentru stocurile de urgență nu se calculează și nu se plătește pentru produsele petroliere importate de titularii autorizației de import al motorinei, a fost exclusă din proiect. Excluderea este justificată prin faptul că, urmare a modificărilor operate la Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere prin Legea nr. 227/2025, sintagma „și autorizații de import al motorinei” a fost exclusă din cuprinsul legii, iar această categorie de acte permissive nu mai există în cadrul normativ aplicabil. Astfel, menținerea în proiect a unei derogări raportate la titularii autorizației de import al motorinei ar fi generat o normă necorelată cu legislația în vigoare și inaplicabilă în practică. Totodată, prin excluderea prevederii respective se elimină riscul instituirii unui tratament diferențiat nejustificat

			între participanții la piața produselor petroliere, inclusiv din perspectiva regulilor aplicabile ajutorului de stat.
6	Ministerul Mediului <i>scrisoarea nr.13-05/969 din 26.03.2026</i>	1.	În contextul examinării proiectului de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere (număr unic 199/MEn/2026), Vă comunicăm că prevederile acestuia sunt în concordanță cu legislației de mediu, nefiind identificate contradicții de ordin conceptual sau normativ cu cadrul juridic relevant din domeniu. Totodată, examinarea detaliată a textului relevă existența unor erori tehnice și de redactare, care necesită a fi înlăturate în vederea asigurării clarității, coerenței și calității actului normativ, și anume: - textele unor noțiuni din articolul 2 al proiectului conțin mențiunea „Eroare! Fără sursă de referință.”, ceea ce denotă o eroare tehnică de redactare ce urmează a fi remediată; - la articolul 7, alineatul (2) litera f), textul „f) colectează plățile prevăzute la Articolul 33 alin. a)d)(1) și alin. a)d)(4)” în scopul evitării unor inadvertențe se impun unele precizări.
7	Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică <i>scrisoarea nr. 06-01/1933 din 24.03.2026</i>	1.	Obiecții referitor la modul de transpunere a Directivei 2009/119/CE a Consiliului din 14 septembrie 2009 de proiectul de Lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere. ANRE consideră că proiectul de lege supus avizării depășește scopul transunerii Directivei 2009/119/CE a Consiliului din 14 septembrie 2009 privind obligația statelor membre de a menține un nivel minim de stocuri de țiței și/sau de produse petroliere. Or, proiectul atribuie un șir extins de atribuții și competențe care nu rezultă din cerințele directivei menționate și care depășesc cadrul necesar pentru realizarea unei transpuneri corecte a acesteia. În acest sens, ANRE subliniază că obiectivul directivei este instituirea unui mecanism prin care statele să asigure constituirea și menținerea unui nivel minim de stocuri de siguranță a produselor petroliere, precum și stabilirea unor principii generale privind administrarea și monitorizarea acestora. Prin urmare, transpunerea urmează să fie realizată în limitele strict necesare pentru atingerea acestui obiectiv, fără a extinde în mod nejustificat competențele autorității de reglementare și fără a institui obligații suplimentare care nu derivă din cadrul normativ european. În consecință, ANRE consideră oportună reexaminarea prevederilor proiectului de lege în partea ce vizează atribuirea competențelor suplimentare Agenției și instituirea autorizațiilor pentru desfășurarea activității de stocare, astfel încât acestea să fie corelate strict cu cerințele Directivei 2009/119/CE și să nu ducă la extinderea și supra reglementarea nejustificată a unor proceduri birocratice în raport cu obiectivul de bază al directivei. Mai mult ca atât, implementarea proiectului de lege în formula actuală poate genera un exces de modificări care ar urma a fi incluse în alte acte legislative sectoriale cum ar fi Legea nr. 10/2016, Legea nr. 174/2017, Legea 131/2012 etc., în vederea evitării unor conflicte legale.
		2.	La art. 2 Noțiuni principale din proiect - Noțiunile de “Biocarburant”, “Produse petroliere” și “Operator” urmează a fi excluse. Argumentare: În scopul respectării principiilor legiferării, evitării paralelismului legislativ și a conflictului dintre normative legislative cu aceeași forță juridică se impune excluderea noțiunilor de “Biocarburant” și “Produse petroliere” din proiectul respectiv de lege, întrucât acestea sunt prevăzute în Legea nr. 10/2016 privind promovarea energiei electrice din surse regenerabile și respectiv în Legea nr. 461/2001 cu privire la piața produselor petroliere. Cu referire la noțiunea de “Operator al instalației de stocare” ANRE menționează faptul că instituirea unui regim de autorizare pentru activitatea de stocare a produselor petroliere nu este justificată din perspectiva obiectivelor de reglementare urmărite prin proiectul de lege, întrucât activitatea de stocare reprezintă o activitate logistică și tehnică auxiliară desfășurată de operatorii economici în cadrul infrastructurii proprii, care nu constituie, în sine, o activitate reglementată ce necesită autorizare de către autoritatea de reglementare în domeniul energetic. (A se vedea argumentarea integrală la art. 6 alin. (1) lit. a) din proiect). Astfel, ANRE reiterează că instituirea autorizațiilor pentru desfășurarea activității de stocare excede cerințele Directivei 2009/119/CE și duce la extinderea și suprareglementarea nejustificată a unor proceduri birocratice în raport cu obiectivul de bază al directivei. - se completează cu o noțiune nouă „titular al obligației de stocare”. „titular al obligației de stocare” – titularul licenței pentru importul și comercializarea cu ridicata a benzinei, motorinei și/sau a gazului lichefiat; Argumentare: noțiunea respectivă este necesară a fi definită în vederea excluderii unor interpretări echivoce, în special în cazurile în care titularul obligației de stocare va fi obligat să respecte
			Se acceptă parțial. Proiectul de lege urmărește transpunerea Directivei 2009/119/CE nu doar sub aspectul stabilirii nivelului minim al stocurilor de urgență, ci și prin instituirea cadrului normativ și instituțional necesar pentru asigurarea disponibilității, accesibilității, evidenței, monitorizării și controlului efectiv al acestora. În acest context, reglementarea activității de stocare a produselor petroliere în scopul constituirii și menținerii stocurilor de urgență presupune cerințe specifice privind trasabilitatea, evidența, monitorizarea și condițiile tehnice ale depozitării, care justifică instituirea unui regim juridic adecvat. Totodată, soluțiile propuse contribuie la crearea premiselor necesare pentru dezvoltarea capacităților de stocare în Republica Moldova și pentru funcționarea efectivă a mecanismului de menținere a stocurilor de urgență. În același timp, se reține necesitatea unei argumentări mai explicite a unor soluții naționale prevăzute de proiect, în special în ceea ce privește competențele instituționale, mecanismele de supraveghere și regimul activității de stocare, astfel încât să rezulte mai clar legătura acestora cu obiectivul directivei și cu necesitatea asigurării implementării efective a acesteia. În acest sens, proiectul și nota de fundamentare au fost revizuite prin ajustări de redactare, corelări instituționale și completări de argumentare, fără modificarea opțiunii de fond privind necesitatea instituirii cadrului juridic și instituțional aferent stocurilor de urgență.
			Se acceptă parțial. Observația nu poate fi reținută în partea ce vizează excluderea noțiunilor „biocarburant”, „produse petroliere” și „operator al instalației de stocare” din textul proiectului. Noțiunea de „biocarburant” a fost deja corelată cu Legea nr. 10/2016 prin trimitere la definiția legală existentă, iar noțiunea de „produse petroliere” a fost ajustată prin raportare la Anexa nr. 2 la prezenta lege, ceea ce permite delimitarea clară a sferei produselor relevante pentru aplicarea actului normativ, fără a genera paralelism legislativ. Totodată, noțiunea de „operator al instalației de stocare” se menține, întrucât este necesară pentru identificarea subiectului vizat de dispozițiile legii referitoare la stocare. În același timp, observația se reține în partea ce vizează necesitatea sporirii clarității proiectului, motiv pentru care a fost introdusă noțiunea de „titular al obligației de stocare”, în vederea delimitării exprese a subiecților cărora le revin obligațiile de constituire și menținere a stocurilor de urgență, în condițiile prezentei legi.

		anumite cerințe sau în situația în care aceștia vor fi atrași la răspundere pentru eventuale încălcări.	Structura proiectului arată deja că obligația de stocare revine ECS și importatorilor obligați, iar această clarificare terminologică contribuie la aplicarea coerentă a dispozițiilor privind obligațiile și răspunderea.
3		La art. 4 alin. (3) lit. a) din proiect, sintagma “propune organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei să sesizeze” de substituit cu sintagma “sesizează Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova”. Argumentare: În formula actuală “propunerile” prevăzute de art. 4 alin. (3) lit. a) din proiect nu au valoare juridică deoarece nu instituie obligații la acțiune pentru autoritățile față de care acestea sunt formulate. Mai mult ca atât, propunerea transmisă unei autorități publice de a sesiza o altă autoritate publică ar constitui un formalism excesiv manifestat prin utilizarea ineficientă a resurselor umane și de timp, precum și va duce la tergiversarea unor procese care, conform raționamentului și scopului legislativ al proiect, ar trebui să fie efectuate în regim de urgență. În circumstanțele expuse supra ANRE consideră judicioasă împuternicirea Consiliului pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere să sesizeze direct autoritățile competente în caz de necesitate.	Se acceptă. Observația a fost reținută la etapa revizuirii proiectului. Față de versiunea inițială supusă consultării, textul a fost modificat în vederea corelării cu Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, fiind exclus mecanismul de sesizare a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova. În redacția actuală, atribuțiile Consiliului au fost ajustate corespunzător noii arhitecturi instituționale prevăzute de legea menționată.
4		La art. 4 alin. (4) din proiect, sintagma “directorul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică” de substituit cu sintagma “un reprezentant al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică”. Argumentare: Se propune substituirea sintagmei „directorul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică” cu sintagma „reprezentantul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică” pentru a asigura o abordare unitară în raport cu celelalte autorități publice, pentru care este prevăzută delegarea reprezentanților. În același timp, în contextul alin.(5), potrivit căruia funcțiile de președinte și vicepreședinte a Consiliului sunt exercitate de reprezentanți ai organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, considerăm inoportun reprezentarea ANRE în cadrul Consiliului de către un Director.	Se acceptă. În procesul revizuirii proiectului, componența Consiliului pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere a fost exclusă din textul legii, urmând ca aceasta și regulamentul de organizare și funcționare ale Consiliului să fie aprobate prin ordinul ministrului. În aceste condiții, nu mai este necesară reglementarea în lege a participării nominale a directorului sau a unui reprezentant al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, aspectul urmând a fi stabilit la nivelul actului administrativ de organizare.
5		La art. 5 alin. (1) lit. i) și o) din proiect, textul „la propunerea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică,” de exclus. Argumentare: Formularea propusă în proiect depășește limitele și responsabilitățile de competență ale ANRE stabilite la art. 12 și 13 ale Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică. În același timp, articolele 4 și 5 ale Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică, stabilesc foarte clar competența Guvernului și a organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei în materie de elaborare a actelor normative menite să asigure securitatea energetică a statului. Prin urmare, ANRE va participa la procesul de avizare a actelor elaborate de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, însă acestea nu-i poate fi delegată o atribuție specifică acestui organ.	Se acceptă. Textul de la art. 5 alin. (1) lit. i) și o) a fost revizuit prin excluderea sintagmei „la propunerea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică”
6		La art. 6 alin. (1) lit. a) din proiect – urmează a fi exclus. Argumentare: Prevederea prin care se propune atribuirea către ANRE a competenței de a elabora și aproba Regulamentul privind autorizațiile pentru desfășurarea activității de stocare, precum și de a elibera, modifica, suspenda sau retrage asemenea autorizații, este necesar a fi exclusă din următoarele considerente. Instituirea unui regim de autorizare pentru activitatea de stocare a produselor petroliere nu este justificată din perspectiva că potrivit art. 13 alin. (1) lit. a) aceasta face parte din activitățile pe care le poate desfășura titularul licenței pentru activitatea de import și comercializare cu ridicata a benzinei, motorinei și/sau a gazului lichefiat. Totodată, operatorii economici care dețin și exploatează instalații de stocare dar nu sunt titulari ai licențelor menționate sunt deja supuși unui set complex de cerințe legale privind securitatea industrială, protecția mediului, siguranța instalațiilor industriale și autorizarea construcțiilor, stabilite de autoritățile competente. În aceste condiții, instituirea unei autorizații suplimentare pentru desfășurarea activității de stocare ar conduce la dublarea mecanismelor de reglementare și control, fără a aduce un plus de eficiență în realizarea obiectivului de securitate a aprovizionării cu produse petroliere. De asemenea, o astfel de reglementare ar contraveni principiului proporționalității intervenției statului în activitatea economică, precum și principiilor privind reducerea sarcinilor administrative pentru mediul de afaceri, prin instituirea unei proceduri administrative suplimentare care nu este necesară pentru realizarea scopului legii. În practică, obiectivul privind monitorizarea constituirii și menținerii stocurilor de urgență poate fi realizat prin mecanisme de intervenție minimală în procedura deja existentă de licențiere. În aceste condiții, atribuțiile ANRE în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere ar trebui să se limiteze la monitorizarea respectării obligațiilor privind constituirea și menținerea stocurilor de urgență, fără instituirea unui regim de autorizare a activității de stocare, motiv pentru care prevederea menționată se propune a fi exclusă din proiectul de lege, or transpunerea Directivei 2009/119/CE a Consiliului din 14 septembrie 2009 nu urmează să fie realizată prin extinderea în mod nejustificat a competențele autorității de reglementare, cu instituirea unor obligații suplimentare care nu derivă din cadrul normativ european.	Se acceptă parțial. Se reține necesitatea unei formulări mai clare a atribuțiilor ANRE și a delimitării mai explicite a regimului de autorizare aplicabil activității de stocare în scopul constituirii, menținerii și administrării stocurilor de urgență, astfel încât să fie evitată orice interpretare potrivit căreia proiectul ar institui o dublare nejustificată a regimurilor de reglementare deja existente. În acest sens, textul proiectului a fost revizuit și corelat pentru a evidenția mai clar că regimul de autorizare vizează activitatea de stocare aferentă stocurilor de urgență și stocurilor specifice, în contextul cerințelor speciale instituite de lege.
7		La art. 6 alin. (1) lit. f) din proiect – urmează a fi de exclus sau reformulat prin partajarea atribuțiilor cu	Se acceptă parțial.

	<p>Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor.</p> <p>Argumentare: Prin prevederea respectivă se atribuie în sarcina ANRE atribuții absolut improprii activității acesteia în calitate de autoritate de reglementare, precum controalele la importatorii obligați și la operatorii instalațiilor de stocare pentru verificarea localizării stocurilor de urgență, inclusiv structura și nivelul cantitativ și calitativ al acestora, respectarea cerințelor privind reînnoirea, utilizarea și restabilirea stocurilor de urgență, accesibilitatea și disponibilitatea punerii în circulație a stocurilor de urgență în orice moment în eventualitatea disfuncționalității majore în aprovizionare cu produse petroliere, a altor obligații. De notat că, exercitarea unor asemenea atribuții presupune realizarea unor verificări tehnice specializate, inclusiv determinarea caracteristicilor fizico-chimice ale produselor petroliere, evaluarea condițiilor tehnice de depozitare, verificarea capacităților reale de stocare și a parametrilor tehnologici ai instalațiilor. Astfel de activități necesită expertiză tehnică de specialitate, echipamente de testare și infrastructură de laborator, precum și personal calificat în domeniul evaluării tehnice a produselor petroliere și a instalațiilor industriale. Or, ANRE este o autoritate de reglementare, al cărei capacitate nu presupune atribuții de inspecție tehnică sau control tehnologic asupra instalațiilor industriale. Atribuirea unor asemenea competențe ar presupune instituirea unor structuri tehnice specializate, dotarea cu echipamente de laborator și alocarea unor resurse financiare și umane suplimentare, aspecte care nu sunt prevăzute în cadrul instituțional și funcțional actual al autorității. Totodată, verificările de natură tehnică privind calitatea produselor petroliere, siguranța instalațiilor industriale și condițiile tehnice de depozitare țin, în mod tradițional, de competența autorităților de control tehnic și a instituțiilor specializate în domeniul metrologiei, securității industriale și evaluării conformității cum este Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, iar atribuirea unor asemenea competențe către ANRE ar genera suprapuneri instituționale și dificultăți practice în exercitarea controlului. În aceste condiții, atribuțiile ANRE în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere ar trebui să se limiteze la monitorizarea și analiza informațiilor raportate de operatorii economici, precum și la verificarea documentară a respectării obligațiilor stabilite de lege, fără instituirea unor competențe de control tehnic specializat care depășesc mandatul instituțional al autorității. Prin urmare, prevederea menționată se propune a fi exclusă din proiectul de lege.</p>	<p>Observația nu poate fi reținută în partea în care se solicită excluderea atribuției ANRE de a efectua controale la titularii obligației de stocare și la operatorii instalațiilor de stocare. Controlul exercitat de ANRE în temeiul proiectului vizează regimul juridic special al stocurilor de urgență, inclusiv localizarea, nivelul cantitativ, accesibilitatea, disponibilitatea, reînnoirea, utilizarea, restabilirea și evidența acestora, precum și corectitudinea registrelor, rapoartelor și documentelor aferente. Totodată, observația se reține în partea ce vizează necesitatea delimitării clare a acestei competențe de atribuțiile altor autorități. În acest sens, textul va fi revizuit pentru a preciza că atribuțiile ANRE nu vizează controlul general al calității produselor petroliere și al respectării actelor normative referitoare la acestea, reglementat prin Legea nr. 461/2001 și actele normative subsecvente, și nici controlul de securitate industrială reglementat prin legislația specială. Verificările necesare exercitării atribuțiilor ANRE vor fi realizate, în condițiile legii, prin entități de inspecție acreditate, iar cheltuielile aferente se acoperă din plățile regulatorii colectate de ANRE.</p>
8	<p>La art. 6 alin. (1) lit. g) – urmează de exclus. Argumentare: Prevederea expusă supra urmează de exclus, deoarece competențele ANRE stabilite la art. 6 alin. (1) lit. g) sunt expres prevăzute de Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, iar instituirea paralelismelor legislative nu este admisă prin prisma exigențelor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>În vederea sporirii clarității normei și delimitării mai explicite a regimului sancționator aplicabil, textul a fost revizuit prin reformularea lit. g), în sensul precizării că ANRE constată contravenții și aplică sancțiuni financiare în cazurile și în modul stabilit în Codul contravențional. În acest mod, a fost simplificată redactarea normei și a fost înlăturată suprapunerea de formulări anterioare.</p>
9	<p>La art. 6 alin. (1) lit. h) – urmează de exclus. Argumentare: Formularea prin care se menționează exercitarea altor atribuții prevăzute de proiect nu este necesară. Totodată, atribuțiile ANRE sunt expres reglementate în Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere, precum și în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, nefiind incidente proiectului respectiv.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În vederea evitării paralelismului legislativ și a formulărilor generale redundante, art. 6 alin. (1) lit. h) se exclude.</p>
10	<p>La art. 6 alin. (1) din proiect, propunem să fie exclusă norma expusă la lit. j). Argumentare: Art. 18 alin. (9) din proiect stabilește că „Metodologia de colectare și prelucrare a datelor în scopul creării stocurilor de urgență, prevăzute la alin. (2) și (3) se aprobă de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei după coordonare cu Biroul Național de Statistică.”. Totodată, art. 37 alin. (15) din proiect stabilește obligația organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei să aprobe metodologia de colectare și prelucrare a datelor în scopul creării stocurilor de urgență în termen de 4 luni de la intrarea în vigoare a legii. Astfel, competența atribuită ANRE prin art. 6 alin. (1) din proiect la lit. j), aparține de fapt prin prisma normelor expuse supra organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>În vederea înlăturării necorelării dintre art. 6 alin. (1) lit. j), art. 18 alin. (9) și art. 37 alin. (15), textul proiectului a fost revizuit prin clarificarea competenței privind metodologia de colectare și prelucrare a datelor în scopul creării stocurilor de urgență, în sensul că aceasta se elaborează de către ANRE, se propune organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei spre aprobare și se aprobă de către acesta. În aceste condiții, observația a fost valorificată sub aspectul corelării textului normativ, fără a fi necesară excluderea lit. j) din art. 6 alin. (1).</p>
11	<p>La art. 6 alin. (1) lit. k) - urmează de exclus. Argumentare. În conformitate cu art. 8 alin. (6) și (7) al Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică, Directorii Consiliului de administrație al Agenției și personalul Agenției, la îndeplinirea atribuțiilor ce le revin, acționează în mod independent de orice interes de pe piețele reglementate, nu solicită și nu acceptă instrucțiuni din partea Guvernului, a organelor centrale de specialitate, a altor autorități ale administrației publice centrale, din partea autorităților de reglementare, a Parlamentului, a altor autorități publice sau din partea autorităților administrației publice locale. Nicio prevedere menită să asigure independența Agenției nu poate fi interpretată în sensul excluderii Agenției de sub controlul parlamentar exercitat în modul și în limitele stabilite de prezenta lege, precum și de sub</p>	<p>Nu se acceptă. Poziția ANRE privind pretinsa afectare a independenței instituționale nu poate fi reținută, deoarece aceasta rezultă dintr-o interpretare izolată a art. 8 din Legea nr. 174/2017 și nu dintr-o analiză sistemică a întregului cadru normativ care reglementează statutul, rolul și obligațiile Agenției.</p> <p>În primul rând, prevederea de la art. 6 alin. (1) lit. k) din proiectul de lege nu constituie o „instrucțiune” în sensul art. 8</p>

	<p>controlul judiciar. Având în vedere că ANRE nu este autoritate subordonată Guvernului, actele și operațiunile administrative ale acesteia nu pot fi suspendate aprobării de către Guvern. În speță, Guvernul poate aproba doar proiectele de acte elaborate de către autoritățile administrației publice centrale, în acest caz Ministerul Energiei. Astfel, ANRE constată că norma art. 6 alin. (1) lit. k) subminează independența ANRE, subordonând-o Guvernului, fapt inadmisibil atât reieșind din normele naționale cât și de cele internaționale, motiv pentru care prevederea respectivă urmează a fi exclusă din proiect.</p>	<p>alin. (6) din Legea nr. 174/2017, ci o normă juridică cu caracter general, care urmează a fi adoptată de Parlament. În conformitate cu art. 4 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, actul normativ are caracter public, obligatoriu, general și impersonal, iar prevederile acestuia sunt executorii pentru toți subiecții de drept. Respectiv, obligațiile stabilite prin lege nu pot fi confundate cu instrucțiuni administrative individuale și nu pot fi interpretate ca ingerințe în activitatea operațională a unei autorități autonome.</p> <p>În același sens, referința ANRE la art. 8 alin. (7) din Legea nr. 174/2017 este nerelevantă, deoarece această normă se referă exclusiv la faptul că independența ANRE nu exclude controlul parlamentar și judiciar, fără a reglementa mecanismele de cooperare instituțională sau procedurile stabilite prin lege între ANRE și alte autorități.</p> <p>În al doilea rând, legislația sectorială confirmă că ANRE este un regulator independent funcțional, dar integrat în sistemul instituțional al statului și în procesul de implementare a politicilor publice. Astfel, art. 6 alin. (1) și (2) din Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere stabilește că reglementarea de stat a pieței produselor petroliere este prerogativa ANRE, iar Agenția promovează politica unitară a statului prin licențiere, reglementare și control. Aceasta confirmă că ANRE acționează în logica implementării politicilor statului și nu în afara acestora.</p> <p>De asemenea, potrivit pct. 13 lit. i) din Hotărârea Parlamentului nr. 334/2018, ANRE supraveghează și monitorizează activitatea participanților la piețele energetice prin prisma respectării obligațiilor stabilite de actele normative, iar potrivit pct. 14 alin. (2) lit. g), aceasta întocmește balanțele de produse petroliere, atribuții care confirmă rolul tehnic și funcțional al Agenției în implementarea mecanismelor sectoriale.</p> <p>Totodată, Legea nr. 174/2017 stabilește expres că ANRE are atribuții de dezvoltare a infrastructurii informaționale și de cooperare instituțională. Astfel, conform art. 13 alin. (1) lit. f¹), Agenția creează și administrează sisteme informaționale și asigură protecția și accesul la date, iar potrivit lit. f²), aceasta asigură schimbul de date cu alte autorități publice prin platforma guvernamentală de interoperabilitate MConnect. Aceste prevederi confirmă că legiuitorul a prevăzut expres mecanisme de interacțiune funcțională între ANRE și alte autorități, inclusiv în cadrul infrastructurilor instituite de Guvern, fără ca acest fapt să fie considerat o afectare a independenței.</p> <p>Suplimentar, art. 12 alin. (3) din Legea nr. 174/2017 stabilește expres că, fără a aduce atingere principiului independenței, ANRE colaborează cu autoritățile publice centrale și alte instituții relevante. Această normă este deosebit de relevantă deoarece confirmă explicit că independența nu exclude cooperarea instituțională, ci coexistă cu aceasta. Respectiv, simplul fapt că o metodologie este prezentată Guvernului spre aprobare în temeiul unei legi nu poate fi interpretat ca subordonare, ci ca o formă de colaborare instituțională prevăzută de lege.</p> <p>În aceeași logică, art. 12 alin. (4) din Legea nr. 174/2017 stabilește că ANRE contribuie la realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, inclusiv în cadrul</p>
--	---	---

			<p>Tratatului Comunității Energetice. În contextul în care proiectul de lege are drept scop implementarea directivelor europene sau a obligațiilor derivate din acquis-ul Comunității Energetice, implicarea ANRE în mecanismele instituționale prevăzute de lege reprezintă o expresie a acestei obligații legale și nu o limitare a independenței.</p> <p>Prin urmare, participarea ANRE la mecanismele procedurale stabilite prin lege pentru implementarea unui cadru european armonizat reprezintă executarea atribuțiilor sale legale de conformare la angajamentele internaționale și nu poate fi calificată drept ingerință externă.</p> <p>În concluzie, o interpretare sistemică a legislației demonstrează că:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prevederea din proiect nu reprezintă o instrucțiune, ci o normă legală generală; – independența ANRE nu exclude cooperarea instituțională; – ANRE are deja obligații legale de colaborare cu autoritățile publice; – ANRE are obligația de a contribui la implementarea angajamentelor internaționale; – mecanismul propus reprezintă o delimitare logică a rolurilor (ANRE – elaborare tehnică, Guvern – integrare în politica publică). <p>Prin urmare, prevederea art. 6 alin. (1) lit. k) nu subminează independența ANRE, ci se încadrează în modelul legal existent de autonomie funcțională combinată cu cooperare instituțională, fiind un instrument necesar pentru asigurarea unei guvernante coerente și a implementării eficiente a obligațiilor sectoriale și internaționale ale statului.</p>
12	<p>La art. 6 alin. (2)-(3) – de exclus. Argumentare: Procedura de desfășurare a tuturor controalelor de către ANRE este stabilită la art. 15 al Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică, care reprezintă o lege cadru pentru toate sectoarele energeticii, nefiind oportună crearea unor paralelisme de norme legislative. De asemenea, Legea nr. 174/2017 stabilește exigențele în privința informațiilor cu accesibilitate limitată, iar regimul juridic al secretului comercial și al datelor cu caracter personal sunt reglementate prin legi speciale dedicate, respectiv urmează a fi excluse din proiect toate paralelismele normative cu care operează.</p> <p>Relevante în acest context sunt și argumentele expuse la art. 6 alin. (1) lit. k), care justifică necesitatea excluderii oricăror atribuții de control al calității și de control tehnic incluse în sarcina ANRE prin acest proiect, întrucât sunt improprii autorității de reglementare în energetică și țin de competența funcțională a Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>În vederea evitării paralelismelor normative cu Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, precum și cu legislația specială aplicabilă informațiilor cu accesibilitate limitată, secretului comercial și protecției datelor cu caracter personal, art. 6 alin. (2) și (3) au fost revizuite / ajustate corespunzător, astfel încât să nu dubleze reguli deja prevăzute de cadrul legal general aplicabil controalelor și regimului informațiilor protejate.</p> <p>Totodată, nu a fost preluată propunerea în partea ce vizează eliminarea referințelor la verificarea cantității și calității stocurilor de urgență. Aceste elemente țin de obiectul material al supravegherii și controlului exercitat în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere și sunt indispensabile pentru verificarea existenței reale, integrității și conformității stocurilor de urgență.</p>	
13	<p>La art. 6 alin. (4) și art. 30 alin. (1) din proiect urmează a fi de exclus, ca fiind contrar Directivelor europene aplicabile sectoarelor energeticii. Argumentare: În conformitate cu art. 8 alin. (2) și (3) al Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică, Agenția este autoritate de reglementare cu statut de persoană juridică, este independentă în raport cu alte autorități și organe publice ori în raport cu alte entități publice sau private, are cont bancar și/sau cont de plăți propriu și ștampilă cu denumirea sa. Nicio decizie sau măsură luată de Guvern, de organele centrale de specialitate, alte autorități ale administrației publice centrale, de autoritățile de reglementare, de alte autorități publice sau de autoritățile administrației publice locale nu poate restrânge independența funcțională și financiară a Agenției și nu poate împiedica îndeplinirea de către Agenție a atribuțiilor stabilite prin prezenta lege și prin legile sectoriale. ANRE, reține că art. 6 alin. (4) din proiectul de Lege supus avizării intervine direct în mecanismul de formare și utilizare a bugetului ANRE, limitând autonomia instituțională și financiară a acesteia, fapt care contravine principiilor europene privind independența autorităților de reglementare, consacrate în Directivele Uniunii Europene privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și privind normele comune pentru piața internă a gazelor</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Observația se acceptă parțial. În vederea evitării oricărei interpretări privind afectarea autonomiei funcționale și financiare a ANRE, consacrată de Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, formularea de la art. 6 alin. (4) a fost exclusă din proiect. Totodată, art. 30 alin. (1) a fost revizuit pentru a evidenția mai clar rolul ANRE de supraveghere a realizării obligației de constituire și menținere a stocurilor de urgență, precum și caracterul tehnic al inspecției calitative și cantitative efectuate prin intermediul unei entități de inspecție acreditate. În acest mod, observația a fost valorificată sub aspectul evitării oricărei aparențe de ingerință în autonomia ANRE, fără a afecta soluția de fond privind necesitatea</p>	

		naturale, care prevăd că autoritățile de reglementare trebuie să dispună de resurse financiare adecvate și de autonomie în gestionarea acestora, fără ingerințe din partea altor autorități sau prin acte normative sectoriale care le-ar putea afecta independența. În aceste condiții, includerea unei asemenea prevederi într-un proiect de lege ar genera o fragmentare a cadrului normativ privind finanțarea ANRE, ar crea precedente de intervenție legislativă în structura bugetului autorității și ar putea conduce, în practică, la limitarea independenței financiare a regulatorului. Prin urmare, reglementarea modului de formare și utilizare a bugetului ANRE trebuie să rămână exclusiv în domeniul de reglementare al legislației speciale privind energia și al cadrului normativ care reglementează organizarea și funcționarea autorității, fără a fi reiterată sau modificată prin legi sectoriale.	supravegherii și verificării stocurilor de urgență.
14	La art. 7 alin. (1) din proiect propunem de exclus cuvintele „sau desemnează”. Argumentare: Noțiunea de „entitate centrală de stocare (ECS)” este definită de art. 2 din proiect potrivit „entitate juridică, creată de Guvern și împuternicită...”. Obiectivele urmărite de autor, conform Notei de fundamentare la fel specifică că ECS urmează a fi constituită de către Guvern. Prin urmare, în scopul excluderii unor neclarități sau interpretări ambigue, precum și pentru o aplicare uniformă a legii, este necesară excluderea alternativei de „desemnare” a ECS.		Se acceptă parțial. În vederea sporirii clarității textului și a coerenței interne a proiectului, formulările relevante din proiect și din Nota de fundamentare au fost ajustate astfel încât să rezulte mai clar statutul și rolul ECS în cadrul mecanismului de constituire și menținere a stocurilor de urgență. Totodată, a fost menținută soluția legislativă care permite Guvernului fie să creeze, fie să desemneze entitatea centrală de stocare, având în vedere necesitatea păstrării unei flexibilități instituționale suficiente pentru identificarea modelului optim de implementare. În acest mod, a fost asigurată o claritate suplimentară a textului, fără rigidizarea nejustificată a cadrului legal prin excluderea alternativei de desemnare.
15	La art. 10 alin. (2) – se propune de mărit termenul de formare a stocurilor de urgență cu cel puțin 2 ani. Argumentare: Extinderea termenului de formare a stocurilor ar diminua povara financiară a consumatorilor care de fapt sunt cei care vor achita costurile de formare a stocurilor minime de urgență.		Se acceptă. În vederea asigurării unui ritm mai sustenabil de constituire a stocurilor de urgență și a diminuării presiunii financiare asupra consumatorilor finali, termenul de constituire integrală a stocurilor de urgență a fost extins, fiind corelat cu perioada de tranziție convenită pentru Republica Moldova în contextul aderării la Uniunea Europeană. În acest sens, proiectul a fost revizuit astfel încât termenul de constituire a stocurilor de urgență să fie stabilit la 8 ani de la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.
16	Art. 15 din proiect de exclus. Argumentare: La momentul actual condițiile de licențiere pentru activitatea de import și comercializare cu ridicata a benzinei, motorinei și a/sau a gazului lichefiat obligă titularul actului permisiv să dispună de depozite specializate pentru stocarea produselor petroliere. Adresa și capacitatea de stocare a rezervoarelor de produse petroliere sunt reflectate în Anexa la licență, ceea ce permite ținerea unei evidențe exacte a capacităților de stocare utilizate în procesul desfășurării activității licențiate. Procesul de licențiere (inclusiv crearea și ținerea registrelor de licențiere, stocarea informației, crearea rapoartelor) este unul complet digitalizat și transparent. Având în vedere cele expuse, instituirea unui act permisiv nou pentru desfășurarea activității de stocare ar suprapune în mare parte aceleași reguli pentru o mare parte de aceiași subiecți care deja au fost autorizați în acest sens. Precizăm că, „titularii obligației de stocare” sunt titularii ai licențelor pentru import și comercializarea cu ridicata a benzinei, motorinei și/sau a gazului lichefiat. În context menționăm că potrivit art. 15 din proiect, solicitantul autorizației, urmează să demonstreze că este înregistrat în Republica Moldova și în Registrul obiectivelor industriale și instalațiilor tehnice potențial periculoase ținut de Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică. Totodată, întrunirea acestor condiții a fost deja demonstrată în cadrul procedurii de obținere a licențelor de marea majoritate a entităților care dețin în proprietate depozite de stocare a produselor petroliere. Prin urmare, în vederea asigurării unei evidențe și monitorizări complete a tuturor operatorilor instalațiilor de stocare, se consideră oportună, din perspectiva eficienței administrative și a impactului financiar — atât pentru entitățile vizate, cât și pentru autoritatea de reglementare — operarea unor modificări în procedura de licențiere existentă. Pentru obținerea licenței pentru activitatea de import și comercializare cu ridicata a benzinei, motorinei și a/sau a gazului lichefiat, solicitantul urmează să prezinte doar documente care confirmă deținerea depozitelor petroliere închiriate sau proprii care sunt înregistrate în Registrul obiectivelor industriale și instalațiilor tehnice potențial periculoase și să prezinte documente care confirmă dispunerea de personal calificat. Alte condiții de licențiere doar se declară pe propria răspundere. Reieșind din cele expuse, propunem modificarea Legii nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere și Legii nr. 160/2011 cu privire la reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, după cum urmează:		Se acceptă parțial. Propunerea de excludere integrală a art. 15 și de absorbție a regimului juridic al stocării în procedura de licențiere prevăzută de Legea nr. 461/2001 și de Legea nr. 160/2011 nu poate fi reținută. Aceasta pornește de la premisa că stocarea produselor petroliere reprezintă doar un element accesoriu al activității de import și comercializare cu ridicata, premisă care nu corespunde logicii și obiectului prezentei legi. Proiectul instituie un sistem de stocare eficient, transparent, nediscriminatoriu și concurențial și tratează stocarea ca element central al mecanismului de constituire, menținere, administrare și punere în circulație a stocurilor de urgență. În același sens, proiectul reglementează distinct noțiunea de „operator al instalației de stocare”, condițiile de autorizare a acestei activități și faptul că depozitarea stocurilor de urgență poate fi asigurată de entități juridice autorizate să desfășoare activitatea de stocare. În aceste condiții, simpla includere a „stocării” în licența existentă pentru import și comercializare cu ridicata nu ar constitui un substitut juridic adecvat. Regimul prevăzut de Legea nr. 461/2001 vizează cadrul general al pieței produselor petroliere, care reglementează importul, transportul, depozitarea și comercializarea produselor petroliere, dar nu este construit pentru organizarea unei activități distincte de stocare dedicate sistemului stocurilor de urgență și nici pentru accesul pe piață al unor operatori care nu sunt importatori, dar pot presta servicii de

		<p>1) Legea nr. 461/2001 - - la art. 12 lit. a) și b), după cuvântul „importul” se completează cu cuvântul „stocarea”. la art. 14 lit. a) sintagma „în volum de 1000 m3 ”- se exclude. la art. 14 lit. b) sintagma „în volum de 150 m3 ”- se exclude.</p> <p>2) La pct. 13 din Anexa nr.1 la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (compartimentul I. Actele permise care fac parte din categoria licențelor) după cuvântul „importul” se completează cu cuvântul „stocarea”. Argumentare. Intervenția propusă prin adaptarea legislației existente la cerințele proiectului Legii privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere, va asigura un echilibru în respectarea cadrului normativ actual și implementarea noilor reglementări.</p>	<p>stocare pentru titularii obligației de stocare sau pentru ECS. Totodată, proiectul instituie cerințe care depășesc condițiile generale aferente deținerii unor depozite indicate în anexa la licență, inclusiv cerințe privind disponibilitatea și accesibilitatea fizică permanentă a stocurilor de urgență, punerea lor în circulație în condiții de proveniență, trasabilitate și conformitate, menținerea integrității stocurilor și a infrastructurii de încărcare și descărcare, precum și exigențe de evidență și control specifice acestui regim juridic. Aceste elemente justifică existența unui cadru normativ distinct pentru activitatea de stocare relevantă pentru stocurile de urgență. Observația poate fi reținută doar în partea ce vizează necesitatea evitării suprapunerii nejustificate a regimurilor permise pentru aceiași subiecți și aceleași instalații. În acest sens, art. 15 urmează a fi recalibrat astfel încât regimul de autorizare să vizeze activitatea distinctă de stocare prestată în cadrul sistemului stocurilor de urgență, în special prestarea serviciilor de stocare către terți, iar nu orice formă de stocare realizată de operatorii economici pentru necesități proprii. Prin această ajustare se păstrează logica proiectului de a crea o nouă activitate pe piață, evitând în același timp suprapunerea excesivă cu licența existentă pentru import și comercializare cu ridicată.</p>
	17	<p>La art. 30 din proiect - de exclus atribuțiile de control al calității atribuite ANRE cu substituirea acestora cu reprezentanții Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor. Argumentare: ANRE este o autoritate de reglementare, al cărei mandat vizează elaborarea cadrului de reglementare, monitorizarea piețelor și supravegherea respectării obligațiilor de către participanții la piețele energetice, și nu exercitarea unor atribuții de inspecție tehnică sau control tehnologic asupra instalațiilor industriale, care de regulă intră în competențele funcționale ale Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor. Atribuirea unor asemenea competențe ar presupune instituirea unor structuri tehnice specializate, dotarea cu echipamente de laborator și alocarea unor resurse financiare și umane suplimentare, aspecte care nu sunt prevăzute în cadrul instituțional și funcțional actual al autorității. Totodată, verificările de natură tehnică privind calitatea produselor petroliere, siguranța instalațiilor industriale și condițiile tehnice de depozitare țin, în mod tradițional, de competența autorităților de control tehnic și a instituțiilor specializate în domeniul metrologiei, securității industriale și evaluării conformității, iar atribuirea unor asemenea competențe către ANRE ar genera suprapuneri instituționale și dificultăți practice în exercitarea controlului. În aceste condiții, atribuțiile ANRE în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere ar trebui să se limiteze la monitorizarea și analiza informațiilor raportate de operatorii economici, precum și la verificarea documentară a respectării obligațiilor stabilite de lege, fără instituirea unor competențe de control tehnic specializat care depășesc mandatul instituțional al autorității. Prin urmare, competențele ANRE prevăzute în art. 30 urmează a fi excluse.</p>	<p>Se acceptă parțial. În procesul revizuirii art. 30, textul a fost ajustat în sensul delimitării mai clare a rolului ANRE față de atribuțiile de inspecție tehnică specializată. În acest sens, alin. (2) a fost reformulat astfel încât să prevadă elaborarea și aprobarea de către ANRE a unui plan anual de supraveghere a ținării stocurilor de urgență, fără a configura ANRE ca autoritate care exercită nemijlocit control tehnic specializat asupra calității produselor petroliere. Totodată, proiectul menține soluția de fond privind supravegherea realizării obligației de constituire și menținere a stocurilor de urgență, inclusiv inspectarea fizică a locațiilor de stocare și verificarea cantitativă și calitativă a stocurilor prin intermediul unei entități de inspecție acreditate. În acest mod, observația a fost valorificată în partea ce ține de clarificarea rolului ANRE, fără a afecta mecanismul de control prevăzut de proiect.</p>
	18	<p>La art. 30 din proiect alin. (6) se propune substituirea sintagmei „ANRE informează lunar” cu sintagma „ANRE informează semestrial”. Argumentare: Reieșind din faptul că controalele la importatorii obligați privind constituirea și menținerea stocurilor de urgență nu vor fi efectuate lunar, considerăm că raportarea lunară nu este oportună. În final, ANRE consideră necesar ca obligațiile prevăzute de Directiva 2009/119/CE a Consiliului din 14 septembrie 2009 să fie integrate în Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere, fără instituirea unui cadru normativ distinct, după modelul reglementării stocurilor de gaze naturale în Legea nr. 108/2016 privind gazele naturale.</p>	<p>Se acceptă parțial. Observația este întemeiată în partea ce vizează necesitatea clarificării obligației de informare prevăzute la art. 30 alin. (6). Totodată, aceasta nu se limitează la comunicarea rezultatelor controalelor, ci vizează ansamblul acțiunilor întreprinse de ANRE în contextul supravegherii ținării stocurilor de urgență și rezultatele acestora. În acest sens, textul a fost ajustat pentru a reflecta mai clar sfera obligației de informare.</p>
8	Centrul Național de Management al Crizelor <i>Scrisoarea nr.84 din 23.03.2026</i>	<p>1. CNMC apreciază inițiativa de instituire a unui mecanism național destinat prevenirii și gestionării disfuncționalităților majore în aprovizionarea cu produse petroliere, precum și introducerea instrumentelor de planificare și intervenție în astfel de situații. Totodată, în contextul cadrului normativ actual privind managementul situațiilor de criză, se constată necesitatea alinierii proiectului de lege la arhitectura instituțională stabilită prin Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, respectiv se propun unele ajustări.</p>	<p>Se acceptă. Proiectul a fost revizuit pentru corelare cu Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, prin ajustarea terminologiei, a autorităților competente și a mecanismelor de informare, coordonare și răspuns în caz de disfuncționalități majore în aprovizionarea cu produse petroliere, inclusiv sub aspectul cooperării cu Centrul Național de Management al</p>

			<p>Proiectul face referire, pe întregul său cuprins, la Comisia pentru Situații Excepționale în calitate de autoritate competentă pentru gestionarea disfuncționalităților majore în aprovizionarea cu produse petroliere.</p> <p>În acest context, se propune înlocuirea sintagmei „Comisia pentru Situații Excepționale” cu „Comisia Națională de Management al Crizelor”, în conformitate cu prevederile Capitolului VI din Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză și ajustarea corespunzătoare a tuturor normelor care vizează declararea, coordonarea și gestionarea situațiilor respective.</p> <p>Această modificare este necesară pentru asigurarea coerenței cadrului normativ și evitarea paralelismelor instituționale.</p> <p>De asemenea, se constată utilizarea în proiect a sintagmei „situație excepțională”, care nu corespunde terminologiei consacrate în Legea nr. 248/2025.</p> <p>Prin urmare, se propune înlocuirea sintagmei „pe perioada situației excepționale” cu sintagma „pe perioada situației de criză”, pe întregul cuprins al proiectului. Această ajustare este necesară pentru uniformizarea terminologică și corelarea cu cadrul legal în vigoare.</p> <p>Proiectul instituie Consiliul pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere ca organ consultativ pentru gestionarea situațiilor de disfuncționalitate majoră. În acest sens, se propune includerea Directorului general al Centrului Național de Management al Crizelor în componența Consiliului, având în vedere rolul CNMC de coordonare strategică și operațională în gestionarea situațiilor de criză. Completarea propusă va asigura integrarea sectorului energetic în sistemul național de management al crizelor și va facilita coordonarea interinstituțională.</p> <p>Totodată, pentru integrarea mecanismelor sectoriale în sistemul național de management al crizelor, se recomandă completarea proiectului cu prevederi exprese privind cooperarea și schimbul operativ de informații cu CNMC, integrarea Planului de intervenții în sistemul național de planificare a răspunsului la situații de criză și corelarea procedurilor sectoriale cu mecanismele naționale de gestionare a crizelor.</p> <p>În ansamblu, CNMC susține promovarea proiectului de lege, având în vedere importanța consolidării securității aprovizionării cu produse petroliere.</p> <p>Totodată, se recomandă ajustarea acestuia conform propunerilor formulate, în vederea asigurării coerenței cu cadrul normativ privind managementul situațiilor de criză și a unei coordonări eficiente la nivel național.</p>	<p>Crizelor. În partea ce vizează includerea Directorului general al Centrului Național de Management al Crizelor în componența Consiliului pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere, observația a fost valorificată în mod indirect, având în vedere că structura și componența Consiliului au fost excluse din textul legii. În forma revizuită a proiectului, componența și regulamentul de organizare și funcționare ale Consiliului urmează a fi aprobate prin ordinul ministrului, ceea ce permite, după caz, reflectarea corespunzătoare a necesităților de reprezentare instituțională la nivelul actului administrativ subsecvent.</p>
9	<p>Agenția Proprietăți Publice <i>Scrisoare nr.05-04-1957 din 20.03.2026</i></p>	1	<p>Potrivit art. 7 alin. (1) din proiectul de lege, în scopul constituirii și gestionării unei părți din stocurile de urgență Guvernul creează sau desemnează entitatea centrală de stocare (în continuare - ECS). ECS este o instituție publică independentă, autonomă, care activează în baza principiului non-profit. Funcția de fondator al ECS, în numele Guvernului, este exercitată de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei. Astfel, menționăm că, în cadrul ședinței din data de 22 ianuarie 2026, organizată de către Ministerul Energiei, s-a decis examinarea opțiunii de a desemna o întreprindere de stat în calitate de entitate centrală de stocare. Respectiv, se propune ajustarea articolului 7 alineat (1) din proiect, astfel încât să nu fie menționată forma juridică de organizare a entității centrale de stocare. În acest sens, la art. 3 lit. d), art. 7 alin. (5) și art. 37 alin. (11) din proiect, se vor exclude sintagmele „și aprobă statutul acesteia”, „care se aprobă de Guvern”. Concomitent, se propune completarea articolului 7 cu un alineat nou, cu următorul conținut: „Bugetul ECS este integral constituit din aporturile pentru stocurile de urgență suportat de importatorii de produse petroliere, fără impact asupra bugetului de stat, necesar pentru defășurarea non profit a ECS.”. Totodată, Agenția a expediat proiectul de lege spre consultare S.A. „Rețelele Electrice de Distribuție Nord”, S.A. „Furnizarea Energiei Electrice Nord”, S.A. „Centrala Electrică de Termoficare Nord”, S.A. „Termoelectrică”, S.A. „Energocom”, Î.S. „Nodul Hidroenergetic Costești” și S.A. „Moldovagaz”. Astfel, în vederea asigurării unei aplicări echitabile a prevederilor proiectului, solicităm să se țină cont de poziția acestora la definitivarea proiectului (avizele se anexează).</p>	<p>Se acceptă parțial. Excluderea sintagmei „sau desemnează” nu a fost reținută, având în vedere că forma de instituire a ECS nu este, în sine, determinantă. Esențial este ca entitatea creată sau desemnată să corespundă exigențelor Directivei 2009/119/CE, respectiv să aibă caracter non-profit, să acționeze în interes general și să nu fie tratată ca operator economic în sensul directivei. În acest sens, proiectul menține cerințele privind caracterul independent, autonom și non-profit al ECS. Totodată, în ipoteza desemnării unei entități existente, aceasta va trebui să corespundă aceluiași exigențe, inclusiv sub aspectul statutului juridic și al condițiilor de funcționare stabilite de Guvern.</p> <p>Propunerea de includere a unui alineat nou la art. 7 a fost reținută în principiu. Totuși, s-a apreciat că o soluție mai adecvată constă în completarea art. 7 alin. (6), având în vedere că finanțarea ECS este deja reglementată în acest articol, precum și în dispozițiile dedicate finanțării stocurilor de urgență. În consecință, textul a fost completat la art. 7 alin. (6), în sensul precizării exprese că activitatea ECS se finanțează fără alocații de la bugetul de stat, din contribuția pentru ECS și din celelalte surse prevăzute de prezenta lege.</p>
10	<p>Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova <i>Nr. 04-01/1051 din 27 martie 2026</i></p>	1	<p>Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova a examinat proiectul de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere, și, reieșind din competențele funcționale, comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor.</p>	<p>Lipsa obiecțiilor și propuneri</p>
11	<p>Cancelaria de Stat <i>Nr. 30-69-3380 din 24 martie 2026</i></p>	1	<p>Articolul 2 definește entitatea centrală de stocare ca fiind o entitate juridică, creată de Guvern și împuternicită să acționeze în scopul achiziționării, menținerii și vânzării stocurilor de urgență, a stocurilor specifice, pentru prevenirea și gestionarea cazurilor de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere. Totodată, potrivit art.3 lit.d), Guvernul creează sau desemnează entitatea centrală de stocare și aprobă statutul</p>	<p>Se acceptă parțial. Observația este întemeiată sub aspectul necesității corelării interne a proiectului. În acest sens, noțiunea de „entitate centrală de stocare” de la art. a fost ajustată în concordanță cu</p>

		<p>acesteia. În același sens, art.7 alin.(1) prevede că, Guvernul creează sau desemnează entitatea centrală de stocare, care este o instituție publică independentă, autonomă, care activează în baza principiului non profit. De asemenea, conform Procesului-verbal nr.3 al ședinței de lucru privind stabilirea entității cu potențial de preluare a competențelor de entitate centrală de stocare prevăzute în proiectul de lege, s-a decis atribuirea lor unei entități existente, cu ajustarea corespunzătoare a proiectului și a notei de fundamentare. Totodată, proiectul, transpune Directiva 2009/119/CE a Consiliului din 14 septembrie 2009 privind obligația statelor membre de a menține un nivel minim de stocuri de țiței și/sau de produse petroliere. Conform acesteia, entitatea centrală de stocare, reprezintă organismul sau serviciul căruia i se pot conferi competențe de acțiune în vederea achiziționării, menținerii sau vânzării de stocuri de petrol, inclusiv stocuri de urgență și stocuri specifice. Astfel, Directiva nu impune crearea unei entități distincte, ci doar atribuirea competențelor respective.</p>	<p>art. 3 lit. d) și art. 7 alin. (1), în sensul că ECS este o entitate juridică creată sau desemnată de Guvern. Totodată, nu se consideră oportună excluderea sintagmei „sau desemnează”, întrucât este necesară menținerea flexibilității Guvernului în alegerea soluției instituționale. Conform art. 7 alin. (1) din Directiva 2009/119/CE, esențial nu este modalitatea formală de instituire, ci faptul că entitatea centrală de stocare trebuie să aibă caracter nonprofit, să acționeze în interes general și să nu fie considerată operator economic în sensul directivei. De asemenea, directiva lasă statelor membre marja de a-și defini, prin normele de drept național, statutul entităților centrale de stocare. În consecință, proiectul menține opțiunea „creează sau desemnează”, cu condiția ca entitatea astfel instituită să corespundă exigențelor prevăzute de directivă și transpuse în proiect.</p>
		<p>2</p> <p>În nota de fundamentare se menționează că, la o etapă ulterioară, ar putea avea loc majorarea efectivelor-limită ale Ministerului Energiei și ale Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova, în contextul realizării funcțiilor atribuite conform proiectului de lege, fără o analiză a necesarului de personal, dar și al impactului financiar în acest sens. Respectiv, se vor considera prevederile art.17 alin.(2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar fiscale nr.181/2014, potrivit cărora, se interzice punerea în aplicare a deciziilor care conduc la majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>3</p> <p>La art.6 alin.(2) din proiect, se va substitui textul: „angajații autorizați” cu textul: „inspectori”.</p>	<p>Se accepta. Observația se acceptă. În procesul revizuirii proiectului, alin. (2) al art. 6 a fost exclus, în vederea evitării paralelismelor normative cu cadrul general aplicabil controalelor efectuate de ANRE. În aceste condiții, nu a mai fost necesară menținerea sau ajustarea terminologiei utilizate în cuprinsul alineatului.</p>
		<p>4</p> <p>Subsidiar, menționăm că, potrivit indicației Prim-ministrului nr.20-06-2863 din 13.03.2026, se impune revizuirea și optimizarea cheltuielilor bugetare aprobate pentru anul 2026, iar în procesul elaborării/definitivării Matricei cu acțiuni aferente îndeplinirii criteriilor de referință intermediare și de închidere a negocierilor de aderare, se va ține cont de resursele financiare disponibile. Mai mult, autoritățile publice vor evita includerea în Matrice a acțiunilor care implică majorări de personal, majorări de salarii și/sau crearea de unități/instituții noi.</p>	<p>Se acceptă. Proiectul de lege a fost revizuit și fundamentat ținând cont de necesitatea utilizării prudente a resurselor financiare disponibile și de constrângerile generale aplicabile în procesul de planificare a acțiunilor aferente criteriilor de aderare. Totodată, soluțiile instituționale prevăzute de proiect au fost concepute într-o manieră suficient de flexibilă pentru a permite implementarea etapizată a mecanismelor instituite de lege, fără a presupune în mod automat majorări de personal, majorări salariale sau crearea imediată de structuri noi, în afara posibilităților reale de organizare și finanțare. În acest context, proiectul menține opțiuni de implementare care permit Guvernului și autorităților competente să aleagă formula instituțională adecvată, în funcție de resursele disponibile și de etapele efective de punere în aplicare a legii.</p>
12	<p>Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” nr. 3007 – 068 din 25 martie 2026</p>	<p>1</p> <p>Comunică susținerea acestuia cu includerea normelor de trimitere aferente asigurării schimbului de date în conformitate cu prevederile Legii nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, după următorul model: „xx. Schimbul de date în sensul prezentei legi este realizat în conformitate cu prevederile Legii nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate.”</p>	<p>Se acceptă. Proiectul a fost completat la art. 5 cu un alineat nou privind realizarea schimbului de date în conformitate cu Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate.</p>
13	<p>Inspectoratul de Stat pentru Supraveghere Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor <i>Scrisoarea nr. 27/12-1485 din 17 martie 2026</i></p>	<p>1</p> <p>Completarea art. 16 alin. (3) lit. d) cu următorul text: <i>„Rezervoarele pentru stocarea produselor petroliere, precum și mijloacele de măsurare utilizate în procesul de evidență, tranzacționare și stocare, sunt supuse verificării metrologice periodice și controlului metrologic de stat, în conformitate cu prevederile Legii nr. 19/2016 privind metrologia și actele normative subsecvente.”</i> În susținerea propunerii menționate, ISSPNPC consideră că, asigurarea exactității măsurărilor este esențială pentru prevenirea prejudicierii consumatorilor și pentru garantarea corectitudinii tranzacțiilor comerciale.</p>	<p>Se acceptă parțial. Propunerea a fost valorificată în fond, prin completarea art. 28 alin. (4) cu prevederi privind respectarea cerințelor tehnice și metrologice aplicabile rezervoarelor utilizate pentru stocarea produselor petroliere și mijloacelor de măsurare utilizate pentru evidența stocurilor de urgență. Redactarea propusă nu a fost preluată la art. 16 alin. (3) lit. d), întrucât aceasta excede obiectului punctual de reglementare al normei respective și este mai adecvată unei dispoziții generale privind condițiile de păstrare și evidență a stocurilor de</p>

				urgentă.
		2	<p>2. Completarea art. 11 alin. (5) cu următorul text: <i>„... cu indicarea obligatorie în documentele de însoțire a mărfii a certificatului de origine și a raportului de inspecție emis de un organism de inspecție acreditat conform standardelor aplicabile și recunoscut de autoritatea competentă din Republica Moldova.</i> <i>Pentru produsele petroliere principale originare din statele membre ale Uniunii Europene, se acceptă declarația de conformitate, precum și raportul de inspecție sau raportul de încercări emis de un organism de inspecție sau laborator acreditat în Uniunea Europeană.”</i> În susținerea acestei poziții, ISSPNPC consideră că, introducerea acestor cerințe contribuie la asigurarea conformității produselor petroliere și la prevenirea introducerii pe piață a produselor neconforme.</p>	<p>Se acceptă parțial. Propunerea nu a fost preluată la art. 11 alin. (5), întrucât dispoziția respectivă reglementează structura și constituirea stocurilor de urgență. Totodată, observația a fost valorificată în fond prin completarea art. 29 alin. (2) cu prevederi privind respectarea cerințelor legale aplicabile provenienței, trasabilității și conformității produselor petroliere puse în circulație din stocurile de urgență, precum și a documentelor prevăzute de legislația specială.</p>
		3	<p>Se propune completarea proiectului cu o normă nouă, privind trasabilitatea și digitalizarea evidenței. <i>„Evidența stocurilor de produse petroliere se realizează inclusiv prin sisteme informaționale digitale, interoperabile cu autoritățile de control, în vederea asigurării trasabilității, transparenței și prevenirii practicilor comerciale incorecte.”</i> În susținerea poziției, ISSPNPC consideră că digitalizarea evidenței permite creșterea transparenței, eficientizarea controlului și reducerea riscurilor de fraudă.</p>	<p>Se acceptă parțial. Observația a fost valorificată prin completarea art. 28 alin. (4) cu prevederi privind digitalizarea evidenței și trasabilitatea stocurilor de urgență, inclusiv monitorizarea și colectarea automatizată a datelor aferente operațiunilor de recepție, stocare și livrare.</p>
		4	<p>ISSPNPC recomandă completarea proiectului cu o prevedere nouă în partea ce ține de delimitarea competențelor autorităților: <i>„Controlul respectării prevederilor prezentei legi se realizează de către autoritățile competente în limitele atribuțiilor stabilite prin legislația în vigoare, fără a aduce atingere competențelor autorităților de reglementare din domeniul energetic.”</i> În susținerea acestei completări, ISSPNPC indică necesitatea prevenirii suprapunerii competențelor instituționale și asigurarea clarității cadrului de reglementare.</p>	<p>Se acceptă parțial. Necesitatea delimitării competențelor autorităților a fost analizată. Totuși, proiectul conține deja dispoziții privind atribuțiile de supraveghere și control ale autorităților competente, în special ale ANRE, iar competențele celorlalte autorități rezultă din prezenta lege și din legislația specială aplicabilă. În aceste condiții, introducerea unei norme generale suplimentare nu a fost considerată necesară, pentru a evita dublarea reglementărilor.</p>
14	<p>Biroul Național de Statistică <i>Scrisoarea nr. 13/1-02-39 din 19.03.2026</i></p>	1	<p>de exclus alin. (8) din art. 18 <i>”Biroul Național de Statistică elaborează rezumatul statistic anual pe baza a douăsprezece rezumate statistice lunare și îl înaintează organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei în termen de 70 de zile de la sfârșitul anului la care se referă.”</i>, întrucât aceasta prevedere nu este corelată cu alin. (5) al aceluiași articol, potrivit căruia <i>”Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei transmite fără întârziere Biroului Național de Statistică datele prevăzute la alin. (2) și (4) pentru elaborarea și prezentarea de către acesta a rezumatelor statistice lunare agregate oficiale cu privire la piața produselor petroliere (în continuare – rezumatele statistice lunare).”</i> Astfel, conform alin.5 organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei dispune deja de datele aferente fiecărei luni din anul de referință, astfel prevederea privind elaborarea și transmiterea unui rezumat statistic anual de către BNS înapoi către aceeași autoritate este redundantă și generează o suprapunere a responsabilităților instituționale.</p>	<p>Se acceptă parțial. Propunerea de excludere a art. 18 alin. (8) nu a fost preluată, întrucât rezumatul statistic anual elaborat de Biroul Național de Statistică poate servi ca produs statistic agregat oficial utilizat în procesul de analiză și monitorizare anuală a securității aprovizionării cu produse petroliere. Totodată, norma a fost reformulată în vederea clarificării scopului acesteia și evitării aparenței de suprapunere cu mecanismul de raportare statistică lunară prevăzut la alin. (5)-(7).</p>
		2	<p>în art. 37 alin. (3) de exclus sintagma <i>”Biroul Național de Statistică”</i>, întrucât informațiile privind importatorii de produse petroliere țin de responsabilitatea Serviciului Vamal.</p>	<p>Se acceptă parțial. Norma a fost reformulată pentru a clarifica faptul că datele necesare se transmit de fiecare autoritate/instituție în limita competențelor sale, fiind eliminată totodată referința rigidă la anul 2024. Biroul Național de Statistică a fost menținut doar în raport cu datele pe care le deține potrivit competențelor sale.</p>
15	<p>Agenția Rezerve Materiale <i>Scrisoarea nr.47/05-170 din 24.03.2026</i> <i>Scrisoarea nr.47/05-338 din 07.05.2026</i></p>	1	<p>Potrivit art.2 din proiect, la noțiunea entității centrale de stocare, se indică doar posibilitatea creării acestei entități juridice de către Guvern. Totodată, în compartimentul 3 al Notei de fundamentare aferente proiectului, se argumentează, necesitatea creării entității centrale de stocare și utilizarea modelului hibrid de stocare, precum și inoportunitatea atribuirii acestei competențe către o autoritate publică existentă. În acest sens, din art.3 lit.d) și art.7 alin.(1), cuvintele „sau desemnează” urmează a fi excluse pentru a se corela cu noțiunea propusă la art.2 precum și pentru a asigura unitatea conceptuală dintre proiectul propriu-zis și soluția optimă identificată conform Notei de fundamentare. Respectiv, textul proiectului de lege necesită să prevadă strict atribuția Guvernului de a crea entitatea centrală de stocare. Reieșind din cele expuse, modificările propuse sunt necesare pentru a asigura predictibilitatea și a spori precizia normelor din proiect.</p>	<p>Se acceptă parțial. În vederea asigurării unității conceptuale a proiectului, noțiunea de „entitate centrală de stocare” de la art. 2 a fost corelată cu art. 3 lit. d) și art. 7 alin. (1), în sensul că ECS este definită ca entitate juridică creată sau desemnată de Guvern. Nu se consideră oportună excluderea sintagmei „sau desemnează”, întrucât este necesară menținerea flexibilității Guvernului în alegerea soluției instituționale, inclusiv în funcție de arhitectura existentă a instituțiilor publice și de posibilitatea atribuirii acestor funcții unei entități publice existente. Totodată, proiectul prevede expres atât competența Guvernului de a crea sau desemna ECS, cât și competența organului central de specialitate al administrației publice în</p>

				domeniul energiei de a elabora actele necesare pentru crearea sau, după caz, desemnarea acesteia. În forma actualizată a proiectului, această corelare este deja reflectată în definiția de la art. 2.
16	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării <i>Scrisoarea nr.03-1028 din 25.03.2026</i>	1	La art.2, la Noțiuni: Noțiunea „biocarburant” urmează de revizuit, dat fiind faptul că aceasta diferă esențial de aceeași noțiune descrisă la art.2 din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile „biocarburant–combustibil lichid pentru transporturi produs din biomasă”. Astfel, propunem de revăzut noțiunea din proiect cu posibilitatea ulterioară de înlocuire cu referința la legea prenotată și de expus în următoarea redacție „Biocarburant – combustibil lichid astfel cum este definit în Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile ”. Or, în conformitate cu prevederile art. 55 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, reglementările de același nivel și având același obiect de reglementare se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ. În cazul în care proiectul actului normativ cuprinde prevederi ce se regăsesc în alte acte normative, se face trimitere expresă la actul normativ care le conține. Astfel, pentru a evita interpretările echivoce, recomandăm ajustarea noțiunilor sau trimitere expresă la actul normativ în vigoare.	Se acceptă. Noțiunea „biocarburant” a fost revizuită prin corelare cu definiția consacrată de Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, în vederea asigurării uniformității terminologice și evitării interpretărilor divergente.
		2	Propunerea este valabilă și pentru noțiunea de „produse petroliere” care este descrisă în Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere.	Se acceptă parțial. Propunerea a fost valorificată prin reformularea noțiunii „produse petroliere” într-o manieră adecvată obiectului special de reglementare al proiectului. Întrucât prezenta lege transpune Directiva 2009/119/CE și utilizează o clasificare tehnică proprie a produselor relevante pentru constituirea și menținerea stocurilor de urgență, categoriile respective au fost menținute în anexa nr. 2, iar definiția din art. 2 a fost simplificată prin trimitere la anexă. Nu a fost considerată necesară modificarea definiției generale prevăzute de Legea nr. 461/2001.
		3	La noțiunea de „disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere”, considerăm oportună introducerea unor indicatori cuantificabili, în mod special, expresia „scădere substanțială și bruscă” ar trebui transpusă în unități relative sau procentuale, astfel încât să fie clar definit pragul la care se consideră că există o disfuncționalitate majoră.	Se acceptă parțial. Propunerea a fost analizată, însă nu a fost reținută introducerea unor praguri procentuale în definiția legală, întrucât aceasta urmează formularea Directivei 2009/119/CE. După caz, indicatorii operaționali relevanți pentru evaluarea riscurilor și activarea măsurilor pot fi dezvoltați la nivelul Planului de intervenții și al actelor subsecvente.
		4	La art.15 se operează cu expresia „autorizație de desfășurare a activității de stocare” – un act permisiv nou. Invocarea acestuia se admite în mod exclusiv în condițiile prevederilor art. 4 Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. În acest sens, se recomandă completarea notei de fundamentare cu argumente solide privind riscurile acoperite în urma instituirii actului permisiv, precum și indicarea unor soluții alternative la cazul abordat. În argumentarea vizată urmează a fi demonstrate bune practici de reglementare în spațiul UE, adaptate la cadrul normativ existent (deși, conform tabelului de concordanță astfel de acte permissive nu sunt regăsite în mod explicit). Această completare va justifica necesitatea actului permisiv și va reduce riscul de contestare sau interpretări discreționare.	Se acceptă parțial. În procesul revizuirii proiectului, art. 15 a fost ajustat în sensul delimitării mai clare a sferei actului permisiv, astfel încât autorizarea să vizeze exclusiv activitatea de stocare desfășurată în scopul constituirii, menținerii și administrării stocurilor de urgență și a stocurilor specifice, iar nu activitatea generală de depozitare a produselor petroliere. În acest mod, a fost evitată extinderea nejustificată a regimului de autorizare asupra unor activități care sunt deja supuse altor regimuri de licențiere, autorizare sau control. Necesitatea autorizării rezultă din exigențele Directivei 2009/119/CE privind disponibilitatea, accesibilitatea fizică, identificarea, evidența și controlul efectiv al stocurilor de urgență. Directiva impune statelor să asigure că stocurile de urgență și stocurile specifice sunt disponibile și accesibile fizic în orice moment și să instituie aranjamente pentru identificarea, contabilizarea și controlul acestora, astfel încât să poată fi verificate în orice moment. Necesitatea autorizării rezultă inclusiv din caracterul distinct al activității de stocare a stocurilor de urgență, care implică exigențe suplimentare față de regimurile generale deja existente, inclusiv în ceea ce privește trasabilitatea, evidența separată, monitorizarea continuă a cantității și calității stocurilor, accesul autorităților competente și al entității centrale de stocare la datele relevante, precum și respectarea

			unor cerințe tehnice, logistice și de siguranță specifice stocurilor de urgență. Aceste elemente nu sunt acoperite integral de reglementările generale privind securitatea industrială, protecția mediului, autorizarea construcțiilor sau licențierea activităților comerciale.
		5	La art.24, alin. (4), referința la standardele EN 228 și EN 590 recomandăm consultarea bazei de date a Institutului de Standardizare din Moldova pentru identificarea corespondentului național pentru standardele la care se face referință „standardele EN 228 și EN 590” or, conform art. 15 al Legii nr. 20/2016 privind standardizarea națională, în actele normative pot fi făcute referințe directe numai la standardele moldovenești, spre exemplu: SM EN 228 „Carburanți pentru automobile. Benzină fără plumb. Cerințe și metode de încercare”.
		6	Cu titlu general, proiectul de lege conține un număr semnificativ de norme imprevizibile, incerte sau redundante, care pot genera aplicare discreționară, inclusiv riscuri de conflict de interese. Cu titlu de exemplu, se utilizează formulări generale precum: „alte atribuții” (art. 3 lit. m); art. 5 alin. (1) lit. u); art. 6 alin. (1) lit. h); art. 7 alin. (2) lit. u)), „alte surse neinterzise” și „alte activități” (art. 7 alin. (6)), „alte informații” (art. 18 alin. (3)), precum și „alte obligații” (art. 22 alin. (5) lit. i)). În acest context, propunem eliminarea acestor formulări sau, după caz, definirea lor exhaustivă la nivel de lege, în vederea asigurării clarității, previzibilității și limitării în aplicare.
		7	Suplimentar, pe întregul text al proiectului de lege se face referire la Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei. Pentru a nu crea confuzii în procesul aplicării, propunem de specificat în textul proiectului denumirea Organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.
		8	La Nota de fundamentare, cu titlu de sugestie, datele utilizate pentru analiza evoluției importurilor și consumului final de produse petroliere în Republica Moldova ar trebui actualizate conform Raportului privind rezultatul monitorizării pieței produselor petroliere a Republicii Moldova pentru anul 2024 și Balanței energetice a Republicii Moldova, ediția 2024, disponibile pe site-urile ANRE și ale Biroului Național de Statistică.
17	Danube Logistics SRL Scrisoarea nr.76 din 23.03.2026	1	Clarificarea incidenței cerinței de autorizare a operatorilor instalațiilor de stocare doar pentru depozitarea stocurilor de urgență În articolul 15 al Proiectului de lege, este introdusă cerința față de operatorii instalațiilor de stocare de a deține autorizația de desfășurare a activității de stocare a produselor petroliere, ce urmează a fi eliberată de ANRE („Autorizația”). Referirile la Autorizație apar și în definiția operatorului instalației de stocare din art. 2, în art. 6 alin. (1) lit. a), art. 28 alin. (5), art. 36 alin. (7) și art. 37 alin. (17).
			Se acceptă parțial. Observația a fost valorificată prin reformularea textului cu trimitere la standardele naționale aplicabile, fără indicarea expresă a unor standarde concrete, pentru a menține flexibilitatea normei și a evita necesitatea modificării acesteia în cazul actualizării standardelor relevante.
			Se acceptă parțial. Observația nu poate fi reținută cu titlu general, întrucât în majoritatea cazurilor invocate formulările de tip „alte” sunt deja delimitate suficient prin trimitere expresă la prezenta lege sau prin raportare la obiectul concret al normei, motiv pentru care nu necesită modificare. În special, formulările de la art. 3 lit. m), art. 5 alin. (1) lit. u), art. 6 alin. (1) lit. h), art. 7 alin. (2) lit. u) și art. 22 alin. (5) lit. i) sunt încadrate prin sintagma „prevăzute de prezenta lege”, ceea ce limitează în mod clar sfera lor de aplicare. Totodată, pentru sporirea clarității și evitarea formulărilor generale, au fost operate modificări punctuale la art. 7 alin. (6) și art. 18 alin. (3). Astfel, art. 7 alin. (6) a fost reformulat pentru a clarifica sursele de finanțare ale ECS și destinația fondurilor obținute din vânzarea stocurilor de urgență, iar art. 18 alin. (3) a fost reformulat prin înlocuirea sintagmei „alte informații” cu o formulare mai precisă, care delimitează obligația de informare la circumstanțele relevante ce afectează în mod direct și semnificativ aprovizionarea pieței produselor petroliere.
			Nu se acceptă. Sintagma „organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei” este o formulare normativă uzuală, care asigură stabilitatea reglementării indiferent de eventuale reorganizări instituționale sau modificări ale denumirii autorității competente. Utilizarea denumirii exprese a instituției ar putea impune modificarea ulterioară a legii în cazul schimbării structurii administrației publice centrale.
			Nu se acceptă. Sugestia privind actualizarea datelor statistice din Nota de fundamentare nu se reține, întrucât eventualele ajustări ale structurii importurilor și ale consumului final nu influențează principiile, soluțiile de reglementare și mecanismul instituțional propus prin proiectul de lege. Datele statistice invocate confirmă tendințe relevante pentru fundamentarea generală a intervenției legislative, fără a impune reconsiderarea opțiunilor de bază ale proiectului. Totodată, actualizarea și detalierea indicatorilor utilizați pentru aplicarea practică a legii urmează să fie realizate la nivelul cadrului normativ secundar și al instrumentelor de implementare, în funcție de datele oficiale cele mai recente disponibile.
			Se acceptă. Observația este întemeiată în partea ce vizează necesitatea evitării unei interpretări potrivit căreia cerința de autorizare s-ar aplica activității de stocare a produselor petroliere în general, inclusiv stocurilor comerciale. În vederea înlăturării acestui risc, proiectul a fost ajustat pe tot cuprinsul legii prin precizarea expresă a referințelor la operatorii instalațiilor de

	<p>Reieșind din faptul că Proiectul de lege, care are un obiect de reglementare special – asigurarea securității aprovizionării cu produse petroliere, asumăm că intenția autorilor proiectului a fost ca Autorizația să se aplice strict pentru serviciile de depozitare a stocurilor de urgență. Totuși, textul actual al Proiectului de lege creează un risc semnificativ de interpretare că Autorizația se aplică în general stocării produselor petroliere (inclusiv stocurilor comerciale), depășind sfera de reglementare specială a proiectului.</p> <p>Acest risc decurge din faptul că, în contextul reglementării Autorizației, Proiectul de lege operează cu mai multe definiții și concepte, care permit o interpretare generalizată:</p> <p>instalații de stocare - rezervoare/instalații pentru stocarea produselor petroliere cu infrastructura necesară și instalații pentru încărcarea/descărcarea produselor petroliere;</p> <p>operator al instalației de stocare - persoană juridică, autorizată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, care deține și/sau exploatează o instalație de stocare înregistrată în Registrul de stat al obiectivelor industriale și instalațiilor tehnice potențial periculoase și care prestează serviciul de stocare a produselor petroliere pentru necesități proprii și/sau pentru părțile terțe;</p> <p>stocare – plasare a produselor petroliere în instalații de stocare și menținerea produselor petroliere în condiții tehnologice adecvate, asigurând în mod continuu cantitatea și calitatea corespunzătoare pentru utilizarea acestora.</p> <p>Niciunul din acești termeni nu face referire la păstrarea stocurilor de urgență; dimpotrivă, toți termenii se referă la stocarea produselor petroliere în general.</p> <p>În continuare, articolul 15 al Proiectului de lege prevede că „Pentru a presta activitatea de stocare a produselor petroliere, operatorul unei instalații de stocare trebuie să dețină autorizația de desfășurare a activității de stocare, eliberată de ANRE ...”.</p> <p>Normele menționate mai sus pot conduce la concluzia că Autorizația este o condiție generală pentru activitatea de stocare a produselor petroliere, indiferent dacă sunt sau nu vizate stocurile de urgență. Se poate ajunge, astfel, prin adoptarea Proiectului de lege, la instituirea unui regim de autorizare transversal pentru întreg domeniul depozitării produselor petroliere, venind în conflict cu cadrul general aplicabil pieței produselor petroliere, reglementat în prezent de Legea . 461/2001 privind piața produselor petroliere, care nu cere autorizarea depozitelor de produse petroliere de către ANRE. Un asemenea regim de autorizare ar ridica întrebări de impact și proporționalitate, dar și de analiză a problemei care ar impune o asemenea intervenție normativă, având în vedere că în nota de fundamentare a Proiectului de lege lipsește o analiză și o justificare a unei asemenea înăsprii de regim.</p> <p>Reieșind din intenția ca autorizația ANRE să fie cerută doar pentru stocarea stocurilor de urgență, și nu pentru stocarea stocurilor comerciale, textul Proiectului de lege trebuie ajustat pentru a elimina riscurile de interpretare și aplicare generale nejustificate.</p>	<p>stocare autorizați pentru stocarea stocurilor de urgență, astfel încât sfera de aplicare a regimului de autorizare să fie delimitată în mod clar în raport cu obiectul special al legii.</p>
2	<p>Art. 1 alin. (4) (domeniul de aplicare) (4) Prevederile prezentei legi privind autorizarea activității de stocare de către ANRE se aplică exclusiv activității de stocare a stocurilor de urgență, în sensul prezentei legi.</p> <p>Se propune completarea cu o clauză de delimitare care să excludă interpretarea potrivit căreia autorizarea ar viza activitatea de stocare a produselor petroliere în general.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Observația este întemeiată în partea ce vizează necesitatea delimitării clare a sferei de aplicare a cerinței de autorizare. În acest sens, textul proiectului a fost modificat, iar art. 15 alin. (1) prevede expres că autorizarea privește prestarea activității de stocare a produselor petroliere în scopul constituirii și menținerii stocurilor de urgență.</p>
3	<p>Art. 2 (Noțiuni principale) – definiția „operator al instalației de stocare”</p> <p>„operator de stocare - persoană juridică, care gestionează în nume propriu o instalație de stocare (...) și care desfășoară activitate de stocare pentru necesități proprii și terțe;”</p> <p>Se propune înlocuirea termenului „operator al instalației de stocare” cu cel de „operator de stocare”. Pe lângă simplificarea formulării, care contribuie la creșterea lizibilității Proiectului de lege, această modificare reflectă mai fidel rațiunea introducerii noțiunii, și anume delimitarea operatorilor care desfășoară activități de păstrare a stocurilor de urgență (activitate ce poate fi realizată și prin utilizarea depozitelor petroliere existente, fără a fi create instalații de stocare distincte, dedicate acestui scop).</p> <p>În schimb, definiția trebuie să includă o referire explicită la stocurile de urgență, pentru a asigura delimitarea clară a concept de operator din Proiectul de lege de operatorii care realizează depozitarea produselor petroliere la general (stocuri comerciale).</p> <p>Totodată, se propune eliminarea din definiție a sintagmei „autorizată de ANRE”, întrucât nu este adecvat ca operatorul de stocare să fie definit prin raportare la cerința de autorizare, conținută în același act normativ. Cerința de autorizare reprezintă o condiție de acces la activitate, care nu trebuie integrată în definiție. În formularea definiției din Proiectul de lege, norma art. 15, potrivit căreia „operatorul unei instalații de stocare trebuie să dețină autorizația de desfășurare a activității de stocare”, devine redundantă și circulară, întrucât rezultă, în mod paradoxal, că operatorul – care, conform definiției, este deja „autorizat de ANRE” – trebuie, suplimentar, să dețină autorizația eliberată de aceeași autoritate.</p> <p>Art. 2 (Noțiuni principale) – definiția „stocare”</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Se acceptă parțial.</p> <p>Observația se acceptă parțial sub aspectul necesității unei formulări mai clare și mai coerente a noțiunilor utilizate în proiect. În procesul revizuirii textului a fost urmărită evitarea oricărei aparențe de circularitate și o delimitare mai clară între activitatea generală de stocare și regimul special aplicabil stocurilor de urgență. Totodată, s-a apreciat că menținerea noțiunilor „operator al instalației de stocare” și „stocare” răspunde mai adecvat logicii și coerenței terminologice a proiectului, întrucât acestea corelează direct subiectul reglementării cu instalația concretă de stocare și cu activitatea de stocare ca atare, iar nu doar cu o categorie particulară de stocuri. În același timp, proiectul a fost clarificat prin formulările operative introduse în cuprinsul său, astfel încât să rezulte mai explicit că regimul special instituit de lege privește activitatea de stocare aferentă stocurilor de urgență și stocurilor specifice, desfășurată de operatorii autorizați în acest scop. În aceste condiții, observația a fost valorificată în</p>

	<p>stocare – acceptare stocurilor de urgență în instalații de stocare și păstrarea acestora în condiții tehnologice adecvate, asigurând în mod continuu cantitatea și calitatea corespunzătoare</p> <p>Realizează o definiție a activității de stocare adaptată în mod specific sferei de reglementare și obiectivelor Proiectului de lege</p>	<p>partea ce ține de necesitatea unei mai bune clarități normative, fără modificarea soluției de fond privind definițiile de bază din art. 2.</p>
4	<p>În tot textul Proiectului de lege se propune înlocuirea termenului „operator al instalației de stocare” cu cel de „operator de stocare” la cazurile și numerele respective.</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea de înlocuire, pe tot cuprinsul proiectului, a termenului „operator al instalației de stocare” cu „operator de stocare” nu se reține. Terminologia actuală este mai precisă și corespunde structurii proiectului, întrucât leagă în mod direct subiectul de instalația de stocare pe care o deține și/sau o exploatează, iar dispozițiile legii operează constant cu noțiuni precum instalații de stocare, accesul la instalații, localizarea stocurilor și controlul asupra acestora. Totodată, delimitarea față de stocarea produselor petroliere în general și față de regimul special al stocurilor de urgență a fost realizată în dispozițiile operative ale legii, prin referirile exprese la operatorii instalațiilor de stocare autorizați pentru stocarea stocurilor de urgență, astfel încât modificarea terminologiei de bază nu este necesară.</p>
5	<p>Art. 28 alin. (5) (depozitarea stocurilor de urgență)</p> <p>„(5) Depozitarea stocurilor de urgență poate fi asigurată de [<i>operatori ai instalațiilor de stocare</i>] [operatori de stocare] autorizați de ANRE, în temeiul prezentei legi, și ale căror instalații de stocare satisfac cerințele prevăzute la alin. (3) și alin. (4).”</p> <p>Se propun modificări de corelare terminologică cu definițiile Proiectului de lege. Totodată, prin aceste modificări se evită contrapunerea noțiunii de „depozitare a stocurilor de urgență” celei de „activitate de stocare”, care ar putea amplifica riscul interpretării „stocării” ca o activitate generală de păstrare a produselor petroliere, susceptibilă de a fi supusă unei autorizări generale în temeiul Proiectului de lege.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Observația este întemeiată în partea ce vizează necesitatea delimitării clare a regimului aplicabil stocării stocurilor de urgență față de stocarea produselor petroliere în general. În acest sens, proiectul a fost ajustat prin reformularea art. 15 alin. (1), care prevede expres că autorizarea vizează prestarea activității de stocare a produselor petroliere în scopul constituirii și menținerii stocurilor de urgență. Totodată, nu s-a considerat necesară modificarea terminologiei de bază din art. 2 și substituirea noțiunii „operator al instalației de stocare” cu „operator de stocare”, întrucât clarificarea a fost realizată în dispozițiile operative ale legii, acolo unde aceasta produce efecte juridice.</p>
6	<p>Compatibilitatea Autorizației cu cerințele cadrului juridic de reglementare a activității de întreprinzător</p> <p>Considerăm că propunerea de mai sus de precizare a sferei de incidență a Autorizației contribuie direct la asigurarea previzibilității reglementării, consacrată ca principiu fundamental al reglementării activității de întreprinzător, în conformitate cu Legea 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător („Legea 235”).</p> <p>Totodată, Legea 235 impune asigurarea proporționalității în raporturile dintre stat și întreprinzător, care prevede că activitatea autorităților administrației publice cu funcții de reglementare și de control în relațiile cu întreprinzătorii trebuie să fie proporțională asigurării intereselor societății și protecției drepturilor întreprinzătorilor. Acest principiu este dezvoltat și în Legea 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător („Legea 160”), care prevede, în art. 4 alin. (12) că instituirea unui act permisiv trebuie justificată prin existența unui risc neacoperit prin alte mijloace de intervenție ale autorităților publice. Chiar și în condițiile delimitării sferei de incidență a Autorizației, instituirea acesteia trebuie să fie fundamentată prin identificarea clară a riscului care se urmărește a fi gestionat. Or, nota de fundamentare a Proiectului de lege nu conține o asemenea justificare. Singura cerință materială pentru obținerea Autorizației care poate fi dedusă din art. 15 al Proiectului de lege este deținerea de către solicitant a raportului de inspecție eliberat în conformitate cu prevederile Legii nr. 151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale. În aceste condiții, nu este clar în ce mod Autorizația – care nu presupune efectuarea unor inspecții suplimentare – ar contribui efectiv la gestionarea riscurilor de siguranță industrială, deja reglementate prin instrumentele prevăzute de Legea nr. 151/2022. Alte riscuri care ar urma să fie gestionate prin instituirea Autorizației nu sunt identificate, nefiind abordate în nota de fundamentare. În consecință, se creează impresia că instituirea Autorizației nu este însoțită de fundamentarea necesară, astfel cum este cerută de Legea nr. 160.</p> <p>Totodată, Legea 160 cere, în art. 41 alin. (3), pentru actele permissive de tip autorizație, ca cerințele primare, precum și drepturile și obligațiile materiale și procedurale cu caracter primar cu privire la solicitarea, eliberarea, deținerea și retragerea autorizațiilor se stabilesc prin lege. Tot în lege trebuie să fie prevăzută expres lista exhaustivă a documentelor care se anexează la cerere, taxa, precum și lista exhaustivă a condițiilor</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Observația este întemeiată în partea ce vizează necesitatea asigurării previzibilității și proporționalității regimului de autorizare, principii consacrate de Legea nr. 235/2006, precum și necesitatea ca instituirea unui act permisiv să fie raportată la un risc concret neacoperit prin alte mijloace, în sensul Legii nr. 160/2011.</p> <p>Totodată, nu se reține teza potrivit căreia autorizația ar fi lipsită de justificare sau ar dubla integral instrumentele deja prevăzute de Legea nr. 151/2022. Raportul de inspecție și declarația emise în temeiul acestei legi vizează funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase, respectiv siguranța exploatării lor, dar nu acoperă exigențele suplimentare specifice stocurilor de urgență. În acest sens, proiectul a fost ajustat prin delimitarea expresă a sferei autorizării la activitatea de stocare a produselor petroliere în scopul constituirii și menținerii stocurilor de urgență și prin introducerea unor condiții materiale de autorizare care vizează cerințe suplimentare de trasabilitate, monitorizare, vizibilitate și disponibilitate a stocurilor de urgență, precum și reducerea riscurilor de evitare a constituirii și menținerii acestora. Aceste riscuri nu sunt acoperite de regimul general de securitate industrială.</p> <p>În același timp, observația se reține în partea ce vizează corelarea cu cadrul normativ conex aplicabil actelor permissive. În acest sens, completarea Nomenclatorului actelor</p>

		<p>a căror neîndeplinire poate conduce la retragerea autorizației. Proiectul de lege nu corespunde acestor cerințe legale, întrucât nu prevede multe dintre aspectele de reglementare menționate.</p> <p>În pofida faptului că Legea 160 stabilește cerința ca toate actele permissive să fie prevăzute obligatoriu în Nomenclatorul actelor permissive, anexă la această lege, Proiectul de lege nu prevede completarea corespunzătoare a nomenclatorului. Deși nota de fundamentare a Proiectului de lege menționează că a fost elaborat și un proiect de lege pentru modificarea unor acte normative (ajustarea cadrului normativ conex domeniului securității aprovizionării cu produse petroliere), conform căruia se propun intervenții la Legea 160, Proiectul de lege este consultat fără acest proiect de modificare a Legii 160. Acest fapt contravine și art. 63 alin. (4) al Legii 100/2017 cu privire la actele normative, care prevede că dacă adoptarea unui act normativ presupune modificarea altor acte normative, modificările respective se includ, în ordine cronologică, într-un proiect separat de modificare a cadrului normativ conex, care se prezintă împreună cu proiectul actului normativ de bază, sau se includ în dispozițiile finale ale actului normativ de bază.</p> <p>În lipsa atât a proiectului de modificare separat, cât și a normelor respective în dispozițiile finale ale Proiectului de lege, precum și în absența fundamentării corespunzătoare în nota de fundamentare, constatăm că Proiectul nu se conformează în totalitate rigorilor aplicabile inițiativelor legislative care instituie acte permissive.</p>	<p>permissive și celelalte ajustări necesare ale cadrului normativ conex vor fi incluse în proiectul separat de modificare a actelor normative conexe, care urmează a fi expus consultării publice. Totodată, prin revizuirea textului proiectului au fost deja introduse condiții primare de autorizare la nivel de lege, în vederea consolidării conformității cu rigorile aplicabile reglementării prin autorizare a activității de întreprinzător.</p>
7	<p>Observații privind păstrarea stocurilor de urgență în zonele economice libere sau și aplicarea regimurilor vamale cu efect de amânare a plății drepturilor de import (art.7 alin. (3) și art. 28 alin. (3) din Proiectul de lege)</p> <p>Cu referire la prevederile art.7 alin. (3) și ale art.28 alin. (3), care stabilesc că stocurile de urgență se păstrează în zone economice libere, atragem atenția că noțiunea de „zonă economică liberă” este, în prezent, depășită din perspectiva cadrului juridic aplicabil. Odată cu adoptarea Codului vamal nr. 95/2021, conceptul de „zonă economică liberă” a fost înlocuit cu conceptul vamal distinct de „zonă liberă” (pe care Proiectul de lege, dimpotrivă, nu-l menționează deloc). În același timp, zonele economice libere existente urmează să își înceteze activitatea în forma actuală cel târziu la 1 ianuarie 2034 (sau mai devreme, în funcție de termenul de funcționare stabilit pentru fiecare zonă).</p> <p>În ceea ce privește cerința Proiectului de lege de aplicare, pentru păstrarea stocurilor de urgență, a regimurilor vamale speciale, care să suspende plata accizelor și a drepturilor de import, formulăm următoarele observații:</p> <p>După cum am notat, normele nu menționează regimul vamal de zonă liberă, care, alături de antrepozitul vamal, reprezintă una dintre puținele opțiuni capabile să răspundă, din perspectivă vamală, condițiilor de păstrare a stocurilor de urgență avute în vedere de Proiectul de lege;</p> <p>Impunerea utilizării regimurilor vamale speciale va restrânge în mod semnificativ numărul depozitelor și operatorilor acestora capabili să asigure păstrarea stocurilor de urgență în condițiile stabilite. Aplicarea acestor regimuri implică necesitatea asumării și îndeplinirii continue de către operatorii capacităților de depozitare a unor cerințe de drept vamal, cum sunt amplasamentul în zone libere/autorizare de către Serviciul Vamal și constituirea garanțiilor de plată a drepturilor vamale. Aceste cerințe se cumulează cu cele prevăzute la art. 28 alin. (4) al Proiectului de lege, referitoare la dotarea instalațiilor de stocare cu sisteme SCADA de monitorizare și colectare a datelor, care să permită vizualizarea în timp real a cantităților de stocuri de urgență. În consecință, este de anticipat că numărul instalațiilor care îndeplinesc cumulativ aceste cerințe va fi extrem de redus. În acest context, se impune clarificarea dacă a fost evaluată disponibilitatea reală a unor astfel de instalații, precum și impactul acestor cerințe asupra importatorilor obligați și asupra ECS, în ceea ce privește identificarea și contractarea unor capacități de stocare conforme.</p> <p>În final, remarcăm prevederea art. 28 alin. (3) al Proiectului de lege, potrivit căreia regimurile vamale aplicabile trebuie să asigure posibilitatea de descărcare și încărcare a produselor petroliere preferabil în cel puțin două moduri de transport. Regimurile vamale, ca atare, nu influențează caracteristicile tehnice sau logistice ale operațiunilor de manipulare a mărfurilor, astfel încât o asemenea condiție este dificil de interpretat și de aplicat în mod coerent. În măsura în care se are în vedere că instalațiile de stocare trebuie să fie dotate cu posibilități de încărcare-descărcare a produselor petroliere atât pentru vehicule rutiere, cât și pentru vagoane feroviare, această cerință va reduce și mai mult numărul de instalații de stocare eligibile pentru păstrarea stocurilor de urgență.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Observația este întemeiată în partea ce vizează necesitatea corelării terminologiei și a regimului juridic aplicabil păstrării stocurilor de urgență cu cadrul vamal actual. În acest sens, referințele la „zone economice libere” urmează a fi revizuite în raport cu terminologia utilizată de Codul vamal nr. 95/2021, care operează cu noțiunea de „zonă liberă”, fără a ignora însă faptul că regimul juridic al zonelor economice libere existente continuă să producă efecte tranzitorii până la 1 ianuarie 2034, în condițiile legii.</p> <p>Totodată, observația este reținută și în partea ce vizează necesitatea evitării limitării excesive a opțiunilor de păstrare a stocurilor de urgență exclusiv la regimuri vamale speciale cu efect suspensiv. Având în vedere deficitul de capacități de stocare, proiectul urmează a fi ajustat astfel încât stocurile de urgență să poată fi menținute, în condițiile legii, în antrepozite vamale, în zone libere, precum și sub regimul de punere în liberă circulație, cu obligațiile vamale și fiscale aferente achitate. În acest mod, se asigură atât flexibilitatea operațională necesară, cât și conformitatea cu terminologia și mecanismele prevăzute de legislația vamală.</p>	
8	<p>Observații cu privire la reglementarea pierderilor de produse petroliere (articolul 12 din Proiectul de lege)</p> <p>Norma prevăzută la art. 12 alin. (3) instituie, în raport cu stocurile materiale deținute pentru ECS, două reguli, cu caracter preponderent tehnic și contabil:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. prezumarea pierderilor din manipulare la nivel zero. Se exclude astfel, din perspectivă juridică, recunoașterea oricăror pierderi normale aferente operațiunilor de manipulare a stocurilor de produse petroliere, ceea ce contravine realităților materiale din industrie; 2. pentru pierderile prin evaporare, de maximum 0,10% anual, calculate în volum convertit la +15°C, în conformitate cu standardul SM SR ISO 91:2018 sau cu un standard echivalent. Se instituie astfel, un plafon legal fix, care nu ține cont nici de tipul produsului petrolier, nici de caracteristicile tehnice ale rezervorului de depozitare, și, în general, nu este nicicum fundamentat. <p>Proiectul de lege stabilește astfel niște restricții operaționale foarte rigide, fără ca nota de fundamentare să ofere analiza tehnică sau justificarea acestor limite. În contextul în care ECS nu va deține instalațiile de stocare, ci va păstra stocurile de urgență în instalații operate de terți și în regimuri vamale speciale (precum</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Observația este întemeiată în partea ce vizează necesitatea revizuirii regimului juridic al pierderilor aferente stocurilor de urgență. În special, soluția privind nerecunoașterea pierderilor din manipulare și stabilirea unui plafon legal fix pentru pierderile prin evaporare a fost reexaminată, inclusiv prin prisma art. 24 alin. (13) din Codul fiscal, care recunoaște deductibilitatea reziduurilor, deșeurilor și perisabilității naturale, inclusiv pentru produsele petroliere, în limitele stabilite de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. Prin urmare, existența unor pierderi tehnologice și naturale nu poate fi ignorată normativ și a fost corelată cu cadrul fiscal aplicabil.</p> <p>Totodată, nu se reține propunerea de a lăsa această materie exclusiv în sfera relațiilor contractuale dintre părți. Având în</p>	

	<p>antrepozitul vamal sau zona liberă), aceste reguli vor avea efecte practice semnificative, care vor afecta și vor complica funcționarea întregului sistem de stocuri de urgență prevăzut de Proiectul de lege.</p> <p>Nerealismul toleranței zero la pierderi și afectarea operatorilor de stocare</p> <p>Norma stabilește, de fapt, o regulă conform căreia stocurile ECS trebuie să rămână, practic, intacte cantitativ. O asemenea exigență este nerealistă în condițiile operațiilor de manipulare și depozitare la scară industrială și de durată a produselor petroliere. De asemenea, echipamentele și metodologiile de măsurare ale operatorilor de stocare nu vor fi niciodată perfect aliniate cu standardele impuse de lege sau cu metodele inspectorilor care determină pierderile prin evaporare. Având în vedere că gestiunea fizică a stocurilor ECS va fi în sarcina operatorilor de instalații de stocare, iar ECS este absolvită de Proiectul de lege de suportarea pierderilor, care, în realitate, vor surveni în mod obiectiv și inevitabil, în realitate Proiectul de lege obligă operatorii de stocare să suporte aceste pierderi pe cont propriu.</p> <p>Justificarea instituirii unor asemenea obligații și impactul lor asupra operatorilor de stocare nu au fost analizate sau reflectate în niciun fel în nota de fundamentare la Proiectul de lege. În general, tratamentul operațional al stocurilor de urgență nu trebuie să fie diferit de cel al stocurilor comerciale, întrucât, operațional, stocurile de urgență se vor comporta exact la fel ca și stocurile comerciale, împreună cu care vor</p> <p>Definirea insuficientă a pierderilor</p> <p>Categoria de pierderi pentru care Proiectul de lege stabilește toleranță zero („pierderi din manipulare”), nu este definită, generând riscuri de interpretare și litigii privind încadrarea anumitor pierderi în această categorie. Totodată, există riscul ca norma să fie aplicată extensiv, nerecunoscând și alte pierderi, și în general, varierile cantitative, inerente manipulării și stocării produselor petroliere, inclusiv</p> <ul style="list-style-type: none"> • diferențe metrologice generate de variatele metode de măsurare utilizate la diverse etape de manipulare și transfer, fiecare metodă și act de măsurare având o marjă de eroare tolerabilă; • pierderi fizice (de exemplu, scurgeri minore, separarea apei și a impurităților din produs); • pierderi tehnologice (inclusiv reziduuri rămase în conducte sau aderente la pereții rezervoarelor). <p>Sun astfel create premise pentru apariția pretențiilor și litigiilor la orice diferență constatată la inventar, diferențe ce sunt inevitabile și nu pot fi în mod explicit desconsiderate, așa cum se întâmplă în Proiectul de lege.</p> <p>Riscuri suplimentare de conformitate</p> <p>În situația plasării stocurilor de urgență în regimuri suspensive, orice pierdere – și cu atât mai mult una nerecunoscută de lege – poate fi tratată de autoritatea vamală ca scoatere neautorizată a mărfurilor, atrăgând plata drepturilor de import și aplicarea de penalități. Operatorii instalațiilor de stocare vor suporta astfel riscul răspunderii vamale, direct sau indirect.</p> <p>În același timp, pierderile peste plafon (iar pentru pierderile din manipulare, orice pierderi, oricât de mici) pot fi calificate de ANRE drept neîndeplinirea obligațiilor privind stocurile de urgență, generând un regim suplimentar de răspundere pentru operatorii implicați.</p> <p>Efecte operaționale și economice</p> <p>O asemenea reglementare a pierderilor va avea efecte negative previzibile, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> va descuraja utilizarea rezervoarelor comune și păstrarea stocurilor ECS în loturi amestecate cu stocurile (inclusiv comerciale) ale importatorilor licențiați; litigii între ECS, operatorii instalațiilor de stocare și autorități; majorarea costurilor de stocare; amplificarea riscurilor de răspundere juridică pentru operatorii instalațiilor de stocare. <p>În ansamblu, constrângerile operaționale și riscurile juridice semnificative – de natură contractuală, vamală și de reglementare – pot conduce la reticența operatorilor de depozite petroliere de a accepta stocuri ECS în custodie și, implicit, la dificultăți reale în identificarea unor operatori dispuși să presteze astfel de servicii.</p> <p>În aceste condiții, considerăm că norma analizată necesită o reevaluare substanțială. Problematika pierderilor ar trebui să rămână, în principal, în sfera relațiilor contractuale dintre părți. Intervenția normativă ar trebui să vizeze, mai degrabă, stabilirea unor limite de pierderi admisibile în scopuri vamale (care în niciun caz nu trebuie să fie egale cu zero), astfel încât pierderile intervenite pe perioada plasării produselor în regimuri suspensive, în limite rezonabile, să nu atragă răspundere și sancțiuni. În orice caz, instituirea unor plafoane legale de pierderi presupune atât definirea clară și exhaustivă a categoriilor de pierderi, cât și o fundamentare tehnică riguroasă a acestora.</p>	<p>vedere caracterul strategic al stocurilor de urgență, legea trebuie să prevadă reguli minime privind evidența și tratarea pierderilor, însă acestea urmează a fi formulate mai clar, prin delimitarea pierderilor admisibile de lipsurile ce pot atrage răspundere și prin evitarea unor soluții rigide nefundamentate tehnic.</p>
	<p>9 E. Aprobarea organului central de specialitate al administrației în domeniul energiei (art. 28 alin. (2) din Proiectul de lege)</p> <p>Art. 28 alin. (2) din Proiectul de lege prevede obținerea unei aprobări a organului central de specialitate al administrației în domeniul energiei (Ministerul Energiei). Obiectul exact al acestei aprobări nu este clar determinat. Textul alineatului conține, în final, o trimitere la același alineat, ceea ce conduce la o formulare circulară și lipsită de precizie normativă.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Observația se acceptă parțial. În vederea sporirii clarității normative, art. 28 alin. (2) a fost reformulat astfel încât să fie înlăturată formularea circulară și să rezulte mai clar obiectul aprobării organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei. Totodată, textul a fost ajustat</p>

		<p>În măsura în care intenția autorilor a fost ca Ministerul Energiei să aprobe fiecare contract de depozitare a stocurilor de urgență, se ridică mai multe probleme de principiu. În primul rând, nu sunt evidente considerentele care justifică instituirea unei asemenea aprobări administrative pentru contracte care, prin natura lor, sunt acte juridice de drept privat. Cerința de aprobare administrativă condiționează chiar și intrarea în vigoare a acestor contracte, ceea ce reprezintă o ingerință semnificativă în libertatea contractuală.</p> <p>Totodată, Proiectul de lege nu stabilește criteriile, condițiile sau procedura în baza cărora urmează să fie emisă această aprobare, și lasă fără răspuns întrebarea dacă (orice) modificare a contractului va necesita, la rândul său, aprobarea Ministerului Energiei. Nota de fundamentare nu conține nicio analiză sau argumentare a instituirii acestei aprobări.</p> <p>În aceste condiții, subordonarea intrării în vigoare a unor contracte civile unei aprobări administrative, fără criterii legale clare și fără a fi cunoscute rațiunile instituirii acesteia, ridică probleme de compatibilitate cu principiile dreptului civil, în special, cel al libertății contractuale și a principiului consacrat la art. 1 alin. (2) din Codul civil, potrivit căruia drepturile civile pot fi limitate numai prin lege organică și doar în temeiurile prevăzute de Constituția Republicii Moldova.</p> <p>De asemenea, instituirea cerinței de aprobare constituie o intervenție disproporționată în activitatea de întreprinzător, care contravine principiului de proporționalitate în raporturile dintre stat și întreprinzător, prevăzut de Legea 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.</p> <p>Vă mulțumim pentru oportunitatea de a adresa comentariile de mai sus. Ne exprimăm speranța că ele vor fi luate în considerare la finalizarea Proiectului de lege.</p>	<p>pentru a preciza că respectivele contracte produc efecte juridice în scopul executării obligației legale de stocare numai după aprobarea lor de către autoritatea competentă.</p> <p>În același timp, soluția de fond privind aprobarea prealabilă a fost menținută, având în vedere că aceste contracte nu sunt relevante exclusiv în planul raporturilor civile dintre părți, ci constituie temeiul juridic în baza căruia titularul obligației de stocare solicită recunoașterea executării unei obligații legale de interes public. Prin urmare, aprobarea nu vizează ingerința în contract ca act de drept privat, ci verificarea conformității acestuia cu cerințele prezentei legi privind stocarea, constituirea stocurilor de urgență în formă non-materială și disponibilitatea stocurilor de urgență.</p>
18	<p>CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI <i>Scrisoarea nr.31/02-126-3201</i></p>	<p>1</p> <p>Cu referire la definiția de "entitate centrală de stocare" din art. 2 al proiectului de Lege, precum și art. 7, care reglementează procedura de constituire/desemnare a entității și atribuțiile acesteia, atragem atenția că, potrivit art. 7 din Directiva UE, în vederea transunerii corespunzătoare a acesteia, se impune desemnarea expresă în proiect a autorității naționale care va exercita atribuții de stocare ori proiectul de Lege nu identifică această instituție nominal.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Observația nu poate fi reținută. Proiectul identifică în mod suficient mecanismul instituțional aplicabil, prin definirea ECS ca entitate juridică creată sau desemnată de Guvern și prin reglementarea expresă, la art. 7 alin. (1), a faptului că Guvernul creează sau desemnează entitatea centrală de stocare. În aceste condiții, legea stabilește cadrul instituțional și competența de instituire a ECS, păstrând în mod justificat flexibilitatea Guvernului de a opta pentru soluția instituțională adecvată, fără a fi necesară nominalizarea anticipată în lege a unei entități concrete.</p>
		<p>2</p> <p>Se impune completarea art. 22, alin. (3) din proiectul de Lege, care stabilește dreptul Guvernului de a modifica modalitatea de repartizare a obligației de constituire a stocurilor de urgență între ECS și importatori obligați și obligația de a o comunica titularilor obligației de stocare cu cel puțin 200 de zile înainte de începerea perioadei la care se referă obligația modificată, cu prevederile suplimentare de la art. 8 (4) din actul UE, care stabilește obligația operatorilor economici de a-și exercita dreptul de delegare a obligațiilor de stocare către o entitate centrală de stocare cu cel mult 170 de zile înainte de începutul perioadei la care se referă obligația de stocare în cauză.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Observația se acceptă. În vederea asigurării unei transunerii complete a art. 8 alin. (4) din Directiva 2009/119/CE, proiectul a fost completat prin introducerea la art. 22 a alin. (5), care prevede expres că dreptul de delegare a obligației de stocare către ECS se exercită cu cel târziu 170 de zile înainte de începutul perioadei la care se referă obligația de stocare în cauză. În acest mod, textul proiectului a fost corelat cu exigența procedurală prevăzută de directivă privind termenul în care titularul obligației de stocare își exercită dreptul de delegare.</p>

	<p>3</p> <p>De asemenea, nu este transpusă și prevederea prin care operatorii economici care au fost informați cu mai puțin de 200 de zile înainte de data de începere a perioadei la care se referă obligația de stocare își pot exercita dreptul de delegare a obligației respective în orice moment.</p>	<p>Se acceptă. În vederea asigurării unei transpuneri complete a art. 8 alin. (4) din Directiva 2009/119/CE, proiectul a fost completat prin introducerea la art. 22 a alin. (6), care prevede expres că, în cazul în care titularul obligației de stocare a fost informat cu mai puțin de 200 de zile înainte de începutul perioadei la care se referă obligația de stocare, acesta își poate exercita dreptul de delegare în orice moment.</p>
	<p>4</p> <p>Cu referire la Anexa nr. 5 din proiectul de Lege, după a doua propoziție, se va include și textul: ”Stocurile de țiței se reduc cu 4 %, reprezentând randamentul mediu al nafta.” Similar Anexei III din actul UE.</p>	<p>Se acceptă. În vederea corelării cu Anexa III a Directivei 2009/119/CE, Anexa nr. 5 a proiectului a fost completată după a doua propoziție cu textul: „Stocurile de țiței se reduc cu 4 %, reprezentând randamentul mediu al nafta.”</p>
	<p>5</p> <p>III. Respectarea mecanismului de armonizare Clauza de armonizare a proiectului de Lege se va expune în următoarea redacție: ”Prezenta Lege transpune Directiva 2009/119/CE a Consiliului din 14 septembrie 2009 privind obligația statelor membre de a menține un nivel minim de stocuri de țiței și/sau de produse petroliere (varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice 2012/03/MC-EnC), CELEX: 32009L0119, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene Nr. L 265 din 9 octombrie 2009, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018”.</p>	<p>Se acceptă. Observația este întemeiată. Clauza de armonizare a fost revizuită în versiunea actualizată a proiectului, în vederea reflectării corespunzătoare a actului Uniunii Europene transpus și a mențiunilor aferente acestuia.</p>

		6	La compartimentul 1 al Tabelului de concordanță se va indica tipul, numărul, instituția/instituțiile care l-a/l-au adoptat, data, titlul actului juridic european, nr. CELEX, inclusiv cea mai recentă modificare a actului care constituie obiect al transpunerii, prin precizarea tipului, a numărului și a datei de adoptare a actului juridic european de modificare - Directiva 2009/119/CE a Consiliului din 14 septembrie 2009 privind obligația statelor membre de a menține un nivel minim de stocuri de țiței și/sau de produse petroliere (varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice 2012/03/MC-EnC), CELEX: 32009L0119, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene Nr. L 265 din 9 octombrie 2009, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018.	Se acceptă. Tabelul de concordanță a fost ajustat prin completarea informațiilor privind tipul, numărul, instituția emitentă, data, titlul actului juridic european, numărul CELEX, precum și actul juridic european de modificare relevant, în vederea respectării cerințelor mecanismului de armonizare.
19	SA „Rețelele electrice de distribuție nord” scrisoarea Jur-03/535 din 18.03.2026	1	Referitor la solicitarea Nr.05-05-1667 din 11.03.2026, de a prezenta propuneri din partea întreprinderii la proiectul de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere, număr unic 199/MEn/2026, S.A. „RED-Nord” Vă informează că a analizat documentul și nu are propuneri la proiectul actului normativ menționat.”	Lipsa obiecții și propuneri
20	Secretariatul Comunității Energetice	1	Conclusion Based on the compliance assessment, the Draft Law of the Republic of Moldova on the Security of Supply of Petroleum Products appears to be aligned with the requirements of Directive 2009/119/EC. The Draft Law establishes a coherent and comprehensive legal framework governing the establishment, management, and supervision of emergency petroleum stocks and incorporates the essential legal and institutional elements required under the Directive. While certain provisions may require further regulatory adoption, no major incompatibilities with the Directive have been identified at this stage. Overall, the Draft Law constitutes a solid and credible basis for the approximation of Moldova’s legislation with the EU/EnC acquis in the field of oil supply security, and, once effectively implemented, should enable the establishment of a functioning and reliable national stockholding system. Concluzie În baza evaluării de conformitate, proiectul Legii Republicii Moldova privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere pare să fie aliniat cerințelor Directivei 2009/119/CE. Proiectul de lege instituie un cadru juridic coerent și cuprinzător care reglementează constituirea, administrarea și supravegherea stocurilor de urgență de produse petroliere și include elementele juridice și instituționale esențiale prevăzute de directivă. Deși anumite prevederi pot necesita adoptarea ulterioară a unor acte normative de punere în aplicare, la această etapă nu au fost identificate incompatibilități majore cu directiva. Per ansamblu, proiectul de lege constituie o bază solidă și credibilă pentru apropierea legislației Republicii Moldova de acquis-ul UE/Comunității Energetice în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere și, odată implementat efectiv, ar trebui să permită instituirea unui sistem național funcțional și fiabil de constituire și menținere a stocurilor.	Lipsa obiecții și propuneri
21	Petrom-Moldova SRL Nr. 097 din 25.03.2026	1	Înserarea unor noi definiții în Proiect, și anume: Considerăm că introducerea noțiunilor de mai jos este crucială pentru calcularea cotei de piață și alocarea corectă a unor obligații de stocare în funcție de volumele introduse pe piață de fiecare importator (prima livrare/prima factură), conform practicii din toate Statele Membre ale UE: "introducere pe piață"1 înseamnă punere la dispoziție pentru prima oară a unui produs petrolier pe piața moldovenească; și "punere la dispoziție pe piață"2 înseamnă orice furnizare a unui produs petrolier pentru distribuție, consum sau utilizare, pe piața moldovenească, în cursul unei activități comerciale, în schimbul unei plăți sau gratuit; și "importuri nete" înseamnă valoarea agregată a tuturor produselor petroliere importate pe teritoriul Republicii Moldova, din care se deduce valoarea agregată a tuturor produselor petroliere exportate de pe teritoriul Republicii Moldova sau excluse altfel din circuitul civil, calculată pentru o perioadă de referință determinată și exprimată în termeni monetari; și "operator economic" înseamnă orice persoană juridică de drept privat și cu scop lucrativ care introduce pe piața moldovenească produse petroliere". Considerăm că introducerea noțiunii operator economic este necesară, întrucât Proiectul conține un asemenea termen, însă fără ca acesta să fie definit. De asemenea, pentru a nu admite confuzii și interpretări greșite, Societatea propune ca orice mențiune de importator să fie înlocuit cu operator economic. Astfel, legislația	Se acceptă parțial. Propunerea de introducere a definițiilor suplimentare privind „introducerea pe piață”, „punerea la dispoziție pe piață”, „importurile nete” și „operatorul economic”, precum și de substituie generală a noțiunii de „importator” cu noțiunea de „operator economic”, nu a fost preluată. Directiva 2009/119/CE nu impune definirea acestor noțiuni în sensul propus și nici înlocuirea importatorului ca subiect al obligațiilor de stocare. Totodată, noțiunea de „operator economic” este utilizată în directivă ca noțiune generică, în special în contextul delegării obligațiilor de stocare, pe când proiectul național instituie obligații concrete în sarcina unor categorii juridice determinate expres, respectiv importatori, importatori obligați și titulari ai obligației de stocare. În aceste

	națională va fi aliniată la legislația Statelor Membre ale UE.	condiții, substituirea noțiunii de „importator” cu cea de „operator economic” ar extinde nejustificat sfera subiecților obligați și ar afecta claritatea normei. De asemenea, definiția propusă pentru „importuri nete”, exprimată în termeni monetari, nu este compatibilă cu logica directivei și a proiectului, care operează cu cantități fizice de produse petroliere. Totodată, observația a fost valorificată în partea ce ține de necesitatea evitării unor confuzii terminologice, prin revizuirea textului legii și excluderea, în măsura posibilului, a sintagmei „operator economic”, cu utilizarea unor formulări mai precise și mai adecvate contextului normativ concret. În acest mod, a fost asigurată o mai bună claritate a textului, fără modificarea opțiunii de fond privind subiecții obligați și noțiunile de bază utilizate de proiect.
2	<p>Necesitatea asigurării principiului neutralității a Entității Centrale de Stocare (organizație non-profit) pe piața Republicii Moldova. Pentru asigurarea principiului neutralității pe piață a Entității Centrale de Stocare (în continuare "ECS")³, care trebuie prevăzut explicit în textul Proiectului, se propun următoarele măsuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizarea de proceduri competitive de achiziție la care să invite toți operatorii economici în vederea constituirii și de reîmprospătare a stocurilor și pentru închirierea spațiilor de depozitare; • pentru a asigura un tratament nediscriminatoriu între toți operatorii economici, recomandăm ca eliberarea produselor petroliere pe piață a stocurilor deținute de ECS exclusiv în mod indirect prin operatorii economici care operează stațiile de alimentare cu carburanți, iar stocurile eliberate să fie alocate proporțional cu cota de piață (calculată pentru menținerea stocurilor de urgență) a fiecărui operator economic; <p>întrucât importatorii de produse petroliere nu au spații de stocare dedicate pentru stocuri de urgență, stabilirea obligației pentru importatori trebuie să fie alocată per total și exprimată în TEP⁴, astfel în cât să asigure flexibilitatea îndeplinirii obligației de stocare (la nivel lunar) între tipuri de produse petroliere și locații (adică, cantități păstrate pe teritoriu Republicii Moldova și în extern);</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Observația se acceptă. În vederea asigurării neutralității ECS pe piața produselor petroliere și a unui tratament nediscriminatoriu față de participanții la piață, proiectul a fost completat prin reglementarea unui cadru procedural distinct aplicabil activității ECS. În acest sens, a fost prevăzută elaborarea și aprobarea de către Guvern a unui Regulament privind particularitățile procedurale aplicabile achiziției, înstrăinării produselor petroliere și contractării serviciilor de stocare de către ECS, care urmează să stabilească reguli clare, transparente și concurențiale pentru constituirea, reîmprospătarea și eliberarea stocurilor de urgență, precum și pentru contractarea capacităților de stocare.</p> <p>Totodată, proiectul menține statutul ECS de entitate cu caracter non-profit, ceea ce corespunde exigențelor Directivei 2009/119/CE și susține principiul neutralității acesteia pe piață. În acest mod, observația a fost valorificată prin instituirea unui mecanism procedural special menit să asigure transparența, tratamentul nediscriminatoriu și evitarea oricăror avantaje selective în activitatea ECS.</p>
3	<p>Observații privind regimul de depozitare a stocurilor de urgență. În conformitate cu Art. 28 alin. (3) din Proiect, se propune ca stocurile de urgență pot fi păstrate în antrepozite vamale, în zone economice libere sau în cadrul altor regimuri vamale din statul în care sunt menținute stocurile, cu condiția ca regimul aplicabil să permită amânarea achitării accizelor și taxelor vamale. Totodată, regimurile respective trebuie să asigure posibilitatea descărcării și încărcării produselor petroliere, preferabil prin cel puțin două modalități de transport. În acest context, se formulează următoarele observații:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pentru a reduce costul finanțării stocurilor de urgență și impactul asupra consumatorului final în legătura cu prețul de comercializare cu amănuntul și ținând cont că operatorii economici nu dețin antrepozite vamale și vor păstra stocurile de urgență în depozitele comerciale, este necesară crearea cadrului fiscal care să permită păstrarea stocurilor de urgență fără plata accizei. Similar, cu regimurile fiscale din Statele Membre ale UE în ceea ce privește depozitarea stocurilor de urgență; și • Necesitatea transformării depozitelor petroliere existente în antrepozite vamale, zone economice libere sau alte regimuri vamale care să permită stocarea produselor stocurilor de urgență fără taxe, respectiv amânarea achitării accizelor și taxelor vamale până la punerea la dispoziție pe piață. <p>Modificarea cadrului fiscal pentru depozitele comerciale în antrepozite este necesar a fi realizată într-o manieră similară antrepozitelor fiscale din țările europene pentru a reduce riscurile fiscale dar și pentru a nu genera dificultăți operaționale în desfășurarea activităților comerciale ale Societății.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Necesitatea limitării depozitării produselor petroliere în cadrul Portul Internațional Liber Giurgiulești (în continuare "PILG"), întrucât depozitarea respectivă blochează capacitatea de export import din cadrul PILG și nu reprezintă o soluție viabilă pentru asigurarea stocurilor destinate pieței interne. Principalele impedimente fiind infrastructura disponibilă limitată și capacitatea insuficientă a spațiilor de depozitare din PILG. Prin urmare, Societatea insistă asupra modificării Proiectului astfel încât cerințele privind regimul vamal în faza inițială de implementare să fie mai clare, flexibile și să nu prezinte o povară financiară adițională pentru Societate. 	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Observația a fost reținută parțial. În urma revizuirii proiectului, regimul de depozitare a fost flexibilizat în sensul că stocurile de urgență pot fi menținute atât în regim de liberă circulație, cu achitarea drepturilor de import aferente, cât și în regimuri care permit amânarea achitării acestora. Această soluție se aplică în mod uniform titularilor obligației de stocare, fără a institui o distincție separată între importatorii obligați și entitatea centrală de stocare. În acest mod, a fost înlăturată limitarea menținerii stocurilor exclusiv la regimuri suspensive și a fost asigurată o abordare mai flexibilă și mai adaptată condițiilor reale de organizare și menținere a stocurilor de urgență, fără a afecta cerințele legii privind disponibilitatea și controlul acestora.</p> <p>Se acceptă parțial.</p> <p>Observația a fost reținută parțial. Proiectul nu instituie o diferențiere expresă în funcție de anumiți agenți economici sau de anumite depozite concrete, inclusiv în raport cu Portul Internațional Liber Giurgiulești. Totodată, textul legii menține abordarea potrivit căreia menținerea stocurilor de urgență este condiționată de respectarea cerințelor legale, tehnice, logistice și operaționale aplicabile, inclusiv sub aspectul accesibilității, disponibilității și adecvării infrastructurii pentru asigurarea</p>

			efectivă a stocurilor destinate pieței interne. În aceste condiții, proiectul a fost flexibilizat sub aspectul regimului juridic de menținere a stocurilor, fără a consacra prin lege o listă de locații admisibile sau inadmisibile, urmând ca evaluarea concretă a eligibilității instalațiilor de stocare să se realizeze în funcție de cerințele prevăzute de lege și de actele subsecvente de aplicare.
4	Art. 2, noțiunea „acord bilateral privind stocurile de urgență” Se propune reformularea definiției noțiunii „acord bilateral privind stocurile de urgență” din Articolul 2, pentru a se preciza expres că autoritățile abilitate din Republica Moldova pot stabili dacă obiectul acordului bilateral îl constituie întreaga cantitate a stocurilor de urgență sau doar o parte din aceasta. Modificarea urmărește asigurarea unei marje suficiente de flexibilitate pentru autoritățile competente în negocierea și aplicarea acestor acorduri.		Nu se acceptă. Precizarea propusă nu este necesară și nici nu este pe deplin compatibilă cu arhitectura proiectului. Proiectul prevede deja un regim diferențiat al stocurilor de urgență, inclusiv existența unor cantități care urmează a fi menținute fizic pe teritoriul Republicii Moldova, respectiv posibilitatea utilizării acordurilor bilaterale și a stocurilor în formă non-materială doar în condițiile și limitele stabilite de lege. În aceste condiții, precizarea în definiția „acordului bilateral privind stocurile de urgență” că obiectul acordului poate constitui întreaga cantitate sau doar o parte din aceasta nu ține de esența noțiunii și poate crea impresia eronată că întreaga obligație de stocare poate fi externalizată prin acord bilateral, ceea ce nu corespunde logicii proiectului. Aspectul privind volumul concret acoperit de un acord bilateral urmează să rezulte din dispozițiile materiale ale legii și din conținutul fiecărui acord, nu din definiția art. 2.
5	Art. 2, noțiunea „aditivi” - Se propune ajustarea definiției noțiunii „aditivi” din Articolul 2, astfel încât să rezulte mai clar că sunt avute în vedere substanțele care pot modifica proprietățile produselor petroliere sau pot contribui la menținerea acestora pentru o perioadă mai îndelungată. Intervenția este justificată de necesitatea de a evidenția și rolul aditivilor în prelungirea termenului de valabilitate al produselor petroliere.		Nu se acceptă ajustarea definiției noțiunii „aditivi”. Definiția actuală din proiect reproduce în esență definiția din Directiva 2009/119/CE, potrivit căreia aditivii sunt substanțe, altele decât hidrocarburile, care se adaugă la sau se amestecă cu un produs în scopul de a-i modifica proprietățile. În plus, anexele proiectului detaliază deja categoria „aditivi/compuși oxigenați” și indică exemple de proprietăți modificate, inclusiv cifra octanică, cifra cetanică și proprietățile la rece. Prin urmare, completarea definiției cu referirea la „menținerea pentru o perioadă mai îndelungată” nu este necesară și nu rezultă din definiția directivei. Eventualul rol tehnologic al anumitor aditivi în conservarea sau stabilitatea produselor petroliere este deja subsumat ideii de modificare a proprietăților și nu impune extinderea definiției legale. În consecință, redacția actuală este suficientă și mai bine aliniată textului directivei.
6	Art. 2, noțiunea „consum intern” - Se propune reformularea definiției noțiunii „consum intern” din Articolul 2, în vederea alinierii acesteia la definiția deja formulată și transmisă anterior prin scrisoarea de observații. Modificarea urmărește asigurarea coerenței conceptuale și terminologice a proiectului de lege în raport cu propunerea deja înaintată.		Nu se acceptă reformularea definiției noțiunii de „consum intern”. Redacția actuală a proiectului este deja formulată în corelare cu metodologia de calcul prevăzută în anexele proiectului și cu logica Directivei 2009/119/CE, care utilizează noțiunea de consum intern în contextul determinării nivelului minim al stocurilor de urgență raportat la media zilnică a consumului intern. În proiect, definiția actuală face trimitere expresă la Anexa nr. 3, iar dispozițiile materiale ulterioare utilizează această noțiune în mod coerent pentru calcularea obligației minime de stocare, pentru determinarea compoziției stocurilor de urgență și pentru reflectarea cotei de piață a produselor petroliere individuale. Propunerea formulată de autorul avizului nu indică o neconcordanță concretă între definiția actuală și mecanismul proiectului, ci face doar trimitere la o formulare anterioară transmisă separat. În lipsa demonstrării unei deficiențe normative reale, reformularea definiției nu se justifică.
7	Art. 2, noțiunea „delegarea obligației de stocare” - Se propune revizuirea definiției noțiunii „delegarea obligației de stocare” din Articolul 2, astfel încât aceasta să fie pusă în acord cu modul în care instituția este reglementată în legislațiile statelor membre ale Uniunii Europene. Totodată, modificarea urmărește să		Nu se acceptă. Definiția actuală a noțiunii „delegarea obligației de stocare” este suficientă. Garanțiile privind caracterul real al delegării

		garanteze că asemenea delegări nu vor avea un caracter fictiv, ci vor fi efectuate în mod real către entități din state membre ale Uniunii Europene și ale Agenției Internaționale pentru Energie.	nu trebuie introduse în definiție, întrucât ele sunt deja reglementate în dispozițiile operative ale proiectului referitoare la contractul pentru stocurile de urgență în formă non-materială, la interdicția subdelegării și la menținerea răspunderii titularului obligației de stocare.
8	Art. 5 alin. (1) lit. e) - Se propune completarea atribuției prevăzute la Articolul 5 alineatul (1) litera e), astfel încât competența organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei să vizeze în mod expres nu doar stocurile de urgență, ci și stocurile specifice. Propunerea este justificată prin necesitatea unei administrări unitare și a unei viziuni de ansamblu asupra tuturor categoriilor de stocuri pe care Republica Moldova trebuie să le constituie, să le mențină și să le raporteze către instituțiile Uniunii Europene și ale Agenției Internaționale pentru Energie.		Nu se acceptă completarea art. 5 alin. (1) lit. e) cu referire expresă și la stocurile specifice. Redacția actuală este suficientă, întrucât stocurile specifice reprezintă, potrivit proiectului și Directivei 2009/119/CE, o subcategorie a stocurilor de urgență, menținută exclusiv în formă materială de către ECS. În plus, proiectul reglementează distinct competențele aferente stocurilor specifice în alte dispoziții ale aceluiași articol, inclusiv prin lit. n), care prevede că organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei propune Guvernului constituirea stocurilor specifice, elaborează proiectul hotărârii corespunzătoare, precum și modelul registrului general și regulamentul de organizare și funcționare a registrului respectiv, precum și prin lit. r), referitoare la raportarea statistică privind stocurile specifice. De asemenea, Guvernul decide distinct asupra constituirii stocurilor specifice. În aceste condiții, completarea lit. e) nu aduce un plus normativ real și riscă să creeze suprapuneri inutile între competența generală privind stocurile de urgență și competențele speciale deja prevăzute pentru stocurile specifice.
9	Art. 5 alin. (1) lit. h) - Se propune reformularea prevederii de la Articolul 5 alineatul (1) litera h), referitoare la aprobarea deținerii stocurilor de urgență în afara Republicii Moldova de către titularii obligației de stocare, astfel încât să fie clar că o eventuală delegare a stocurilor de urgență nu trebuie să fie una formală sau fictivă. În acest sens, se urmărește ca asemenea delegări să aibă loc efectiv în state membre ale Uniunii Europene sau ale Agenției Internaționale pentru Energie, în condiții care să asigure existența reală și disponibilitatea efectivă a stocurilor.		Nu se acceptă reformularea art. 5 alin. (1) lit. h). Propunerea urmărește să introducă, la nivelul atribuției organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, elemente care țin de condițiile materiale ale delegării și de caracterul efectiv al stocurilor deținute în afara Republicii Moldova, deși aceste aspecte sunt deja reglementate în alte dispoziții operative ale proiectului. În forma actuală, art. 5 alin. (1) lit. h) stabilește în mod adecvat competența ministerului de a aproba deținerea stocurilor de urgență în străinătate de către titularii obligației de stocare. Garanțiile împotriva unor delegări formale sau fictive sunt prevăzute deja la art. 13, care stabilește că delegarea poate avea loc doar către entități care au stocuri excedentare de produse petroliere, cu condiția existenței dreptului exclusiv de achiziție, a disponibilității efective a produselor pe toată durata contractului și a autorizării prealabile a delegării pentru deținerea în afara teritoriului Republicii Moldova atât de autoritatea națională competentă, cât și de statul pe teritoriul căruia urmează să fie deținute stocurile. În plus, conținutul minim obligatoriu al contractului pentru stocurile de urgență în formă non-materială include amplasarea exactă a instalațiilor și rezervoarelor, modalitatea și capacitatea de încărcare, disponibilitatea și termenul maxim de punere la dispoziție / livrare efectivă.
10	Art. 13 alin. (2) - Se propune modificarea prevederii de la Articolul 13 alineatul (2), care reglementează delegarea obligației de stocare în cazul stocurilor de urgență în formă non-materială, pentru a se preciza mai riguros că delegările trebuie realizate către entități care dețin efectiv instalații de stocare și stocuri excedentare de produse petroliere. Propunerea urmărește să prevină situațiile în care delegarea s-ar face doar formal, pe hârtie, fără ca entitatea căreia i se delegă obligația să dispună în realitate de infrastructura necesară.		Nu se acceptă modificarea art. 13 alin. (2). Redacția actuală a proiectului reglementează deja suficient de riguros condițiile delegării obligației de stocare în cazul stocurilor de urgență în formă non-materială și conține garanții apte să prevină delegările pur formale. În special, proiectul prevede deja că delegarea poate avea loc numai către o entitate care deține stocuri excedentare de produse petroliere, iar contractul trebuie să stabilească în mod obligatoriu elemente concrete privind existența și disponibilitatea reală a stocurilor, inclusiv amplasarea exactă a instalațiilor și rezervoarelor, cantitatea și

				tipul produselor, dreptul exclusiv de achiziție, capacitatea de încărcare, disponibilitatea, precum și termenul maxim de punere la dispoziție / livrare efectivă. Totodată, proiectul prevede că delegarea nu poate fi subdelegată și nu stinge obligația sau răspunderea titularului obligației de stocare. În aceste condiții, completarea alin. (2) cu referiri suplimentare la entități care dețin efectiv instalații de stocare și stocuri excedentare nu aduce un plus normativ real, deoarece aceste cerințe rezultă deja din ansamblul dispozițiilor proiectului.
22	IM „Rompetrold Moldova” SA Fără număr	1	A. Introducerea unui mecanism explicit de transfer al obligației individuale către ECS, cu plata unei contribuții financiare compensatorii, disponibil și pentru importatorii obligați cu capacități insuficiente de stocare - nu doar pentru cei sub 10.000 tone (art. 26 alin. (1));	Se acceptă parțial. Observația se acceptă parțial. Propunerea nu a fost preluată în partea ce vizează extinderea generală a mecanismului de transfer al obligației individuale către ECS pentru toți titularii obligației de stocare cu capacități insuficiente de stocare. Totodată, proiectul prevede deja posibilitatea delegării obligației de stocare către ECS, în condițiile art. 22 alin. (4), iar exercitarea acestui drept este reglementată la art. 22 alin. (5) și (6). De asemenea, în cazul restricționării dreptului de delegare, art. 22 alin. (7) prevede expres obligația ECS de a accepta delegarea unei cantități care să garanteze titularului obligației de stocare posibilitatea de a delega cel puțin 30% din obligația de stocare care i-a fost impusă. În acest context, observația este valorificată în partea ce ține de asigurarea unui mecanism de flexibilitate, fără modificarea opțiunii de fond privind caracterul reglementat al transferului obligației către ECS.
		2	B. Calculul obligației individuale să fie posibil și pe baza a 61 de zile de vânzări medii prin stațiile PECO, nu exclusiv pe baza importurilor nete, pentru a reflecta consumul real	Nu se acceptă. Propunerea nu se acceptă. Directiva 2009/119/CE stabilește expres că nivelul minim al stocurilor de urgență se determină în raport cu valoarea cea mai mare dintre echivalentul a 90 de zile de importuri nete medii zilnice și echivalentul a 61 de zile de consum intern mediu zilnic. În aceste condiții, proiectul nu poate prevedea posibilitatea de a calcula obligația individuală de stocare exclusiv sau alternativ pe baza a 61 de zile de vânzări medii prin stațiile PECO, în locul metodei bazate pe importurile nete, întrucât o asemenea soluție ar contraveni mecanismului expres prevăzut de directivă și ar putea conduce la diminuarea nejustificată a nivelului obligațiilor de stocare. Totodată, directiva operează cu noțiunea de consum intern, nu cu vânzările medii prin stațiile PECO, astfel încât substituirea acestui reper cu un indicator mai restrâns nu este justificată.
		3	C. Legea să prevadă expres posibilitatea deținerii integrale a obligației în formă non materială (art. 13) până la momentul construcției/modernizării capacităților de stocare. În continuare, conform datelor comunicate de operatorii de piață: volumul mediu anual de import este de aprox. 569.000 tone (din care 396.000 tone motorina și 173.000 tone benzina), în timp ce capacitățile totale de stocare disponibile se ridică la doar ~4.050 tone (3.400 m3 motorina și 1.600 m3 benzina) - reprezentând sub 1% din volumul anual importat. Aceasta disaritate radicală demonstrează ca obligația de stocare proporțională cu importurile este, în condițiile actuale ale pieței, fizic imposibil de îndeplinit de către operatorii privați fără investiții masive și fără un sprijin instituțional adecvat. În acest context, Rompetrol Moldova propune:	Nu se acceptă. Propunerea nu se acceptă. Posibilitatea deținerii integrale a obligației de stocare în formă non-materială, până la momentul construcției sau modernizării capacităților de stocare, ar contraveni scopului proiectului de lege și logicii Directivei 2009/119/CE, care impun nu doar existența unor aranjamente juridice de stocare, ci și asigurarea disponibilității efective, accesibilității și controlului real asupra stocurilor de urgență. Proiectul urmărește instituirea unui mecanism funcțional de securitate a aprovizionării, inclusiv prin dezvoltarea treptată a infrastructurii de stocare și crearea unei piețe a serviciilor de stocare, astfel încât menținerea integrală a obligației în formă non-materială nu poate constitui o soluție generală și nedeterminată în timp. Totodată, proiectul prevede deja o implementare graduală a obligațiilor de constituire a stocurilor de urgență, precum și mecanisme de delegare către ECS, inclusiv garanția minimă

			de delegare prevăzută la art. 22 alin. (7), ceea ce oferă o marjă de flexibilitate în etapa de tranziție. În aceste condiții, dificultățile actuale privind capacitățile de stocare justifică aplicarea graduală a obligațiilor și dezvoltarea infrastructurii, dar nu justifică transformarea formei non-materiale într-o soluție integrală și generalizată.
4	A. Transferarea integrala sau partiala a obligatiei de stocare catre ECS, cu posibilitatea achitarii unei contributii financiare in locul stocarii fizice directe;		Se acceptă parțial. Observația se acceptă parțial. Proiectul menține opțiunea de fond potrivit căreia obligația de stocare nu se transferă în mod automat și generalizat către ECS, întrucât o asemenea soluție ar diminua rolul obligației individuale de stocare și ar transfera în mod disproporționat asupra ECS sarcina constituirii și menținerii stocurilor de urgență. Totodată, proiectul prevede deja posibilitatea delegării obligației de stocare către ECS, integral sau parțial, în condițiile legii, precum și mecanismele financiare aferente funcționării ECS. În acest context, observația este valorificată în partea ce ține de existența unui mecanism de delegare și de contribuție financiară, fără preluarea propunerii în sensul consacării unui transfer generalizat al obligației de stocare în locul stocării fizice directe.
5	B. Calculul obligatiei individuale de stocare pe baza a 61 de zile de vanzari medii realizate prin statiile PECO, in loc de 90 de zile raportate la volumele de import, pentru a reflecta consumul real al pietei si nu tranzitul sau reexportul;		Nu se acceptă. Directiva 2009/119/CE prevede expres că nivelul minim al stocurilor de urgență se stabilește în raport cu valoarea cea mai mare dintre echivalentul a 90 de zile de importuri nete medii zilnice și echivalentul a 61 de zile de consum intern mediu zilnic. În aceste condiții, proiectul nu poate prevedea calcularea obligației individuale de stocare exclusiv sau alternativ pe baza a 61 de zile de vânzări medii realizate prin stațiile PECO, în locul metodei bazate pe importurile nete. Totodată, indicatorul propus, respectiv vânzările prin stațiile PECO, nu se suprapune cu noțiunea de consum intern utilizată de directivă și ar putea conduce la diminuarea nejustificată a obligațiilor de stocare.
6	C. Asigurarea unui acces garantat, transparent si nediscriminatoriu la capacitatile de stocare ale ECS si ale altor operatori de infrastructura, la tarife reglementate sau plafonate de ANRE.		Se acceptă parțial. Observația se acceptă parțial. Proiectul menține necesitatea asigurării unui acces transparent, obiectiv și nediscriminatoriu la capacitățile de stocare utilizate în scopul constituirii și menținerii stocurilor de urgență, în condițiile stabilite de lege și de actele normative subsecvente. Totodată, propunerea nu a fost preluată în partea ce vizează instituirea unor tarife reglementate sau plafonate de către ANRE pentru capacitățile de stocare ale ECS și ale altor operatori de infrastructură, întrucât o asemenea soluție ar depăși obiectul reglementării și ar presupune instituirea unui regim tarifar distinct, care nu este prevăzut de arhitectura actuală a proiectului. În acest context, observația a fost valorificată sub aspectul principiilor de transparență și nediscriminare, fără introducerea unui mecanism de reglementare sau plafonare a tarifelor.
7	Absența mecanismelor de suport statal pentru investiții în infrastructură (art. 27, art. 35) Articolul 35 lit. (i) menționează că mijloacele ECS pot fi utilizate pentru construcția, reconstrucția și modernizarea instalațiilor de stocare - însă exclusiv în beneficiul ECS. Nicio prevedere a Legii nu instituie un mecanism de sprijin financiar sau fiscal din partea statului pentru investițiile private în infrastructura de stocare ale importatorilor obligați. Obligația de a stoca pe teritoriul național cel puțin jumătate din stocurile individuale (art. 28 alin.		Nu se acceptă. Proiectul nu urmărește instituirea unor mecanisme de sprijin bugetar, fiscal sau financiar pentru investițiile private în infrastructura de stocare, ci crearea cadrului legal pentru constituirea treptată a stocurilor de urgență și pentru

		<p>(1) presupune implicit că importatorul dispune sau poate dobândi rapid capacități de depozitare adecvate. În realitate, construcția unui depozit petrolier implică investiții de zeci de milioane de lei, obținerea de autorizații de mediu, construcție și pompieri, achiziția de teren - procese care necesită minimum 3-5 ani. Legea nu recunoaște această realitate. Risc: Impunerea unor obligații de stocare fizică fără suport investițional de la stat transformă Legea într-un instrument de sancționare a operatorilor privați pentru incapacități structurale ale pieței naționale, nu un instrument de securitate energetică. Propunere: Completarea Legii cu un articol distinct (sau a art. 27 și art. 35) care să prevadă: A. facilități fiscale pentru investițiile în construcția/modernizarea depozitelor petroliere destinate stocurilor de urgență (amortizare accelerată, scutiri de impozit pe proprietate); B. posibilitatea acordării de garanții de stat sau credite preferențiale din fonduri publice sau fonduri europene pentru astfel de investiții; C. accesul prioritar al importatorilor obligați la capacitățile de depozitare ale ECS, la tarife reglementate de ANRE.</p>	<p>dezvoltarea unei piețe a serviciilor de stocare în condițiile economiei de piață. Investițiile în construcția și modernizarea capacităților de stocare urmează să fie susținute de cererea generată de noul mecanism și de plățile pentru serviciile de stocare, inclusiv în relația cu ECS. În plus, proiectul prevede deja constituirea graduală a stocurilor de urgență și utilizarea etapizată a capacităților de stocare existente, inclusiv de către ECS, precum și furnizarea de servicii de stocare de către ECS în condiții transparente, obiective și nediscriminatorii, fără a fi necesară instituirea unor tarife reglementate sau a unui acces prioritar.</p>
8	<p>Sarcina financiară netă potențial necompensată Mecanismul aportului financiar pentru stocurile de urgență, așa cum este conceput în Proiectul de Lege, prezintă riscul de a genera o sarcină financiară netă pentru importatorii obligați. Aceasta se datorează faptului că metodologia de calcul a compensației nu este definită cu suficientă claritate și nu este corelată cu costurile reale ale pieței (finanțare, depozitare, logistică, riscuri operaționale). Rompetrol Moldova S.A. susține următoarele măsuri pentru diminuarea riscului financiar: A. Stabilirea unei metodologii clare, transparente și verificabile pentru calculul compensației datorate de importatorii obligați; B. Introducerea unui mecanism de ajustare periodică automată a nivelului compensației, în funcție de dobânzile de referință, costurile reale de stocare și indicele inflației; C. Garantarea, prin prevederi legale explicite, că operatorii nu vor suporta costuri nete suplimentare neprevăzute ca urmare a aplicării mecanismului de stocare obligatorie. Aceste măsuri asigură predictibilitatea financiară necesară pentru conformarea efectivă și sustenabilă la obligațiile prevăzute de lege, fără a afecta securitatea energetică a Republicii Moldova.</p>	<p>Se acceptă parțial. În vederea asigurării unui mecanism mai clar, transparent și verificabil de determinare a sarcinii financiare aferente constituirii și menținerii stocurilor de urgență, proiectul a fost completat și corelat prin introducerea la art. 5 alin. (1) lit. i) a atribuției privind elaborarea Metodologiei de determinare și calcul a aportului pentru constituirea și menținerea stocurilor de urgență. În acest mod, a fost consolidată baza normativă pentru stabilirea unui cadru de calcul care să reflecte în mod corespunzător elementele relevante ale mecanismului financiar aplicabil, inclusiv costurile aferente constituirii, menținerii și administrării stocurilor de urgență. Prin urmare, observația a fost valorificată prin clarificarea și structurarea expresă a instrumentului metodologic aplicabil aportului financiar.</p>	
9	<p>Comasarea stocurilor de urgență cu stocurile comerciale (art. 24 alin. (3)) Articolul 24 alin. (3) conține o prevedere importantă, parțial favorabilă: stocurile de urgență pot fi stocate în rezervoare combinate cu stocurile comerciale. Însă textul nu clarifică suficient: (a) dacă stocurile comerciale pot fi simultan recunoscute ca acoperind o parte din obligația de urgență; (b) care este procedura de evidență separată; (c) ce se întâmplă la scăderea temporară sub pragul minim din cauza rotației comerciale normale. Directiva 2009/119/CE (art. 3 alin. (3)) permite statelor membre să autorizeze comasarea efectivă a stocurilor de urgență cu stocurile comerciale, cu condiția ca nivelul minim reglementat rămâne permanent accesibil și evidența separată este clară. Această posibilitate nu este valorificată pe deplin în Lege. Risc: O separare rigidă a stocurilor generează costuri suplimentare de administrare, imobilizează capital nejustificat, complică logistica și poate forța operatorii să mențină două stocuri paralele în aceleași rezervoare, creând riscuri operaționale. Propunere: Modificarea art. 24 alin. (3) pentru a preciza explicit că: A. stocurile de urgență pot fi ținute împreună cu stocurile comerciale în aceleași rezervoare, cu evidență contabilă și tehnică separată; B. cantitatea minimă obligatorie este permanent accesibilă și nu poate fi utilizată în scopuri comerciale fără notificarea prealabilă a ANRE și a organului central de specialitate; C. pierderile naturale prin rotație comercială nu constituie încălcare a obligației, cu condiția restabilirii în termen de 30 de zile. B. Art. 32 alin. (5) - la verificarea trimestrială a elementelor de cost - să includă în mod explicit costurile reale de depozitare externă ca element verificabil; C. Metodologia de calcul al compensației să prevadă că aceasta acoperă integral costurile rezonabile de depozitare externă, inclusiv costurile de transport și logistică transfrontalieră.</p>	<p>Se acceptă parțial Observația se reține parțial. Proiectul de lege a fost modificat pentru a permite menținerea stocurilor de urgență împreună cu stocurile comerciale în aceleași instalații de stocare, cu condiția respectării cerințelor privind individualizarea clară, trasabilitatea, localizarea exactă, integritatea, disponibilitatea și accesibilitatea fizică a stocurilor de urgență în orice moment. Totodată, stocurile comerciale nu pot fi recunoscute automat și indistinct ca acoperind obligația de urgență, ci numai în măsura în care partea aferentă stocurilor de urgență este individualizată și menținută permanent în condițiile prevăzute de lege. Proiectul reglementează deja și aspectele privind reînnoirea / reprovizionarea stocurilor, inclusiv prin excepția sezonieră aplicabilă benzinei și motorinei în lunile septembrie și aprilie, când cantitatea stocurilor de urgență în formă materială poate fi temporar mai mică decât nivelul minim stabilit, în legătură cu necesitatea asigurării conformității cu cerințele sezoniere de calitate. Prin urmare, nu se acceptă completarea în sensul în care utilizarea comercială a cantității minime obligatorii ar fi permisă pe baza simplei notificări prealabile și nici instituirea unei reguli generale potrivit căreia scăderile temporare rezultate din rotația comercială normală nu ar constitui încălcare, cu restabilire automată în termen de 30 de zile. Regimul stocurilor de urgență presupune menținerea permanentă a disponibilității acestora, iar eventualele reduceri sub nivelul minim și termenele de restabilire sunt reglementate în condițiile expres prevăzute de lege. În ceea ce privește art. 32 alin. (5), observația poate fi reținută parțial numai în sensul clarificării, la nivelul metodologiei de calcul sau, după caz, al redactării secundare, că verificarea elementelor-cheie de cost poate lua în considerare și costurile reale, rezonabile și</p>	

			verificabile aferente depozitării externe, inclusiv componentele logistice direct legate de menținerea stocurilor de urgență în afara Republicii Moldova. Nu se justifică însă consacrarea în lege a obligației de a acoperi integral și automat orice cost invocat de operator, independent de caracterul său rezonabil și verificabil.
10	7. Excluderea Articolului 15 ca normă superfluă Articolul 15 reglementează regimul de autorizare a operatorilor instalațiilor de stocare (obligația deținerii autorizației de stocare eliberate de ANRE, condițiile de obținere, termenul de 5 ani, procedura). Această materie este deja reglementată exhaustiv prin: Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător și Legea nr. 151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale. Art. 15 alin. (3) însuși trimite expres la Legea nr. 160/2011 și la un regulament separat al ANRE. Art. 15 nu adaugă drepturi sau obligații noi față de legislația generală în vigoare. El parafrazează, parțial, condiții deja impuse prin alte acte normative, fără a stabili reguli derogatorii justificate. Conform art. 22 din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, dispozițiile dintr-un act normativ nu se repetă în alte acte normative. În plus, includerea art. 15 în această Lege creează riscul de suprapunere normativă și de divergență interpretativă între regimul autorizării din această Lege și cel din legislația generală, în special în privința condițiilor de suspendare și retragere a autorizației. Propunere: Excluderea integrală a Articolului 15 din Lege, cu delegarea expresă către ANRE a competenței de reglementare a autorizării operatorilor de stocare prin Regulamentul prevăzut la art. 6 alin. (1) lit. a). Alternativ, dacă Parlamentul decide menținerea sa, textul să fie limitat la o normă de trimitere de tipul: operatorii instalațiilor de stocare se autorizează de către ANRE în conformitate cu Legea nr. 160/2011 și cu regulamentul aprobat de ANRE, fără a reproduce condiții deja prevăzute în legislația generală.		Se acceptă parțial. Observația se acceptă parțial. În procesul revizuirii proiectului, art. 15 și terminologia utilizată pe întreg cuprinsul legii au fost ajustate în sensul delimitării mai clare a sferei regimului de autorizare, astfel încât acesta să vizeze exclusiv activitatea de stocare desfășurată în scopul constituirii, menținerii și administrării stocurilor de urgență și a stocurilor specifice, în condițiile expres prevăzute de lege. În acest mod, a fost evitată extinderea nejustificată a actului permisiv asupra activităților generale de depozitare a produselor petroliere și a fost redus riscul unor suprapuneri neclare cu regimurile generale de licențiere, autorizare și control deja prevăzute de legislația în vigoare. Totodată, soluția de fond privind menținerea art. 15 a fost păstrată, având în vedere că activitatea de stocare aferentă stocurilor de urgență implică exigențe specifice suplimentare față de reglementările generale, inclusiv în ceea ce privește trasabilitatea, evidența separată, monitorizarea continuă, accesul la date, disponibilitatea efectivă a stocurilor și respectarea unor condiții tehnice și logistice necesare pentru securitatea aprovizionării. În aceste condiții, observația a fost valorificată sub aspectul clarificării și restrângerii sferei regimului de autorizare, fără excluderea art. 15 din proiect.
11	8. Proportionalitatea sancțiunilor (art. 36) - risc de disproporționalitate Articolul 36 prevede sancțiuni financiare între 0,50% și 10,00% din cifra de afaceri. În funcție de perioada de referință aleasă pentru calculul cifrei de afaceri, aceste sancțiuni pot depăși cu mult valoarea prejudiciului real cauzat prin încălcare. Pentru un importator mare, o sancțiune de 10% din cifra de afaceri poate echivala cu sute de milioane de lei. Propunere: A. Introducerea obligatorie a unei proceduri de avertisment prealabil și termen de remediere (minimum 30 de zile) înainte de aplicarea oricărei sancțiuni financiare; B. Cifra de afaceri de referință pentru calculul sancțiunii să fie limitată la veniturile din vânzarea produselor petroliere pentru care s-a produs încălcarea specifică, nu cifra de afaceri globală - clarificare necesară în raport cu art. 36 alin. (8) care parțial prevede acest lucru, dar textul rămâne ambiguu; C. Sancțiunile maxime să fie rezervate exclusiv pentru neconformare intenționată și repetată, nu pentru incapacitate obiectivă de executare.		Nu se acceptă. Propunerea de diminuare a regimului sancționator prin introducerea obligatorie a unei proceduri generale de avertisment prealabil, a unui termen minim de remediere înainte de aplicarea sancțiunilor financiare sau prin limitarea suplimentară a nivelului sancțiunilor maxime. Importatorii obligați vor colecta și include în preț mijloace financiare destinate exclusiv constituirii și menținerii stocurilor de urgență, iar neconstituirea efectivă a acestora nu reprezintă o simplă abatere formală, ci o încălcare care poate afecta direct securitatea aprovizionării țării cu produse petroliere. În aceste condiții, regimul sancționator trebuie să fie suficient de ferm și disuasiv, astfel încât titularii obligației de stocare să nu poată considera neconstituirea stocurilor de urgență ca o opțiune economică acceptabilă în schimbul aplicării unei sancțiuni. Proiectul urmărește tocmai prevenirea unei asemenea conduite și protejarea caracterului efectiv al obligației de stocare. Regimul sancționator prevăzut la art. 36 nu poate fi considerat disproporționat prin simpla raportare la nivelul maxim abstract al sancțiunii. Soluția legislativă este aliniată logicii deja consacrate de Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, care prevede sancțiuni financiare de cel puțin 1%, 5% și 10% din cifra de afaceri anuală pentru diferite categorii de încălcări, inclusiv pentru fapte ce țin de neprezentarea informațiilor, refuzul controalelor sau neexecutarea obligațiilor stabilite de lege. În plus, pentru încălcările ce vizează obligația de stocare, Legea nr. 108/2016 stabilește sancțiuni de 3%-7%, respectiv 7%-15% din cifra de

			afaceri anuală. Prin comparație, proiectul instituie un mecanism gradual, diferențiat în funcție de gravitatea faptei, iar art. 36 alin. (8) limitează expres baza de calcul la venitul realizat în perioada de neconformare din vânzarea produselor petroliere pentru care obligațiile nu au fost îndeplinite, ceea ce restrânge sfera de calcul și răspunde exigenței de proporționalitate. În aceste condiții, nu se justifică introducerea unei proceduri generale și obligatorii de avertisment prealabil sau reducerea suplimentară a plafoanelor maxime.
12	9. Transparența și metodologia ECS (art. 7, art. 26, art. 32-35) Articolul 7 definește rolul ECS și prevede activarea acesteia pe principii non-profit, însă nu stabilește suficient de detaliat: formula de calcul a contribuțiilor individuale (art. 33), mecanismul de alocare a capacităților de stocare către importatorii obligați (art. 26 alin. (6)), procedura de contestare a deciziilor ECS, sau criteriile de audit independent. Propunere: A. ECS să publice anual o metodologie detaliată de tarifare a serviciilor de stocare, aprobată de ANRE; B. Legea să prevadă dreptul importatorilor obligați de a contesta calculul contribuției și al compensației în fața ANRE, cu termene clare de soluționare; C. Statutul ECS să prevadă obligatoriu un audit extern independent anual, publicat integral pe site-ul ECS.		Se acceptă parțial. Observația se acceptă parțial. În vederea sporirii transparenței și previzibilității mecanismului financiar și operațional aferent funcționării ECS, proiectul a fost completat prin introducerea reglementării exprese a metodologiei de determinare și calcul a aportului pentru constituirea și menținerea stocurilor de urgență, precum și prin instituirea unui Regulament privind particularitățile procedurale aplicabile achiziției, înstrăinării produselor petroliere și contractării serviciilor de stocare de către ECS. În acest mod, a fost consolidată baza normativă pentru stabilirea într-o manieră clară, transparentă și verificabilă a elementelor de calcul aferente contribuțiilor individuale, precum și a cadrului procedural aplicabil activității ECS în raport cu piața. Totodată, propunerile nu au fost preluate integral în partea ce vizează instituirea expresă în lege a unei metodologii anuale de tarifare a serviciilor de stocare, a unei proceduri distincte de contestare în fața ANRE și a obligativității publicării integrale a unui audit extern anual în textul primar al legii. Aceste aspecte urmează a fi tratate, după caz, prin statutul ECS, prin regulamentul menționat și prin actele normative subsecvente. În consecință, observația a fost valorificată sub aspectul clarificării metodologiei de calcul și al reglementării cadrului procedural aplicabil activității ECS, fără preluarea integrală a tuturor soluțiilor propuse.
13	10. Garanția bancară - conținut insuficient reglementat (art. 33 alin. (5)) Articolul 33 alin. (5) impune depunerea unei garanții bancare necondiționate și irevocabile, dar delegă integral conținutul, cuantumul, termenele și condițiile de invocare către o hotărâre de Guvern (art. 34 alin. (5)). Această abordare este criticabilă din perspectiva predictibilității juridice pentru operatori. Propunere: Legea să stabilească cel puțin principiile de bază ale garanției bancare: A. cuantumul maxim (de exemplu, echivalentul a 3 luni de contribuție datorată ECS); B. condițiile minime de invocare (numai în caz de neachitare dovedită, după notificare și termen de remediere); C. procedura de restituire la încetarea calității de importator obligat.		Se acceptă parțial. Observația se acceptă parțial, întrucât, din perspectiva previzibilității normei, se justifică reglementarea la nivelul legii a elementelor esențiale ale garanției bancare. În acest sens, textul a fost completat cu prevederi referitoare la scopul garanției bancare, principiul proporționalității la stabilirea cuantumului acesteia, plafonul maxim al garanției, condițiile generale de executare, inclusiv notificarea prealabilă și acordarea unui termen minim de remediere, precum și restituirea garanției la încetarea calității de importator obligat sau la stingerea integrală a obligațiilor garantate. Totodată, aspectele tehnice și procedurale privind conținutul garanției bancare, modul de calcul al cuantumului acesteia, termenul de depunere, termenele și condițiile de executare, precum și procedura de restituire rămân a fi stabilite prin hotărârea Guvernului prevăzută la art. 34 alin. (5).
14	11. Calendarul de implementare - realism insuficient (art. 37) Articolul 37 stabilește următoarele termene principale: 3 luni de la publicare - intrare în vigoare; în 3 luni - stabilirea obligațiilor individuale inițiale (alin. (3)); 200 de zile calendaristice de la decizia individuală - deținerea a 25% din obligație (alin. (4)); 1 iulie 2026 - obligații individuale conform metodologiei complete (alin. (5)); 8 luni - crearea ECS (alin. (11)); 1 iulie 2030 - nivelul 100% (art. 10 alin. (2)). Termenul de 200 de zile pentru atingerea a 25% din obligație este nerealist în absența infrastructurii de stocare, a acordurilor bilaterale negociate și a capacităților ECS funcționale. Totul trebuie să se întâmple simultan: ECS se creează în 8 luni, acordurile bilaterale se negociază într-un termen nedefinit, iar importatorii trebuie să stocheze 25% în 200 de zile - uneori înainte ca ECS să		Se acceptă parțial. Observația se acceptă parțial. În vederea asigurării unui calendar de implementare mai realist și mai sustenabil, proiectul a fost revizuit prin extinderea termenului final de constituire integrală a stocurilor de urgență, acesta fiind stabilit la 8 ani de la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană. În acest mod, a fost valorificată necesitatea unei abordări graduale și adaptate constrângerilor

		<p>existe.</p> <p>Propunere: Revizuirea art. 37 pentru a introduce: A. etape de tranziție mai granulare: 10% la 12 luni, 25% la 24 luni, 50% la 36 luni, 75% la 48 luni, 100% la 1 iulie 2030; B. condiția suspensivă ca termenul de 25% nu începe să curgă decât după ce ECS este operațională și după ce cel puțin un acord bilateral este în vigoare; C. un mecanism de derogare motivată pentru cazul în care neatingerea unui prag se datorează cauzelor obiective (întârzieri administrative, lipsa acordurilor bilaterale, lipsa capacităților de stocare pe piață).</p>	<p>reale privind dezvoltarea capacităților de stocare, organizarea mecanismelor instituționale și implementarea etapizată a obligațiilor de stocare.</p> <p>Totodată, propunerile nu au fost preluate integral în partea ce vizează introducerea etapelor procentuale exacte sugerate, condiționarea expresă a curgerii termenelor de operaționalizarea ECS și existența unui acord bilateral, precum și instituirea unui mecanism distinct de derogare. În schimb, proiectul menține soluția unei implementări graduale și flexibile, corelată cu noul termen general de 8 ani de la aderare, considerată suficientă pentru a răspunde exigențelor de fezabilitate invocate.</p>
	15	<p>12. Definiția importatorului obligat - risc de volatilitate (art. 22, art. 26) Articolul 22 alin. (1) și Articolul 26 alin. (1) definesc importatorul obligat prin raportare la volumele importate în anul calendaristic precedent, cu prag de 10.000 tone/produs. Fluctuațiile interanuale ale importurilor pot determina intrarea sau ieșirea unui operator din categoria importatorilor obligați de la un an la altul, cu costuri semnificative de reorganizare a stocurilor. Propunere: Introducerea unui prag de stabilitate: odată calificat ca importator obligat timp de 2 ani consecutivi, statutul să fie menținut cel puțin 3 ani indiferent de fluctuații, cu reducerea corespunzătoare a obligației individuale dacă importurile scad. Aceasta asigură predictibilitate în planificarea investițională.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Proiectul stabilește statutul de importator obligat și obligația individuală de stocare prin raportare la datele aferente anului calendaristic precedent, pentru a reflecta în mod actual și proporțional situația reală a pieței și cota de piață a fiecărui operator. Introducerea unui prag de stabilitate pe 3 ani ar menține artificial obligații care nu mai corespund nivelului efectiv al importurilor și ar contraveni logicii proiectului, precum și metodei de calcul bazate pe anul precedent. În plus, proiectul prevede deja transferul obligației către ECS pentru operatorii aflați sub pragul de 10.000 tone.</p>
	16	<p>13. Regimul fiscal al aportului (art. 32 alin. (3)) Articolul 32 alin. (3) prevede că aportul pentru stocurile de urgență se include în prețul de vânzare al produselor petroliere, până la impozitare. Nu se clarifică însă: dacă TVA se aplică pe aport; dacă aportul reținut de importatorii obligați (30% tranzitoriu, art. 37 alin. (10)) este impozabil ca venit; sau dacă costurile de stocare suportate de importatori sunt deductibile fiscal. Propunere: Includerea unor prevederi explicite sau a unui articol de trimitere către Codul Fiscal, care să clarifice: A. regimul TVA al aportului; B. tratamentul fiscal al compensației reținute de importatorii obligați; C. deductibilitatea costurilor de stocare și a pierderilor din evaporare (art. 33 alin. (3)) ca cheltuieli operaționale deductibile.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Observația se acceptă parțial. Proiectul menține soluția potrivit căreia aportul pentru constituirea și menținerea stocurilor de urgență se include în prețul de vânzare al produselor petroliere până la impozitare, ceea ce clarifică natura acestuia în mecanismul de formare a prețului.</p> <p>Totodată, observația a fost valorificată sub aspectul necesității unei mai bune corelări a regimului aportului cu cadrul fiscal aplicabil, fără a transpune în textul legii speciale reglementări fiscale detaliate care țin de domeniul propriu al Codului fiscal și al actelor normative fiscale subsecvente.</p> <p>În acest context, nu au fost introduse în lege prevederi fiscale exhaustive privind TVA, tratamentul fiscal al sumelor reținute tranzitoriu sau deductibilitatea unor categorii de costuri, întrucât aceste aspecte urmează să fie interpretate și aplicate în conformitate cu legislația fiscală generală. În consecință, observația a fost valorificată în partea ce ține de clarificarea naturii aportului și a necesității corelării cu regimul fiscal aplicabil, fără transformarea proiectului într-un cadru de reglementare fiscală distinct.</p>
23	Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător nr. 38-78-3741 din 01.04.2026	<p>1. La articolul 2 definiția „disfuncționalitate majoră” este formulată vag, utilizând expresii precum „scădere substanțială și bruscă”, fără a stabili criterii obiective, praguri sau indicatori măsurabili. Din perspectivă practică, operatorii economici nu pot anticipa momentul în care vor fi supuși unor obligații suplimentare sau unor intervenții pe piață, ceea ce afectează previzibilitatea activității economice și stabilitatea contractuală. Se recomandă reformularea definiției prin introducerea unor criterii clare și cuantificabile, de exemplu: „disfuncționalitate majoră în aprovizionare reprezintă o scădere de cel puțin X% a volumului mediu lunar de aprovizionare cu produse petroliere pentru o perioadă de minimum Y zile consecutive”. La fel, definiția „stocare” utilizează sintagma „condiții tehnologice adecvate”, fără a indica standarde sau criterii concrete. Se recomandă reformularea prin trimitere la standarde tehnice concrete.</p>	<p>Nu se acceptă reformularea definiției prin introducerea unor praguri procentuale și termene fixe. Definiția actuală reproduce în substanță definiția din Directiva 2009/119/CE, care operează cu noțiunea-cadru de „scădere substanțială și bruscă” a aprovizionării cu țiței și/sau produse petroliere. Natura disfuncționalităților majore în aprovizionare nu permite reducerea noțiunii la un singur indicator cantitativ rigid, întrucât situațiile de criză pot rezulta și din blocaje logistice, indisponibilitatea anumitor produse, perturbări regionale sau alte circumstanțe care necesită reacție operativă. În plus, efectele juridice nu se produc automat din definiție, ci în cadrul unui mecanism instituțional de evaluare și intervenție prevăzut de proiect și de Planul de intervenții. Prin urmare, definiția actuală este adecvată și aliniată directivei.</p>

	<p>2. Articolul 15: • alin. (1) prevede că pentru a presta activitatea de stocare a produselor petroliere, operatorul unei instalații de stocare trebuie să dețină autorizația de desfășurare a activității de stocare, eliberată de ANRE. Astfel se instituie un act permisiv nou care nu este justificat prin prisma riscurilor reglementate și contravine principiilor de reglementare a activității de întreprinzător. Trebuie de ținut cont de articolul 4 a Legii nr.160/2011 care prevede că actul permisiv reprezintă un mijloc de intervenție care urmează a fi utilizat de autoritatea abilitată în mod echivalent cu alte mijloace și tehnici de intervenție ale autorităților publice, ținând cont de principiul proporționalității. Instituirea unui act permisiv trebuie să fie în concordanță, în mod obligatoriu, cu unul sau mai multe riscuri pe care acest act permisiv poate să le acopere și care nu sunt abordate prin alte mijloace de intervenție ale autorităților publice, inclusiv prin alte acte permissive. Autoritățile emitente sunt în drept, în limita atribuțiilor prevăzute de lege, să solicite/să elibereze și să invoce persoanelor care desfășoară activitate de întreprinzător și/sau angajaților acestora doar actele permissive stabilite în Nomenclatorul actelor permissive, expus în anexa nr.1. La instituirea (propunerea) unui act permisiv nou este obligatoriu de a examina și de a propune eliminarea unui sau mai multor acte permissive în vigoare eliberate de aceeași autoritate sau acte care acoperă total sau parțial aceleași riscuri, domenii de reglementare și/sau de activitate de întreprinzător. Propunerea de completare a nomenclatorului menționat cu orice act permisiv nou va fi însoțită de ajustarea și de completarea cadrului legislativ în vigoare cu prevederi procedurale și materiale suficiente pentru ca reglementarea propusă prin actul permisiv să corespundă principiilor și rigorilor prezentei legi. Activitatea de stocare este deja supusă unui control riguros prin legislația privind siguranța industrială, inclusiv prin obligația de înregistrare a instalațiilor în Registrul de stat și efectuarea inspecțiilor de către organisme acreditate, conform Legii nr. 151/2022. În aceste condiții, autorizația suplimentară nu adaugă un nivel real de protecție, ci dublează reglementarea existentă. La fel, norma ridică și probleme de conformitate cu principiile stabilite de Directiva 2009/119/CE, care nu prevede astfel de mecanisme de autorizare, ceea ce indică o supra-transpunere nejustificată. Se recomandă eliminarea alineatului (1) și înlocuirea acestuia cu o normă care să prevadă desfășurarea activității în baza respectării cerințelor prevăzute de alin. (2) din acest articol. • alin. (4) prevede obligația operatorilor de a prezenta „altă informație solicitată de ANRE”, formulare care este excesiv de generală și creează un spațiu larg pentru aplicare discreționară. Lipsa unei delimitări clare a tipului de informații ce pot fi solicitate contravine principiului legalității și previzibilității, permițând autorității să impună cerințe suplimentare neprevăzute de lege. Din punct de vedere practic, această normă poate genera sarcini administrative excesive și impredictibile pentru operatori. Se recomandă limitarea obligației de raportare la o listă exhaustivă de informații prevăzute expres de lege.</p>	<p>Se acceptă parțial. Observația se acceptă parțial. În procesul revizuirii proiectului, art. 15 a fost ajustat în sensul delimitării mai clare a sferei regimului de autorizare, astfel încât acesta să vizeze exclusiv activitatea de stocare desfășurată în scopul constituirii, menținerii și administrării stocurilor de urgență și a stocurilor specifice, iar nu activitatea generală de depozitare a produselor petroliere. În acest mod, a fost evitată extinderea nejustificată a actului permisiv asupra unor activități deja supuse altor regimuri de control, licențiere sau autorizare. Totodată, nota de fundamentare a fost / urmează a fi completată cu argumente suplimentare privind necesitatea instituirii acestui act permisiv, inclusiv din perspectiva exigențelor specifice aferente stocurilor de urgență privind disponibilitatea efectivă, accesibilitatea, trasabilitatea, evidența separată, monitorizarea și controlul acestora. În același timp, soluția de fond privind menținerea regimului de autorizare a fost păstrată, având în vedere că activitatea de stocare aferentă stocurilor de urgență implică cerințe suplimentare care nu sunt acoperite integral de reglementările generale privind siguranța industrială, protecția mediului, autorizarea construcțiilor sau controlul instalațiilor industriale. De asemenea, observația a fost valorificată și în partea ce ține de necesitatea unei formulări mai precise a obligațiilor de informare, astfel încât cerințele aplicabile operatorilor să fie clar delimitate și corelate cu obiectul autorizării și al supravegherii prevăzute de lege, evitând formule excesiv de generale. În consecință, observația a fost valorificată parțial prin clarificarea și restrângerea sferei regimului de autorizare și prin calibrarea obligațiilor de informare, fără excluderea art. 15 din proiect.</p>
	<p>3. Articolul 16: • alin. (3) stabilește conținutul Registrului stocurilor de urgență utilizând formularea „trebuie să conțină fără a se limita”, ceea ce permite extinderea nelimitată a tipurilor de informații solicitate, fără bază legală clară. Din punct de vedere juridic, aceasta creează un spațiu larg pentru interpretare arbitrară, iar din punct de vedere practic poate conduce la solicitarea unor volume excesive de date, inclusiv informații sensibile sau greu de colectat. În plus, enumerarea din lit. d) este excesiv de detaliată și include elemente tehnice (etichete ale rezervoarelor, capacitate nominală și reală, modalități de acces), care depășesc necesarul pentru scopul legii;</p>	<p>Se acceptă parțial. Art. 16 alin. (3) a fost revizuit prin eliminarea formulării „fără a se limita” și prin reformularea conținutului registrului într-o manieră mai clară și mai precisă, păstrând totodată informațiile esențiale necesare identificării, evidenței și controlului efectiv al stocurilor de urgență.</p>
	<p>4. Articolul 16: alin. (4) impune transmiterea anuală a unui volum mare de date până la 1 iulie, precum și obligația de actualizare în termen de 5 zile lucrătoare de la orice modificare. Termenul de 5 zile este excesiv de scurt în raport cu complexitatea datelor (contracte, stocuri, caracteristici tehnice) și poate fi dificil de respectat în practică, generând riscuri de sancționare pentru întâzieri minore;</p>	<p>Se acceptă parțial. Observația se acceptă parțial. În vederea asigurării unui echilibru rezonabil între necesitatea actualizării operative a registrului stocurilor de urgență și sarcina administrativă aferentă titularilor obligației de stocare, art. 16 alin. (4) a fost revizuit prin extinderea termenului de actualizare a informațiilor de la 5 la 10 zile lucrătoare de la intervenirea modificărilor relevante. Totodată, a fost menținută obligația transmiterii anuale a informațiilor până la data de 1 iulie, având în vedere necesitatea asigurării unui cadru de evidență și control efectiv al stocurilor de urgență.</p>
	<p>5. Articolul 16: alin. (5) prevede că entitățile energetice transmit „fără întârziere orice date necesare”, formulare care este vagă și nelimitată. Se recomandă stabilirea unui termen clar și a unei liste determinate de informații care pot fi solicitate;</p>	<p>Se acceptă parțial. Observația a fost valorificată prin reformularea art. 16 alin. (5), inclusiv prin eliminarea noțiunilor prea generale și a termenilor vagi, precum „entitățile energetice”, „fără întârziere” și „orice date necesare”, și prin înlocuirea acestora cu o normă care delimitează expres subiecții obligați, termenul de transmitere și scopul informațiilor solicitate.</p>

	6.	<p>Articolul 16: alin. (8) introduce obligația de transmitere a unei copii a registrului, excluzând „datele sensibile referitoare la locația stocurilor”, fără a defini ce constituie date sensibile.</p>	<p>Se acceptă parțial. În vederea sporirii clarității normative, art. 16 alin. (8) a fost ajustat astfel încât noțiunea de „date sensibile referitoare la localizarea stocurilor” să fie corelată cu regimul informațiilor cu accesibilitate limitată și cu necesitatea protejării informațiilor care pot afecta securitatea aprovizionării cu produse petroliere. În același timp, soluția de fond privind transmiterea unei copii a registrului a fost menținută, având în vedere obligațiile de raportare și cooperare instituțională prevăzute de lege. În acest mod, observația a fost valorificată sub aspectul clarificării categoriilor de informații exceptate de la transmitere, fără a afecta mecanismul de evidență și raportare a stocurilor de urgență.</p>
	7.	<p>Articolul 17 : • alin. (2) utilizează din nou formularea „trebuie să conțină fără a se limita”, ceea ce contravine cerinței de claritate și exhaustivitate a normei. La fel, litera c) conține o enumerare excesiv de detaliată a informațiilor tehnice, similare cu cele din articolul anterior, inclusiv date privind etichetele rezervoarelor, capacitatea nominală și reală, regimul vamal sau modalitățile de acces. Aceste informații depășesc ceea ce este necesar pentru scopul evidenței și generează o sarcină administrativă disproporționată</p>	<p>Se acceptă parțial. Observația a fost valorificată în partea ce ține de claritatea formulării, prin excluderea sintagmei „fără a se limita” din art. 17 alin. (2). În același timp, conținutul de fond al alineatului a fost menținut.</p>
	8.	<p>Articolul 17 : • alin. (3) prevede obligația entităților energetice de a transmite „fără întârziere, orice date necesare”, formulare care este vagă și nelimitată. Se recomandă stabilirea unui termen clar (de exemplu, un număr de zile lucrătoare) și a unei liste determinate de informații;</p>	<p>Se acceptă parțial. Observația se acceptă parțial. În vederea sporirii clarității și previzibilității normei, art. 17 alin. (3) a fost reformulat prin înlocuirea sintagmei generale „entitățile energetice”, eliminarea expresiei vagi „fără întârziere” și înlocuirea formulării nelimitate „orice date necesare” cu o formulare care stabilește expres subiecții obligați, termenul de transmitere și obiectul informațiilor solicitate. În forma revizuită, persoanele juridice care stochează stocuri specifice transmit, la solicitarea ECS, în termen de 10 zile lucrătoare, informațiile și documentele necesare pentru evidența stocurilor specifice și pentru ținerea Registrului stocurilor specifice.</p>
	9.	<p>Articolul 17 : • alin. (4) instituie obligația de transmitere anuală a unei copii integrale a registrului către autoritatea publică, însă, necesită a fi stabilite și cerințe privind formatul, volumul și modalitatea de transmitere, lipsa cărora poate genera dificultăți practice și costuri administrative suplimentare.</p>	<p>Se acceptă parțial. Observația se acceptă parțial. Soluția de fond privind transmiterea anuală a unei copii a registrului a fost menținută, având în vedere necesitatea asigurării evidenței și a controlului efectiv al stocurilor de urgență. Totodată, s-a reținut necesitatea stabilirii, la nivelul actelor de aplicare și al instrumentelor administrative aferente registrului, a cerințelor privind formatul, volumul și modalitatea de transmitere a informațiilor, în vederea evitării unor dificultăți practice și a unor sarcini administrative disproporționate pentru subiecții obligați.</p>

	<p>10. Articolul 18: • alin. (2) instituie obligația de raportare lunară până la data de 10, ceea ce reprezintă o sarcină administrativă frecventă și semnificativă, în special pentru operatorii care gestionează volume mari de date. La fel nu se precizează formatul și modul de transmitere a datelor, ceea ce poate genera cerințe neuniforme. Se recomandă evaluarea necesității unei raportări lunare pentru toate datele și, eventual, diferențierea între date esențiale (lunare) și date detaliate (trimestriale), precum și stabilirea unui format standardizat de raportare.</p>	<p>Nu se acceptă Observațiile formulate asupra art. 18 nu pot fi reținute în partea ce vizează eliminarea raportării lunare, restrângerea rigidă a informațiilor ce pot fi solicitate operatorilor și înlocuirea expresiei „fără întârziere” cu un termen unic și invariabil stabilit în lege. Raportarea lunară este justificată de finalitatea expres prevăzută de proiect, și anume colectarea datelor necesare monitorizării pieței, calculului importurilor nete și al consumului zilnic, determinării nivelului minim al stocurilor de urgență, stabilirii obligației individuale de stocare și întocmirii rezumatelor statistice lunare, astfel încât aceasta nu poate fi calificată drept o sarcină administrativă lipsită de teme. În același timp, critica privind formularea de la alin. (3) este deja valorificată în fond, întrucât proiectul actualizat a fost reformulat pentru a delimita obligația de informare la circumstanțele relevante ce afectează în mod direct și semnificativ aprovizionarea pieței produselor petroliere. De asemenea, utilizarea expresiei „fără întârziere” este compatibilă cu natura obligației și cu logica Directivei 2009/119/CE, iar aspectele tehnice privind formatul, structura și modalitatea de transmitere a datelor urmează a fi dezvoltate prin metodologia și actele subordonate adoptate în aplicarea legii.</p>
	<p>11. Articolul 18: • alin. (3) conține obligații pentru operatorii să furnizeze „și alte informații care pot afecta aprovizionarea pieței produselor petroliere”. Această sintagmă este vagă și nelimitată, nefiind însoțită de criterii obiective. Se recomandă eliminarea acestei formulări sau înlocuirea cu o enumerare limitativă a tipurilor de informații.</p>	<p>Se acceptă parțial. Observația se acceptă parțial. În vederea sporirii clarității și previzibilității normei, art. 18 alin. (3) a fost reformulat prin înlocuirea sintagmei generale „și alte informații care pot afecta aprovizionarea pieței produselor petroliere” cu o formulare mai precisă, care identifică expres categoriile principale de situații relevante pentru securitatea aprovizionării, inclusiv planurile de sistare temporară sau definitivă a activității de import, a funcționării instalației de stocare ori a unei părți a acesteia, precum și reviziile planificate și/sau modernizarea instalației de stocare. Totodată, textul menține obligația de informare și cu privire la alte circumstanțe relevante care afectează în mod direct și semnificativ aprovizionarea, în vederea păstrării unei flexibilități rezonabile necesare aplicării legii.</p>
	<p>12. Articolul 18: • alin. (5) utilizează din nou formularea „fără întârziere”, care este lipsită de precizie juridică. Lipsa unui termen concret creează incertitudine și poate genera obligații de executare imediată, dificil de respectat în practică. Se recomandă înlocuirea cu un termen clar și rezonabil.</p>	<p>Se acceptă parțial. Observația se acceptă parțial. În vederea sporirii clarității și previzibilității normei, din art. 18 alin. (5) a fost exclusă formularea „fără întârziere”. Totodată, soluția de fond privind obligația de informare a fost menținută.</p>
	<p>13. Articolele 22 și 33 instituie obligația depunerii unei garanții bancare „necondiționate și irevocabile”, fără a justifica existența unui risc specific care ar necesita un astfel de instrument financiar. Garanția este prezentată ca mecanism de asigurare a plății contribuției către CSE, însă această obligație de plată este deja stabilită prin lege și poate fi asigurată prin mecanisme obișnuite de executare și sancționare. În aceste condiții, garanția nu acoperă un risc nou, ci dublează mecanismele existente, ceea ce contravine principiului proporționalității. Totodată este problematic și faptul că elementele esențiale ale garanției — cuantumul, modul de calcul,</p>	<p>Se acceptă parțial. Observația se acceptă parțial. Soluția de fond privind garanția bancară a fost menținută, având în vedere rolul acesteia în asigurarea executării obligațiilor financiare aferente constituirii și menținerii stocurilor de urgență. Totodată, proiectul delimitează instituția garanției la nivelul legii, iar</p>

		condițiile de executare — nu sunt stabilite în lege, ci sunt delegate integral Guvernului. Această abordare contravine principiului potrivit căruia reglementarea mediului de afaceri să fie efectuat direct prin lege, nu prin acte subordonate. În practică, obligația de a constitui o garanție bancară necondiționată și irevocabilă implică blocarea unor resurse financiare semnificative sau costuri bancare suplimentare, afectând lichiditatea operatorilor. Norma ridică și probleme de conformitate cu principiile stabilite de Directiva 2009/119/CE, care nu prevede astfel de mecanisme financiare, ceea ce indică o supra-transpunere nejustificată.	aspectele de aplicare și detalieri procedurală sunt lăsate în competența Guvernului și, după caz, a organului central de specialitate, în condițiile prevăzute de lege.
14.	Articolul 30 instituie un mecanism de supraveghere care depășește cadrul legal al atribuțiilor de control stabilite prin art. 6 lit. f) care prevede că ANRE trebuie să efectueze controale în conformitate cu cadrul legal existent, inclusiv Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat. În acest articol se creează un regim de control paralel deoarece norma permite externalizarea activității de control către entități private, fără a reglementa clar condițiile, limitele și responsabilitatea acestei delegări. În lipsa unor garanții privind independența și imparțialitatea entităților de inspecție, se creează riscuri de conflict de interese și de exercitare necontrolată a unor funcții de autoritate publică. Un element critic este lipsa reglementării mecanismului de finanțare a inspecțiilor. Deși legea nu stabilește explicit cine suportă costurile, din structura normei rezultă că acestea pot fi transferate operatorilor economici, deși potrivit Legii 131 costurile de control le suporta organul de control. Problematică este prevederea de la alin. (5), care califică automat controlul ca fiind negativ în cazul neacordării accesului după două încercări în 48 de ore. Această sancțiune intervine fără evaluarea circumstanțelor și fără a stabili dacă situația este imputabilă operatorului. Norma nu prevede excepții pentru cazuri justificate și nu definește noțiuni esențiale precum „încercare de acces”. În plus, impunerea automată a costurilor verificării accentuează caracterul disproporționat al măsurii.	Se acceptă parțial. Observația se acceptă parțial. În procesul revizuirii proiectului, art. 30 a fost ajustat în vederea delimitării mai clare a rolului ANRE față de activitatea entității de inspecție acreditate, astfel încât să rezulte expres că ANRE exercită atribuții de supraveghere și control documentar, iar verificările cantitative și calitative sunt efectuate prin intermediul unei entități de inspecție acreditate. Totodată, textul a fost calibrat pentru a evita orice aparență de ingerință în autonomia ANRE și pentru a evidenția caracterul tehnic al inspecției, fără afectarea mecanismului de supraveghere a stocurilor de urgență.	
15.	Articolul 33, alin.(7) urmează a fi revizuit deoarece face trimitere la „titularii autorizației de import al motorinei”, însă acest regim permisiv nu mai există în cadrul legal. Prin modificările operate la Legea nr. 461/2001 prin Legea nr. 227/2025, normele care reglementau importul de motorină pentru consum propriu și procedura de eliberare a autorizației, au fost abrogate. Prin urmare, alin. (7) se referă la o categorie de subiecți care, din punct de vedere legal, nu mai există.	Se acceptă. Observația este întemeiată. Norma facea referire la o categorie juridică ce nu mai există în cadrul legal aplicabil, motiv pentru care dispoziția urmează a fost exclusă. Corectarea a fost deja operată în proiectul actualizat.	
16.	Articolul 36 instituie regimul sancționator, însă în forma actuală prezintă probleme grave de legalitate, proporționalitate și previzibilitate, cu impact semnificativ asupra mediului de afaceri: • alin. (1) extinde răspunderea nu doar pentru încălcarea normelor din proiectul legii date, ci și pentru încălcarea - actelor normative ale Guvernului, ale autorității centrale și ale ANRE. Această formulare este problematică, deoarece permite sancționarea operatorilor pentru încălcarea unei mulțimi de obligații stabilite prin diferite acte normative. Din punct de vedere juridic, aceasta contravine principiului legalității sancțiunilor, întrucât obligațiile sancționabile nu sunt stabilite exclusiv prin lege	Se acceptă. Observația se acceptă. În vederea asigurării unei mai bune conformități cu principiul legalității și previzibilității sancțiunilor, art. 36 alin. (1) a fost modificat prin delimitarea mai clară a obligațiilor a căror încălcare poate atrage răspunderea. În acest sens, textul a fost reformulat astfel încât temeiul răspunderii să fie corelat direct cu obligațiile stabilite prin prezenta lege și, după caz, prin actele normative adoptate în executarea expresă a acesteia, fiind excluse formulările excesiv de largi care ar fi putut genera incertitudine cu privire la sfera faptelor sancționabile.	
17.	Articolul 36 • alin. (2) prevede declanșarea procedurii contravenționale, iar alineatul (3) introduce în paralel sancțiuni financiare aplicate de ANRE, care pot ajunge până la 10%. În primul această suprapunere între răspunderea contravențională și sancțiunile financiare creează un risc de dublă sancționare pentru aceeași faptă, în lipsa unei delimitări clare între cele două regimuri. În al doilea mărimea sancțiunilor are nivel foarte ridicat și, în anumite cazuri, disproporționat în raport cu gravitatea faptelor sancționate.	Se acceptă parțial. Observația se acceptă parțial. În vederea evitării oricărei suprapuneri între răspunderea contravențională și sancțiunile financiare aplicate de ANRE, art. 36 alin. (2) și (3) au fost reformulate pentru a delimita mai clar cele două regimuri juridice. În acest sens, alin. (2) a fost corelat expres cu ipoteza săvârșirii unei fapte care constituie contravenție potrivit Codului contravențional, iar alin. (3) a fost limitat la aplicarea sancțiunilor financiare pentru cazurile prevăzute expres la alin. (4) și (5), distinct de răspunderea contravențională și cu respectarea procedurii stabilite de Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică. În acest mod, observația a fost valorificată sub aspectul clarificării raportului dintre cele două forme de răspundere, fără afectarea soluției de fond privind existența unui regim sancționator eficient.	
18.	În mod particular, literele de la alin. (4) Articolul 36 sancționează inclusiv încălcări de natură administrativă (cum ar fi neprezentarea la timp a informațiilor), dar cu sancțiuni care pot ajunge până la 2,5% din cifra de afaceri, ceea ce este excesiv.	Nu se acceptă. Propunerea nu se acceptă. Regimul sancționator prevăzut la art. 36 alin. (4) urmărește să asigure caracterul efectiv, proporțional și disuasiv al obligațiilor instituite prin lege în materia constituirii, menținerii, evidenței și controlului stocurilor de urgență. Deși unele dintre faptele sancționate pot avea, la prima vedere, un caracter administrativ, acestea pot afecta în mod direct capacitatea autorităților competente de a	

			<p>verifica existența reală, disponibilitatea și conformitatea stocurilor de urgență, ceea ce justifică menținerea unui regim sancționator ferm. În acest context, nivelul sancțiunilor nu a fost reconsiderat, fiind apreciat ca necesar pentru a preveni neconformarea și pentru a evita transformarea sancțiunii într-un cost acceptabil al nerespectării obligațiilor legale.</p> <p>Observația privind caracterul pretins excesiv al sancțiunilor de la art. 36 alin. (4) nu poate fi reținută. Încălările respective nu au un caracter pur formal, întrucât vizează prezentarea informațiilor necesare monitorizării importurilor, consumului, nivelului stocurilor și alimentării registrelor aferente stocurilor de urgență, elemente esențiale pentru funcționarea mecanismului de securitate a aprovizionării. În mod similar, Legea nr. 108/2016 sancționează cu cel puțin 1% din cifra de afaceri anuală inclusiv refuzul de a prezenta informații, prezentarea cu întârziere a acestora ori prezentarea unor date incomplete sau eronate. Prin urmare, nivelul de 0,50%-2,50% prevăzut de proiect pentru această categorie de încălcări nu depășește logica deja existentă în legislația sectorială și se încadrează într-un regim gradual și disuasiv.</p>
19.	Articolul 36 • alin. (6) prevede sancțiuni de până la 10% din cifra de afaceri pentru încălcări repetate, fără a defini ce înseamnă „repetat” (număr de abateri, interval de timp), ceea ce reprezintă o lacună de claritate.		<p>Se acceptă parțial.</p> <p>În vederea evitării interpretărilor divergente, textul alin. (6) a fost reformulat prin precizarea expresă a situației în care încălcarea se consideră repetată, inclusiv prin raportare la săvârșirea unei noi încălcări într-un anumit termen de la data rămânerii definitive a sancțiunii anterioare. Se menține însă principiul aplicării unui regim sancționator agravat în cazul repetării încălcărilor prevăzute la alin. (5).</p>
20.	În secțiunea 2.2. a Notei de fundamentare se reflectă contextul general al intervenției și face trimitere la obligațiile de armonizare cu legislația Uniunii Europene, inclusiv la Directiva 2009/119/CE, ceea ce corespunde cerințelor Metodologiei AIR aplicabile actelor normative cu relevanță UE. Secțiunea dată conține informații relevante și documentate privind situația actuală a pieței produselor petroliere din Republica Moldova, inclusiv date referitoare la consum, importuri, structura pieței și nivelul stocurilor. Totodată în conformitate cu prevederile Metodologiei AIR, rămâne obligatorie enunțarea clară a problemei și analiza situației naționale în vederea stabilirii nivelului de pregătire și de conformare la cerințele legislației UE . Din această perspectivă, se constată că secțiunea nu definește în mod clar problema . Formularea utilizată („asigurarea aprovizionării sigure, fiabile, neîntrerupte și accesibile...”) reflectă un obiectiv al intervenției, și nu o situație negativă existentă care nu poate fi tolerată. Totodată, problema nu este nici preluată explicit din actul juridic european și nici formulată în termeni concreți la nivel național, așa cum indică cerințele metodologice. De asemenea, deși sunt prezentate numeroase date relevante (tabele, figuri), acestea au un caracter preponderent descriptiv și nu sunt valorificate suficient pentru a evidenția nivelul de conformare al Republicii Moldova la cerințele Directivei 2009/119/CE . În particular, nu este demonstrat în mod explicit decalajul dintre situația actuală și standardele europene , inclusiv prin utilizarea unor indicatori relevanți, cum ar fi acoperirea stocurilor în zile de consum sau de import. Secțiunea 3. Având în vedere caracterul de armonizare cu legislația Uniunii Europene, formularea generală a obiectivelor este acceptabilă, nefiind obligatorie prezentarea acestora în formă măsurabilă sau cuantificată, conform prevederilor Metodologiei AIR. Cu toate acestea, trebuie ajustată cerințelor metodologice privind delimitarea între prevederile care derivă din actul juridic european și cele care reprezintă creație legală națională. Deși proiectul urmărește transpunerea Directivei, acesta conține și elemente de reglementare care depășesc sau particularizează cadrul european, cum ar fi modelul hibrid de stocare, mecanismul specific de finanțare sau anumite aranjamente instituționale. Secțiunea 4.3 prevede principalele categorii de impact asupra sectorului privat, în special asupra importatorilor de produse petroliere și operatorilor de stocare, și descrie obligațiile ce derivă din proiectul de act normativ, inclusiv constituirea stocurilor de urgență, mecanismul de compensare și sarcinile administrative suplimentare. Având în vedere caracterul de armonizare cu legislația UE, textul, în principiu, este conform cerințelor Metodologiei AIR, care permit o analiză simplificată a impactului. Cu toate acestea, autorii nu valorifică suficient cerința esențială de analiză a impacturilor relevante asupra părților interesate. Deși sunt prezentate unele efecte asupra operatorilor economici, analiza are un caracter descriptiv și nu este susținută prin date sau estimări concrete, inclusiv prin raportare la calculele prezentate în secțiunea 4.2. În special, afirmația potrivit căreia menținerea stocurilor de		<p>Se acceptă.</p> <p>Nota de fundamentare a fost revizuită și completată în vederea alinierii mai clare la cerințele Metodologiei AIR aplicabile actelor normative cu relevanță UE. În acest sens, au fost / urmează a fi operate ajustări privind formularea explicită a problemei la nivel național și a decalajului față de cerințele Directivei 2009/119/CE, delimitarea mai clară între prevederile care derivă din actul juridic european și elementele de reglementare națională, precum și consolidarea analizei impactului asupra sectorului privat, inclusiv prin raportare la costurile de conformare, mecanismul contribuției incluse în preț și efectele potențiale asupra diferitelor categorii de operatori. Totodată, Nota a fost completată cu reflectarea mai clară a rezultatelor consultărilor, a principalelor observații formulate de părțile interesate, precum și cu elemente suplimentare privind etapele de implementare și indicatorii de monitorizare a aplicării legii.</p>

		<p>urgentă va fi neutră din punct de vedere financiar pentru importatori nu este demonstrată, ci doar enunțată. De asemenea, impactul asupra prețurilor este doar menționat, deși proiectul prevede includerea unei contribuții în prețul produselor petroliere, ceea ce constituie principalul canal de transmitere a costurilor către piață și, implicit, către sectorul privat. În ceea ce privește sarcinile administrative suplimentare, acestea sunt identificate, însă nu sunt evaluate din perspectiva costurilor de conformare sau a efortului administrativ necesar. Totodată, deși se menționează evitarea discriminării între operatori, această afirmație nu este susținută printr-o analiză concretă a impactului diferențiat asupra diferitelor categorii de importatori. Secțiunea 6 enumeră autoritățile și entitățile relevante care urmează a fi implicate, precum și publicarea proiectului pe platforma particip.gov.md. De asemenea, este menționată desfășurarea unor consultări preliminare cu instituții publice și reprezentanți ai sectorului vizat. Cu toate acestea, secțiunea nu reflectă suficient rezultatele efective ale consultărilor. Nu sunt prezentate pozițiile exprimate de părțile interesate, principalele observații sau îngrijorările ridicate în cadrul consultărilor și nici modul în care acestea au fost integrate în proiectul de act normativ. În contextul Metodologiei AIR, chiar și în cazul actelor normative cu relevanță UE, este necesară reflectarea impacturilor semnalate de părțile interesate, în special atunci când acestea vizează costuri de conformare sau efecte asupra sectorului privat. Secțiunea 9 identifică instituțiile responsabile pentru implementarea prevederilor proiectului de act normativ și descrie, în linii generale, atribuțiile acestora, inclusiv rolul Ministerului Energiei, ANRE, Biroului Național de Statistică, Serviciului Vamal și al entității centrale de stocare. Cu toate acestea, secțiunea urmează să prezinte modul concret de implementare a prevederilor proiectului, detalia etapele de implementare, succesiunea acțiunilor sau termenele necesare pentru operaționalizarea mecanismelor propuse, în special în ceea ce privește crearea și funcționarea entității centrale de stocare. Și nu în ultimul rând de stabilit indicatori de performanță care să permită monitorizarea și evaluarea implementării, cum ar fi nivelul stocurilor constituite sau gradul de conformare al operatorilor.</p>	
24	<p>Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică (aviz repetat) scrisoarea nr.06=01/3064 din 08.05.2026</p>	<p>1. La art. 5 alin. (1) lit. j) și art.28 alin.(3) și art.37 alin. (18) textul „tehnice, logistice și de siguranță” se exclude. Argumentare: Aprobarea normelor și cerințelor tehnice aferente exploatarea infrastructurii pentru depozitarea produselor petroliere, sunt în atribuția și competența Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării. În acest sens, cerințele tehnice aplicabile atât depozitelor petroliere, cât și standardelor privind calitatea produselor sunt deja transpuse în cadrul legislativ național, în special în Hotărârea Guvernului nr. 1116/2002 privind aprobarea Regulamentului cu privire la depozitarea și comercializarea cu ridicata, prin sistem automatizat, a produselor petroliere identificate, precum și în Legea nr. 151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase.</p>	<p>Se acceptă. Sintagma „tehnice, logistice și de siguranță” a fost exclusă din art. 5 alin. (1) lit. j), art. 28 alin. (3) și dispozițiile tranzitorii corespunzătoare, pentru a evita suprapunerea cu cadrul normativ special privind exploatarea infrastructurii de depozitare și siguranța obiectivelor industriale. Proiectul păstrează doar referința generală la cerințele aplicabile depozitării stocurilor de urgență.</p>
		<p>2. La art. 5 alin. (1) lit. m) și o) urmează a fi comasate într-o singură prevedere cu următorul conținut: „propune Guvernului constituirea stocurilor specifice, elaborează proiectul hotărârii corespunzătoare, precum și prezintă Guvernului spre aprobare modelele registrului general cu privire la stocurile specifice și ale registrului general cu privire la stocurile de urgență, precum și regulamentul de organizare și funcționare ale registrelor respective; ține evidența stocurilor de urgență; Argumentare: Comasarea acestora într-o singură prevedere va asigura o formulare mai coerentă și o structură mai clară a atribuțiilor.</p>	<p>Se acceptă. Prevederile art. 5 alin. (1) lit. m) și o) au fost revizuite și comasate într-o singură normă, în vederea asigurării unei formulări mai coerente și a unei structuri mai clare a atribuțiilor organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei. Noua redacție stabilește că organul central de specialitate propune Guvernului constituirea stocurilor specifice, elaborează proiectul hotărârii corespunzătoare, prezintă Guvernului spre aprobare modelele Registrului general cu privire la stocurile specifice și ale Registrului general cu privire la stocurile de urgență, precum și Regulamentul privind organizarea și funcționarea registrelor respective, și ține evidența stocurilor de urgență. Această comasare elimină fragmentarea atribuțiilor privind registrele și evidența stocurilor de urgență și asigură o corelare mai clară între constituirea stocurilor specifice, aprobarea modelelor registrelor și ținerea evidenței stocurilor.</p>
		<p>3. La art. 6 alin. (1) lit. a) textul „elaborează și aprobă Regulamentul privind autorizațiile pentru desfășurarea activității de stocare a stocurilor de urgență.” se exclude. Argumentare: Potrivit art. 4 alin. (2) din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, propunerea de completare a Nomenclatorului actelor permissive cu orice act permisiv nou va fi însoțită de ajustarea și de completarea cadrului legislativ în vigoare cu prevederi procedurale și materiale suficiente pentru ca reglementarea propusă prin actul permisiv să corespundă principiilor și rigorilor prezentei legi. În calitate de autoritate emitentă de acte permissive – ANRE, menționează, că procedura tehnică de autorizare a anumitor genuri de activitate este una generală și deja</p>	<p>Se acceptă. Textul art. 6 alin. (1) lit. a) a fost revizuit prin excluderea atribuției ANRE de a elabora și aproba Regulamentul privind autorizațiile pentru desfășurarea activității de stocare a stocurilor de urgență. Modificarea a fost operată ținând cont de faptul că procedura generală aplicabilă actelor permissive este reglementată de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a</p>

	<p>prevăzută de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător și nu necesită elaborarea unor reglementări suplimentare în acest sens. Mai mult ca atât, aprobarea unui Regulament privind autorizațiile pentru desfășurarea activității de stocare a stocurilor de urgență ar contravine principiilor stabilite de art. 4 alin. (13) din Legea nr. 160/2011 care stabilește că apariția unor drepturi și/sau obligații confirmate de un act permisiv are loc doar în virtutea întrunirii de către solicitant a cerințelor și condițiilor stabilite expres și exhaustiv de lege.</p> <p>În context menționăm, că art. 15 alin. (2) din proiect stabilește expres care sunt cerințele față de solicitant, iar alin. (3) face trimitere expresă la procedura de autorizare prevăzută de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.</p> <p>Prin urmare, nu este necesar de elaborat acte de reglementare suplimentare aferente procedurii de autorizare a activității de stocare, deoarece legislația națională deja acoperă acest domeniu, iar un regulament al ANRE ar conduce doar la dublarea inutilă a normelor existente.</p>	<p>activității de întreprinzător, iar condițiile primare, drepturile și obligațiile materiale și procedurale esențiale privind solicitarea, eliberarea, deținerea, suspendarea și retragerea autorizației trebuie să fie stabilite la nivel de lege.</p> <p>În acest sens, proiectul a fost corelat și la art. 15, unde condițiile de autorizare și elementele procedurale principale sunt reglementate direct în lege, cu aplicarea Legii nr. 160/2011. Totodată, a fost exclusă și dispoziția tranzitorie care prevedea obligația ANRE de a elabora și aproba regulamentul respectiv. Astfel, proiectul evită dublarea inutilă a normelor existente și asigură coerența regimului de autorizare.</p>
4.	<p>Art. 6 alin. (1) lit. f) urmează a fi expus în redacție nouă, cu următorul conținut: „(1) lit. f) efectuează, în conformitate cu prezenta lege, Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică și Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, controale la importatorii obligați și la operatorii instalațiilor de stocare autorizate în condițiile art. 15, pentru a verifica respectarea obligațiilor ce le revin acestora în conformitate cu prezenta lege;”</p> <p>Argumentare: Lista de verificare nu se va reduce doar la localizarea, cantitatea, disponibilitatea, structura, utilizarea, corectitudinea datelor raportate etc. Prin urmare, se propune o formulare generală similară cu alte legi sectoriale care atribuie ANRE competențe de control.</p> <p>Totodată, controlul cantitativ și calitativ a stocurilor de urgență urmează a fi efectuat de către Inspectoratul de stat pentru Supravegherea produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor.</p> <p>Conform pct.24 al Regulamentului cu privire la depozitarea și comercializarea cu ridicata, prin sistem automatizat, a produselor petroliere identificate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1116/2002, Ministerul Economiei este autoritatea responsabilă de sistemul de monitorizare a calității benzinei și motorinei, iar monitorizarea respectării cerințelor specificațiilor tehnice se face prin eșantionare conform metodelor analitice prevăzute în standardele SM EN228 „Carburanți pentru automobile. Benzină fără plumb. Cerințe și metode de încercare” și SM EN590 „Carburanți pentru automobile. Motorină. Cerințe și metode de încercare”.</p> <p>Totodată, pct. 252 și 253 din același regulament, prevăd faptul că activitatea de eșantionare constă în prelevarea probelor de benzină și motorină de la stațiile de alimentare și depozitele de produse petroliere conform planului național de monitorizare aprobat.</p> <p>Astfel, se propune ca în planul național de monitorizare prin eșantionare a calității benzinei și motorinei, să se includă și verificarea stocurilor de urgență, inclusiv structura și nivelul cantitativ al acestora.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Art. 6 alin. (1) lit. f) a fost revizuit potrivit propunerii formulate. Textul detaliat care enumera expres localizarea, structura, nivelul cantitativ și calitativ, disponibilitatea, accesibilitatea, utilizarea, restabilirea și corectitudinea datelor raportate a fost înlocuit cu o formulare generală, specifică normelor de competență ale autorității de reglementare. Astfel, ANRE efectuează, în conformitate cu prezenta lege, Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică și Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, controale la importatorii obligați și la operatorii instalațiilor de stocare autorizate în condițiile art. 15, pentru a verifica respectarea obligațiilor ce le revin acestora potrivit legii.</p> <p>Totodată, nu se acceptă excluderea integrală din proiect a mecanismului special de verificare a stocurilor de urgență. Regimul stocurilor de urgență nu se reduce la controlul calității benzinei și motorinei în cadrul sistemului general de monitorizare a calității combustibililor, ci include și verificarea existenței, cantității, localizării, disponibilității, accesibilității fizice, trasabilității și evidenței stocurilor, precum și a documentelor confirmative privind cantitatea și calitatea produselor păstrate ca stocuri de urgență.</p> <p>Pentru evitarea suprapunerilor instituționale, proiectul a fost corelat în art. 30: verificarea calității benzinei și motorinei deținute în calitate de stocuri de urgență pe teritoriul Republicii Moldova se realizează potrivit cadrului normativ privind monitorizarea calității benzinei și motorinei, inclusiv prin sistemul informațional instituit prin Hotărârea Guvernului nr. 301/2025. În același timp, verificările aferente regimului special al stocurilor de urgență, care țin de disponibilitate, accesibilitate, evidență, trasabilitate și documente confirmative, rămân necesare pentru asigurarea aplicării efective a legii.</p>
5.	<p>La art. 6 alin. (1) lit. h) urmează a fi exclus.</p> <p>Argumentare: Reiterăm necesitatea excluderii acestei prevederi, întrucât contravine principiului de independență a autorității de reglementare în energetică stabilit în Tratatul de constituire a Comunității Energetice, directivele europene și art. 11 al Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică. ANRE nu face parte din autoritățile administrației publice centrale și nu se subordonează acestora în raporturile de activitate. Prin urmare, nu poate fi partajată competența în procesul de elaborare a unui act normativ între autoritățile administrației publice și autoritatea de reglementare în energetică, după cum prevede proiectul de lege respectiv: ANRE elaborează actul normativ, iar autoritatea administrației publice centrale îl aprobă.</p> <p>Or, Articolul 18 alin. (9) din proiect stabilește clar și fără echivoc că „Metodologia de colectare și prelucrare a datelor în scopul creării stocurilor de urgență, prevăzute la alin. Error! Reference source not found. și Error! Reference source not found. se aprobă de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, după coordonare cu Biroul Național de Statistică.” Totodată, art. 37 alin. (17) din proiect stabilește obligația organului central de specialitate al administrației publice în</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Prevederea care stabilea în sarcina ANRE atribuția de a elabora sau de a propune organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei metodologia de colectare și prelucrare a datelor în scopul constituirii stocurilor de urgență a fost exclusă din proiect.</p> <p>În proiectul revizuit, competența privind aprobarea metodologiei de colectare și prelucrare a datelor în scopul constituirii stocurilor de urgență revine organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, după coordonare cu Biroul Național de Statistică.</p> <p>Astfel, proiectul a fost ajustat pentru a exclude orice interpretare privind partajarea competenței de elaborare sau</p>

	<p>domeniul energiei să aprobe metodologia de colectare și prelucrare a datelor în scopul creării stocurilor de urgență în termen de 4 luni de la intrarea în vigoare a legii.</p> <p>Prin urmare, considerăm că formularea în proiect a unei obligații către ANRE de a elabora un proiect de act normativ, pentru ca ulterior Ministerul Energiei să-l aprobe, încalcă principiul independenței autorității de reglementare. Or, în conformitate cu art. 8 alin. (6) și (7) din Legea nr. 174/2017, ANRE este o autoritate independentă funcțional și decizional, care nu solicită și nu acceptă instrucțiuni din partea Guvernului sau a altor autorități publice. Această independență nu este una formală, ci implică inclusiv excluderea oricăror mecanisme de influență indirectă sau camuflată asupra deciziilor sale.</p> <p>Cu referire la argumentarea expusă în tabelul de sinteză, reținem că autorii califică în mod absolut eronat modalitatea de “cooperare instituțională”, or, cooperare nu implică obligațiuni și angajamente corelative între subiecți, aceasta se manifestă prin exclusiv prin schimb de informații, bune practici, consultări, etc.</p> <p>Prin urmare, cu titlu de colaborare în procesul de elaborare și aprobare de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei a metodologiei de colectare și prelucrare a datelor în scopul creării stocurilor de urgență, aceasta poate să formeze un Grup de lucru în care să atragă inclusiv specialiști din cadrul ANRE. Or, de către ANRE a fost manifestată deschidere continuă în cadrul proceselor de elaborare a actelor normative de către Minister, participând activ în grupurile de lucru instituite în acest scop de către Minister, fiind deja instituite bune practici de colaborare în cadrul unor asemenea grupuri.</p> <p>Totodată, ANRE reiterează faptul că, colaborarea nu implică nicidecum atribuții funcționale partajate în procesul de legiferare, precum se promovează de autorii proiectului, “aprobări” sau “validări” al actelor administrative cu caracter normativ de către o altă autoritate decât Consiliul de administrație al ANRE. Or, competența “aprobării” implică un raport de subordonare în raporturile de activitate și un control ierarhic care creează posibilitatea unui veto politic asupra deciziilor regulatorului care afectează în mod direct independența decizională garantată de lege.</p> <p>Reieșind din prevederile art. 9 alin. (5) al Legii nr. 174/2017, competența de a aproba actele administrative cu caracter normative elaborate de Agenție, îi revine în mod expres Consiliului de administrație al ANRE. Mai mult, potrivit art. 9 alin. (5) lit. j al Legii nr. 174/2017, Consiliul de administrație al ANRE „stabilește direcțiile de colaborare ale Agenției pe plan național și internațional”.</p> <p>În concluzie, invocarea argumentului precum că mecanismul propus reprezintă o „colaborare interinstituțională” este nefondat prin prisma cadrului legal, or în realitate, această normă instituie o formă de control administrativ incompatibil cu independența ANRE.</p> <p>Prin urmare, prevederea nu poate fi justificată prin necesitatea colaborării interinstituționale, în condițiile în care prevederile art. 9 alin. (5) al Legii nr. 174/2017 expres stabilesc faptul că o asemenea atribuție aparține Consiliului de administrație al ANRE.</p>	<p>aprobare a unui act normativ între ANRE și organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, fiind menținută posibilitatea colaborării interinstituționale în limitele cadrului legal aplicabil.</p>
6.	<p>Art. 6 alin. (1) lit. i) urmează a fi exclus sau reformulat.</p> <p>Argumentare. Competența privind modalitatea de calcul și de plată a contribuției pentru Entitate Centrală de Stocare (ECS) precum și conținutul și modalitatea de transmitere a informațiilor privind plățile către ECS, este atribuită acesteia prin art. 7 alin. 2 lit. e) a prezentului proiect de lege.</p> <p>Totodată nu este clar care este tipul documentului pus în sarcina ANRE spre elaborare și aprobare. Mai mult ca atât, în cazul care se atribuie în competența Agenției elaborarea unor acte normative, competența aprobării acesteia revine Consiliului de administrație al ANRE în conformitate cu prevederile Legii nr. 174/2017 și exigențele aquis-ului comunitar (a se vedea și argumentele de la pct. 5 din Aviz pentru art. 6 alin. (1) lit. h)).</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Prevederea care stabilea în sarcina ANRE atribuția de elaborare a modalității de calcul și de plată a contribuției pentru ECS, precum și a conținutului și modalității de transmitere a informațiilor privind plățile către ECS, a fost exclusă din proiect.</p> <p>În redacția revizuită, această competență nu mai este atribuită ANRE și nu mai există un mecanism de elaborare de către ANRE a unui act normativ care ulterior să fie aprobat de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei. Astfel, au fost înlăturate eventualele interpretări privind afectarea independenței funcționale și decizionale a autorității de reglementare.</p> <p>Totodată, proiectul a fost corelat instituțional: organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei elaborează și prezintă Guvernului spre aprobare proiectul actului normativ privind modalitatea de calcul și de plată a contribuției pentru ECS, iar modalitatea de calcul și de plată a contribuției pentru ECS, precum și conținutul și modalitatea de transmitere a datelor privind plățile către ECS se stabilesc prin hotărâre de Guvern.</p> <p>În aceste condiții, rolul ANRE rămâne limitat la atribuțiile sale specifice prevăzute de proiect, inclusiv schimbul de informații, supravegherea respectării obligațiilor de stocare, efectuarea controalelor și aplicarea sancțiunilor financiare în cazurile</p>

			prevăzute de lege, fără instituirea unor competențe partajate de elaborare sau aprobare a actelor normative.
7.	Art. 6 alin. (1) lit. k) urmează a fi exclus. Argumentare: Similar argumentelor expuse mai sus, ANRE nu poate să elaboreze proiecte de acte, astfel încât organul central de specialitate să-și îndeplinească obligația prevăzută la art. 5 alin. (1) lit. h) din proiect (a se vedea argumentele de la pct. 5 din Aviz pentru art. 6 alin. (1) lit. h)).		Se acceptă. Prevederea care stabilea în sarcina ANRE atribuția de a propune sau elabora metodologia de calcul a aportului pentru constituirea și menținerea stocurilor de urgență a fost exclusă din proiect. În redacția revizuită, competența privind elaborarea și promovarea metodologiei respective este atribuită organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, care elaborează și prezintă Guvernului spre aprobare Metodologia de calcul a aportului pentru stocurile de urgență. Totodată, Guvernul aprobă actele normative privind finanțarea stocurilor de urgență, inclusiv metodologia, cuantumul aportului, cuantumul contribuției pentru ECS și al compensației pentru importatorii obligați. Astfel, proiectul a fost ajustat pentru a exclude instituirea unor competențe partajate între ANRE și organul central de specialitate în procesul de elaborare și aprobare a actelor normative. ANRE își păstrează atribuțiile specifice de supraveghere, control și aplicare a sancțiunilor financiare în condițiile legii, fără a-i fi atribuită obligația de elaborare a actelor normative care urmează a fi aprobate de o altă autoritate.
8.	Art. 6 alin. (2)-(4) urmează a fi excluse. Argumentare: Întrucât art. 6 vizează atribuțiile ANRE, alin. (2)-(4) nu se încadrează în structura generală a normei respective. Considerăm necesar de a le diviza într-un articol separat denumit „Schimbul de date între autorități și instituții publice”.		Se acceptă. Dispozițiile criticate de la art. 6 alin. (2)-(4), în redacția anterioară a proiectului, au fost excluse și restructurate. Normele cu caracter general privind cooperarea instituțională, prezentarea informațiilor necesare și schimbul de date între autorități și instituții publice au fost corelate și reglementate distinct în cadrul prevederilor referitoare la atribuțiile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei. Totodată, art. 6 a fost revizuit astfel încât să reglementeze strict atribuțiile ANRE în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere și al constituirii stocurilor de urgență. În articol au fost păstrate doar normele speciale aferente exercitării atribuțiilor de control ale ANRE, respectiv obligația importatorilor obligați și a operatorilor instalațiilor de stocare autorizați de a asigura accesul reprezentanților împuterniciți ai ANRE la sediile, punctele de lucru, instalațiile de stocare, documentele, registrele, evidențele și informațiile relevante pentru obiectul și scopul controlului, precum și obligația ANRE de a asigura protecția informațiilor cu accesibilitate limitată și a datelor cu caracter personal obținute în exercitarea atribuțiilor sale. Prin urmare, observația a fost valorificată prin eliminarea reglementărilor generale privind schimbul de date din structura art. 6 și prin păstrarea în acest articol doar a normelor speciale necesare exercitării atribuțiilor de supraveghere și control ale ANRE.
9.	Art. 12 alin. (3) urmează a fi inclus în conținutul art. 14. Argumentare: Se referă la stocurile deținute de ECS. Totodată, textul „SM SR ISO 91:2018” urmează a fi modificat, în contextual în care conform Catalogului Standardelor ISM, standardul moldovenesc este „SM ISO 91:2018”. În același timp codul standardului internațional de referință este „ISO 91:2017”. Dacă prevederile referitor la pierderi se vor aplica și pentru stocurile deținute în afara Republicii Moldova, atunci		Se acceptă parțial. Observația privind referința la standardul „SM SR ISO 91:2018” a fost valorificată, textul fiind revizuit prin excluderea trimiterii exprese la acest standard. În redacția actuală, norma prevede că pierderile aferente stocurilor de

	propunem indicarea standard moldovenesc identic cu un standard internațional.	<p>urgență deținute de ECS, rezultate din manipulare, depozitare, evaporare și din alte variații cantitative inerente operațiunilor tehnologice, se admit în limitele stabilite pentru produsele petroliere potrivit cadrului normativ fiscal și tehnic aplicabil, iar determinarea acestor pierderi se efectuează în volum convertit la +15 °C.</p> <p>Totodată, propunerea de transferare a normei în art. 14 nu se acceptă, întrucât art. 14 reglementează stocurile specifice, ca subcategorie a stocurilor de urgență, în timp ce norma privind pierderile tehnologice vizează stocurile de urgență deținute de ECS în formă materială, indiferent dacă acestea au sau nu regimul de stocuri specifice. Prin urmare, menținerea acestei norme în articolul referitor la stocurile de urgență în formă materială asigură o reglementare mai clară și mai coerentă a pierderilor aferente operațiunilor de manipulare, depozitare, evaporare și altor variații cantitative inerente gestionării stocurilor materiale.</p> <p>În cazul stocurilor de urgență deținute în afara teritoriului Republicii Moldova, aplicarea regulilor privind pierderile, măsurarea și conversia volumetrică urmează să fie corelată cu cadrul normativ aplicabil, cu condițiile contractuale și, după caz, cu acordurile bilaterale privind stocurile de urgență.</p>
10.	<p>La art. 15 alin. (2) lit. b) urmează a fi completat după cuvintele „instalație de stocare” cu textul „precum și să prezinte copia deciziei Consiliului pentru Examinarea Investițiilor de Importanță pentru Securitatea Statului privind aprobarea prealabilă a investițiilor în activitatea respectivă, în conformitate cu Legea nr.174/2021 privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului”</p> <p>Argumentare: Potrivit art. 4 lit. a) din Legea nr. 174/2021, exploatarea infrastructurii din domeniul energiei se subscrie domeniilor de importanță pentru securitatea statului.</p> <p>Totodată, potrivit art. 7 alin. (1) din aceeași lege, orice investitor potențial, anterior efectuării activităților investiționale în domeniile de importanță pentru securitatea statului prevăzute la art. 4, este obligat să obțină de la Consiliu o aprobare prealabilă, responsabilitatea revenind în totalitate investitorului. De menționat că, pentru investițiile realizate anterior intrării în vigoare a Legii nr. 174/2021, la fel este necesară decizia CEIISS privind aprobarea prealabilă.</p> <p>Această prevedere este necesară pentru a preveni situațiile în care, după obținerea autorizației, CEIISS emite decizia de refuz a aprobării prealabile a investițiilor, suspendând astfel activitatea economică și influențând negativ securitatea stocurilor de urgență.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Art. 15 a fost completat în vederea corelării regimului de autorizare a operatorilor instalațiilor de stocare cu prevederile Legii nr. 174/2021 privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului.</p> <p>În acest sens, la art. 15 alin. (2¹), în lista documentelor suplimentare care urmează a fi prezentate de solicitant pentru obținerea autorizației, a fost inclusă obligația de a prezenta, după caz, copia deciziei Consiliului pentru Examinarea Investițiilor de Importanță pentru Securitatea Statului privind aprobarea prealabilă a investiției, în cazurile prevăzute de Legea nr. 174/2021.</p> <p>Completarea a fost operată la alin. (2¹), întrucât acesta reglementează documentele suplimentare prezentate de solicitant în cadrul procedurii de autorizare, iar nu la alin. (2) lit. b), care stabilește condiția de deținere, cu titlu de proprietate, posesie sau folosință, ori de exploatare în temei legal a instalației de stocare. Această soluție asigură corelarea proiectului cu regimul juridic aplicabil investițiilor în domeniile de importanță pentru securitatea statului și previne autorizarea activității de stocare a stocurilor de urgență în lipsa aprobării prealabile, atunci când aceasta este obligatorie potrivit legislației speciale.</p>
11.	<p>La art. 15 alin. (2) lit. d) urmează a fi exclusă.</p> <p>Argumentare: Cerința expusă la lit. d) este deja prevăzută la lit. c) a aceluiași articol, având în vedere faptul că înregistrarea instalațiilor de stocare în Registrul de stat al obiectivelor industriale și instalațiilor tehnice potențial periculoase se face doar după constatarea corespunderii acestora tuturor cerințelor tehnice în conformitate cu Legea nr. 151/2022.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Prevederea a fost exclusă ca cerință distinctă. Art. 15 alin. (2) a fost revizuit astfel încât condiția privind conformitatea instalației cu cerințele de siguranță să fie acoperită prin obligația de înregistrare a instalației în Registrul de stat al obiectivelor industriale și al instalațiilor tehnice potențial periculoase, potrivit legislației speciale. Totodată, proiectul păstrează separat cerințele specifice regimului stocurilor de urgență privind sistemele automatizate de măsurare, monitorizare, colectare a datelor, trasabilitate și păstrarea datelor, acestea nefiind cerințe generale de siguranță industrială, ci cerințe necesare pentru evidența și controlul stocurilor de urgență.</p>

	<p>12. La art. 15 alin. (2) lit. e) și f) urmează a fi reformulate astfel încât atât autoritatea emitentă, cât și solicitantul autorizației să înțeleagă ce documente exacte urmează a fi prezentate pentru obținerea autorizației. Argumentare: Din formularea actuală nu pot fi deduse documentele ce urmează a fi prezentate de către solicitant pentru confirmarea corespunderii cerințelor. Formularea actuală a acestora poate crea dificultăți la verificarea/confirmarea condițiilor de autorizare. Or, autoritatea emitentă nu va putea argumenta legal necesitatea prezentării unui sau altui document solicitat, în condiția în care din norma legală nu poate fi dedus exact actele care necesită a fi prezentate. Mai mult, cerințele pentru eliberarea autorizației trebuie să corespundă principiului transparenței actelor necesare inițierii și/sau desfășurării afacerii prevăzute de Legea 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător</p>	<p>Se acceptă. Art. 15 a fost revizuit prin separarea cerințelor de autorizare de documentele justificative necesare confirmării acestora. Cerințele privind sistemele automatizate, mijloacele de măsurare, monitorizarea și accesul la date au fost păstrate ca cerințe materiale, iar documentele ce urmează a fi prezentate de solicitant au fost detaliate la art. 15 alin. (2¹). Astfel, proiectul prevede expres prezentarea pașapoartelor tehnice ale rezervoarelor, tabelor de calibrare metrologică, certificatelor de verificare metrologică, listei mijloacelor de măsurare, descrierii sistemelor automatizate, schemei de integrare a mijloacelor de măsurare, descrierii accesului de la distanță pentru ANRE și ECS și descrierii capacităților tehnice de încărcare și descărcare. Prin această modificare a fost asigurată claritatea documentelor necesare pentru obținerea autorizației și transparența procedurii de autorizare.</p>
	<p>13. Art. 15 alin. (2) lit. g), i) și j) urmează a fi incluse într-un articol separat care să prevadă obligațiile operatorilor instalațiilor de stocare sau în aliniate separate. Argumentare: Art. 15 alin (2) din proiect urmează să stabilească strict doar condițiile de eliberare a autorizației. Prevederile expuse la lit. g), i) și j) constituie în fapt obligații care urmează a fi respectate de către titularul ulterior obținerii autorizației.</p>	<p>Se acceptă. Observația a fost valorificată prin revizuirea structurii art. 15 alin. (2) și prin separarea condițiilor de autorizare de obligațiile care urmează a fi respectate după obținerea autorizației. În proiectul revizuit, art. 15 alin. (2) stabilește condițiile materiale care trebuie îndeplinite de solicitant pentru obținerea autorizației, iar documentele justificative necesare pentru confirmarea acestor condiții au fost detaliate separat la art. 15 alin. (2¹). Astfel, a fost asigurată claritatea cerințelor aplicabile la etapa de autorizare și a actelor care urmează a fi prezentate de solicitant. Prevederile care, în redacția inițială, aveau caracter de obligații ulterioare autorizării au fost restructurate și corelate cu articolele speciale ale proiectului. În special, obligațiile privind accesul de la distanță la sistemele de evidență și monitorizare, asigurarea trasabilității, disponibilității și accesibilității fizice a stocurilor de urgență, precum și obligațiile privind integritatea stocurilor și a infrastructurii de încărcare și descărcare sunt reglementate în articolele privind stocarea și disponibilitatea stocurilor de urgență. Prin urmare, proiectul a fost ajustat astfel încât art. 15 să reglementeze condițiile de autorizare și documentele aferente acestora, iar obligațiile operaționale ale operatorilor instalațiilor de stocare să fie reflectate în normele speciale aplicabile după obținerea autorizației.</p>
	<p>14. Art.15 alin. (2) lit. h) urmează a fi expus în următoarea redacție: „să dispună de personal calificat pentru desfășurarea activității de stocare a produselor petroliere”. Argumentare: Condiția privind dispunerea de proceduri operaționale și capacități tehnice suficiente pentru a asigura recepția, păstrarea, integritatea, încărcarea, descărcarea, disponibilitatea și accesibilitatea fizică a stocurilor de urgență în orice moment, se verifică la etapa înregistrării instalațiilor de stocare în Registrul de stat al obiectivelor industriale și instalațiilor tehnice potențial periculoase în conformitate cu Legea nr. 151/2022.</p>	<p>Se acceptă parțial. Observația a fost valorificată prin revizuirea structurii art. 15 alin. (2) și prin includerea prevederii la lit. g). Redacția propusă de ANRE nu a fost preluată integral, întrucât norma a fost menținută într-o formulă mai amplă, care include nu doar cerința privind existența personalului calificat, ci și cerințele privind procedurile operaționale și capacitățile tehnice necesare pentru recepția, păstrarea, integritatea, încărcarea, descărcarea, disponibilitatea și accesibilitatea fizică a stocurilor de urgență.</p>
	<p>15. La art. 15 alin. (3) textul „și în Regulamentul privind eliberarea autorizațiilor pentru desfășurarea activității de stocare a stocurilor de urgență” urmează a fi exclus. Argumentare: A se vedea argumentarea de la pct. 3 din aviz.</p>	<p>Se acceptă. Observația a fost valorificată prin revizuirea art. 15 alin. (3). Textul care făcea trimitere la „Regulamentul privind eliberarea autorizațiilor pentru desfășurarea activității de stocare a stocurilor de urgență” a fost exclus.</p>
	<p>16. Art. 15 alin. (3) se completează în final cu următoarea propoziție: „Termenul de examinare a cererii privind eliberarea/prelungirea autorizației de desfășurare a activității de stocare a produselor petroliere este de cel</p>	<p>Se acceptă. Observația a fost valorificată prin completarea art. 15 alin. (3)</p>

	<p>mult 20 zile lucrătoare de la data depunerii la Agenție a cererii.”</p> <p><u>Argumentare:</u> Stabilirea expresă a termenului pentru eliberarea actului permisiv este necesară sub aspectul respectării principiului de transparență și predictibilitate prevăzute de Legea nr. 235/2006, precum și pentru a facilita integrarea ulterioară a procesului de eliberare a autorizațiilor respective în sistemul informațional automatizat de gestionare și eliberarea a actelor permise (SIA-GEAP).</p>	<p>cu termenul expres de examinare a cererii privind eliberarea sau prelungirea autorizației.</p>
17.	<p>La art. 15 alin. (5) se exclude.</p> <p><u>Argumentare:</u> Legea 160/2011 stabilește expres procedura de refuz a eliberării actelor permise.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Observația a fost valorificată prin excluderea prevederii care reglementa distinct refuzul eliberării autorizației</p>
18.	<p>Art. 15 alin. (7) se expune în redacție nouă:</p> <p>„Drept temei pentru suspendarea autorizației servește:</p> <p>a) cererea titularului de autorizație privind suspendarea acesteia;</p> <p>b) neexecutarea de către titularul de autorizație, în termenul stabilit de Agenție, a prescripțiilor privind lichidarea încălcărilor;</p> <p>c) incapacitatea provizorie a titularului de licență de a desfășura genul de activitate autorizat conform prevederilor legii;</p> <p>d) nerespectarea condițiilor de desfășurare a activității autorizate prevăzute de prezenta lege.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Observația a fost valorificată prin completarea art. 15 cu temeuri exprese pentru suspendarea autorizației de desfășurare a activității de stocare a stocurilor de urgență. În proiectul revizuit, regimul autorizării a fost completat prin introducerea unor temeuri separate pentru suspendarea autorizației, aplicabile în cazul cererii operatorului instalației de stocare autorizat, al neexecutării prescripțiilor ANRE privind înlăturarea încălcărilor constatate, precum și al neîndeplinirii temporare a obligației de a asigura accesul ANRE și, după caz, al ECS la datele și sistemele de măsurare, monitorizare și colectare a datelor aferente stocurilor de urgență.</p> <p>Totodată, redacția propusă de ANRE nu a fost preluată integral. Formula privind „incapacitatea provizorie a titularului de licență de a desfășura genul de activitate autorizat” a fost adaptată la terminologia proiectului, întrucât activitatea reglementată de art. 15 este desfășurată în baza unei autorizații, nu a unei licențe, iar subiectul este operatorul instalației de stocare autorizat.</p>
19.	<p>Art. 15 se completează cu un alineat nou după cum urmează:</p> <p>„(8) Drept temei pentru retragerea autorizației servește:</p> <p>a) cererea titularului de autorizație privind retragerea acesteia;</p> <p>b) operatorul instalației de stocare nu mai întrunește condițiile care au stat la baza eliberării autorizației;</p> <p>c) operatorul instalației de stocare nu a înlăturat, în termenul stabilit de ANRE, încălcărilor care au determinat suspendarea autorizației;</p> <p>d) neexecutarea de către titularul de autorizație, în termenul stabilit de Agenție, a prescripțiilor repetate privind lichidarea încălcărilor;</p> <p>d) se constată că autorizația a fost obținută în baza unor informații sau documente false, incomplete ori inexacte;</p> <p>e) operatorul instalației de stocare nu mai poate asigura menținerea stocurilor de urgență în condițiile prevăzute de prezenta lege”.</p> <p><u>Argumentare:</u> Cu referire la pct. 18 și 19, menționăm asupra necesității imperative de stabilire a temeiurilor de suspendare și retragere a actelor permise la nivel de act legislativ care reglementează genul respectiv de activitate. Precizăm că procedura de suspendare a actelor permise este stabilită de Legea nr. 160/2011. Respectiv, în cazul în care nu vor fi stabilite expres temeuri de suspendare și retragere a actelor permise în proiect, după adoptarea acestuia vor putea fi aplicate doar temeurile generale prevăzute de Legea nr. 160/2011, care poartă un caracter formal și nu vor putea fi încadrate juridic eventualelor încălcări admise de către titularii autorizațiilor. Totodată, este necesar de păstrat o abordare uniformă a procedurilor și practicilor deja existente în actele legislative care reglementează desfășurarea genurilor de activitate supuse autorizării /licențierii.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Art. 15 a fost revizuit prin reglementarea expresă a temeiurilor de retragere și suspendare a autorizației. Temeurile de retragere sunt prevăzute la alin. (5), iar temeurile de suspendare la alin. (6). Redacția propusă de ANRE nu a fost preluată integral, întrucât textul a fost adaptat la terminologia proiectului, care operează cu autorizația pentru desfășurarea activității de stocare și cu operatorul instalației de stocare autorizat, nu cu titularul de licență. Totodată, pentru evitarea suprapunerilor, neexecutarea prescripțiilor ANRE constituie temei de suspendare, iar neînlăturarea încălcărilor care au determinat suspendarea constituie temei de retragere.</p>
20.	<p>La art. 22 alin. (9) lit. g) textul „pentru determinarea cantității și a calității stocurilor de urgență” urmează a fi exclus.</p> <p><u>Argumentare:</u> Controlul cantitativ și calitativ a stocurilor de urgență urmează a fi efectuat de către Inspectoratul de stat pentru Supravegherea produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Art. 15 a fost revizuit prin reglementarea expresă, la nivel de lege, a temeiurilor de suspendare și retragere a autorizației pentru desfășurarea activității de stocare a stocurilor de urgență.</p>
21.	<p>Art. 11 alin.(2), art. 22 alin. (1) și art. 23 alin. (2), art. 32 alin. (2) art. 37 alin. (11) urmează a fi corelate.</p> <p><u>Argumentare:</u> Din conținutul prevederilor menționate există o discrepanță între structura produselor petroliere ce urmează a fi inclusă în componența stocurilor de urgență. Conform prevederilor art. 11 alin.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Observația a fost valorificată prin revizuirea și corelarea prevederilor referitoare la structura produselor petroliere</p>

		<p>(2) din proiect stocurile de urgență sunt formate din benzină, motorină precum și din păcură, iar în art. 23 alin. (2) este indicată densitatea specifică pentru conversie inclusiv și pentru kerosen (Jet A-1). Totodată, art. 32 alin. (2) și art. 37 alin. (11), aportul pentru stocurile de urgență se calculează și se aplică la 5 produse petroliere, benzină, kerosen, motorină, păcură și gaz petrolier lichefiat.</p>	<p>incluse în mecanismul de constituire și finanțare a stocurilor de urgență.</p> <p>În proiectul revizuit, art. 11 alin. (2) a fost modificat, fiind clarificate produsele din care pot fi constituite stocurile de urgență. Astfel, stocurile de urgență pot fi compuse, în orice combinație, din unul sau mai multe dintre produsele indicate la art. 11 alin. (2), respectiv benzină fără plumb, motorină și kerosen, cu condiția respectării pragului de cel puțin 75% din consumul intern determinat potrivit alin. (1). Totodată, a fost introdusă regula potrivit căreia stocurile de urgență de benzină fără plumb înlocuiesc stocurile de gaz petrolier lichefiat, iar stocurile de motorină înlocuiesc stocurile de păcură și ale celorlalte produse petroliere.</p>
22.	<p>La art. 30 alin. (1) din proiect urmează a fi expus în următoare redacție: „ANRE monitorizează și controlează realizarea obligației de constituire și menținere a stocurilor de urgență de către titularii obligației de stocare. Verificarea calității benzinei și motorinei deținute în stocurile de urgență este realizată în conformitate cu planul național de monitorizare prin eșantionare a calității benzinei și motorinei (în continuare – plan național de monitorizare), elaborat în conformitate cu standardul SM EN 14274 „Carburanți pentru automobile. Evaluarea calității benzinei și motorinei. Sistem de monitorizare a calității carburanților (FQMS). Totodată urmează de exclus alin. (2)-(8).</p> <p>Argumentare: În Republica Moldova, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor asigură controlul calității produselor petroliere principale și al respectării actelor normative referitoare la acestea este autoritatea responsabilă de sistemul de monitorizare a calității benzinei și motorinei. Acest mecanism a fost implementat de către Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la depozitarea și comercializarea cu ridicata, prin sistem automatizat, a produselor petroliere identificate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1116/2002. Complementar, la art. 30 alin. (6) din proiect de reformulat, în cazul în care acesta nu este exclus, este necesar de substituit sintagma “ANRE informează lunar organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei cu privire la acțiunile întreprinse și rezultatele obținute...” cu sintagma: „ANRE publică acțiunile întreprinse și rezultatele obținute...” ANRE menține argumentarea expusă în avizul precedent și reiterează că “raportarea lunară” față de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei cu privire la “acțiunile întreprinse și rezultatele obținute în contextul supravegherii ținerii stocurilor de urgență”, reprezintă o formă directă de raportare și de subordonare al ANRE unei autorități a administrației publice, lăsând impresia că autoritățile respective ar putea întreprinde “măsuri” față de ANRE în funcție de rezultatele obținute, fapt inadmisibil și incompatibil cu statutul autorității de reglementare în energetică. Atragem atenția, că în conformitate cu prevederile Legii nr. 174/2017, ANRE este o autoritate care raportează Parlamentului Republicii Moldova, nu autorităților administrației publice.</p>	<p>Se acceptă parțial. Art. 30 a fost revizuit în vederea clarificării competenței ANRE privind monitorizarea și controlul realizării obligației de constituire și menținere a stocurilor de urgență. În proiectul revizuit, alin. (1) stabilește că ANRE monitorizează și controlează realizarea obligației de constituire și menținere a stocurilor de urgență de către titularii obligației de stocare, în condițiile prezentei legi, ale Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică și ale Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat. Observația privind evitarea raportării lunare a ANRE către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei a fost valorificată. Prevederea din redacția inițială, potrivit căreia ANRE informează lunar organul central de specialitate cu privire la acțiunile întreprinse și rezultatele obținute în contextul supravegherii ținerii stocurilor de urgență, a fost exclusă. Totodată, proiectul a fost completat cu o normă distinctă privind verificarea calității benzinei și motorinei deținute în calitate de stocuri de urgență pe teritoriul Republicii Moldova. Aceasta se realizează potrivit cadrului normativ privind monitorizarea calității benzinei și motorinei, inclusiv prin intermediul Sistemului informațional de monitorizare a calității benzinei și motorinei, instituit prin Hotărârea Guvernului nr. 301/2025. Propunerea de excludere integrală a alin. (2)–(8) nu a fost preluată, întrucât aceste prevederi au fost restructurate și sunt necesare pentru reglementarea obiectului controlului, a responsabilității titularilor obligației de stocare pentru cantitatea și calitatea produselor petroliere, a verificării prin entitate de inspecție acreditată, a planului anual de supraveghere, a inspecțiilor fizice a locațiilor și a accesului reprezentanților împuterniciți ai ANRE la instalațiile de stocare și la documentele relevante. Prin urmare, proiectul a fost ajustat pentru a exclude orice formulare care ar putea fi interpretată ca raportare/subordonare a ANRE față de organul central de specialitate, fiind păstrat rolul ANRE de autoritate competentă pentru supravegherea și controlul respectării obligațiilor de constituire și menținere a stocurilor de urgență.</p>	
23.	<p>La art. 32 alin. (2) lit. b) și d), în raport cu care se calculează aportul pentru stocurile de urgențe, ANRE menționează că nu are competențe de reglementare asupra activității importatorilor de kerosen și de păcură. Urmărirea îndeplinirii de către aceștia a obligației de aport la stocurile de urgență nu poate fi realizată de către ANRE, deoarece activitatea acestora se desfășoară pe piața liberă. Totodată, ANRE a propus modificarea art. 34 alin. (1) din proiect prin introducerea unei proceduri simplificate de identificare și</p>	<p>Se acceptă parțial. Observația a fost valorificată prin revizuirea mecanismului de calcul, plată și verificare a plăților datorate ECS, fără excluderea kerosenului și păcurii din baza de calcul a aportului pentru stocurile de urgență.</p>	

	<p>impunere a obligației de achitare a plăților către ECS.</p>	<p>Produsele prevăzute la art. 32 alin. (2), inclusiv kerosenul și păcura, au fost menținute în proiect, deoarece acestea sunt relevante pentru mecanismul de finanțare a sistemului de stocuri de urgență și pentru acoperirea costurilor aferente constituirii și menținerii stocurilor, inclusiv în situațiile în care anumite produse sunt acoperite prin produse substituibile potrivit structurii stocurilor de urgență.</p> <p>Totodată, proiectul a fost ajustat astfel încât îndeplinirea obligației de plată a contribuției pentru ECS să nu fie condiționată de existența unei licențe emise de ANRE pentru activitatea de import al kerosenului sau păcurii. În proiectul revizuit, contribuția pentru ECS se calculează și se achită de importatorii produselor petroliere prevăzute la art. 32 alin. (2), iar plățile datorate ECS se achită către ECS până la data de 20 a fiecărei luni pentru luna precedentă.</p> <p>De asemenea, proiectul prevede obligația importatorilor de produse petroliere de a transmite către ECS informațiile privind livrările de produse petroliere pe piața locală și plățile efectuate către ECS, iar modalitatea de calcul și de plată a contribuției pentru ECS, precum și conținutul și modalitatea de transmitere a datelor privind plățile către ECS, urmează să fie stabilite prin hotărâre de Guvern.</p> <p>Pentru verificarea corectitudinii informațiilor prezentate de importatori, proiectul stabilește cooperarea între ECS, Serviciul Vamal și ANRE prin schimb de informații agregate și individuale privind importurile și exporturile de produse petroliere. Astfel, rolul ANRE este corelat cu atribuțiile sale de supraveghere și sancționare prevăzute de proiect, fără a institui o competență de reglementare a activității comerciale a importatorilor de kerosen și păcură.</p> <p>Prin urmare, observația a fost acceptată în partea ce ține de clarificarea mecanismului de identificare, calcul, plată și verificare a contribuției pentru ECS, însă nu a fost acceptată în partea ce ar presupune excluderea kerosenului și păcurii din produsele în raport cu care se calculează aportul pentru stocurile de urgență.</p>
24.	<p>La art. 32 alin. (3), se expune în următoarea redacție: „(3) Aportul pentru stocurile de urgență se include în prețul de vânzare a produselor petroliere prevăzute la alin. (2). Argumentare: Modificarea respectivă este necesară reieșind din faptul că Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere reglementează formarea prețurilor de vânzare doar cu amănuntul și doar la benzina și motorina de tip standard. Prin urmare, pentru a exclude careva interpretări ambigue referitor la modalitatea includerii în cost a aportului pentru stocurile de urgență la produsele petroliere care sunt comercializate la prețuri libere, este necesar ca norma respectivă să aibă o formulare mai generală .</p>	<p>Se acceptă. Prevederea a fost reformulată. În proiectul revizuit, norma se regăsește la art. 32 alin. (4) și stabilește că aportul pentru stocurile de urgență se include în prețul de vânzare al produselor petroliere prevăzute la alin. (2), înainte de aplicarea TVA. A fost exclusă trimiterea la Legea nr. 461/2001, pentru a evita interpretările restrictive și pentru a asigura aplicarea normei asupra tuturor produselor petroliere prevăzute la art. 32 alin. (2), inclusiv celor comercializate la prețuri libere.</p>
25.	<p>La art. 34 alin. (1) se expune în următoarea redacție: (1) „Plățile datorate ECS conform Articolul 33 se calculează la vămuirea produselor petroliere importate și, în cazul produselor petroliere prevăzute la art. 32 alin. (2) lit. a), c) și e), se achită către ECS prin transfer în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor până la data de 20 a fiecărei luni pentru luna precedentă. În cazul produselor petroliere stabilite la art. 32 alin. (2) lit. b) și d), plățile datorate ECS se achită prin transfer în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor odată cu achitarea drepturilor de import, fiind verificate de către Serviciul Vamal.” Argumentare: Activitatea de import a kerosenului și păcurii nu este reglementată sub aspectul autorizării și respectiv nu există registre publice care ar reflecta listele și datele de identificare a importatorilor respectivi. Astfel, având în vedere faptul că actualmente nu sunt prevăzute alte mecanisme de identificare oficială a listei actualizate a întreprinderilor care practică o astfel de activitate, este judicioasă stabilirea procedurii de identificare și impunere a achitării aparatului pentru stocurile de urgență la momentul plasării mărfii pe teritoriul Republicii Moldova. Acest mecanism va permite identificarea imediată a importatorilor</p>	<p>Se acceptă parțial. Proiectul a fost revizuit prin stabilirea expresă, la art. 33 alin. (2), a momentului apariției obligației de plată a contribuției pentru ECS: apariția datoriei vamale, livrarea produselor petroliere din antrepozitul vamal sau determinarea pierderilor. Această soluție permite identificarea importatorilor, inclusiv a celor de kerosen și păcură, pe baza datelor vamale. Totodată, art. 34 menține un mecanism unitar de plată către ECS până la data de 20 a fiecărei luni pentru luna precedentă, iar verificarea corectitudinii informațiilor se realizează prin cooperarea ECS, Serviciului Vamal și ANRE. Propunerea de achitare diferențiată a plăților pentru kerosen și păcură direct odată cu drepturile de import nu a fost preluată integral, pentru a evita</p>

		de păcură și kerosen, fie și pe cei ocazionali, și nu va implica costuri suplimentare pentru autoritățile implicate în procesul de monitorizare. În același timp, propunerea vine să excludă orice risc de neachitare a plăților către ECS.	instituirea unui mecanism paralel de colectare.
26.	La art. 34 alin. (7), după cuvintele „...datorate ECS” se include textul „, de către importatorii de benzină, motorină și gaz petrolier lichefiat”. Argumentare: Având în vedere că Agenția reglementează conform Legii nr. 461/2001 doar titularii de licență pentru importul benzinei și motorinei și gazului lichefiat, ANRE nu are competențe legale de a aplica sancțiuni în raport cu importatorii de păcură și kerosen, care nu sunt monitorizați de către ANRE.		Nu se acceptă. Propunerea de limitare a aplicării sancțiunii financiare doar în raport cu importatorii de benzină, motorină și gaz petrolier lichefiat nu a fost preluată. În proiectul revizuit, contribuția pentru ECS se calculează și se achită de importatorii produselor petroliere prevăzute la art. 32 alin. (2), iar art. 33 alin. (4) stabilește expres categoriile de importatori care datorează plăți către ECS, inclusiv importatorii produselor prevăzute la art. 32 alin. (2) care nu dobândesc calitatea de importatori obligați. Prin urmare, obligația de plată nu este condiționată de existența unei licențe eliberate de ANRE, ci rezultă direct din prezenta lege. Limitarea sancțiunii doar la importatorii de benzină, motorină și gaz petrolier lichefiat ar exclude de la răspundere importatorii de kerosen și păcură pentru neachitarea, achitarea parțială sau achitarea cu întârziere a plăților datorate ECS, deși aceste produse sunt incluse în baza de calcul a aportului pentru stocurile de urgență. O asemenea soluție ar afecta caracterul unitar al mecanismului de finanțare și ar crea un tratament diferențiat nejustificat între importatorii produselor incluse în art. 32 alin. (2). Totodată, proiectul prevede mecanisme de verificare prin colaborarea dintre ECS, Serviciul Vamal și ANRE, prin schimb de informații agregate și individuale privind importurile și exporturile de produse petroliere, în vederea verificării corectitudinii informațiilor prezentate de importatori. Astfel, aplicarea sancțiunii financiare de către ANRE se realizează în limitele competenței conferite prin prezenta lege și la solicitarea ECS, fără a presupune reglementarea generală a activității comerciale a importatorilor de kerosen sau păcură. În acest sens, art. 34 alin. (7) a fost menținut într-o formulă generală, aplicabilă neachitării, achitării parțiale sau achitării cu întârziere a plăților datorate ECS, indiferent de produsul petrolier pentru care obligația de plată a fost stabilită potrivit legii.
27.	Art. 36 alin. (2) urmează a fi modificat astfel încât să fie corelat doar la importatorii de benzină și motorină și gaz lichefiat, având în vedere faptul că importatorii de celelalte produse petroliere nu sunt reglementați monitorizați de către ANRE.		Se acceptă parțial. Art. 36 a fost revizuit pentru a clarifica faptul că răspunderea se aplică doar pentru obligațiile stabilite expres prin prezenta lege și prin actele normative adoptate în executarea acesteia. Totodată, procedura contravențională poate fi declanșată de ANRE numai dacă fapta constatată constituie contravenție potrivit Codului contravențional. Propunerea de limitare a art. 36 alin. (2) doar la importatorii de benzină, motorină și gaz petrolier lichefiat nu a fost preluată, deoarece obligațiile de plată și raportare instituite de proiect vizează toți importatorii produselor prevăzute la art. 32 alin. (2), nu doar activitățile licențiate potrivit Legii nr. 461/2001.

		<p>28. Art. 37 alin. (8) se expune în următoare redacție: „(8) La următoarea ajustare semestrială a marjei comerciale specifice la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale de tip standard, ANRE va include cuantumul aportului pentru stocurile de urgență stabilit în conformitate cu Error! Reference source not found. alin. Error! Reference source not found.”</p> <p>Argumentare: Nu este necesar de modificat metodologia ANRE. Similar cu componenta pentru eficiență energetică achitată CNED, aportul pentru stocuri va fi inclus în calcul în mod automat, fapt prevăzut deja de Legea 461/2001 și Metodologie de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere.</p>	<p>Se acceptă. Prevederea a fost revizuită. Obligația ANRE de a modifica metodologia de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere a fost exclusă. În proiectul revizuit, se stabilește direct că, la prima ajustare semestrială a marjei comerciale specifice, ANRE include cuantumul aportului pentru stocurile de urgență în calculul marjei comerciale specifice. Până la stabilirea cuantumului aportului potrivit art. 32 alin. (5), se aplică aportul prevăzut de dispozițiile tranzitorii.</p>
		<p>29. Art. 37 alin. (19) se exclude</p> <p>Argumentare: A se vedea argumentarea de la pct. 3 din aviz.</p>	<p>Se acceptă. Prevederea a fost exclusă. În proiectul revizuit nu se mai prevede obligația ANRE de a elabora și aproba regulamentul privind eliberarea autorizațiilor pentru desfășurarea activității de stocare. Regimul juridic primar al autorizării a fost reglementat direct în art. 15, iar procedura de eliberare, prelungire, reperfectare, suspendare, reluare a valabilității și retragere a autorizației se realizează potrivit art. 15 și Legii nr. 160/2011. Art.7 alin (7)</p>
<p>25.</p>	<p>Ministerul Finanțelor (aviz repetat) <i>09/2-09/298 din 30.04.2026</i></p>	<p>1. Conform avizului nr. 09/2-03/227/521 din 07.04.2026, au fost înaintate obiecții la art. 32 alin. (2) din proiectul de lege. În pofida mențiunii acceptării acestora de către autor în cadrul Sintezelor obiecțiilor și propunerilor, proiectul nu a fost ajustat potrivit celor relatate. Astfel, se insistă asupra corelării pozițiilor tarifare prevăzute în cadrul articolului respectiv, cu cele stabilite prin Legea nr. 172/2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor.</p>	<p>Se acceptă. Propunerea este deja reflectată în proiectul definitiv. Art. 7 alin. (7) a fost modificat prin indicarea expresă a aplicabilității prevederilor actelor normative din domeniul achizițiilor publice la achiziția produselor petroliere și a serviciilor de stocare de către ECS), după cum urmează: <i>„(7) Achiziția de către ECS a produselor petroliere și a serviciilor de stocare necesare constituirii, menținerii, reînnoirii și restabilirii stocurilor de urgență se realizează în conformitate cu prevederile actelor normative din domeniul achizițiilor publice și potrivit Regulamentului privind particularitățile procedurale aplicabile achiziției, instrăinării produselor petroliere și contractării serviciilor de stocare de către ECS, aprobat de Guvern, cu respectarea principiilor transparenței, concurenței, tratamentului egal și utilizării eficiente a resurselor financiare.”</i></p>

26.	Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova (aviz repetat) 13/1-02-58 din 27.04.2026	<p>Art. 18, alin. (5) de expus în următoarea redacție: ”Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei transmite Biroului Național de Statistică datele cu privire la stocurile de urgență după cum urmează: informații cu privire la nivelul stocurilor de urgență deținute, detalii cu privire la modul în care a fost determinat nivelul stocurilor de urgență, cantitățile de stocuri de urgență deținute pe teritoriul național și cele deținute în afara Republicii Moldova, cu indicarea Statului Membru al Uniunii Europene și/sau a țării părți a Comunității Energetice, a informațiilor cu privire la forma stocurilor de urgență deținute, cu privire la proprietarii acestora și la cererea cui au fost constituite stocurile respective.”</p> <p>Menționăm, că formularea propusă pentru alin. (5) este necesară pentru asigurarea disponibilității integrale a datelor, care ulterior urmează să fie transmise de BNS către Secretariatul Comunității Energetice conform prevederilor art. 18, alin. (7). Precizăm, că BNS nu are surse suplimentate sau adiționale de date aferente stocurilor de urgență, astfel conținutul informațional care urmează a fi expediat Secretariatului Comunității Energetice de către BNS trebuie să fie transmis integral de către Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei în adresa BNS.</p> <p>Alin. (6) din art. 18 se propune a fi exclus, în scopul evitării suprapunerii prevederilor și al asigurării unei delimitări clare a responsabilităților instituționale. În acest sens responsabilitatea de elaborare a conținutului integral al datelor cu privire la stocurile de urgență conform cerințelor Comunității Energetice revine organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, iar expedierea datelor în formatul solicitat de către Comunitatea Energetică revine BNS.</p>	<p>Se acceptă. Observația se acceptă în vederea precizării conținutului informațiilor care urmează a fi transmise Biroului Național de Statistică cu privire la stocurile de urgență, astfel încât norma să reflecte mai clar datele necesare evidenței și raportării. În acest sens, textul a fost completat cu enumerarea expresă a informațiilor referitoare la nivelul stocurilor de urgență deținute, modul de determinare a acestora, cantitățile deținute pe teritoriul național și în afara Republicii Moldova, cu indicarea statului relevant, forma stocurilor de urgență, proprietarii acestora și persoana la cererea căreia au fost constituite stocurile respective.</p> <p>Nu se acceptă. Observația nu poate fi reținută. Excluderea alin. (6) nu este justificată, întrucât dispoziția nu generează o suprapunere de atribuții, ci delimitează rolurile instituționale în procesul de raportare. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei este autoritatea care colectează, structurează și transmite Biroului Național de Statistică datele privind stocurile de urgență, inclusiv conținutul tehnic și substanțial al acestora, în conformitate cu cerințele Comunității Energetice. La rândul său, Biroul Național de Statistică asigură transmiterea acestora în formatul și prin canalul statistic corespunzător. Prin urmare, norma nu dublează competențe, ci reglementează circuitul instituțional al datelor și asigură delimitarea clară între rolul de elaborare tehnică a conținutului datelor și rolul de transmitere statistică al BNS.</p>
27.	Cancelaria de Stat al Republicii Moldova 30-69-4918	<p>Cancelaria de Stat recomandă identificarea unei entități existente în scopul acordării competențelor prevăzute în proiectul de lege pentru entitatea centrală de stocare, fapt consemnat în Procesul-verbal nr.10 din 05.12.2025 al ședinței Grupului de lucru privind examinarea inițiativelor de constituire/reorganizare a autorităților administrației publice centrale de specialitate și a structurilor organizaționale din sfera lor de competență. Prin urmare, proiectul și nota de fundamentare se vor ajusta conform Procesul-verbal nr.3 al ședinței de lucru privind stabilirea entității cu potențial de preluare a competențelor de entitate centrală de stocare prevăzute în proiectul de lege, prin care s-a decis atribuirea acestora unei entități existente.</p>	<p>Nu se acceptă. Observația nu poate fi reținută. Proiectul este conceput astfel încât să păstreze flexibilitatea necesară în etapa de implementare a unui mecanism nou, complex și fără precedent în arhitectura instituțională națională. Competențele prevăzute pentru entitatea centrală de stocare vizează atribuții noi, a căror întindere operațională, încărcătură administrativă, necesități de personal, cerințe de guvernare și interacțiune cu alte autorități urmează a fi clarificate în procesul de punere în aplicare a legii. În aceste condiții, limitarea ex ante a soluției exclusiv la o entitate existentă ar reduce nejustificat marja de opțiune a Guvernului și ar putea afecta capacitatea de identificare a celei mai adecvate formule instituționale pentru implementarea efectivă a legii.</p> <p>Totodată, menținerea unei formulări flexibile în proiect nu exclude valorificarea, la etapa de implementare, a opțiunii desemnării unei entități existente, dacă aceasta se va dovedi oportună și funcțională. Dimpotrivă, soluția propusă de proiect permite Guvernului să decidă, în baza evaluărilor ulterioare, între crearea unei entități dedicate și desemnarea unei entități existente, în funcție de capacitatea reală de a exercita atribuțiile prevăzute de lege, de necesitatea asigurării independenței funcționale, a neutralității operaționale și a implementării eficiente a obligațiilor asumate. Prin urmare, pentru a nu prejudicia din start soluția instituțională optimă, proiectul și nota de fundamentare se mențin într-o formulare care lasă Guvernului flexibilitatea necesară pentru etapa de organizare și implementare.</p>

28.	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale 12-2259 din 29.04.2026	Comunicăm despre menținerea obiecțiilor/propunerilor formulate în avizul nr. 12-1468 din 20.03.2026, în partea ce vizează instituirea unor măsuri temporare privind limitarea utilizării autovehiculelor sau a altor mijloace de transport care utilizează produse petroliere pentru propulsie, întrucât aceste prevederi depășesc cadrul actului Uniunii Europene care se transpune.	Se acceptă. Articolul 8, lit. c) și d) a fost exclus.
29.	IM „Rompetrold Moldova” SA (repetat) Nr.148 din 07.05.2026	<p>1. Proiectul instituie termene de conformare vădit nerealiste, impunând constituirea a 25% din stocuri în termen de 6 luni de la data stabilirii obligației. Aceste termene sunt stabilite în mod arbitrar și ignoră complet realitățile obiective ale lanțului comercial și operațional de import al produselor petroliere. Totodată, instituirea simultană a obligației pentru toți importatorii va genera o presiune artificială și nesustenabilă asupra pieței și infrastructurii de stocare.</p> <p>Pe de altă parte, urmare a analizei faptice se constată că la moment și chiar pentru perioada viitoare apropiată (2–3 ani), nici un importator obligat nu are capacitatea și condițiile de stocare unei asemenea cantități de produse petroliere. Reiterăm că, în cazul Rompetrol Moldova, va fi necesar de construit un nou depozit, ceea ce necesită investiții enorme și neplanificate. Propunem majorarea termenului de la 6 luni la minimum 12–24 luni.</p> <p>2. Regimul sancționator propus este excesiv și contrar principiului proporționalității, sancționând orice deficit de stocuri cu amenzi între 2,5% și 5% din cifra de afaceri totală, indiferent de gravitatea abaterii. Această abordare denotă o gravă deficiență de concepție juridică: Lipsa totală a unui prag de minim conduce la situații absurde, în care o abatere marginală, de exemplu 1 tonă, aproximativ 1.000 USD, poate genera sancțiuni de ordinul milioanelei de lei; Utilizarea cifrei de afaceri totale ca bază de calcul este nejustificată și sancționează activități fără legătură cu obligația încălcată; Cumulul sancțiunilor, penalitate de până la 5%, dobânda BNM și eventuale sancțiuni contravenționale, este nelimitat, creând un regim punitiv excesiv. În mod relevant, Directiva 2009/119/CE nu impune asemenea sancțiuni, lăsând statelor libertatea de a asigura proporționalitatea, libertate ignorată în mod evident de prezentul proiect. În forma actuală, regimul sancționator are un caracter punitiv excesiv și este calificat ca abuziv. Propunem diminuarea cuantumului sancțiunilor</p> <p>3. Deși cuantumul garanției este limitat formal la contribuția unei luni, proiectul omite în mod inexplicabil elemente esențiale de protecție juridică: nu sunt definite tipurile admise de garanții, nu este prevăzut un mecanism de contestare cu efect suspensiv, nu există obligația motivării executării de către ECS și nici reguli privind situația garanției în caz de litigiu. În aceste condiții, garanția bancară irevocabilă devine un instrument de constrângere extrem de puternic, susceptibil de executare discreționară. Lipsa unor garanții procedurale minime expune operatorii economici la pierderi imediate și semnificative, cu impact direct asupra stabilității financiare și continuității activității. Propunem – excluderea garanției bancare.</p> <p>4. Cuantumul de 0,48 MDL/litru este stabilit în mod complet netransparent, în absența oricărei note de fundamentare sau a unui studiu de impact. Nu este cunoscută metodologia de calcul, structura costurilor ECS, nici mecanismul de ajustare în funcție de evoluția pieței. Această lipsă totală de transparență transformă aportul într-o obligație impusă arbitrar, fără posibilitatea verificării sau contestării fundamentului economic. Importatorii sunt astfel obligați să transfere această povară în prețul final, fără a putea justifica cuantumul în fața consumatorilor sau a autorităților de reglementare, ceea ce creează riscuri suplimentare de conformare și afectează încrederea în mecanismele de piață.</p>	<p>Se acceptă parțial. Observația a fost valorificată prin revizuirea dispozițiilor finale și tranzitorii aferente constituirii inițiale și graduale a stocurilor de urgență. În proiectul revizuit a fost exclusă formula criticată privind constituirea a 25% din stocuri în termen de 6 luni de la data stabilirii obligației. Proiectul stabilește un calendar etapizat de implementare. obligațiile individuale de stocare ale importatorilor urmează să fie stabilite până la 31 martie 2027, în baza datelor aferente anului calendaristic precedent. După determinarea obligațiilor individuale, importatorii obligați vor avea un termen suplimentar de 200 de zile pentru constituirea primei cote de stocuri, iar până la 30 iunie 2028 aceștia trebuie să dețină cel puțin 20% din obligația individuală anuală de stocare. Ulterior, nivelul de conformare crește gradual: 35% pentru perioada 1 iulie 2028 – 30 iunie 2029, 50% pentru perioada 1 iulie 2029 – 30 iunie 2030, 75% pentru perioada 1 iulie 2030 – 30 iunie 2031 și 100% începând cu 1 iulie 2031.</p> <p>Nu se acceptă. Regimul sancționator propus este justificat de importanța obligațiilor privind constituirea, menținerea și disponibilitatea stocurilor de urgență, acestea având impact direct asupra securității aprovizionării cu produse petroliere. Sancțiunile financiare raportate la cifra de afaceri sunt utilizate și în cadrul legal din domeniul energetic, inclusiv în Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, care prevede sancțiuni financiare calculate prin raportare la cifra de afaceri pentru încălcări relevante din sector. Totodată, proiectul prevede criterii de individualizare a sancțiunii, ANRE urmând să țină cont de gravitatea încălcării, durata și frecvența acesteia, consecințele produse sau care puteau fi produse, existența încălcărilor anterioare, gradul de cooperare și măsurile întreprinse pentru remediere. Prin urmare, cuantumul sancțiunilor este necesar pentru asigurarea unui regim efectiv, proporțional și descurajator, iar diminuarea acestuia ar reduce eficiența mecanismului de conformare.</p> <p>Se acceptă. Observația a fost valorificată prin excluderea prevederilor referitoare la garanția bancară.</p> <p>Nu se acceptă. Cuantumul aportului pentru stocurile de urgență prevăzut în dispozițiile tranzitorii are caracter provizoriu și se aplică numai până la stabilirea cuantumului aportului pentru stocurile de urgență în conformitate cu mecanismul permanent prevăzut la art. 32 alin. (5). Proiectul stabilește că, în regim permanent, cuantumul aportului pentru stocurile de urgență, inclusiv cuantumul contribuției pentru ECS și al compensației pentru importatorii obligați, se aprobă de Guvern în baza propunerii justificate a organului central de</p>

				<p>specialitate al administrației publice în domeniul energiei, conform principiilor stabilite prin hotărâre de Guvern și după consultarea titularilor obligației de stocare. Totodată, elementele-cheie de cost utilizate la determinarea aportului, inclusiv prețul produselor petroliere, costul stocării, costul finanțării și costurile stocurilor în formă non-materială, urmează a fi verificate trimestrial, iar cuantumul aportului poate fi ajustat de Guvern la propunerea organului central de specialitate. În același timp, proiectul include mecanisme de reducere a presiunii financiare asupra importatorilor obligați. Astfel, importatorii obligați pot delega obligația de stocare către ECS, iar ECS este obligată să accepte delegarea în condiții transparente, obiective și nediscriminatorii. Plățile pentru serviciile prestate de ECS nu pot depăși costul total al serviciilor prestate și nu pot fi solicitate până la constituirea stocurilor. De asemenea, aportul pentru stocurile de urgență include o componentă destinată acoperirii costurilor suportate de importatorii obligați pentru constituirea și menținerea stocurilor de urgență. În acest sens, proiectul prevede expres compensația pentru importatorii obligați, destinată acoperirii costurilor de manipulare suportate de aceștia în perioada în care le revine obligația de constituire și menținere a stocurilor de urgență. Prin urmare, cuantumul tranzitoriu nu reprezintă o obligație arbitrară permanentă, ci o soluție provizorie necesară pentru lansarea mecanismului de finanțare a stocurilor de urgență până la aprobarea metodologiei și stabilirea cuantumului permanent al aportului, cu posibilitatea ajustării acestuia în funcție de costurile reale și de evoluția pieței.</p>
29.	SA „CET-Nord” Nr. 200-08/0321 din 18.03.2026	1.	<p>Urmare a examinării proiectului de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere (număr unic 199/MEn/2026), autor– Ministerul Energiei, Vă comunicăm că, în principiu, nu există obiecții sau propuneri de ordin general asupra proiectului.</p> <p>Totodată, în vederea asigurării unei aplicări clare și echitabile a art. 31 alin. (3), se propune completarea acestuia cu următoarea formulare: „...precum utilizarea de produse petroliere în calitate de combustibil pentru producerea energiei, în măsura în care acest lucru este posibil din punct de vedere tehnic, în funcție de caracteristicile și configurația utilajelor de producere.” Această completare este necesară pentru a evita interpretările extensibile ale normei și pentru a corela obligațiile potențiale ale producătorilor de energie cu limitele tehnice ale instalațiilor existente.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Norma propusă are caracter explicativ și nu instituie o regulă juridică nouă. Art. 31 alin. (3) din proiect are caracter permisiv și se aplică doar în cazul existenței unei necesități determinate de disfuncționalitatea majoră în aprovizionare, iar CNMC poate dispune măsura doar „în măsura necesară”. Prin urmare, este implicit că utilizarea produselor petroliere drept combustibil poate avea loc doar acolo unde acest lucru este tehnic posibil. Potrivit art. 46 din Legea nr. 100/2017, dispozițiile de conținut trebuie să stabilească reguli, drepturi, obligații și consecințe juridice, iar potrivit art. 54 alin. (1) lit. a), textul actului normativ trebuie să fie simplu, clar și concis. Introducerea unei precizări evidente ar încărca inutil textul legii și ar putea genera interpretări restrictive privind condițiile tehnice concrete de aplicare. Aspectele respective urmează a fi analizate la etapa aplicării măsurilor de intervenție, în funcție de situația concretă și de capacitățile tehnice ale instalațiilor vizate.</p>

30.	SA „Termoelectrica” 79/72e din 20.03.2026	<p>1. Totodată, în vederea unei aplicări clare considerăm necesar clarificarea următoarelor aspecte. Conform prevederilor Art. 21 alin. (9) din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, (9) Producătorii care exploatează centralele electrice, centralele termice, care funcționează pe bază de combustibili fosili, cu excepția celor care desfășoară activitate sezonieră și/sau care produc energie electrică, energie termică exclusiv pentru necesități proprii, sunt obligați să mențină rezerve de combustibili la nivel suficient pentru a asigura securitatea aprovizionării cu energie, în condițiile stabilite de Guvern. În același timp, Art. 26 alin. (2) din proiectul de lege menționat prevede, Obligația de stocare a importatorilor de păcură destinată consumului propriu în scopul producerii energiei se transferă integral către ECS. Conform noțiunilor din Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere: „importator – participant la piața produselor petroliere, care importă produse petroliere, fapt consemnat la trecerea frontierei vamale a Republicii Moldova, care le depozitează și le comercializează cu ridicata; Astfel, deducem că importatorii de produse petroliere nu consumă păcură pentru producerea de energie. În acest context, considerăm oportună reformularea dispoziției menționate, cu precizarea expresă a subiecților vizați, pentru a evita interpretări neuniforme la aplicare și anume, art. 26 alin. (2) de expus în redacția „Obligația de stocare aferentă păcurii importate, în scopul producerii energiei, de către entitățile energetice / producătorii de energie electrică și/sau termică, se transferă integral către ECS.”</p>	<p>Se acceptă. Pentru evitarea interpretărilor neuniforme, art. 26 se va completa cu un alineat nou, care va preciza expres că, în cazul păcurii importate de entitățile energetice/producătorii de energie electrică și/sau termică pentru consum propriu, în scopul producerii energiei electrice și/sau termice, obligația de stocare aferentă acestor cantități se transferă integral către ECS.</p>
		<p>2. Suplimentar, în pct. 3.2. din Nota de fundamentare la proiectul de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere este menționat faptul că, în urma agresiunii Federației Ruse împotriva Ucrainei, furnizarea de gaze naturale din Federația Rusă către Republica Moldova a fost diminuată, ceea ce a provocat întreruperi ale alimentării cu energie electrică în toată țara, deoarece gazele naturale erau principala materie primă pentru producerea de energie electrică și termică. Păcura a fost singura alternativă la gazul natural ca combustibil pentru producerea de energie electrică și termică, însă statul nu dispunea de stocuri suficiente de păcură și a fost nevoit să organizeze importuri urgente, care au fost costisitoare și au durat ca timp până la implementare. Datorită acestei schimbări de combustibil, ponderea produselor petroliere în mixul energetic al Republicii Moldova a depășit 40%. Schimbarea combustibilului (adică înlocuirea gazului natural cu păcură sau motorină) este un exemplu clasic de utilizare a stocurilor petroliere de urgență, însă, din păcate, Republica Moldova nu dispunea de acestea în cantitatea necesară. Respectiv, având în vedere faptul că nu la toate sursele de producere a energiei termice și electrice există posibilitate tehnică pentru utilizarea păcurii ca combustibil alternativ, considerăm necesar suplینirea Art. 31 alin. 3 la sfârșit u următoarea prevedere: „... precum și utilizarea de produse petroliere în calitate de combustibil pentru producerea energiei, în măsura în care acest lucru este posibil din punct de vedere tehnic, în funcție de caracteristicile și configurația utilajelor de producere”.</p>	<p>Nu se acceptă. Norma propusă are caracter explicativ și nu instituie o regulă juridică nouă. Art. 31 alin. (3) din proiect are caracter permisiv și se aplică doar în cazul existenței unei necesități determinate de disfuncționalitatea majoră în aprovizionare, iar CNMC poate dispune măsura doar „în măsura necesară”. Prin urmare, este implicit că utilizarea produselor petroliere drept combustibil poate avea loc doar acolo unde acest lucru este tehnic posibil. Potrivit art. 46 din Legea nr. 100/2017, dispozițiile de conținut trebuie să stabilească reguli, drepturi, obligații și consecințe juridice, iar potrivit art. 54 alin. (1) lit. a), textul actului normativ trebuie să fie simplu, clar și concis. Introducerea unei precizări evidente ar încălca inutil textul legii și ar putea genera interpretări restrictive privind condițiile tehnice concrete de aplicare. Aspectele respective urmează a fi analizate la etapa aplicării măsurilor de intervenție, în funcție de situația concretă și de capacitățile tehnice ale instalațiilor vizate.</p>

		3.	Art. 8 alin. (3) lit. f) prevede posibilitatea atribuirii priorității aprovizionării cu produse petroliere pe anumite categorii de consumatori. Având în vedere importanța continuității producerii energiei electrice și termice în situații excepționale, considerăm necesară menționarea expresă, între categoriile prioritare, a producătorilor de energie electrică și/sau termică care pot utiliza produse petroliere în calitate de combustibil alternativ, în măsura posibilităților tehnice. O asemenea completare ar corespunde și rațiunii proiectului, inclusiv în contextul situațiilor descrise în Nota de fundamentare, unde este evidențiată necesitatea trecerii de la gaz natural la păcură sau motorină în situații de criză. Astfel, se propune completarea art. 8 alin. (3) lit. f) conform redacției „, atribuirea priorității aprovizionării cu produse petroliere pe anumite categorii de consumatori, inclusiv producătorii de energie electrică și/sau termică care utilizează produse petroliere în calitate de combustibil alternativ, în măsura posibilităților tehnice, în vederea asigurării continuității serviciilor esențiale.”	Se acceptă parțial. Propunerea este justificată sub aspectul necesității de a reflecta importanța continuității producerii energiei electrice și termice în situații de disfuncționalitate majoră în aprovizionarea cu produse petroliere. În același timp, art. 8 alin. (3) din proiect are caracter general și stabilește doar categoriile de măsuri care pot fi incluse în Planul de intervenții, inclusiv atribuirea priorității aprovizionării cu produse petroliere pe anumite categorii de consumatori. Stabilirea exhaustivă a tuturor categoriilor prioritare urmează a fi realizată prin Planul de intervenții, în funcție de natura crizei, disponibilitatea produselor petroliere, necesitățile sistemului energetic și alte circumstanțe concrete. Totodată, pentru a clarifica faptul că producătorii de energie electrică și/sau termică pot fi avuți în vedere la stabilirea priorităților de aprovizionare, fără a limita flexibilitatea autorităților competente, art. 8 alin. (3) lit. d) a fost completat cu o formulare generală referitoare la continuitatea serviciilor esențiale cu litera: „e) atribuirea priorității aprovizionării cu produse petroliere pe anumite categorii de consumatori, inclusiv pentru asigurarea continuității producerii energiei electrice și/sau termice și a altor servicii esențiale.”
31.	Agencia Proprietății Publice Nr.05-04-2989 din 27.04.2026		Potrivit art. 7 alin. (1) din proiectul de lege, în scopul constituirii și gestionării unei părți din stocurile de urgență Guvernul creează sau desemnează entitatea centrală de stocare (în continuare - ECS). ECS este o instituție publică independentă, autonomă, care activează în baza principiului non-profit și deține conturi deschise în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor. Funcția de fondator al ECS, în numele Guvernului, este exercitată de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii. Astfel, reiterăm despre necesitatea de a vedea prevederile menționate supra, astfel încât acestea să corespundă celor discutate în cadrul ședinței din data de 22 ianuarie 2026, organizată de către Ministerul Energiei, unde s-a decis examinarea opțiunii de a desemna o întreprindere de stat în calitate de entitate centrală de stocare.	Nu se acceptă. Prevederile proiectului acoperă deja opțiunea menționată în aviz. Potrivit art. 7 alin. (1), Guvernul poate fie să creeze, fie să desemneze entitatea centrală de stocare. Regimul juridic de persoană juridică de drept public, autonomă, este prevăzut doar pentru ipoteza creării unei entități noi, fapt indicat expres prin sintagma „în cazul creării”. Prin urmare, textul nu exclude desemnarea unei entități existente, inclusiv a unei întreprinderi de stat, dacă aceasta corespunde cerințelor funcționale și operaționale necesare exercitării atribuțiilor ECS. Totodată, art. 3 lit. c) prevede competența Guvernului de a crea sau desemna ECS și de a aproba statutul acesteia ori, după caz, actul de desemnare, iar art. 7 alin. (5) stabilește că, în cazul desemnării unei entități existente, modul de organizare și funcționare se stabilește prin actul de desemnare și condițiile aferente. Astfel, proiectul păstrează flexibilitatea necesară pentru ca Guvernul să decidă, la etapa implementării, dacă ECS va fi creată ca entitate nouă sau va fi desemnată o entitate existentă.
32.	CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI		PL transpune Directiva 2009/119/CE a Consiliului din 14 septembrie 2009 privind obligația statelor membre de a menține un nivel minim de stocuri de țiței și/sau de produse petroliere. Totodată, clauza de armonizare se va expune în următoarea redacție: ”Prezenta Lege transpune Directiva 2009/119/CE a Consiliului din 14 septembrie 2009 privind obligația statelor membre de a menține un nivel minim de stocuri de țiței și/sau de produse petroliere publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene Nr. L 265 din 9 octombrie 2009, CELEX: 02009L0119, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice 2012/03/MC-EnC din 18 octombrie 2012, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva de punere în aplicare (UE) 2018/1581 a Comisiei din 19 octombrie 2018”. Astfel, se va exclude ultima propoziție din clauză: ”Aplicarea prezentei legi se realizează în temeiul dispozițiilor constituționale privind integrarea în Uniunea Europeană, confirmate prin referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024, și în scopul alinierii continue la acquis-ul Uniunii Europene.” Proiectul poate fi examinat în ședința Guvernului.	Se acceptă. Clauza de armonizare a fost ajustată în proiectul definitivat, cu indicarea actului UE transpus și a actelor conexe relevante.
33.	Î.S. „Calea Ferată din Moldova”		Lipsa de obiecții și propuneri	-

34.	Centrul Național Anticorupție Nr. 06/2/8419 din 11.05.2026	1	<p>Articolul 4 din proiectul legii - Articolul 4. Consiliul pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere (1) Este instituit Consiliul pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere în scopul examinării operative a riscurilor și vulnerabilităților aferente aprovizionării cu produse petroliere (...) (...) (4) Componenta Consiliului, Regulamentul de funcționare sunt aprobate prin ordin de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei</p> <p>Obiecții: Norma statuată la art. 4 alin. (1) din proiectul legii nu este în corelare cu norma articolului 5 alin. (1) lit. u) prin care se atribuie în competența organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei dreptul de instituire a Consiliului pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere. Analizând norma art. 5 deducem că Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului urmează să fie aprobat la nivelul organului central al administrației publice în domeniul energiei. În opinia noastră, această atribuție urmează să fie reexaminată minuțios prin prisma statutului Consiliului și a atribuțiilor sale atribuite prin lege. Or, prin act departamental se vor putea aproba norme procedurale cu acordare de drepturi și obligații Consiliului. Astfel, nu este clar după ce criterii urmează să fie instituită componenta Consiliului, precum și modul de organizare și desfășurare a activității Consiliului.</p>	<p>Se acceptă. Prevederile proiectului au fost revizuite în vederea eliminării necorelării semnalate. Articolul 4 stabilește expres că Consiliul pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere este instituit de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, ca organ consultativ, iar atribuțiile acestuia sunt prevăzute direct la nivel de lege. Totodată, s-a exclus dublarea competenței de instituire a Consiliului din articolul privind atribuțiile organului central de specialitate. Menținerea aprobării componentei și a Regulamentului de organizare și funcționare prin ordin al organului central de specialitate este justificată de caracterul consultativ al Consiliului și de necesitatea asigurării unui mecanism operațional de coordonare sectorială. Regulamentul nu va putea institui atribuții suplimentare față de cele prevăzute de lege.</p>
		2	<p>Articolul 5 din proiectul legii - Articolul 5. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei (1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei desfășoară următoarele activități în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere și al stocurilor de urgență: (...) i) determină și prezintă Guvernului spre aprobare cuantumul aportului pentru constituirea și menținerea stocurilor de urgență, inclusiv cuantumul contribuției pentru entitatea centrală de stocare și cuantumul compensației pentru importatorii obligați</p> <p>Obiecții: În opinia noastră, norma nu este conformă și nu se corelează cu norma stabilită la art. 6 din proiectul legii care atribuie în competența Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică atribuția de elaborare și prezentare către Guvern spre aprobare a modalității de calcul și de plată a contribuției pentru entitatea centrală de stocare, precum și conținutul și modalitatea de transmitere a informațiilor privind plățile către entitatea centrală de stocare. Astfel, se poate identifica existența a două entități cu competențe în determinarea cuantumului contribuției pentru entitatea centrală de stocare. În aceste condiții, există riscul interpretării confuze a normei cu riscul aplicării discreționare a acesteia.</p>	<p>Se acceptă. Normele au fost revizuite pentru delimitarea clară a competențelor autorităților implicate. Competența de elaborare a Metodologiei de calcul a aportului pentru stocurile de urgență și de determinare a cuantumului aportului, inclusiv a contribuției pentru ECS și a compensației pentru importatorii obligați, revine organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cu prezentarea acestora spre aprobare Guvernului. Atribuția ANRE privind elaborarea și prezentarea către Guvern a modalității de calcul și plată a contribuției pentru ECS a fost exclusă, fiind eliminat riscul de suprapunere instituțională și de aplicare discreționară a normei.</p>
		3	<p>Articolul 7 alin. (2) lit. t) din proiectul legii - Articolul 7 Entitatea centrală de stocare (...) (2) ECS îndeplinește următoarele atribuții în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere (...) (t) poate achiziționa, construi, reconstrui, moderniza, recondiționa instalațiile de stocare în scopul depozitării stocurilor de urgență și al gestionării acestora</p> <p>Obiecții: Norma atribuie competența entității centrale de stocare prin exercitarea unui drept după formula „a putea”. Utilizarea verbului „a putea” în contextul normei, va permite interpretări privind exercitarea efectivă a 5 atribuțiilor entității centrale de stocare. În opinia noastră, atribuțiile stabilite la nivel de lege urmează să fie clar determinate și stabilite, fără a lăsa loc interpretărilor. Instituirea unor drepturi și obligații urmează să fie stabilite prin act inferior legii - Regulamentul de organizare și funcționare a entității centrale de stocare, iar atribuțiile de bază urmează să fie clar determinate și exhaustiv stabilite la nivel de lege.</p>	<p>Se acceptă. Norma a fost reformulată prin excluderea formulei „poate”, astfel încât atribuția ECS să fie determinată clar la nivel de lege. Textul a fost ajustat în sensul că ECS asigură, în condițiile legii, ale statutului său și ale planului anual de activitate și financiar, achiziționarea, construirea, reconstruirea, modernizarea sau recondiționarea instalațiilor de stocare necesare pentru depozitarea și gestionarea stocurilor de urgență. Această formulare precizează caracterul atribuției, dar o condiționează de cadrul legal, statutul ECS și planificarea financiară aprobată.</p>
		4	<p>Articolul 7 alin. (2) lit. i) din proiectul legii - Articolul 7 Entitatea centrală de stocare (...) (2) ECS îndeplinește următoarele atribuții în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere (...) (i) verifică cantitatea și calitatea stocurilor sale de urgență</p> <p>Obiecții: Norma atribuie în competența entității centrale de stocare de verificare a cantității și a calității stocurilor sale de urgență. Ținând cont că entitatea centrală de specialitate, conform atribuțiilor, este în drept să vândă produsele petroliere (alin. (2) lit.a)) nu este clar dacă atribuția de verificare a calității stocurilor de urgență este transparentă în raport cu activitatea de vânzare a acestor stocuri de către aceeași entitate centrală de stocare. Considerăm că există un risc ca aceste verificări a calității stocurilor de urgență</p>	<p>Se acceptă. Norma a fost reformulată pentru a exclude riscul semnalat. Atribuția ECS nu mai este formulată ca verificare nemijlocită a cantității și calității stocurilor sale de urgență, ci ca obligație de a asigura verificarea cantitativă și calitativă de către o entitate de inspecție acreditată, în condițiile prezentei legi. Astfel, verificarea este realizată printr-un mecanism independent, iar ECS are rolul de a asigura organizarea și documentarea acesteia, fără a substitui entitatea de inspecție. Modificarea este corelată cu prevederile proiectului privind controlul cantitativ și calitativ al stocurilor de urgență și contribuie la sporirea transparenței și credibilității procesului de verificare.</p>
35.	Ministerul Justiției 07.05.2026 nr. 04/2-5007	1.	<p>La art. 2: În definiția prevăzută pentru noțiunea „consum intern” considerăm oportun să se identifice clar denumirea anexei nr. 3, în vederea respectării art. 49 alin. (3) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative (în continuare – Legea nr. 100/2017). Potrivit acestuia, anexa trebuie să aibă un temei-cadru în textul actului normativ și să se refere exclusiv la obiectul determinat prin norma de trimitere (observație</p>	<p>Se acceptă. Textul art. 2 a fost revizuit în vederea respectării cerințelor de tehnică legislativă prevăzute de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. În acest sens, au fost corectate trimiterile</p>

	<p>valabilă și pentru celelalte norme care fac trimitere la anexele proiectului de lege). Mai mult, numerotarea anexelor se va expune în ordine crescătoare. Astfel, referința la anexa nr. 3 sugerăm a se substitui cu referința la anexa nr. 1, urmând a fi operate modificările corespunzătoare în tot textul proiectului. Subsecvent, din definiția respectivă se vor exclude cuvintele „la prezenta lege”, luând în considerare dispozițiile art. 55 alin. (4) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative (în continuare – Legea nr. 100/2017). Potrivit acestor dispoziții, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ sau element structural, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la norma juridică relevantă fără a se preciza că aceasta face parte din același act normativ sau element structural, cu excepția cazurilor în care această 1 precizare este necesară pentru a exclude orice echivoc (observație valabilă în tot textul proiectului de lege, inclusiv pentru cuvintele „din prezentul articol”). În definiția prevăzută pentru noțiunea „delegarea obligației de stocare” se recomandă a se indica părțile contractante, într-o expunere clară și completă a definiției. În definiția stabilită pentru noțiunea „entitate centrală de stocare” se va exclude textul „ – entitate centrală de stocare”, fiind considerat excedent. Definirea noțiunii „produse petroliere” urmează a fi revăzută, într-o evităare a contradicțiilor și paralelismului legislativ. Or, se constată că termenul „produse petroliere” este definit în art. 2 al Legii nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere. Potrivit acestuia, prin noțiunea „produse petroliere” se înțelege petrolul și derivatele lui: benzina, motorina, kerosenul, gazul lampant, petrolul turboreactor, combustibilul pentru cuptoare, gazele lichefiate, păcura, uleiurile și lubrifianții. În definiția noțiunii „stocuri comerciale” considerăm necesar a se indica concret de către cine sunt deținute stocurile de produse petroliere. Definiția noțiunii „stocuri petroliere” urmează a fi revizuită și reformulată, astfel încât să se facă trimitere la denumirile anexelor nr. 1 și nr. 2, fără a se enumera selectiv anumite produse energetice prevăzute în aceste anexe (observație similară valabilă și pentru noțiunea „stocuri de materie primă pentru rafinărie”). În definiția noțiunii „titular al obligației de stocare” se vor vedea cuvintele „entitatea centrală de stocare”, având în vedere stabilirea prescurtării acesteia (ECS) identificată în noțiunea „entitatea centrală de stocare” (observație valabilă în tot textul proiectului). Totodată, se va analiza necesitatea definirii termenului „importator obligat”, pentru asigurarea clarității utilizării unui asemenea termen în textul legii. În altă ordine de idei, se va asigura utilizarea unei terminologii uniforme, luând în considerare faptul că, în textul legii se operează atât cu termenii „importatorul” și „importatorul obligat”, cât și cu termenul „importatorul de produse petroliere”, care potrivit art. 22 alin. (2) din proiect, de asemenea are semnificația de importator obligat. În contextul dat, se va asigura o clarificare privind semnificația acestor termeni sau se va utiliza o terminologie uniformă în tot textul proiectului.</p>	<p>la anexe, fiind indicată denumirea anexei relevante, iar referința inițială la anexa nr. 3 din definiția noțiunii „consum intern” a fost substituită cu referința la anexa nr. 1, cu operarea modificărilor corespunzătoare în textul proiectului. Totodată, au fost excluse formulările redundante de tipul „la prezenta lege” și „din prezentul articol”, acolo unde acestea nu sunt necesare pentru evitarea echivocului. Definițiile de la art. 2 au fost revizuite pentru asigurarea clarității și coerenței terminologice. Definiția noțiunii „delegarea obligației de stocare” a fost completată prin indicarea părților contractante. Definiția noțiunii „entitate centrală de stocare” a fost reformulată prin excluderea textului excedent, fiind utilizată ulterior abrevierea „ECS” în tot proiectul. Definiția noțiunii „produse petroliere” a fost revăzută pentru evitarea contradicțiilor și a paralelismului legislativ cu Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere. Definiția noțiunii „stocuri comerciale” a fost completată prin indicarea expresă a faptului că acestea sunt deținute de operatorii economici. De asemenea, definițiile noțiunilor „stocuri petroliere” și „stocuri de materie primă pentru rafinărie” au fost reformulate prin trimitere la denumirile anexelor relevante, fără enumerarea selectivă a produselor energetice prevăzute în acestea. Definiția noțiunii „titular al obligației de stocare” a fost ajustată prin utilizarea abrevierii „ECS”. Totodată, proiectul a fost completat cu noțiunile „importator de referință” și „importator obligat”, pentru delimitarea clară a importatorilor ale căror volume sunt luate în considerare la determinarea cotei individuale de importatorii cărora le revine efectiv obligația de constituire și menținere a stocurilor de urgență. Modificările au fost operate transversal în proiect, inclusiv în articolele privind stabilirea obligației de stocare, determinarea cotelor individuale, delegarea obligației, raportarea, finanțarea sistemului și aplicarea sancțiunilor, pentru asigurarea utilizării uniforme a terminologiei și a coerenței interne a proiectului.</p>
2.	<p>În art. 3: Dispoziția lit. g) propunem a fi completată cu textul „cărui îi revine, în condițiile prezentei legi, obligația de constituire și menținere a stocurilor de urgență”, în corelare cu noțiunea „titular al obligației de stocare” (sugestie valabilă și pentru art. 5 alin. (1) lit. i)). Aferent dispoziției lit. j) și a altor norme care fac referire la încheierea de acorduri bilaterale privind stocurile de urgență, considerăm oportună consultarea opiniei Ministerului Afacerilor Externe. Suplimentar, recomandăm analizarea suplimentară a acestui articol, într-o evităare a paralelismelor legislative. Or, având în vedere dispoziția lit. m), care prevede: „m) îndeplinește alte atribuții prevăzute de prezenta lege”, unele dispoziții cuprinse în art. 3 își pierd din relevanță. Spre exemplificare, dispozițiile lit. b) dublează dispozițiile 2 art. 8 alin. (1); dispozițiile lit. c) dublează dispozițiile art. 7 alin. (1); dispozițiile lit. g) dublează dispozițiile art. 32 alin. (4), ș.a.</p>	<p>Se acceptă. Articolul 3 a fost revizuit structural în vederea evitării paralelismelor legislative și a asigurării unei delimitări mai clare între competențele generale ale Guvernului și normele speciale care reglementează mecanismele de implementare. În acest sens, lista atribuțiilor Guvernului a fost restructurată, iar dispoziția generală privind exercitarea „altor atribuții prevăzute de prezenta lege” a fost exclusă, pentru a evita suprapunerea inutilă cu articolele speciale ale proiectului. Totodată, observația privind corelarea cu noțiunea „titular al obligației de stocare” a fost valorificată prin revizuirea definițiilor de la art. 2 și prin utilizarea uniformă a noțiunilor „titular al obligației de stocare”, „importator de referință” și „importator obligat” în tot textul proiectului. Astfel, nu a fost necesară reproducerea în art. 3 și art. 5 alin. (1) lit. i) a textului explicativ „cărui îi revine, în condițiile prezentei legi, obligația de constituire și menținere a stocurilor de urgență”, întrucât această semnificație rezultă din definițiile introduse la art. 2 și din normele speciale privind stabilirea obligației de stocare. Cu referire la acordurile bilaterale privind stocurile de urgență, norma a fost reformulată pentru a indica faptul că</p>

			Guvernul aprobă sau, după caz, dispune inițierea negocierii și semnării acestor acorduri, în condițiile legislației aplicabile tratatelor internaționale. Proiectul urmează a fi consultat cu Ministerul Afacerilor Externe pe aspectele ce țin de negocierea, semnarea și aprobarea acordurilor bilaterale. Menținerea la art. 3 a unor atribuții generale ale Guvernului, precum aprobarea Planului de intervenții, crearea sau desemnarea ECS și aprobarea actelor normative privind finanțarea stocurilor de urgență, este justificată de necesitatea stabilirii cadrului instituțional general. Articolele speciale ale proiectului detaliază procedura și condițiile de exercitare a acestor competențe, fără a institui un dublaj normativ, ci asigurând aplicabilitatea mecanismului propus.
3.	La art. 4: Cu referire la alin. (1) și (2), referitor la Consiliul pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere (în continuare – Consiliu), considerăm necesar a stabili dacă entitatea respectivă va fi instituită ca organ consultativ pe lângă un minister/altă autoritate administrativă centrală, în corespundere cu art. 27 lit. b) al Legii nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate sau aceasta va fi instituită separat. Astfel, în măsura în care sunt aplicabile dispozițiile art. 27 lit. b) al Legii nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, se va analiza oportunitatea ca proiectul de lege să prevadă că instituirea Consiliului se realizează de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cu atât mai mult, având în vedere faptul că, tot organul central va avea competența de a aproba componența și Regulamentul de activitate al Consiliului (a se vedea art. 4 alin. (4) din proiect). Potrivit dispozițiilor alin. (3) lit. b), Consiliul „informează centrul operațional de coordonare al organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei cu privire la circumstanțele prevăzute la lit. a) și înaintează propuneri privind măsurile necesare pentru prevenirea acestuia sau, după caz, pentru limitarea efectelor și normalizarea aprovizionării”. În contextul citat, nu este clar dacă organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei are un asemenea centru operațional de coordonare în componența acestuia sau dacă va fi necesar ca acesta ulterior să fie instituit. Mai mult, nu este stabilită denumirea deplină a acestui centru operațional, nefiind identificat obiectul coordonării. Prin urmare, proiectul necesită a fi revizuit, inclusiv prin completarea notei de fundamentare cu aspecte informaționale ce vizează instituirea și funcționarea acestui centru operațional de coordonare. Cu referire la dispoziția alin. (3) lit. e), care prevede competența Consiliului de a îndeplini și alte atribuții stabilite de regulamentul său de organizare și funcționare, considerăm relevant ca atribuțiile Consiliului să fie stabilite nemijlocit în lege. În alin. (4), cuvintele „Regulamentul de funcționare” se va substitui cu cuvintele „Regulamentul privind organizarea și funcționarea acestuia”.	<p>Se acceptă.</p> <p>Articolul 4 a fost revizuit în vederea clarificării statutului juridic și funcțional al Consiliului pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere. Textul proiectului stabilește expres că acest Consiliu este instituit de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, ca organ consultativ, în scopul examinării riscurilor și vulnerabilităților aferente securității aprovizionării cu produse petroliere și formulării recomandărilor privind măsurile necesare pentru prevenirea și gestionarea disfuncționalităților majore în aprovizionare. Totodată, atribuțiile Consiliului au fost stabilite nemijlocit în lege, fiind exclusă prevederea potrivit căreia acesta ar putea exercita alte atribuții stabilite prin regulamentul său de organizare și funcționare. Astfel, regulamentul aprobat prin ordin al organului central de specialitate va avea rol de organizare internă și funcționare procedurală, fără a extinde atribuțiile Consiliului dincolo de cele prevăzute de lege. De asemenea, a fost exclusă referința la „centrul operațional de coordonare” al organului central de specialitate, având în vedere neclaritatea privind existența, denumirea și obiectul coordonării unei asemenea structuri. Mecanismul de informare și formulare a propunerilor a fost reformulat prin raportare directă la organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, iar corelările necesare au fost operate și în articolele conexe privind survenirea unei disfuncționalități majore în aprovizionarea cu produse petroliere. În același timp, sintagma „Regulamentul de funcționare” a fost substituită cu sintagma „Regulamentul privind organizarea și funcționarea acestuia”, potrivit observației formulate.</p>	
4.	La art. 5 alin. (1): - în dispoziția lit. j), textul „Articolul 28 alin. (3)” se va substitui cu textul „art. 28 alin. (3)”, în vederea respectării regulilor de tehnică legislativă (sugestie similară valabilă în tot textul proiectului); - dispoziția lit. m) considerăm necesar a fi reformulată, în vederea expunerii clare că, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei elaborează și propune Guvernului spre aprobare constituirea stocurilor specifice; modelul registrului general cu privire la stocurile specifice și a regulamentul de organizare și funcționare a registrului respectiv; 3 - în dispoziția lit. n), cuvintele „elaborează proiectul Regulament” sugerăm a fi substituite cu cuvintele „elaborează și prezintă Guvernului spre aprobare proiectul Regulamentului”. - în dispoziția lit. p), cuvintele „asigură schimbul de date” se vor detalia, în vederea stabilirii între care autorități se asigură schimbul de date; - din dispoziția lit. t), cuvintele „în cadrul” sugerăm a fi substituite cu cuvântul „conform”; - dispoziția lit. u) se propune a fi exclusă și, respectiv, comasată la dispozițiile art. 4, în același timp fiind evitat dublajul normativ; - suplimentar, atribuțiile prevăzute la alin. (1) considerăm necesar a fi corelate cu dispozițiile art. 3 din proiect, în vederea asigurării unui echilibru între reglementări și a uniformității terminologice.	<p>Se acceptă.</p> <p>Articolul 5 alin. (1) a fost revizuit în vederea respectării regulilor de tehnică legislativă, a clarificării atribuțiilor organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și a corelării acestora cu competențele Guvernului prevăzute la art. 3 și cu dispozițiile privind Consiliul pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere prevăzute la art. 4. În acest sens, trimiterea internă de la lit. j) a fost revizuită potrivit regulilor de tehnică legislativă, iar trimiterile similare din textul proiectului au fost ajustate prin utilizarea formei „art.”. Dispozițiile privind constituirea stocurilor specifice, modelele registrelor și regulamentele de organizare și</p>	

		<p>funcționare ale acestora au fost reformulate pentru a indica expres că organul central de specialitate elaborează și prezintă Guvernului spre aprobare actele corespunzătoare. De asemenea, dispoziția privind elaborarea regulamentului aplicabil achiziției, înstrăinării produselor petroliere și contractării serviciilor de stocare de către ECS a fost reformulată prin indicarea faptului că proiectul regulamentului se elaborează și se prezintă Guvernului spre aprobare.</p> <p>Totodată, norma privind schimbul de date a fost detaliată prin indicarea autorităților și instituțiilor implicate, respectiv Biroul Național de Statistică, Serviciul Vamal, ANRE, ECS, alte autorități publice și instituții competente. Formularea privind reprezentarea Republicii Moldova a fost ajustată prin utilizarea sintagmei „în limita competențelor sale”. Dispoziția referitoare la instituirea Consiliului a fost exclusă din art. 5 și comasată cu prevederile art. 4, pentru evitarea dublajului normativ.</p> <p>Modificările au fost operate și transversal, în articolele conexe, pentru asigurarea unui echilibru între atribuțiile Guvernului, ale organului central de specialitate, ale ANRE și ale ECS, precum și pentru uniformizarea terminologiei utilizate în proiect.</p>
5.	<p>La art. 6: În alin. (1): - dispozițiile lit. a) recomandăm a fi divizate în două subdiviziuni distincte; - dispoziția lit. d) se va corela cu terminologia stabilită în art. 2, precum și cu terminologia utilizată în art. 22 alin. (1); - în dispozițiile lit. d) și e), referințele la „acordurile bilaterale încheiate” se vor conforma terminologiei stabilite în art. 2 al proiectului de lege; - potrivit lit. g), Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare – ANRE) are competența de a constata contravenții în cazurile și modul stabilit de Codul contravențional. În acest sens, nu este clar dacă, nerespectarea unor dispoziții din legea în cauză va atrage aplicarea sancțiunilor contravenționale. În cazul respectiv, se va analiza necesitatea completării Codului contravențional cu fapta contravențională și sancțiunea aplicabilă; - la lit. h), după cuvântul „propune” sugerăm a fi incluse cuvintele „spre aprobare”, întru asigurarea clarității normei; - dispoziția lit. j) se va revedea, în vederea expunerii scopului pentru care ANRE propune organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei modelul registrului general cu privire la stocurile de urgență și regulamentul de organizare și funcționare a registrului respectiv. Mai mult, se consideră mai adecvat a se indica că ANRE participă la elaborarea modelului registrului general cu privire la stocurile de urgență și a regulamentului de organizare și funcționare a registrului respectiv, având în vedere faptul că, potrivit art. 5 alin. (1) lit. o), atribuția de a elabora aceste proiecte de acte îi revine organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei; - observațiile prevăzute la lit. j) sunt similar valabile și pentru lit. i). De asemenea, norma stabilită la lit. i) va fi analizată prin prisma art. 3 lit. f) și g), precum și a art. 5 alin. (1) lit. i), în vederea asigurării unei corelări normative și echilibrului între reglementări. Dispozițiile alin. (2)-(4), în forma în care sunt expuse, dubleză dispozițiile art. 5 alin. (2)-(4), motiv pentru care se recomandă a fi excluse.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Articolul 6 alin. (1) a fost revizuit în vederea clarificării atribuțiilor ANRE și a eliminării suprapunerilor normative semnalate. Dispoziția lit. a) a fost divizată în două subdiviziuni distincte, fiind separată atribuția privind eliberarea, prelungirea, reperfectarea, suspendarea, reluarea valabilității și retragerea autorizațiilor pentru desfășurarea activității de stocare a stocurilor de urgență de atribuția privind monitorizarea activității operatorilor instalațiilor de stocare autorizați.</p> <p>Totodată, din atribuțiile ANRE au fost excluse prevederile privind elaborarea și prezentarea către Guvern a modalității de calcul și de plată a contribuției pentru ECS, precum și cele privind propunerea modelului registrului general cu privire la stocurile de urgență și a regulamentului de organizare și funcționare a acestuia. Aceste competențe au fost corelate cu atribuțiile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și ale Guvernului, pentru asigurarea echilibrului instituțional și evitarea dublării competențelor.</p> <p>Litera referitoare la constatarea încălcărilor a fost reformulată prin excluderea referinței la constatarea contravențiilor, fiind păstrată competența ANRE de a constata încălcările prevăzute de prezenta lege și de a aplica sancțiuni financiare în cazurile expres prevăzute de aceasta. Astfel, a fost eliminată confuzia dintre regimul sancțiunilor financiare prevăzute de proiect și regimul răspunderii contravenționale reglementat de Codul contravențional.</p> <p>De asemenea, terminologia privind acordurile bilaterale urmează a fi uniformizată în raport cu noțiunea „acord bilateral privind stocurile de urgență”, definită la art. 2 al proiectului.</p> <p>Dispozițiile alin. (2) și (3) au fost menținute, însă reformulate ca norme speciale aplicabile exercitării atribuțiilor de control ale ANRE, respectiv accesului reprezentanților împuterniciți</p>

			ai ANRE la sediile, punctele de lucru, instalațiile de stocare, documentele, registrele, evidențele și informațiile relevante, precum și protecției informațiilor cu accesibilitate limitată și a datelor cu caracter personal obținute de ANRE în exercitarea atribuțiilor sale. Prin urmare, aceste norme nu dublează atribuțiile generale ale organului central de specialitate prevăzute la art. 5, ci stabilesc garanții procedurale specifice activității de control a ANRE.
6.	La art. 7: În alin. (1), textul „entitatea centrală de stocare (în continuare - ESC)” se va revedea, având în vedere noțiunea „entitate centrală de stocare” stabilită la art. 2 al proiectului. În alin. (2): - dispoziția lit. e) se va revizui, în vederea expunerii scopului pentru care ESC propune organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și ANRE modalitatea de calcul și de plată a contribuției pentru ECS, precum și a conținutului și a modalității de transmitere a informațiilor privind plățile către ECS, având în vedere faptul că, potrivit art. 6 alin. (1) lit. i), atribuția de a elabora aceste proiecte de acte îi revine ANRE. În acest sens, se consideră mai adecvat a se indica că ESC acordă asistență ANRE la elaborarea modalității de calcul și de plată a contribuției pentru ECS, precum și a conținutului și a modalității de transmitere a informațiilor privind plățile către ECS; - la lit. s), textul „în cadrul competenței sale, participă” se recomandă a fi substituit cu textul „participă, în limitele competențelor sale,”; - dispoziția lit. t) se va reformula, astfel încât să constituie o atribuție și nu un drept. Primul enunț al alin. (3) se va reformula, întrucât, în forma expusă, acesta are caracter informativ și nu normativ. În altă ordine de idei, enunțul se va revizui, prin prisma art. 307 alin. (4) al Codului civil nr. 1107/2002, care prevede că, de regulă, activitatea care, conform legii, este supusă licențierii poate fi practică de instituția publică doar după obținerea licenței, dacă legea nu prevede altfel. Dispoziția alin. (5) este ambiguă, motiv pentru care se va reformula. Dispoziția alin. (6) se va revedea, prin prisma art. 307 alin. (1) al Codului civil nr. 1107/2002, care prevede că instituția publică este persoană juridică de drept public care se constituie în baza unui act emis de autoritatea publică și care este finanțată, integral sau parțial, de la bugetul acesteia din urmă. În dispoziția alin. (8) se vor analiza suplimentar necesitatea cuvintelor „cu excepția cazului în care o lege specială prevede altfel”, întrucât legea specială în cazul dat, este nemijlocit proiectul legii examinate.	<p>Se acceptă. Articolul 7 a fost revizuit în vederea clarificării statutului, atribuțiilor, organizării și finanțării ECS, precum și pentru corelarea acestuia cu noțiunea definită la art. 2 și cu competențele celorlalte autorități implicate în mecanismul de constituire și menținere a stocurilor de urgență. La alin. (1), textul a fost reformulat prin utilizarea abrevierii ECS, definită la art. 2, fără reluarea inutilă a denumirii complete și fără introducerea unei abrevieri paralele. La alin. (2), dispoziția care prevedea că ECS propune modalitatea de calcul și plată a contribuției pentru ECS a fost exclusă, pentru evitarea suprapunerii cu atribuțiile organului central de specialitate și ale Guvernului. Rolul ECS a fost limitat la atribuțiile sale operaționale, inclusiv colectarea plăților datorate ECS în condițiile legii. Totodată, formularea privind participarea ECS la lucrările organismelor profesionale și consultative a fost ajustată prin utilizarea sintagmei „participă în limitele competențelor sale”. Dispoziția privind achiziționarea, construirea, reconstruirea, modernizarea sau recondiționarea instalațiilor de stocare a fost reformulată astfel încât să constituie o atribuție a ECS, exercitată în condițiile prezentei legi, ale statutului ECS și ale planului anual de activitate și financiar, nu un simplu drept opțional. Primul enunț al alin. (3) a fost reformulat cu caracter normativ, prin stabilirea expresă că pentru desfășurarea de către ECS a activităților de cumpărare, vânzare, menținere, reînnoire și restabilire a produselor petroliere în scopul constituirii și restabilirii stocurilor de urgență nu este necesară deținerea licenței de import și comercializare cu ridicata a benzinei și motorinei. Astfel, norma a fost corelată cu art. 307 alin. (4) din Codul civil nr. 1107/2002, care permite derogarea prin lege specială. De asemenea, alin. (5) a fost reformulat pentru a clarifica modul de organizare și funcționare a ECS, în funcție de crearea unei entități noi sau desemnarea unei entități existente, inclusiv reglementarea planului anual de activitate și financiar. Alin. (6) a fost revizuit pentru a preciza sursele de finanțare ale ECS, fără alocării de la bugetul de stat, prin contribuția pentru ECS, prin aportul pentru stocurile de urgență plătite către ECS în cazurile prevăzute de lege și prin alte surse prevăzute de proiect. Totodată, formula redundantă de la alin. (8), referitoare la existența unei legi speciale, a fost exclusă. Modificările au fost operate și în articolele conexe, în special cele privind finanțarea, plățile datorate ECS, competențele Guvernului și ale organului central de specialitate, pentru asigurarea coerenței normative și evitarea dublajelor instituționale.</p>	
7.	La art. 8: În alin. (2): - la lit. a), textul „Legii nr. 248/2025” se va completa cu cuvintele „privind managementul situațiilor de criză”. În acest sens, se va reține că potrivit art. 54 alin. (1) lit. i) al Legii nr.	<p>Se acceptă. Articolul 8 alin. (2) a fost revizuit potrivit observațiilor</p>	

		100/2017, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire (observație valabilă și pentru art. 9 alin. (4)); - la lit. c), se vor specifica părțile notificate, în cazul disfuncționalităților majore de aprovizionare cu produse petroliere, întru asigurarea clarității și previzibilității normei; 5 - la lit. d), se va indica autoritatea emitentă a deciziei internaționale, precum și se va specifica dacă participarea la acțiunea internațională coordonată rezultă dintr-un acord internațional încheiat în acest sens de Republica Moldova.	<p>formulate. La lit. a), referința la Legea nr. 248/2025 a fost completată cu denumirea actului normativ, respectiv Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, iar această abordare a fost aplicată și în articolele conexe, inclusiv la art. 9 alin. (4), pentru respectarea art. 54 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 100/2017.</p> <p>La lit. c), norma a fost completată prin indicarea părților vizate de procedura de notificare și comunicare în cazul disfuncționalităților majore în aprovizionarea cu produse petroliere, respectiv Centrul Național de Management al Crizelor, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, ANRE, ECS, Serviciul Vamal, importatorii obligați, operatorii instalațiilor de stocare, precum și alte autorități publice și entități relevante.</p> <p>La lit. d), textul a fost reformulat pentru a clarifica temeiul participării Republicii Moldova la acțiuni internaționale coordonate privind eliberarea stocurilor de urgență. Astfel, norma face trimitere la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, la deciziile adoptate de instituțiile competente ale Comunității Energetice, precum și la alte tratate ori acorduri internaționale la care Republica Moldova este parte.</p>
	8.	La art. 9 alin. (4) se vor revedea cuvintele „le integrează în produsele informative corespunzătoare”, întrucât sunt ambigue.	<p>Se acceptă.</p> <p>Art. 9 alin. (4) a fost revizuit prin excluderea sintagmei „le integrează în produsele informative corespunzătoare”, întrucât aceasta putea genera neclarități privind natura, forma și efectele juridice ale acestor „produse informative”. Textul a fost reformulat în sensul că Centrul Național de Management al Crizelor examinează informațiile și propunerile transmise, le sistematizează și le valorifică pentru fundamentarea propunerilor înaintate, după caz, Comisiei Naționale de Management al Crizelor. Noua formulare este mai clară, mai previzibilă și reflectă rolul Centrului în procesul de analiză, sistematizare și pregătire a propunerilor privind opțiunile strategice de răspuns.</p>
	9.	La art. 10: În alin. (5), referința la art. 24 alin. (1) este necorespunzătoare, motiv pentru care se va revedea. Totodată, textul „metoda și principiile stabilite în Anexa nr. 3 – Anexa nr. 5” sugerăm a fi substituit cu textul „metodele de calcul stabilite în anexele nr. 3 – nr. 5”. Dispozițiile alin. (6) recomandăm a fi expuse după dispozițiile alin. (8), întru expunerea armonioasă a prevederilor.	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Art. 10 alin. (5) a fost revizuit prin excluderea referinței necorespunzătoare la art. 24 alin. (1), aceasta fiind substituită cu trimiterea la datele colectate potrivit art. 18, care reglementează colectarea datelor necesare pentru calcularea nivelului minim al stocurilor de urgență. Totodată, formularea privind „metoda și principiile stabilite în Anexa nr. 3 – Anexa nr. 5” a fost revizuită prin raportare la metodele și principiile stabilite în anexele relevante ale proiectului, ținând cont de renumerotarea anexelor și de corelările operate transversal în textul proiectului.</p>
	10.	Dispozițiile cuprinse în art. 11 alin. (4) se recomandă a fi divizate în alineate distincte, evitând, în același timp, textul „Procedând astfel”, deoarece nu sunt caracteristice limbajului normativ.	<p>Se acceptă.</p> <p>Art. 11 a fost revizuit potrivit observației formulate. Dispozițiile care anterior erau cuprinse într-un singur alineat au fost divizate în alineate distincte, pentru asigurarea clarității și a unei expuneri normative corespunzătoare. Astfel, norma privind reflectarea cotei de piață a produselor petroliere individuale în structura cantitativă a stocurilor de urgență a fost menținută într-un alineat separat, iar regula privind înlocuirea unor categorii de stocuri prin alte produse petroliere a fost expusă distinct.</p> <p>Totodată, textul „Procedând astfel,” a fost exclus, întrucât nu este specific limbajului normativ. Noua redacție asigură o formulare mai clară, mai concisă și mai previzibilă a regulilor</p>

			privind compoziția și structura stocurilor de urgență.
11.	<p>La art. 12:</p> <p>În alin. (1) se propune a fi exclus textul „prevăzuți la articolul 22 alin. (1)”, având în vedere noțiunea „titular al obligației de stocare”, stabilită în art. 2 al proiectului de lege.</p> <p>Primul enunț al alin. (2) urmează a fi reformulat, întrucât, în forma expusă, nu asigură claritate normei.</p> <p>În alin. (3), textul „standardul SM SR ISO 91:2018, conform versiunii actualizate a acestuia sau conform unui standard echivalent, adoptat și publicat de autoritatea competentă a Republicii Moldova” este ambiguu, în măsura în care nu se indică actul normativ unde este stabilit acest standard (observație similară valabilă și pentru art. 30 alin. (1)).</p> <p>În alin. (4), formularea „de alți titulari ai obligației de stocare”, urmează a fi revăzută, întrucât titulari ai obligației de stocare sunt ECS și importatorul obligat, în conformitate cu art. 2 și art. 22 alin. (1) al proiectului de lege. Astfel, în măsura în care în dispozițiile alin. (2) și (3) ale art. 12 se face referire la ECS, atunci în alin. (4) se va face referire nemijlocită la importatorul obligat.</p> <p>Dispozițiile alin. (5) și (6) se recomandă a fi expuse după dispozițiile alin. (2) al aceluiași articol.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Art. 12 a fost revizuit potrivit observațiilor formulate. La alin. (1), a fost exclus textul „prevăzuți la articolul 22 alin. (1)”, fiind utilizată noțiunea definită la art. 2, respectiv „titular al obligației de stocare”. Primul enunț al alin. (2) a fost reformulat pentru a clarifica faptul că ECS menține în formă materială de la 1/2 până la 2/3 din stocurile de urgență care îi revin potrivit art. 22 alin. (2), iar cantitatea respectivă se stochează pe teritoriul Republicii Moldova și trebuie să fie disponibilă potrivit art. 29.</p> <p>Totodată, din norma privind pierderile aferente stocurilor de urgență deținute de ECS a fost exclusă trimiterea la standardul SM SR ISO 91:2018, fiind păstrată raportarea la cadrul normativ fiscal și tehnic aplicabil. Această ajustare răspunde și observației similare formulate pentru art. 30 alin. (1), urmând ca trimiterile la standarde tehnice să fie utilizate doar în măsura în care sunt clar ancorate în cadrul normativ aplicabil.</p> <p>De asemenea, formularea „de alți titulari ai obligației de stocare” a fost înlocuită cu referirea expresă la „importatorii obligați”, în corelare cu noțiunile definite la art. 2 și cu structura obligației de stocare prevăzută de proiect.</p> <p>Dispozițiile referitoare la posibilitatea stocării în altă țară a cantității minime de stocuri materiale ale ECS și la stocurile materiale ale ECS care depășesc obligația de constituire au fost re poziționate imediat după alin. (2), pentru asigurarea unei succesiuni logice a normelor.</p>	
12.	<p>La art. 13: În alin. (4), referința la art. 28 se va revedea, în scopul indicării concrete a alineatului din acest articol la care se face referire (observație valabilă și pentru alin. (7) lit. f)-h) din același articol, în partea ce vizează referința la art. 28, 29 și 30). În alin. (5), cuvântul „dispoziției” se va substitui cu cuvântul „deciziei”, având în vedere că, potrivit art. 34 lit. b) al Legii nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, Comisia Națională de Management al Crizelor emite decizii. 6 În alin. (7) lit. c), din sintagma „a instalațiilor de stocare și a rezervoarelor” se vor exclude cuvintele „și a rezervoarelor”, luând în considerare definiția noțiunii „instalații de stocare” prevăzută în art. 2 al proiectului de lege.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Art. 13 a fost revizuit potrivit observațiilor formulate. Trimiterile la art. 28 și art. 29 au fost concretizate prin indicarea alineatelor relevante, respectiv art. 28 alin. (2) și art. 29 alin. (1). La alin. (5), cuvântul „dispoziției” a fost substituit cu „deciziei”, în concordanță cu Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză. Totodată, la alin. (7) lit. c), sintagma „și a rezervoarelor” a fost exclusă, având în vedere că noțiunea „instalații de stocare”, definită la art. 2, include și rezervoarele. Trimiterea la art. 30 a fost menținută generală, deoarece articolul reglementează un mecanism unitar privind controlul cantității și calității stocurilor de urgență, iar contractul trebuie să se raporteze la întregul regim de control prevăzut de acest articol.</p>	
13.	<p>La art. 14: În alin. (3) se va revedea referința la toate produsele petroliere prevăzute în anexa nr. 2. Or, în art. 9 alin. (2) din actul UE ce constituie obiect al transpunerii, sunt specificate exclusiv anumite produse petroliere. În acest sens, constatăm cu titlu de exemplu că, în art. 9 alin. (2) al actului UE nu se face referire la gazul de rafinărie, pe când în proiectul legii, acest produs este incident, în măsura în care se face trimitere la anexa nr. 2. În cele din urmă, alin. (3) urmează a fi revăzut. Dispozițiile alin. (5) urmează a fi analizate suplimentar, în scopul stabilirii periodicității în care organul central de specialitate în domeniul energiei va notifica Secretariatul Comunității Energetice despre depozitarea stocurilor specifice. Totodată, norma se va revizui, în vederea comasării dispozițiilor acesteia cu dispozițiile art. 17 alin. (5) și art. 20 alin. (2) și (3), în același timp asigurând evitarea contradicțiilor sau a dublajului normativ.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Art. 14 a fost revizuit în vederea corelării cu art. 9 alin. (2) din Directiva 2009/119/CE. În acest sens, alin. (3) a fost reformulat astfel încât stocurile specifice să poată fi constituite exclusiv din categoriile de produse energetice prevăzute de actul UE, respectiv etan, gaz petrolier lichefiat, benzină auto, benzină pentru aviație, combustibil de tip benzină pentru turboreactoare, carburant de tip kerosen pentru turboreactoare, alte tipuri de kerosen, motorină, păcură, white spirit și SBP, lubrifianți, bitum, ceară de parafină și cocs de petrol, definite în anexa relevantă a proiectului. Astfel, a fost exclusă posibilitatea includerii unor produse care nu sunt prevăzute de art. 9 alin. (2) din Directivă, cum ar fi gazul de rafinărie.</p> <p>Totodată, alin. (5) a fost revizuit pentru clarificarea</p>	

		<p>momentului notificării Secretariatului Comunității Energetice. Norma stabilește că notificarea se transmite în termen de 15 zile de la data aprobării hotărârii Guvernului privind constituirea stocurilor specifice, dar nu mai târziu de data începerii perioadei pentru care acestea urmează să fie menținute. Notificarea include nivelul stocurilor specifice, categoriile de produse petroliere, exprimate în număr de zile din consumul mediu zilnic calculat în echivalent țiței, locul depozitării și perioada de menținere. De asemenea, orice modificare a nivelului, categoriilor de produse, locului depozitării sau perioadei de menținere se notifică Secretariatului Comunității Energetice în termen de 15 zile de la aprobarea modificării respective.</p>
14.	<p>La art. 15: În alin. (2): - dispoziția lit. c) se va completa cu cuvintele „privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase”; - din dispoziția lit. f) se vor exclude cuvintele „în vigoare”, ca fiind inutile; - în dispoziția lit. g), cuvintele „entității centrale de stocare” se va substitui cu abrevierea „ECS”, astfel cum este prevăzut în art. 2 al proiectului de lege; - în dispoziția lit. j) se va face referire la articolul/articolele din proiectul de lege ce stabilesc situațiile de neconformitate. În alin. (3) referința la Regulamentul privind eliberarea autorizațiilor pentru desfășurarea activității de stocare a stocurilor de urgență se va revizui, având în vedere faptul că potrivit art. 41 alin. (3) al Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, condițiile primare, drepturile și obligațiile materiale și procedurale cu caracter primar cu privire la solicitarea, eliberarea, deținerea și retragerea autorizațiilor se stabilesc prin lege. În dispozițiile alin. (4): - textul „în condițiile art. 15” se va substitui cu textul „în condițiile prezentului articol”; - cuvintele „în termenele și condițiile stabilite” se vor detalia, în scopul asigurării clarității normei. În dispoziția alin. (6) se va indica un termen în care operatorul instalației de stocare va notifica ANRE despre orice modificare relevantă privind instalația de stocare. De asemenea, se vor detalia cuvintele „orice modificare relevantă”, întru asigurarea previzibilității normei (observație valabilă și pentru art. 18 alin. (3), cu referire la cuvintele „circumstanțele relevante”).</p>	<p>Se acceptă. Art. 15 a fost revizuit substanțial în vederea clarificării regimului de autorizare a operatorilor instalațiilor de stocare și a corelării acestuia cu Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Condițiile primare pentru obținerea autorizației, drepturile și obligațiile materiale și procedurale esențiale privind eliberarea, deținerea, suspendarea și retragerea autorizației au fost reglementate direct în lege, iar aplicarea Legii nr. 160/2011 a fost păstrată cu caracter complementar. La alin. (2), condițiile de autorizare au fost completate și reformulate. Dispoziția privind înregistrarea instalației de stocare a fost completată cu referirea la legislația privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase. Formulările redundante, inclusiv cuvintele „în vigoare”, au fost excluse. Totodată, terminologia a fost uniformizată prin utilizarea abrevierii ECS, definită la art. 2 al proiectului. Observația privind indicarea situațiilor de neconformitate a fost valorificată prin reglementarea directă, în art. 15, a temeiurilor de retragere și suspendare a autorizației pentru desfășurarea activității de stocare a stocurilor de urgență. Astfel, norma nu se mai limitează la o trimitere generală, ci stabilește expres cazurile în care ANRE poate retrage sau suspenda autorizația. De asemenea, dispozițiile privind procedura de autorizare au fost reformulate prin înlocuirea trimiterii generale la regulament cu prevederi legale directe referitoare la durata autorizației, procedura de eliberare, prelungire, reperfectare, suspendare, reluare a valabilității și retragere, precum și termenul de examinare a cererii. Norma privind notificarea modificărilor relevante a fost completată prin stabilirea unui termen expres de 5 zile lucrătoare de la data survenirii modificării și prin enumerarea categoriilor de modificări care pot afecta activitatea autorizată, inclusiv modificările privind dreptul asupra instalației, capacitatea de stocare, starea tehnică sau funcțională, sistemele automatizate de măsurare și monitorizare, mijloacele de măsurare, accesul de la distanță al ANRE și ECS, înregistrarea instalației și capacitatea operatorului de a asigura disponibilitatea și accesibilitatea fizică a stocurilor de urgență. Totodată, observația privind clarificarea sintagmelor de tip „modificare relevantă” / „circumstanțe relevante” a fost avută în vedere și în articolele conexe, inclusiv în art. 18, pentru</p>

		asigurarea previzibilității normelor și a unei terminologii uniforme în proiect.
15.	<p>La art. 16: În alin. (1): - sintagma „într-un registru” se va substitui cu sintagma „Registrul general cu privire la stocurile de urgență”; - ultimul enunț se va exclude, deoarece dublează dispozițiile art. 5 alin. (1) lit.</p> <p>o). Aferent prescurtării propuse în acest alineat „(în continuare – Registrul stocurilor de urgență)” se va reține că acestea se stabilesc la prima utilizare în text a termenului sau a denumirii.</p> <p>Observațiile formulate la alin. (1) sunt similar valabile și pentru art. 17 alin. (1). În alin. (4) se va analiza suplimentar care este autoritatea publică care ține Registrul general cu privire la stocurile de urgență și căruia titularul obligației de stocare ar trebui să transmită datele și documentele prevăzute la alin. Error! Reference source not found. necesare pentru ținerea Registrului stocurilor de urgență până la data de 1 iulie pentru anul în curs. Or, constatăm că, potrivit art. 7 alin. (2) al Legii nr. 71/2007 cu privire la registre, crearea și ținerea Registrului resurselor și sistemelor informaționale de stat se efectuează de Agenția de Guvernare Electronică. În alin. (5), textul „transmit, la solicitarea la solicitarea organului central sau, după caz, a ECS, în termen de 10 zile lucrătoare, transmit” se va revedea, în scopul evitării dublării unor cuvinte/îmbinări de cuvinte. De asemenea, se va stabili momentul începerii curgerii termenului de 10 zile lucrătoare, precum și se va indica concret la ce organ central se face referire. Dispozițiile alin. (9) nu constituie obiect al transpunerii art. 6 din Directiva 2009/119/CE. În acest sens, nota de fundamentare va prevedea argumentele care justifică includerea unei asemenea prevederi, cu atât mai mult că în alin. (8) este menționat că informațiile cu accesibilitate limitată privind localizarea exactă a stocurilor de urgență nu se transmit Secretariatului Comunității Energetice, normă similară prevăzută și în art. 6 alin. (3) al Directivei 2009/119/CE (observație valabilă și pentru art. 17 alin. (6), care nu constituie obiect al transpunerii art. 10 din actul UE citat).</p>	<p>Se acceptă parțial. Art. 16 a fost revizuit în partea ce ține de claritatea normei și corectarea formulărilor semnalate. La alin. (1), denumirea registrului a fost precizată prin utilizarea sintagmei „Registrul general cu privire la stocurile de urgență”, iar formulările redundante care dublau atribuțiile organului central de specialitate au fost excluse. Observațiile similare au fost avute în vedere și la art. 17 alin. (1), prin utilizarea denumirii corespunzătoare a registrului privind stocurile specifice. La alin. (4), textul a fost clarificat în sensul că datele și documentele necesare pentru ținerea Registrului general cu privire la stocurile de urgență se transmit organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei. Totodată, proiectul păstrează posibilitatea delegării către ECS a unor sarcini administrative și tehnice privind întocmirea și menținerea registrului, fără transferarea responsabilității instituționale de la organul central de specialitate. La alin. (5), textul a fost revizuit prin eliminarea dublării unor cuvinte, indicarea expresă a organului central de specialitate vizat și stabilirea momentului de la care curge termenul de 10 zile lucrătoare, respectiv de la recepționarea solicitării. În ceea ce privește alin. (9), soluția normativă a fost menținută, urmând ca nota de fundamentare să fie completată cu argumentele privind necesitatea acestei prevederi. Norma are rol operațional și este necesară pentru asigurarea verificării efective de către Secretariatul Comunității Energetice a nivelului de pregătire al Republicii Moldova și a stocurilor aferente, cu respectarea regimului aplicabil informațiilor cu accesibilitate limitată. Aceeași abordare se aplică și art. 17 alin. (6).</p>
16.	<p>La art. 17, alin. (5) se propune a fi completat cu dispoziția, potrivit căreia, în copia Registrului stocurilor specifice care se expediază Secretariatului Comunității Energetice, datele cu caracter sensibil referitoare la localizarea stocurilor pot rămâne nedivulgate, astfel cum rezultă din art. 10 alin. (1) al Directivei 2009/119/CE.</p>	<p>Se acceptă. Art. 17 a fost revizuit în vederea corelării cu observația formulată. La alin. (5), textul prevede transmiterea copiei Registrului general cu privire la stocurile specifice către Secretariatul Comunității Energetice, cu excluderea informațiilor cu accesibilitate limitată privind localizarea exactă a stocurilor specifice, în conformitate cu logica art. 10 alin. (1) din Directiva 2009/119/CE. Totodată, cu privire la art. 17 alin. (6), soluția normativă privind punerea la dispoziția reprezentanților sau experților autorizați ai Secretariatului Comunității Energetice a datelor sensibile privind localizarea exactă a stocurilor specifice, în cadrul verificărilor, a fost menținută ca normă operațională. Aceasta nu are ca obiect transmiterea generală sau publicarea datelor sensibile, ci reglementează accesul controlat la aceste informații în cadrul verificărilor efectuate de Secretariat, cu respectarea regimului de protecție aplicabil informațiilor cu accesibilitate limitată.</p>
17.	<p>La art. 21, din dispozițiile alin. (3) se va exclude referința la Secretariatul Comunității Energetice, întrucât acestei entități internaționale nu i se pot impune obligații prin respectiva lege.</p>	<p>Se acceptă. Art. 21 alin. (3) a fost revizuit prin excluderea referinței la Secretariatul Comunității Energetice din categoria subiecților cărora li se instituie obligația de nedivulgare a informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată. Modificarea a fost operată</p>

			<p>având în vedere că printr-o lege națională nu pot fi instituite obligații directe în sarcina unei entități internaționale.</p> <p>În noua redacție, obligația de abținere de la divulgarea informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată se aplică autorităților și entităților naționale implicate în aplicarea legii, respectiv organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, ANRE, ECS și reprezentanților acestora. Astfel, norma este corelată cu competența de reglementare a legii naționale și păstrează obligația de protecție a informațiilor sensibile în sarcina subiecților aflați sub jurisdicția Republicii Moldova.</p>
18.	<p>La art. 22: Alin. (2) se va reformula, în special a doua parte a normei, luând în considerare faptul că ECS, potrivit primei părți a normei, ar putea să dețină și mai mult de 1/2 din cantitatea minimă de stocuri de urgență. În cazul dat, importatorii obligați nu vor putea deține 1/2 din cantitatea menționată. Dispoziția alin. (3) care prevede că „Guvernul poate modifica modalitatea de repartizare a obligației de constituire a stocurilor de urgență între ECS și importatori obligați, prevăzută la alin. Error! Reference source not found.” necesită a fi revăzută, întrucât un act normativ al Guvernului nu poate modifica dispozițiile legii. Mai mult, se va reține că, conform principiilor generale de drept, în cazul existenței unor contradicții între dispozițiile unui act normativ de nivel inferior și dispozițiile unui act normativ de nivel superior, prioritate au reglementările actului superior (observație valabilă și pentru art. 11 alin. (3)). Dispoziția alin. (4), necesită a fi revăzută, întrucât, potrivit definiției date termenului „titular al obligației de stocare” ESC, de asemenea, are calitatea de titular al obligației de stocare.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Art. 22 a fost revizuit în vederea eliminării neclarităților privind repartizarea obligației de constituire și menținere a stocurilor de urgență între ECS și importatorii obligați.</p> <p>Alin. (2) a fost reformulat astfel încât să prevadă expres că ECS constituie și menține 1/2 (o jumătate) din cantitatea minimă de stocuri de urgență determinată potrivit art. 10 alin. (1), iar cealaltă 1/2 (o jumătate) se constituie și se menține de către importatorii obligați, în condițiile legii. Prin această reformulare a fost exclusă ambiguitatea potrivit căreia ECS ar fi putut deține mai mult de 1/2 din cantitatea minimă, situație care ar fi făcut inaplicabilă obligația importatorilor de a constitui aceeași cotă de 1/2.</p> <p>Totodată, a fost exclusă dispoziția potrivit căreia Guvernul putea modifica, prin hotărâre, modalitatea de repartizare a obligației de constituire a stocurilor de urgență între ECS și importatorii obligați. Această ajustare a fost operată pentru respectarea principiului ierarhiei actelor normative, având în vedere că un act normativ al Guvernului nu poate modifica o repartizare stabilită prin lege.</p> <p>Suplimentar, art. 22 a fost restructurat astfel încât să delimiteze clar obligația generală de constituire și menținere a stocurilor de urgență, repartizarea acesteia între ECS și importatorii obligați, precum și modul de determinare a obligației fiecărui importator obligat în funcție de produsele importate net în anul calendaristic precedent. Prevederile referitoare la delegarea obligației de stocare au fost tratate distinct în articolele speciale ale proiectului, pentru a evita confuzia generată de faptul că ECS are, de asemenea, calitatea de titular al obligației de stocare.</p>	
19.	<p>La art. 23: În alin. (1), dispozițiile lit. a) și b) nu vizează obiectul de reglementare al alin. (1), motiv pentru care se vor exclude. Mai mult, lit. a) este declarativă și lipsită de densitate normativă, întrucât face trimitere la dispozițiile art. 10 alin. (5). Subsecvent, dispoziția lit. b) se recomandă a fi inclusă în art. 11, după dispozițiile alin. (2) al acestuia. În dispoziția alin. (3) lit. d), textul „articolul 26 alin. (1), alin. (2) sau alin. (3)” se va substitui cu textul „art. 26 alin. (1), (2) sau (3)”. Se va reține că, potrivit regulilor de tehnică legislativă, într-o enumerare de referințe denumirea elementului structural nu se repetă.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Art. 23 a fost revizuit pentru clarificarea procedurii de determinare a obligației individuale de stocare a importatorilor obligați.</p> <p>Dispozițiile alin. (1) lit. a) și b) se mențin, întrucât acestea nu au caracter declarativ, ci reprezintă etape necesare și succesive ale mecanismului de calcul al obligației individuale de stocare. Astfel, determinarea obligației individuale nu poate fi realizată în mod izolat, doar prin aplicarea cotei de piață a fiecărui importator, ci presupune mai întâi stabilirea obligației totale de stocare a Republicii Moldova, potrivit art. 10 alin. (5), iar ulterior determinarea ponderii fiecărui produs prevăzut la art. 11 alin. (2) în structura stocurilor de urgență, în funcție de cota de piață a acestora în anul precedent și în baza datelor colectate potrivit art. 18 alin. (1).</p> <p>În acest sens, lit. a) stabilește baza generală de la care pornește calculul obligațiilor individuale, iar lit. b) stabilește</p>	

			<p>etapa intermediară necesară pentru repartizarea obligației totale pe produse. Numai după parcurgerea acestor etape poate fi aplicată regula prevăzută la lit. c), prin care se determină contribuția fiecărui titular al obligației de stocare la constituirea stocurilor de urgență pentru fiecare produs petrolier.</p> <p>Prin urmare, menținerea lit. a) și b) în art. 23 este necesară pentru asigurarea caracterului complet, previzibil și verificabil al algoritmului de calcul al obligației individuale de stocare. Mutarea lit. b) la art. 11 nu este oportună, întrucât art. 11 reglementează compoziția și forma stocurilor de urgență, în timp ce art. 23 reglementează procedura de determinare a cotelor individuale aferente obligației de stocare pentru importatorii obligați.</p> <p>Totodată, observația privind forma trimiterilor interne a fost acceptată. Trimiterea la art. 26 a fost ajustată potrivit regulilor de tehnică legislativă, prin utilizarea formulei „art. 26 alin. (1), (2) sau (3)”, fără repetarea denumirii elementului structural în aceeași enumerare.</p>
20.	La art. 24: În alin. (1) se propune a fi exclus textul „de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei”, având în vedere competența Guvernului de a aproba cuantumul aportului pentru stocurile de urgență, inclusiv cuantumul contribuției ce urmează a fi plătită către entitatea centrală de stocare (a se vedea art. 3 lit. g) din proiect). În alin. (4), cuvintele „Cu titlu de excepție” recomandăm a fi substituite cu cuvintele „Prin derogare”.		<p>Se acceptă.</p> <p>Norma a fost revizuită în vederea corelării cu competența Guvernului de aprobare a cuantumului aportului pentru stocurile de urgență, inclusiv a cuantumului contribuției pentru ECS și a compensației pentru importatorii obligați. În noua redacție, rolul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei este limitat la elaborarea și înaintarea propunerii justificate, iar stabilirea cuantumului se realizează de către Guvern, în conformitate cu competențele prevăzute de proiect.</p> <p>Totodată, formularea „Cu titlu de excepție” a fost substituită cu formula „Prin derogare”, acolo unde norma instituie o abatere de la regula generală, în vederea utilizării unui limbaj normativ corespunzător și uniform.</p> <p>Modificările au fost operate și în articolele conexe privind finanțarea stocurilor de urgență, calcularea și plata contribuției pentru ECS, precum și plățile datorate ECS, pentru asigurarea coerenței mecanismului financiar al proiectului.</p>
21.	La art. 26: În alin. (4), cuvântul „articol” se va substitui cu cuvântul „alineat”. În alin. (6) se va indica momentul începerii curgerii termenului de 7 luni.		<p>Se acceptă.</p> <p>Art. 26 a fost revizuit potrivit observațiilor formulate. La alin. (4), cuvântul „articol” a fost substituit cu „alineat”, pentru corelarea exactă a trimiterii cu ipoteza normativă reglementată în același alineat.</p> <p>Totodată, alin. (6) a fost completat pentru a indica momentul de la care se determină termenul de 7 luni. Astfel, condițiile în care ECS poate oferi servicii privind menținerea stocurilor pentru importatorii obligați urmează a fi publicate pe pagina web oficială a ECS cu cel puțin 7 luni înainte de data începerii prestării serviciului respectiv. Această completare asigură claritatea și previzibilitatea normei.</p>
22.	La art. 27: Aferent aprobării de către Guvern a planului de acțiuni pentru constituirea stocurilor de urgență, se va analiza suplimentar dacă acesta va cădea sub incidența Regulamentului cu privire la planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020, sau acesta nu reprezintă un document de politici publice, în sensul regulamentului citat. În acest sens, se va lua în considerare că, potrivit Regulamentului cu privire la planificarea strategică, planul de acțiuni este parte componentă a programului - document de politici publice pe termen mediu (3-5 ani) elaborat pentru implementarea strategiilor.		<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Observația a fost analizată prin prisma naturii juridice a Planului de acțiuni pentru constituirea stocurilor de urgență. Planul de acțiuni prevăzut la art. 27 nu reprezintă un document de politici publice în sensul Regulamentului cu privire la planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020, ci un instrument operațional de implementare a prezentei legi, destinat constituirii treptate a</p>

		stocurilor de urgență deținute de ECS. Planul de acțiuni are rolul de a stabili măsurile concrete, etapele, prioritățile și elementele operaționale necesare pentru constituirea și menținerea stocurilor de urgență, în corelare cu nivelul minim al stocurilor, structura acestora, resursele financiare disponibile și capacitățile de stocare. Prin urmare, acesta nu substituie documentele de politici publice elaborate potrivit cadrului normativ privind planificarea strategică, ci asigură aplicarea practică a obligațiilor instituite prin lege.
23.	În art. 28, se va indica clar între ce entități se încheie contractul de depozitare a stocurilor de urgență/ contractul pentru stocurile de urgență în formă non-materială.	Se acceptă. Art. 28 a fost revizuit în vederea clarificării părților contractante pentru contractele relevante executării obligației de stocare. Textul stabilește expres că contractul de depozitare a stocurilor de urgență se încheie între titularul obligației de stocare și operatorul instalației de stocare autorizat în condițiile art. 15. Totodată, contractul pentru stocurile de urgență în formă non-materială se încheie între titularul obligației de stocare și persoana juridică ce deține stocuri excedentare de produse petroliere, inclusiv, după caz, o ECS a altui stat, în condițiile art. 13. În același timp, a fost păstrată cerința aprobării prealabile a acestor contracte de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, precum și obligația includerii clauzelor necesare pentru asigurarea respectării principiilor privind stocarea, constituirea stocurilor de urgență în formă non-materială și disponibilitatea stocurilor de urgență. Contractele respective pot fi invocate în scopul executării obligației legale de stocare numai după obținerea aprobării prealabile.
24.	În art. 29 alin. (4), se vor revedea cuvintele „entitatea energetică”, în scopul utilizării unei terminologii uniforme în tot textul proiectului.	Se acceptă. Art. 29 alin. (4) a fost revizuit în vederea utilizării unei terminologii uniforme și clare în tot textul proiectului. Sintagma „entitatea energetică care deține stocuri de urgență” a fost substituită cu formularea „importatorul obligat și/sau operatorul instalației de stocare care deține stocuri de urgență”, în corelare cu noțiunile definite la art. 2 și cu regimul juridic al subiecților implicați în constituirea, deținerea și stocarea stocurilor de urgență. Noua redacție permite identificarea precisă a subiectului căruia îi revine obligația de a asigura integritatea stocurilor, integritatea infrastructurii de încărcare și descărcare, întreținerea conformă și asigurarea contra riscurilor generale și a riscurilor de scurgere pe toată durata contractului de stocare sau a contractului pentru stocurile de urgență în formă non-materială.
25.	La art. 30: În alin. (1), nu este clar statutul juridic al entității de inspecție la care se face referire. De asemenea, nu este indicat domeniul pentru care este acreditată entitatea de inspecție. Ultimul enunț al alin. (2) recomandăm a fi expus într-un alineat distinct. În alin. (4), textul „cu 24 ore” sugerăm a fi substituit cu textul „cu cel puțin 24 ore”. Aferent dispoziției prevăzute la alin. (5), se va analiza necesitatea indicării ce includ costurile verificării efectuate, în măsura în care controlul se consideră negativ, ca urmare a neacordării accesului reprezentanților împuterniciți ai ANRE și al reprezentantului entității de inspecție la instalația de stocare.	Se acceptă. Art. 30 a fost revizuit potrivit observațiilor formulate. Statutul entității de inspecție și domeniul acreditării au fost clarificate prin prevederea expresă că verificarea calității produselor petroliere deținute în calitate de stocuri de urgență se efectuează de către o entitate de inspecție acreditată pentru domeniul supus verificării, ca organism de inspecție de tip A, potrivit cerințelor standardului EN 17020, tip A, preluat ca standard moldovenesc SM EN ISO/CEI 17020:2013. Totodată, textul a fost restructurat pentru delimitarea clară a obiectului controlului exercitat de ANRE, a responsabilității

	<p>În alin. (6) și (7), cuvintele „entitățile energetice care dețin contracte” se vor detalia, în scopul expunerii clare la ce entități și contracte se face referire.</p> <p>În alin. (6), se va revedea dacă referința la „acordurile internaționale ratificate” are aceeași semnificație ca și noțiunea „acord bilateral privind stocurile de urgență”. În acest sens, se va opta pentru utilizarea terminologiei stabilite în art. 2 din proiect.</p>	<p>titularilor obligației de stocare pentru asigurarea calității produselor petroliere și a mecanismului de verificare prin entitate de inspecție acreditată.</p> <p>Prevederea privind preavizarea controlului a fost modificată prin substituirea textului „cu 24 ore” cu textul „cu cel puțin 24 ore”. De asemenea, au fost detaliate consecințele neacordării accesului la instalația de stocare: în cazul în care accesul nu este asigurat după două încercări efectuate în decurs de 48 de ore de la data indicată în preaviz, controlul se consideră neefectuat din culpa importatorului obligat sau, după caz, a operatorului instalației de stocare.</p> <p>În același timp, au fost precizate costurile suportate în această situație, acestea incluzând costurile serviciilor prestate de entitatea de inspecție, cheltuielile de deplasare și alte cheltuieli justificate suportate în legătură directă cu organizarea verificării.</p> <p>Formularea „entitățile energetice care dețin contracte” a fost exclusă și înlocuită cu indicarea expresă a subiecților vizați, respectiv importatorii obligați și operatorii instalațiilor de stocare. Totodată, referințele privind acordurile au fost corelate cu terminologia stabilită la art. 2, prin utilizarea noțiunii de „acord bilateral privind stocurile de urgență”, acolo unde aceasta este aplicabilă.</p>
26.	<p>La pct. 31:</p> <p>Dispoziția alin. (1) urmează a fi analizată suplimentar, având în vedere faptul că în capitolul III nu este stabilită competența Comisiei Naționale de Management al Crizelor de a adopta decizia privind punerea în circulație a stocurilor de urgență. Potrivit acestui capitol, punerea în circulație total sau parțial a stocurilor de urgență, după caz a stocurilor specifice (a se vedea art. 8 alin. (3) lit. b)) este o măsură inclusă în Planul de intervenții, aprobat de Guvern.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Textul proiectului a fost revizuit pentru clarificarea competenței Comisiei Naționale de Management al Crizelor de a adopta decizia privind punerea în circulație totală sau parțială a stocurilor de urgență și, după caz, a stocurilor specifice.</p> <p>În acest sens, dispozițiile Capitolului III au fost completate pentru a stabili expres că, în cazurile prevăzute de Planul de intervenții, Comisia Națională de Management al Crizelor adoptă decizia privind punerea în circulație a stocurilor.</p> <p>Totodată, art. 31 alin. (1) a fost reformulat pentru a corela decizia Comisiei cu Planul de intervenții aprobat de Guvern și cu prevederile prezentei legi.</p> <p>Astfel, Planul de intervenții stabilește măsurile, procedura și condițiile operaționale de punere în circulație, iar Comisia Națională de Management al Crizelor adoptă decizia concretă de aplicare a acestei măsuri în situația de disfuncționalitate majoră în aprovizionarea cu produse petroliere. Modificarea asigură delimitarea clară între rolul Guvernului de aprobare a Planului de intervenții și competența Comisiei de a decide aplicarea măsurii în situația concretă de criză.</p>
27.	<p>La art. 32:</p> <p>Alin. (1) se propune a fi structurat în mai multe diviziuni, întru interpretarea corectă și aplicarea comodă a prevederilor.</p> <p>În alin. (4), referința la art. 3 lit. g) sugerăm a fi substituită cu referința la art. 3 lit. f).</p> <p>În alin. (5): - cuvintele „în ceea ce privește” sau „urmare a analizei” se vor revedea, deoarece nu sunt caracteristice limbajului normativ; - cuvintele „la propunerea organului central de specialitate” se vor detalia, în scopul indicării autorității publice concrete la care se face referire. De asemenea, cuvintele „procedura de verificare” necesită a fi detaliate, în vederea stabilirii concrete la ce procedură de verificare se face referire.</p> <p>În alin. (8), referința la alin. (1) se va revedea, având în vedere faptul că, potrivit art. 55 alin. (3) al Legii nr. 100/2017, nu se admite trimiterea la o altă normă de trimitere</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Art. 32 a fost revizuit în vederea clarificării mecanismului de finanțare a stocurilor de urgență prin aport. Dispozițiile privind aportul au fost structurate mai clar, prin separarea normei generale privind finanțarea, a produselor petroliere pentru care se calculează și se aplică aportul, precum și a componentelor aportului, respectiv contribuția pentru ECS și compensația pentru importatorii obligați.</p> <p>Referința la art. 3 a fost revizuită și corelată cu noua structură a articolului privind competențele Guvernului. Astfel, trimiterea se face la dispoziția care reglementează aprobarea actelor normative privind finanțarea stocurilor de urgență, inclusiv metodologia de calcul a aportului și cuantumul</p>

	(observație valabilă și pentru alte cazuri similare din proiect).	<p>acestui.</p> <p>Totodată, alin. (5) a fost reformulat prin excluderea expresiilor „în ceea ce privește” și „urmare a analizei”, care nu sunt specifice limbajului normativ. Formula „organul central de specialitate” a fost detaliată prin indicarea expresă a organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei. De asemenea, textul a fost revizuit pentru a preciza elementele-cheie de cost care se verifică periodic, respectiv prețul produselor petroliere, costul stocării, costul finanțării și costurile stocurilor în formă non-materială, fără menținerea unei trimiteri generale la o „procedură de verificare” neclară.</p> <p>Alin. (8) a fost revizuit prin formularea directă a cazurilor în care aportul pentru stocurile de urgență nu se calculează și nu se plătește, evitându-se trimiterea la o altă normă de trimitere. Recomandarea privind structurarea suplimentară a alin. (1) a fost valorificată în măsura necesară pentru claritatea și aplicabilitatea normei, fără modificarea suplimentară a structurii generale a articolului.</p>
28.	<p>La art. 33: În alin. (3), cuvintele „Codul civil” se vor completa cu textul „nr. 1107/2002”. 10 Aferent dispozițiilor ce vizează garanțiile bancare prevăzute în art. 33, precum și a reglementărilor art. 34 alin. (2), considerăm necesară consultarea opiniei Băncii Naționale a Moldovei. Referitor la capitolele VII și VIII: Având în vedere dispozițiile privind gruparea elementelor structurale, prevăzute la art. 53 al Legii nr. 100/2017, se va reține că un capitol nu poate fi compus doar dintr-un singur articol. Prin urmare, dispozițiile cuprinse în aceste capitole se propun a fi divizate în mai multe articole, astfel încât să se circumscrie caracteristicilor structurale ale unui capitol. Spre exemplu, dispozițiile art. 37 se vor diviza cel puțin în 2 articole distincte „Dispoziții finale” și „Dispoziții tranzitorii”.</p>	<p>Se acceptă. Art. 33 alin. (3) a fost revizuit prin completarea referinței la Codul civil cu numărul și anul actului normativ, respectiv Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002, în vederea respectării regulilor de tehnică legislativă privind indicarea actelor normative. Totodată, observația privind necesitatea consultării Băncii Naționale a Moldovei a fost reținută. Dispozițiile care vizează garanțiile bancare prevăzute la art. 33, precum și reglementările privind dobânda de întârziere prevăzute la art. 34 alin. (2), urmează a fi consultate cu Banca Națională a Moldovei, având în vedere incidența acestora asupra domeniului financiar-bancar. În ceea ce privește structura capitolelor finale ale proiectului, dispozițiile finale și tranzitorii au fost revizuite. Fostul articol unic privind dispozițiile finale și tranzitorii a fost divizat în două articole distincte: „Dispoziții finale” și „Dispoziții tranzitorii”, pentru asigurarea corespunderii cu cerințele privind gruparea elementelor structurale ale actului normativ prevăzute de Legea nr. 100/2017.</p>
29.	<p>La art. 36: În alin. (8), cuvântul „amenda” se va substitui cu cuvintele „sanctiunea financiară”, în vederea utilizării unei terminologii uniforme. Suplimentar, se va analiza necesitatea includerii unor dispoziții, potrivit cărora la determinarea mărimii sancțiunilor financiare stabilite în prezentul articol, ANRE va ține cont de unele circumstanțe, cum a fi, gravitatea încălcării, inclusiv durata și frecvența, existența încălcărilor anterioare și/sau alte circumstanțe.</p>	<p>Se acceptă. Art. 36 a fost revizuit în vederea uniformizării terminologiei utilizate în capitolul privind răspunderea pentru încălcarea legislației aferente stocurilor de urgență. Termenul „amenda” a fost substituit cu termenul „sanctiunea financiară”, în corelare cu regimul sancționator instituit de proiect și cu denumirea articolului privind sancțiunile financiare. Totodată, proiectul a fost completat cu dispoziții privind individualizarea sancțiunilor financiare. Astfel, la stabilirea mărimii sancțiunii financiare, ANRE urmează să țină cont de gravitatea încălcării, durata și frecvența acesteia, consecințele produse sau care puteau fi produse asupra securității aprovizionării cu produse petroliere, existența unor încălcări anterioare, gradul de cooperare al persoanei sancționate, precum și măsurile întreprinse pentru înlăturarea încălcării și prevenirea repetării acesteia. Această completare asigură o aplicare proporțională, motivată și previzibilă a sancțiunilor financiare.</p>

	<p>30. Sub aspect general, dispozițiile vor fi generalizate și structurate astfel încât sarcinile atribuite unei autorități publice să fie prevăzute, în același alineat (ex. sarcinile atribuite Guvernului vor fi expuse într-un singur alineat, care la rândul său, poate fi structurat în mai multe diviziuni însemnate prin puncte/litere, conform art. 51 alin. (6) al Legii nr. 100/2017).</p> <p>La alin. (2): - la lit. a), cuvintele „pentru constituirea stocurilor de urgență” recomandăm a fi substituite cu textul „prevăzut la art. 3 lit. d)””; - lit. b) se va completa cu textul „prevăzut la art. 3 lit. b)””; - în dispoziția lit. f), cuvintele „în concordanță” se vor substitui cu cuvintele „în conformitate cu prezenta lege”;</p> <p>Dispoziția alin. (3) considerăm necesar a fi reformulată, în vederea identificării clare a actului prin care se vor aproba obligațiile individuale de stocare, precum și a asigurării corelării acestui alineat cu dispozițiile art. 22 alin. (1). Or, în acest ultim articol nu este prevăzută competența organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei de a stabili obligațiile individuale de stocare. Mai mult, norma alin. (3) este lipsită de claritate și previzibilitate, având în vedere că în alin. (7) al art. 37, există o normă similară care prevede competența organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei de a stabili obligațiile individuale de stocare, în conformitate cu art. 23. Prin urmare, dispozițiile alin. (3), (6) și (7) se vor examina suplimentar, pentru excluderea contradicțiilor normative, precum și a expunerii cu claritate a subiecților ce cad sub incidența acestor obligații individuale de stocare.</p> <p>11</p> <p>Dispozițiile alin. (4) și (5) se vor comasa într-un singur alineat, având în componența sa două diviziuni numerotate cu lit. a) și b).</p> <p>Alin. (8) se recomandă a fi reformulat, în vederea expunerii că ANRE, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va adopta hotărârea privind modificarea Metodologiei de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere, aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 446/2021, în conformitate cu prevederile prezentei legi.</p> <p>În alin. (9): - textul „Hotărârii ANRE de modificare a metodologiei menționate la alin. 0 din prezentul articol” se va substitui cu cuvintele „hotărârii menționate la alin. (8)””; - cuvintele „în domeniul financiar” sugerăm a fi substituite cu cuvintele „în domeniul finanțelor publice”. Totodată, se atestă utilizarea unei terminologii neuniforme în textul articolului. Or, în alin. (9), alin. (15) și alin. (16) se operează atât cu formularea „organul central de specialitate al administrației publice în domeniul financiar”, cât și cu referința nemijlocită la Ministerul Finanțelor.</p> <p>În alin. (10), ultimul enunț se propune a fi exclus din acest alineat și respectiv, inclus în art. 33.</p> <p>În alin. (11): - se consideră oportun a se face referire inclusiv la alin. (2) lit. d) al art. 37; - diviziunile alineatului se vor numerota cu litere, în conformitate cu art. 51 alin. (6) al Legii nr. 100/2017; - dispozițiile cuprinse în a doua, a treia și a cincea liniuță se vor comasa la dispozițiile primei liniuțe.</p> <p>La alin. (16): - se va revedea în ce termen Guvernul va avea obligația de a adopta hotărârea prevăzută la art. 34 alin. (5); - dispozițiile cuprinse în acest alineat se vor revizui, în scopul evitării dublării dispozițiilor prevăzute la alin. (15).</p> <p>La alin. (17), textul „pentru toate cele 12 luni ale anului în care prezenta lege a intrat în vigoare” este ambiguu, motiv pentru care se va revedea.</p> <p>În alin. (18), referința la art. 5 alin. (1) lit. k) urmează a fi revăzută, or, se consideră că aceasta este neadecvată, întrucât la această literă nu se face referire la depozitarea stocurilor de urgență.</p> <p>La alin. (19), denumirea regulamentului la care se face referire va corespunde cu cea stabilită în art. 6 alin. (1) lit. a).</p> <p>Dispozițiile alin. (20) și (21) se consideră a fi premature, motiv pentru care recomandăm a fi excluse. Or, până la aderarea Republicii la Uniunea Europeană, respectiva lege poate suferi modificări, care pot afecta inclusiv aspectele redată în aceste alineate.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Dispozițiile finale și tranzitorii au fost revizuite pentru îmbunătățirea clarității și structurii proiectului. Fostul articol unic privind dispozițiile finale și tranzitorii a fost divizat în două articole distincte: „Dispoziții finale” și „Dispoziții tranzitorii”, pentru delimitarea intrării în vigoare, a sarcinilor de implementare și a mecanismelor tranzitorii.</p> <p>Sarcinile Guvernului au fost grupate într-un alineat distinct, structurat pe litere, iar normele privind aprobarea Planului de acțiuni, Planului de intervenții, regulamentelor registrelor, actelor necesare implementării legii și aducerea cadrului normativ în concordanță au fost reformulate și corelate cu atribuțiile Guvernului prevăzute în proiect.</p> <p>Normele privind stabilirea obligațiilor individuale de stocare au fost revizuite pentru clarificarea subiecților vizati și a termenelor de constituire graduală a stocurilor de urgență. De asemenea, dispozițiile privind aportul provizoriu și distribuirea acestuia au fost structurate pentru o aplicare mai clară, inclusiv în partea ce ține de transferarea integrală a aportului către ECS în cazul în care importatorii obligați nu constituie și nu mențin efectiv stocurile de urgență.</p> <p>Prevederile referitoare la modificarea Metodologiei de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere, aprobată prin Hotărârea ANRE nr. 446/2021, au fost excluse. Mecanismul tranzitoriu a fost reformulat prin stabilirea directă în lege a regulii potrivit căreia ANRE include quantumul aportului pentru stocurile de urgență în calculul marjei comerciale specifice la prima ajustare semestrială efectuată după stabilirea quantumului de către Guvern. Până la stabilirea quantumului aportului în condițiile legii, se aplică aportul provizoriu prevăzut de dispozițiile tranzitorii.</p> <p>Terminologia privind autoritatea responsabilă în domeniul finanțelor publice a fost uniformizată prin utilizarea denumirii Ministerul Finanțelor, iar trimiterile interne și formulările neclare au fost revizuite în măsura necesară. Recomandările privind comasarea sau repoziționarea unor alineate au fost analizate, însă structura actuală a fost menținută pentru păstrarea logicii interne a proiectului și delimitarea normelor după obiectul reglementării.</p>
--	--	--

	<p>31. În anexa nr. 2, la produsul energetic nr. 15, textul „Parafină, ceruri” recomandăm a fi substituit cu cuvintele „ceară de parafină”.</p>	<p>Se acceptă. Anexa nr. 2 a fost revizuită potrivit observației formulate. La produsul energetic nr. 15, textul „Parafină, ceruri” a fost substituit cu sintagma „ceară de parafină”, pentru asigurarea unei terminologii clare și uniforme în lista produselor energetice.</p>
	<p>32. La anexele nr. 3 – 5: 12 Cu titlu general, este de menționat faptul că dispozițiile din anexe necesită a fi numerotate, în conformitate cu art. 49 alin. (6) și art. 52 alin. (2) al Legii nr. 100/2017. Potrivit acestora, reglementările din anexe se numerotează cu cifre arabe urmate de punct, prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar, de la începutul și până la sfârșitul anexei. În scopul respectării articolelor citate, se vor evita, de asemenea, utilizarea semnelor grafice, precum „-” sau numerotarea subpunctelor prin însemnarea acestora cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză. Subsecvent, din parafele de aprobare a anexelor, referința la anul „2024” considerăm necesar a se substitui cu referința la anul „2026”. În cuprinsul anexelor, cuvintele „la prezenta lege” sau cuvintele „din prezenta lege” se vor substitui cu cuvintele „din Legea nr. ___/2026 privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere”.</p>	<p>Se acceptă. Anexele nr. 3–5 au fost revizuite în vederea respectării regulilor de tehnică legislativă prevăzute la art. 49 alin. (6) și art. 52 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Astfel, dispozițiile din anexe au fost numerotate cu cifre arabe urmate de punct, prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe până la gradul de detaliere necesar. Totodată, au fost excluse semnele grafice de tip „-” utilizate pentru enumerări, precum și numerotarea subpunctelor prin cifre arabe urmate de paranteză, fiind asigurată uniformitatea structurii anexelor. De asemenea, parafele de aprobare ale anexelor au fost actualizate prin substituirea referinței la anul „2024” cu referința la anul „2026”. În cuprinsul anexelor, formulările „la prezenta lege” și „din prezenta lege” au fost substituite, după caz, cu formula „din Legea nr. ___/2026 privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere”, pentru respectarea cerințelor privind indicarea clară a actului normativ la care se face trimitere.</p>
	<p>33. În anexa nr. 4, considerăm necesar a se stabili semnificația termenului „livrări interne brute observate”, întru transpunerea corespunzătoare a anexei II din Directiva 2009/119/CE. În acest sens, constatăm că anexa citată face trimitere la subpct. 3.2.2.11 din anexa C la Regulamentul (CE) nr. 1099/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2008 privind statisticile în domeniul energiei, care la rândul său, definește „livrările interne brute observate” drept livrări observate de produse petroliere finite, provenind din surse primare (de exemplu rafinării, uzine de amestecare etc.) către piața internă.</p>	<p>Se acceptă. Anexa nr. 4 a fost completată în vederea transunerii corespunzătoare a anexei II din Directiva 2009/119/CE. În acest sens, a fost introdusă semnificația termenului „livrări interne brute observate”, prin raportare la subpct. 3.2.2.11 din anexa C la Regulamentul (CE) nr. 1099/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2008 privind statisticile în domeniul energiei. Astfel, în cuprinsul anexei se precizează că „livrările interne brute observate” reprezintă livrările observate de produse petroliere finite, provenind din surse primare, inclusiv rafinării, instalații de amestecare sau alte surse similare, către piața internă. Completarea asigură claritatea termenului utilizat în metoda de calcul și corelarea anexei cu actele Uniunii Europene relevante.</p>